
ANALIZA DRUŠTVENOG PODUZETNIŠTVA - PRIMJERI DOBRIH PRAKSI

Studija

Projekt “Dijalogom do Hrvatske
mreže za društveno poduzetništvo”

Institut za razvoj i
međunarodne odnose – IRMO

Zagreb, 20. srpanja 2021.

IRMO

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

SADRŽAJ

Uvod	4
1. Uvod u društveno poduzetništvo	5
2. Analiza stanja sa DP u RH	9
2.1. Zakonodavni okvir.....	10
2.2. Strateški okvir za razvoj društvenog poduzetništva na nacionalnoj razini.....	17
2.3. Kriteriji prepoznavanja društvenih poduzetnika	19
2.4. Praćenje društvenih poduzeća i poduzetnika	20
3. Strateški okvir za razvoj društvenog poduzetništva na regionalnoj razini i primjeri dobre prakse.....	27
3.1. Sisačko-moslavačka županija	27
3.2. Karlovačka županija.....	32
3.3. Primorsko-goranska županija	38
3.4. Ličko-senjska županija.....	43
3.5. Vukovarsko – srijemska županija.....	51
3.6. Osječko-baranjska županija	58
3.7. Brodsko-posavska županija	62
3.8. Šibensko -kninska županija	67
3.9. Zagrebačka županija	73
3.11. Krapinsko-zagorska županija	95
3.12. Istarska županija.....	104
3.13. Splitsko-dalmatinska županija	130

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

3.14.	Varaždinska županija	140
3.15.	Koprivničko-križevačka županija	144
3.16.	Međimurska županija.....	149
3.17.	Virovitičko-podravska županija	160
3.18.	Požeško-slavonska županija	164
3.19.	Grad Zagreb.....	168
3.20.	Bjelovarsko-bilogorska županija	181
3.21.	Dubrovačko-neretvanska županija	187
	Literatura	193

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Uvod

Ova je studija sastavni dio istraživanja koje se provodi u okviru projekta „Dijalogom do Hrvatske mreže za društveno poduzetništvo“, a kojem je cilj jačati kapacitete organizacija civilnog društva (OCD) uz potporu akademske zajednice, kako bi se uspostavio učinkoviti dijalog svih dionika za društveni razvoj RH.

Posebni ciljevi projekta su dvojaki:

- Jačanje partnerstva OCD-a, društvenih poduzetnika i uključivanje novih članica u Hrvatsku mrežu za društveno poduzetništvo (DP) te provedba strukturiranog dijaloga svih dionika i donositelja odluka kako bi došlo do stvaranja poticajnog okruženja za razvoj društvenog poduzetništva;
- Provedba ispitivanja i znanstvena istraživanja u području DP, izrada smjernica za razvoj javnih politika utemeljenih na dokazima, analiza društveni utjecaj predloženih intervencija kako bi se, na temelju znanosti, ponudila rješenja za razvoj DP u demokratskom dijalogu svih dionika.

Projekt se provodi participativno, a za sljedeće ciljne skupine: organizacije civilnog društva (50), socijalni partneri (30 poduzetnika i 4 sindikata), HZZ (10), Centri za socijalnu skrb (10), JRLS (20) i znanstvene organizacije (5).

Studija „Analiza društvenog poduzetništva – primjeri dobrih praksi“ predstavlja sažeti prikaz zakonodavnog i strateškog okvira za razvoj društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj i pregled poimanja i zastupljenosti tema društvenog poduzetništva u planovima razvoja i vezanim strateškim dokumentima na regionalnoj razini. Uz analizu ciljeva, mjera i aktivnosti vezanih uz društveno poduzetništvo kroz relevantne regionalne razvojne planove prikupljeni su i prikazani primjeri dobre prakse .

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

1. Uvod u društveno poduzetništvo

Europska komisija 2011. godine definira društveno poduzetništvo kao „tvrtke koje pružaju socijalne usluge i/ili robu osjetljivijim skupinama (pristup stanovanju, zdravstvenoj skrbi, pomoć za stare ili hendikepirane osobe, uključivanje ranjivih skupina, skrb za djecu, pristup zapošljavanju i obuci, menadžment skrbi) i /ili tvrtke s metodom proizvodnje dobara ili usluga društvenog cilja (socijalna i profesionalna integracija preko pristupa zapošljavanja osoba u nepovoljnom položaju, posebno s nedovoljnim kvalifikacijama ili društvenim ili profesionalnim problemima koji dovode do isključivanja i marginalizacije), ali čija aktivnost može biti izvan područja pružanja socijalnih dobara ili usluga.“

Europska komisija koristi termin društveno poduzetništvo kako bi obuhvatila poslovanja koja karakteriziraju sljedeći čimbenici: (European Commission – Social Business Initiative)

- glavni je razlog gospodarske djelatnosti ispunjavanje određenoga društvenog cilja, a ne primarna usmjerenost na ostvarenje profita za vlasnike ili dionike organizacije;
- dobit od aktivnosti poduzetnika najvećim se dijelom reinvestira s ciljem ispunjavanja društvene misije organizacije;
- sustav upravljanja i procesi donošenja odluka temeljeni su na načelima participativne demokracije.

Daljnja je legislativna definicija društvenih poduzeća i pojma “socijalnih inovacija” predviđena u čl. 2 (1) i 2. (5) Uredbe (EU) o Programu Europske unije za zapošljavanje i socijalne inovacije u kojoj se navodi “eksperimentiranje na području socijalne politike” u vidu “intervencije politike koja nudi inovativna rješenja za društvene potrebe.

Europski ekonomski i socijalni odbor (EESC) serijom usvojenih mišljenja i preporuka, doprinosi institucionalnom osnaženju teme društvenog poduzetništva. Strasburška deklaracija je 2014. okupila više od 2000 društvenih poduzetnika, Milanska se deklaracija iste godine bavila važnošću socijalnih inovacija i socijalnih investicija, te konačno Rimska strategija o potencijalima socijalne ekonomije Europe koja je u mnogim temama dotaknula i pitanja uključivanja aktera/društvenih poduzeća u javnu nabavu. Direktiva o javnoj nabavi 2014. godine predviđa rezervirane ugovore za društvena poduzeća i ostale organizacije socijalne

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

ekonomije, zahtijevajući od tijela javne vlasti da pri dodjeljivanju javnih natječaja uzmu u obzir (iako ne obvezu) društveno-socijalne i okolišne kriterije ponuđača. (Vidović, 2019).

Poseban doprinos razvijanju društvenog poduzetništva donosi i Međunarodna istraživačka mreža (EMES) navodeći društvene, ekonomske i upravljačke kriterije koji određuju neku organizaciju kao aktera društvenog poduzetništva. Prema navedenoj organizaciji,

- društveni kriteriji su: a) izričit cilj djelovanja je opća, društvena korist; b) inicijativa dolazi od građana, odnosno civilnog sektora; c) ograničena je distribucija profita.
- ekonomski kriteriji su: a) kontinuirana produkcija dobara, odnosno usluga; b) preuzimanje značajnog ekonomskog rizika; c) minimiziranje plaćenog rada.
- kriteriji upravljanja (o načinu upravljanja) su: a) visok stupanj autonomije; b) mogućnost sudjelovanja u donošenju odluka ne temelji se na udjelu vlasništva; c) u proces djelovanja i upravljanja organizacijom, mogu se uključiti različiti dionici (npr. zaposleni, korisnici usluga, itd.). – (izvor: iz rada DRUŠTVENO PODUZETNIŠTVO: GLAVNE ODREDNICE I PRIKAZ SLUČAJ, 2020)

EMES-ova definicija društvenog poduzetništva glasi: “Organizacija s eksplicitnim ciljem usmjerenim razvoju i koristi zajednice, osnovana od strane skupine pojedinaca, kod koje materijalni interesi kapitalnih investitora podliježu ograničenjima. Takve organizacije kao najveće vrijednosti ističu autonomiju, nezavisnost djelovanja i preuzimanje financijskih/ekonomskih rizika permanentnih društveno-ekonomskih akt (Vojvodić i sur., 2019).

Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (eng. Organisation for Economic Cooperation and Development ili OECD) definira društveno poduzetništvo kao poduzetništvo koje teži pružanju inovativnih rješenja postojećih društvenih problema te zbog toga često ide ruku pod ruku s procesima društvenih inovacija usmjerenih unapređivanju života ljudi kroz promoviranje društvenih promjena.

U taj se kontekst uklapa i definicija međunarodne neprofitne organizacije NESsT (Non-profit Enterprise and SelfSustainability Team): »Društveno poduzeće označava pomno planiranu poduzetničku aktivnost kreiranu na način da pronađe inovativna i održiva rješenja socijalnih problema. Društvena poduzeća mogu biti neprofitne organizacije koje koriste poslovne modele kako bi zadovoljile svoju primarnu misiju. Također to mogu biti i konvencionalna poduzeća kojima je cilj postići znatan društveni učinak koji pak prelazi granice njihovih ustaljenih

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

poslovnih ciljeva vezanih za akumulaciju dobiti. Cilj je tih poduzeća postizanje dvojakog rezultata, što zapravo označava usklađenost poslovnih i društvenih ciljeva te održavanje ravnoteže među njima.« (Rosandic i Varga, 2012).

Društveno poduzetništvo se u Hrvatskoj prvi put službeno spominje u Programu suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora u Republici Hrvatskoj iz 2000. godine (Vlada Republike Hrvatske, 2000). Prvi strateški dokument u kojem se izričito pozicionira društveno poduzetništvo jest Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2006. do 2011. godine (Vlada Republike Hrvatske, 2006). U tom se strateškom dokumentu definira društveno poduzetništvo i navodi njihova osnovna funkcija, stvaranje prihoda kojom postižu vlastitu održivost i socijalno zapošljavanje (zapošljavanje socijalno ugroženog i/ili teško zapošljivog stanovništva). Definicija društvenog poduzetništva u navedenom strateškom dokumentu glasi: “Socijalno ili neprofitno poduzetništvo javlja se u različitim oblicima i kroz različite subjekte stjecanja dohotka nastojeći istovremeno ostvariti ekonomske, socijalne i ekološke učinke. Socijalno poduzetništvo predstavlja praktičnu razinu ideje socijalne ekonomije.“

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva 2012. – 2016. godine (Vlada Republike Hrvatske, 2012) također navodi društveno poduzetništvo te ga povezuje s demokratskim načelima upravljanja i konceptom održivog razvoja.

U početnom razdoblju (2005 – 2015) razvoja društvenog poduzetništva u Hrvatskoj najznačajniju su ulogu, osim samih dionika društvenog poduzetništva, imale međunarodne organizacije koje su kroz edukaciju, savjetovanje, umrežavanje i izravnu potporu jačale društveno poduzetništvo. Njihovo je djelovanje osnažilo nekoliko udruga koje su potom i osnovale Forum socijalnih poduzetnika Hrvatske (SEFOR) te također realizirale umrežavanje regionalnih centara za društveno poduzetništvo (Zagreb, Split, Rijeka i Osijek). Prvo društveno poduzeće u Hrvatskoj osniva se 2008. kada je čakovečka udruga Autonomni centar ACT osnovala vlastito društveno poduzeće za grafički i web dizajn ACT Printlab d.o.o., a Udruga Roda prva započela s inovativnim društveno-poduzetničkim projektom proizvodnje platnenih pelena kao NESsT poduzeće 2007. (Šimleša i sur., 2015).

Mreža od 2012. godine djeluje kao klaster (eng. cluster) za eko-društvene inovacije i razvoj (CEDRA). Angažman tih dvaju udruženja najviše je pridonio da se inicira proces donošenja strateškog dokumenta koji uređuje područje društvenog poduzetništva. Istodobno s procesom

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

pristupnih pregovora o ulasku Hrvatske u Europsku uniju dodatno raste utjecaj i razumijevanje društvenog poduzetništva. Strategija razvoja društvenog poduzetništva u RH 2015 – 2020 usvojena je 2015. godine.

Strategija razvoja društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2015. do 2020. definirala je društveno poduzetništvo kao „Poslovanje temeljeno na načelima društvene, okolišne i ekonomske održivosti, kod kojeg se stvorena dobit/ višak prihoda u cijelosti ili većim dijelom ulaže za dobrobit zajednice.“ Tom definicijom naglašava se rješavanje različitih društvenih problema (od siromaštva, očuvanja planeta do nejednakosti u kvaliteti života) inovativnim načinima kombiniranja postojećih resursa. (Cvitanović, 2018).

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

2. Analiza stanja sa DP u RH

Društveno poduzetništvo u Hrvatskoj relativno je „mlad“ pojam, na kojeg se veći fokus stavlja tek 2015. godine. Do te godine, od nekih značajnijih koraka u smjeru razvoja DP predstavljali su *Program suradnje Vlade RH i nevladinog, neprofitnog sektora u RH* iz 2000. godine, *Zajednički memorandum o socijalnom uključivanju RH* iz 2007. godine, *Prva hrvatska nacionalna konferencija o socijalnom poduzetništvu* održana krajem 2010. godine, pokretanje projekta SEFOR i novi Zakon o udrugama iz 2011. godine, Zakon o zadrugama, Međunarodna konferencija o socijalnom poduzetništvu u organizaciji British Councila Hrvatska i Ministarstva rada i mirovinskog sustava u 2012. godini i sl.

No, tek 2013. godine, Vlada RH donosi Odluku o osnivanju Radne skupine za izradu Strategije društvenog poduzetništva u RH za razdoblje 2014.-2020. godine, a u travnju 2015. na sjednici Vlade napokon je usvojen prijedlog Strategije razvoja društvenog poduzetništva za razdoblje 2015.-2020. Kao posebni ciljevi navedene su četiri mjere: (1) uspostava i unapređenje zakonodavnog i institucionalnog okvira za društvene poduzetnike, (2) poboljšanje dostupnosti financijskih instrumenata društvenim poduzetnicima, (3) promicanje obrazovanja o značaju i ulozi DP-a na svim obrazovnim razinama, (4) promicanje javne vidljivosti i prepoznatljivosti DP-a.

Problematika razvoja Hrvatske u smjeru DP usko je povezana uz nepostojanje pravilnog zakonskog okvira, te uz kriterije prepoznavanja društvenih poduzetnika (preuzetih iz Strategije, op.a.) koji predstavljaju kriterije prilagođene razvijenijim europskim zemljama, a koji se kose sa ostvarivim prilikama za razvoj DP-a u Hrvatskoj. Nedostatak zakona koji objedinjuje DP i njegovo djelovanje svakako predstavlja ograničavajući faktor. Tu još treba spomenuti i nedostatak načina financiranja, izuzev EU fondova kojima se ne mogu osigurati ni potaknuti održivost DP-a. Dokument je stavio dodatni naglasak na integraciju branitelja i važnost socijalnih zadruga kao sredstvo suradnje u korist ranjivih društvenih skupina.

Veliki izazov za razvoj DP-a u RH predstavlja i nedostatak literature, tj. baza podataka i baza društvenih poduzetnika. Zadnja baza aktera DP-a objavljena je 2015. godine, te izrađena i financirana kroz projekt iPRESENT. (Izvještaj o stanju društvenog poduzetništva u Hrvatskoj, 2015) Ovaj projekt naglasio je kako se podaci o DP ne vode sustavno, većinom zbog nedovoljno snažne komunikacije dionika u tom području, kao i suradnja sa onima koji financiraju takva istraživanja.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

U Hrvatskoj su sva društvena poduzeća pokrenuta od strane organizacija civilnog društva, iako prema NESST istraživanjima, kada su istraživanja provedena, postojalo je oko 30.000 organizacija civilnog društva, dok je samo 25% njih aktivno egzistiralo. (Vincetić, Babić, Baturina, 2013) I iako su podaci iz 2016. godine pokazali nastavak rasta broja udruga i zadruga, još uvijek ne postoji visoka razvijenost DP-a.

U Hrvatskoj je krajem prosinca 2021. prošle godine bilo 292.538 registriranih poslovnih subjekata, od kojih 56,6 posto ili 165.720 aktivnih. Od ukupnog broja registriranih, najviše je trgovačkih društava, 217.352, od čega je 131.180 ili 60,4 posto aktivno. Ustanova, tijela, udruga i organizacija bilo je 71.623, od toga aktivnih 33.716, dok je zadruga bilo 3.563, a aktivno 824 (Državni zavod za statistiku).

2.1. Zakonodavni okvir

Jedna od najznačajnijih predloženih mjera u Strategiji je uspostava i unapređenje zakonodavnog i institucionalnog okvira za razvoj društvenog poduzetništva. Hrvatska još uvijek nema, po isteku trajanja Strategije razvoja društvenog poduzetništva 2015-2020, poseban zakon, lex specialis, kojim regulira područje društvenog poduzetništva. Zasad je zakonski okvir djelovanja društvenog poduzetništva određen brojnim postojećim zakonima.

Od najvećeg značaja za sektor društvenog poduzetništva su sljedeći propisi:

- Zakon o zadrugama (NN 36/95, NN 67/01, NN 12/02, NN 34/11, NN 125/13, NN 76/14, NN 114/18)
- Zakon o udrugama (NN 74/14, 70/17, 98/19)
- Zakon o zakladama i fondacijama (NN 36/95, NN 64/01, NN 106/18)
- Zakon o ustanovama (NN, 76/93, 29/97, 47/99, 35/08)
- Zakon o trgovačkim društvima (NN 152/11, NN 111/12, NN 68/13, NN 110/15, NN 40/19)
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 143/02, NN 33/05, NN 157/13, NN 152/14, NN 39/18)
- Zakon o javnoj nabavi (NN 90/11, NN 83/13, NN 143/13, NN 120/16)
- Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 29/02, NN 63/07, NN 53/12, NN 56/13, NN 121/16)

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

- Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN 174/04, 92/05, 2/07, 107/07, 65/09, 137/09, 146/10, 55/11, 140/12, 33/13, 148/13, 92/14, NN 121/17).

Hrvatski zakonodavni okvir još uvijek ne prepoznaje društveno poduzeće kao zasebni pravni entitet. Prema definiciji i kriterijima društvenog poduzetništva i društvenog poduzeća u Hrvatskoj postoji nekoliko pravnih oblika djelovanja koji ih zadovoljavaju (ekonomski, društveni i okolišni aspekt djelovanja).

Društveno poduzetništvo se može obavljati kroz 6 pravnih oblika, a to su: udruga, zadruga, ustanova, zaklada/fondacija, trgovačko društvo i obrt. Budući da društveno poduzetništvo spaja profitni i neprofitni sektor, može se obavljati kroz pravne oblike koji spadaju i jednom i drugom sektoru. U neprofitni sektor ubrajamo prva četiri oblika, a to su udruge, zadruge, ustanove, te zaklade/fondacije. U profitni sektor ubrajamo preostala dva pravna oblika, a to su trgovačka društva i obrt (izvor: Centar tehničke kulture Rijeka, <http://www.ctk-rijeka.hr/hr/dobrodo%20u-online-savjetovali%20teza-dru-tvene-poduzetnike#mogu-i-pravni-oblici-dru-tvenih-poduze-a>).

Navedeni pravni oblici zadovoljavaju i kriterije operativne definicije društvenog poduzetništva koju je donijela EU (ekonomska/poduzetnička, društvena i vlasnička dimenzija). Svaki od ovih oblika ima svoje prednosti i nedostatke. Koji od njih će se odabrati ovisi o nekoliko kriterija, a to su okolnosti pojedinog slučaja, veličina pothvata, raspoloživa financijska sredstva, te sadržaj djelatnosti koja se obavlja. Dakle, pravni oblici djelovanja društvenih poduzeća u Republici Hrvatskoj su sljedeći:

- Trgovačka društva: Društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) i Dioničko društvo (d.d.)

Zadruge

Zakon o zadrugama (NN 98/19) u članku 1. definira pojam zadruga: „Zadruga je dragovoljno, otvoreno, samostalno i neovidno društvo kojim upravljaju njezini članovi, a svojim radim i drugim aktivnostima ili korištenjem njezinih usluga, na temelju zajedništva i uzajamne pomoći ostvaruju, unapređuju i zaštićuju svoje pojedinačne i zajedničke gospodarske, ekonomske, socijalne, obrazovne, kulturne i druge potrebe i interese i ostvaruju ciljeve zbog kojih je zadruga osnovana“.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Članak 5. Zakona o zadrugama ističe da „država, lokalna, područna (regionalna) samouprava potiču razvoj zadrugarstva mjerama ekonomske i socijalne politike te drugim mjerama unapređenja razvoja zadruga i zadružnog sustava“.

Zakon o zadrugama propisuje da zadruge mogu osnivati i udruživati se u teritorijalne, strukovne i specijalizirane zadružne saveze radi promicanja zadrugarstva i zajedničkih interesa.

Zakon utvrđuje vrste zadruga koje imaju određene posebnosti:

- a) Poljoprivredne –zadruga koja kao glavnu djelatnost obavlja djelatnost bilinogojstva, stočarstva, šumarstva ili lovstva ili s njima povezane uslužne djelatnosti.
- b) Radničke–zadruga u kojoj najmanje 2/3 njezinih članova imaju sklopljen ugovor o radu sa zadrugom.
- c) Ribarske–osnova djelatnost je ribarstvo, a djelatnost njezinih članova je ulov, uzgoj, prerada proizvoda ribarstva, uključujući i njihov plasman na tržište.
- d) Stambene –osnovana radi zadovoljenja stambenih potreba svojih članova.
- e) Graditeljske –obavlja djelatnost građenja.
- f) Socijalne – obavlja djelatnosti kojima se pruža pomoć u zadovoljenju osnovnih životnih potreba socijalno ugroženim, nemoćnim i drugim fizičkim osobama, koje one same ili uz pomoć članova obitelji ne mogu zadovoljiti zbog nepovoljnih osobnih, gospodarskih, socijalnih i drugih okolnosti.
- g) Potrošačke –osnovana radi zajedničke kupnje, odnosno nabave roba ili usluga.
- h) Obrtničke –najmanje polovina članova obavlja djelatnosti sukladno Zakonu o obrtu.
- i) Sekundarne –zadruga koju osnivaju dvije ili više zadruga radi zajedničkog nastupa na tržištu, povećanja konkurentnosti i ostvarenja drugih zajedničkih ciljeva (Broz i sur., 2019).

Okupljanje u zadrugu fizičkim osobama te malim i srednjim poduzetnicima omogućuje podjelu rizika, ulaganja u strojeve i opremu koji bi im inače bili nedostupni, lakši pristup tržištu, bolju pregovaračku poziciju kod nabave i plasmana proizvoda te povećava njihov kapacitet za razvoj upravljanja, usavršavanje i istraživanje.

Ukupan broj zadruga u Hrvatskoj danas je teško utvrditi. Prema Registru poslovnih subjekata koju vodi Državni zavod za statistiku njihov je broj 2017. godine iznosio 4482, dok je broj aktivnih zadruga prema istom Registru 973. Prema podacima Financijske agencije, zadruga je u 2017. godini bilo 904, koliko ih je predalo financijska izvješća. Iako je broj zadruga relativno

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

malen, on je ipak u porastu, ponajprije radi potpora koje Ministarstvo hrvatskih branitelja daje za osnivanje braniteljskih zadruga. Zadruge nisu ravnomjerno raspoređene po županijama. Najviše ih je u Splitsko-dalmatinskoj (129) i Osječko-baranjskoj županiji (90) te u Gradu Zagrebu (84), odnosno upravo u onim županijama u kojima se nalazi najveći udio hrvatskih branitelja. Najmanje se zadruga nalazi u Međimurskoj i Požeško-slavonskoj županiji (po 11), a to su županije, uz Ličko-senjsku županiju, u kojima se pak nalazi najmanji udio od ukupnog broja hrvatskih branitelja. Osim što u Splitsko-dalmatinskoj županiji živi relativno velik udio hrvatskih branitelja koji se mogu prijaviti za korištenje potpora Ministarstva hrvatskih branitelja, u toj županiji djeluje Zadružni savez Dalmacije koji je osnovan u 19. stoljeću što je doprinijelo najvećem broju zadruga upravo u toj županiji.

U Hrvatskoj su najznačajnije su poljoprivredne zadruge. Poljoprivredne zadruge u ukupnom broju zadruga u Hrvatskoj sudjeluju s udjelom od 41,7 posto, dok su idući najzastupljeniji sektori prerađivačka industrija, u kojoj posluje 16,6 posto svih zadruga u Hrvatskoj, te sektor usluga, u kojem se nalazi 16,2 posto svih zadruga, dok se najmanji broj zadruga nalazi se u ribarstvu i turizmu.

Broz 2019) nadalje u svom radu iznosi podatak da je u Hrvatskoj u 2017. godini bilo gotovo 160 tisuća obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava – OPG-ova (Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, 2018.) te smatra da postoji velik neiskorišteni gospodarski potencijal u području poljoprivrede, a koji se sastoji od mogućnosti udruživanja vrlo velikog broja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava u zadruge. Upravo mogućnost okupljanja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava u zadruge kako bi ostvarili jednostavniji pristup tržištu može pomoći u njihovoj konkurentnosti te dati poljoprivrednom sektoru priliku za snažniji razvoj.

Zadruge zapošljavaju ukupno 2156 zaposlenika, što iznosi tek 0,2 posto ukupno zaposlenih u Hrvatskoj. Međutim, valja imati na umu da zadruge često zadovoljavaju pojedine zajedničke potrebe članova pravnih osoba, koje pak glavninu aktivnosti obavljaju unutar svojih trgovačkih društava ili obrta te je stoga moguće očekivati da je u zadrugama zaposlen relativno malen broj ljudi.

Broz 2019 zaključuje se da je za gospodarski razvoj zemlje od važnosti svaki oblik gospodarskog djelovanja i gospodarska aktivnost u svim dijelovima zemlje. Hrvatska si bi stoga iskoristiti prednosti zadružnog poduzetništva kao poslovnog modela. Novi je trend prisutan i u aktivnostima društvenog poduzetništva u sektorima obnovljivih izvora energije čiji je uspješan primjer energetska zadruga na Krku EOK i Zelena energetska zadruga ZEZ.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Vidović u svom radu iznosi „kako zadruge tek započinju svoj novi uzlet te imaju priliku kroz veliki potencijal i podršku svojih članova (i konkretniju javnu politiku) biti pokretač regionalnog i lokalnog razvoja. Naime, novo zadrugarstvo pod kišobranom je civilnog sektora i u zajedničkoj misiji otvoreno mnogobrojnim dionicima i novim industrijama, dok je kod starih zadruga korist usmjerena prema vlastitom članstvu. Razvoj zadruga osobito je bitan u sferama koje komplementiraju održivosti lokalne ekonomije i inovativnim pristupima stvaranja novih vrijednosti korištenjem obnovljivih izvora energije (sunca, vode i vjetra), održivog gospodarenja otpadom; dinamičke, eko- poljoprivrede, organskog uzgoja hrane te mogućnosti financiranja novih poduzetničkih pohvata i prema principima etičkog bankarstva.

Udruge

Prema Zakonu o udrugama definiraju kao svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih, odnosno pravnih osoba koje se, radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu okoliša i prirode i održivi razvoj, te za humanitarna, socijalna, kulturna, odgojno-obrazovna, znanstvena, sportska, zdravstvena, tehnička, informacijska, strukovna ili druga uvjerenja i ciljeve koji nisu u suprotnosti s Ustavom i zakonom, a bez namjere stjecanja dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja .

Zakon o udrugama je u određenim dijelovima sukladan s temeljnim načelima društvenog poduzetništva. Prema članku 31. udruga može obavljati gospodarske djelatnosti ako je to propisano statutom i sukladno posebnim propisima kojima se uređuju uvjeti za obavljanje te vrste djelatnosti. Gospodarske djelatnosti udruga može obavljati pored djelatnosti kojima se ostvaruju njezini ciljevi utvrđeni statutom, ali ih zbog svog neprofitnog karaktera ne smije obavljati radi stjecanja dobiti za svoje članove ili treće osobe te, ako u obavljanju gospodarske djelatnosti udruga ostvari višak prihoda nad rashodima, on se mora sukladno statutu udruge koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih statutom. Također, prema članku 8. Zakona o udrugama djelovanje udruge temelji se na načelu demokratskog ustroja, tj. udrugom upravljaju članovi na način da unutarnji ustroj udruge mora biti zasnovan na načelima demokratskog zastupanja i demokratskog načina očitovanja volje članova, što je u skladu s načelom demokratskog upravljanja naglašenog u kriterijima za prepoznavanje društvenih poduzetnika. Broj udruga u Republici Hrvatskoj neprestano raste.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Zaklade, privatne fondacije

Zaklada i fondacija su pravne osobe. U smislu Zakona o zakladama i fondacijama, zaklada je imovina namijenjena da sama, odnosno prihodima što ih stječe, trajno služi ostvarivanju neke općekorisne ili dobrotvorne svrhe, a fondacija je imovina namijenjena da u određenom vremenskom razdoblju služi ostvarivanju neke općekorisne ili dobrotvorne svrhe. Općekorisna je ona svrha ispunjavanjem koje se općenito unapređuje kulturna, prosvjetna, znanstvena, duhovna, ćudoredna, športska, zdravstvena, ekološka ili koja druga društvena djelatnost, odnosno svrha ili općenito materijalno stanje društva. Dobrotvorna je takva svrha ispunjenjem koje se pruža potpora osobama kojima je potrebna pomoć. Osnivači zaklade prilikom osnivanja zaklade trajno namjenjuju određenu imovinu zakladnoj svrsi (osnovna imovina). Osnovna imovina se ne smije umanjivati već se ona investira radi povećanja, a godišnji se prihod koristi za općekorisne i dobrotvorne svrhe.

Ustanove

Ustanova je pravna osoba koja se osniva za trajno obavljanje djelatnosti odgoja i obrazovanja, znanosti, kulture, informiranja, športa, tjelesne kulture, tehničke kulture, skrbi o djeci, zdravstva, socijalne skrbi, skrbi o invalidima i druge djelatnosti, ako se ne obavljaju radi stjecanja dobiti.

Zaštitne i integrativne radionice

Cilj Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom je zaštita osoba s invaliditetom te uređivanje procesa njihova zapošljavanja na otvorenom tržištu rada. Prema članku 18. navedenog zakona, ustanove ili trgovačka društva koja se osnivaju s ciljem zapošljavanja osoba s invaliditetom, a zapošljavaju najmanje 40% osoba s invaliditetom u odnosu na ukupni broj zaposlenih dobivaju status integrativne radionice. Ustanove ili trgovačka društva koja zapošljavaju minimalno 51% osoba s invaliditetom u odnosu na ukupni broj zaposlenih isključivo na zaštitnim radnim mjestima dobivaju status zaštitne radionice (članak 20.). Zakon također regulira područje samozapošljavanja osoba s invaliditetom. Uz navedeno, članak 29. naglašava kako poslodavac koji zapošljava osobu s invaliditetom, odnosno osoba s invaliditetom koja se samozapošljava, mogu ostvariti pravo na porezne olakšice i razne novčane poticaje (Hrg Matušin I, 2019).

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Integrativna radionica

Prema Pravilniku o zaštitnim radionicama i integrativnim radionicama za zapošljavanje osoba s invaliditetom, Ministarstva rada i mirovinskog sustava („Narodne novine“, broj 75/18. –u daljnjem tekstu: Pravilnik) integrativna radionica je ustanova ili trgovačko društvo, koje zapošljava osobe s invaliditetom na temelju nalaza i mišljenja centra za profesionalnu rehabilitaciju, kojim je utvrđeno da zbog svog invaliditeta mogu postići od 30% do 70% očekivane radne učinkovitosti.

Integrativna radionica mora imati zaposleno najmanje 40% osoba s invaliditetom u odnosu na ukupan broj zaposlenih. Osobama s invaliditetom zaposlenim u integrativnoj radionici mora se, u obavljanju poslova osigurati stručna podrška, nadzor i vodstvo stručnih radnika koji rade u integrativnoj radionici, te zbog toga u integrativnim radionicama rade stručni radnici i radni instruktori.

Uz to, integrativne radionice dužne su najmanje 75% ostvarenog dobitka namijeniti za povećanje osnovnog kapitala društva ili ga koristiti za investicije u osnovna sredstva koja su povezana s radom osobe s invaliditetom, poboljšanje radnih uvjeta za zaposlene osobe s invaliditetom, obrazovanje, i osposobljavanje, te druge razvojne namjene koje osiguravaju veću zapošljivost osoba s invaliditetom.

U Hrvatskoj djeluju za sada pet integrativnih radionice i to:

- 1) Labtexd.o.o.iz Zagreba koja se bavi proizvodnjom posteljnog rublja, štepanog programa, radne i zaštitne odjeće za potrebe ugostiteljstva, industrije i medicine;
- 2) Hedona d.o.o. križevačka čokolaterija;
- 3) Krokoteks d.o.o. iz Svetog Ivana Zeline koji se bavi proizvodnjom i najmom tekstila te pružaju usluge dobave, stručnog čišćenja i pranja, te strojne obrade visokokvalitetnog tekstila koji se koristi u industriji, zdravstvu, hotelijerstvu i gastronomiji te sigurnosti.
- 4) Znak tišine d.o.o.
- 5) Ivančica d.d. - Radna jedinica za zapošljavanje osoba s invaliditetom

Zaštitna radionica

Zaštitna radionica je ustanova ili trgovačko društvo koje osigurava zaštitna radna mjesta za osobe s invaliditetom za koje je nalazom i mišljenjem centra za profesionalnu rehabilitaciju (u daljnjem tekstu: nalaz i mišljenje centra) utvrđeno da su zapošljive samo na zaštitnim radnim mjestima, a zbog svog invaliditeta mogu postići od 30% do 70% očekivane radne učinkovitosti.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Prema Pravilniku o zaštitnim radionicama i integrativnim radionicama za zapošljavanje osoba s invaliditetom zaštitna radionica mora imati najmanje 5 zaposlenih, a od ukupnog broja zaposlenih najmanje 51% moraju biti osobe s invaliditetom zaposlene na zaštitnim radnim mjestima. Zaštitna radionica mora ispuniti kadrovske, tehničke i organizacijske uvjete propisane Pravilnikom te imati izrađen poslovni plan s financijskim pokazateljima. U Hrvatskoj djeluje 7 zaštitnih radionica prema evidenciji Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (<https://www.zosi.hr>).

2.2. Strateški okvir za razvoj društvenog poduzetništva na nacionalnoj razini

Strategija razvoja društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2015. do 2020. godine predstavlja okvir koji bi trebao omogućiti razvoj sektora društvenog poduzetništva. Društveno poduzetništvo ima važnost posebno za zapošljavanje ranjivih skupina (teže zapošljivih skupina kao što su osobe s invaliditetom, Romi, itd.) i osiguranje socijalnih usluga u zajednici. U tom svojstvu društveni poduzetnici su partneri javnom sektoru u osiguranju socijalnih i javnih usluga. Strategija predviđa posebne aktivnosti unutar svake mjere s jasno definiranim nositeljem, sunositeljima, rokovima, pokazateljima i financijskom vrijednosti. Sinergijski učinak navedenih mjera treba osigurati poticajno okruženje za poslovanje društvenih poduzetnika. (Strategija, 2015)

Opći cilj Strategije za razvoj društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2015. do 2020. je uspostava poticajnog okruženja za promicanje i razvoj društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj kako bi se smanjile regionalne razlike i osiguralo povećanje razine zaposlenosti, te pravednija raspodjela i upravljanje društvenim bogatstvom.

Posebni ciljevi Strategije: (MAPIRANJE šimleša 2015)

1. Uspostava i unapređenje zakonodavnog i institucionalnog okvira za razvoj društvenog poduzetništva;
2. Uspostava financijskog okvira za učinkovit rad društvenih poduzetnika;
3. Promicanje važnosti i uloge društvenog poduzetništva kroz sve oblike obrazovanja;
4. Osiguranje vidljivosti uloge i mogućnosti društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj te informiranje opće javnosti o temama u vezi s društvenim poduzetništvom.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Strategijom su predviđene i **mjere** za realizaciju zacrtanih ciljeva. Ima 5 mjera i one pokrivaju slijedeća područja:

Mjera 1. Uspostava i unapređenje zakonodavnog i institucionalnog okvira za razvoj društvenog poduzetništva

Mjera 2. Uspostava financijskog okvira za učinkovit rad društvenih poduzetnika

Mjera 3. Promicanje važnosti i uloge društvenog poduzetništva kroz sve oblike obrazovanja

Mjera 4. Osiguranje vidljivosti uloge i mogućnosti društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj i informiranje opće javnosti o temama u vezi s društvenim poduzetništvom

Mjera 5. Praćenje provedbe Strategije

Za svaku od pet navedenih mjera propisane su aktivnosti, a u okviru svake aktivnosti nositelj i su nositelj aktivnosti, rok, visina sredstava, izvor financiranja i pokazatelji. Predviđena sredstva za ispunjenje aktivnosti Strategije iznose 270.650.000,00 kn, a uglavnom se financiraju iz Europskog socijalnog fonda (Vlada Republike Hrvatske, Strategija razvoja društvenog poduzetništva u Hrvatskoj, 2015.).

Novost je planirano uspostavljanje Evidencije društvenih poduzetnika čije je vođenje definirano posebnim propisom o evidenciji. Nadležno tijelo donosit će odluku zadovoljava li društveni poduzetnik uvjete za upis u Evidenciju, bez čega neće biti moguće prijavljivanje na posebne natječaje i ostvarenje poticaja koji su namijenjeni društvenim poduzetnicima.

Najveći iznos sredstava odnosi se na mjeru poboljšanja dostupnosti financijskih instrumenata društvenim poduzetnicima (59%), a obuhvaća aktivnosti razvoja i uspostave jedinstvenoga jamstvenog mehanizma/fonda kojim bi se ulagačima smanjili rizici, a društvenim poduzetnicima olakšao pristup tržištu kapitala; razvoj i primjena metodologije za praćenje i vrednovanje društvenog, ekonomskog i okolišnog utjecaja društvenog poduzetništva; uspostava okvira za financiranje društvenog poduzetništva; podrška razvoju sustava inovativnih financijskih instrumenata za poticanje društvenog poduzetništva i socijalnih inovacija; dodjela bespovratnih sredstava društvenim poduzetnicima za zapošljavanje teže zapošljivih skupina, razvoj i unapređenje socijalnih usluga, ulaganja u socijalne inovacije, su-upravljanja javnim dobrima u lokalnoj zajednici i razvoja solidarne razmjene (Cvitanović, 2018).

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

2.3. Kriteriji prepoznavanja društvenih poduzetnika

Novost Strategije je uspostavljanje Evidencije društvenih poduzetnika čije je vođenje definirano posebnim propisom o evidenciji. Nadležno tijelo donosit će odluku zadovoljava li društveni poduzetnik uvjete za upis u Evidenciju, bez čega neće biti moguće prijavljivanje na posebne natječaje i ostvarenje poticaja koji su namijenjeni društvenim poduzetnicima. Uz opću definiciju društvenog poduzetništva, Strategija također utvrđuje kriterije prepoznavanja društvenih poduzetnika koji su sukladni kriterijima Europske komisije i Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO).

U Strategiji su definirani slijedeći kriteriji prepoznavanja društvenih poduzetnika:

1. Društveni poduzetnik ostvaruje ravnotežu društvenih, okolišnih i ekonomskih ciljeva poslovanja.
2. Društveni poduzetnik obavlja djelatnost proizvodnje i prometa roba, pružanja usluga ili obavlja umjetničku djelatnost kojom se ostvaruje prihod na tržištu, te koja ima povoljan utjecaj na okoliš, doprinosi unapređenju razvoja lokalne zajednice i društva u cjelini.
3. Društveni poduzetnik stvara novu vrijednost i osigurava financijsku održivost na način da u trogodišnjem razdoblju poslovanja najmanje 25% godišnjeg prihoda planira ostvariti ili ostvaruje obavijanjem svoje poduzetničke djelatnosti.
4. Društveni poduzetnik najmanje 75% godišnje dobiti, odnosno višak prihoda ostvaren obavijanjem svoje djelatnosti ulaže u ostvarivanje i razvoj ciljeva poslovanja, odnosno djelovanja.
5. Društvenog poduzetnika odlikuje dobrovoljno i otvoreno članstvo te autonomija poslovanja, odnosno djelovanja.
6. Republika Hrvatska, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili tijelo javne vlasti ne može biti isključivi osnivač društvenog poduzetnika.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

7. Društvenog poduzetnika odlikuju demokratski način odlučivanja (uključenost dionika u transparentno i odgovorno upravljanje), odnosno odlučivanje nije isključivo vezano uz vlasničke udjele ili članske uloge već obuhvaća ključne dionike: radnike, članove, korisnike ili potrošače te suradničke organizacije.

8. Društveni poduzetnik prati i vrednuje svoje društvene, ekonomske i okolišne učinke i utjecaj te rezultate vrednovanja koristi u planiranju svog daljnjeg poslovanja i vodi računa o njihovu poboljšanju.

9. Društveni poduzetnik u slučaju kada prestaje obavljati djelatnost, svojim općim aktima ima definiranu obvezu svoju preostalu imovinu, nakon pokrića obveza prema vjerovnicima i pokrića gubitka iz prethodnog razdoblja, prenijeti u vlasništvo drugog društvenog poduzetnika s istim ili sličnim ciljevima poslovanja, ili u vlasništvo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koja će je upotrijebiti za razvoj društvenog poduzetništva.

2.4. Praćenje društvenih poduzeća i poduzetnika

Kreiranje Registra ili Evidencije društvenih poduzeća/poduzetnika jedna od najznačajnijih mjera Strategije za razvoj društvenog poduzetništva RH 2015 -2020., no dosad za trajanja i po isteku Strategije takva evidencija još nije uspostavljena. Evidencija bi trebala biti službeni popis društvenih poduzetnika u Republici Hrvatskoj, a vođenje Evidencije definiralo bi se posebnim propisom o evidenciji. Nadležno tijelo donosio bi odluku zadovoljava li društveni poduzetnik uvjete za upis u Evidenciju. Društveni poduzetnik bit će svaka pravna ili fizička osoba koja će kontinuirano obavljati registriranu gospodarsku djelatnost i svojim trogodišnjim strateškim/poslovnim planom, godišnjim programom rada ili, ukoliko će poslovati dulje od tri godine, dotadašnjim rezultatima moći dokazati da djeluje u skladu s kriterijima za prepoznavanje društvenih poduzetnika. Nakon razdoblja od tri godine, potrebno je obnoviti registraciju u Evidenciji.

Budući da Evidencija društvenih poduzeća/poduzetnika još nije utemeljena, podaci o broju i statusu društvenih poduzeća/poduzetnika, područjima njihovog djelovanja i ostali podaci teže je pronaći i analizirati, odnosno vrednovati razvoj i status društvenog poduzetništva. Podatke

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

je moguće pronaći u različitim izvještajima, stručnim i znanstvenim radovima izrađenim na inicijativu autora istraživača koji se bave društvenim poduzetništvom.

Noviji podaci o stanju u sektoru društvenog poduzetništva dani su u CEPOR 2020 izvješću u kojem su predstavljeni rezultati istraživanja u sklopu projekta European Social Enterprise Monitor (ESEM) 2020. godine. U istraživanju je sudjelovalo 86 društvenih poduzeća iz Hrvatske.

Najveći postotak društvenih poduzeća čine upravo društva s ograničenom odgovornošću (32%), 23% su udruge, 20% zadruge, a 11% čine jednostavna društva sa ograničenom odgovornošću. Ostali sudionici su ustanove, obrti, dionička društva, OPG-ovi i drugo. (CEPOR, 2020).

U tablicama koje slijede navedeni su podaci o broju društvenih poduzeća tijekom tri mapiranja (Tablica 1), te je također predstavljena šira slika, odnosno struktura aktera društvenog poduzetništva (Tablica 2), dok je u Tablici 3. prikazan popis glavnih aktera društvenog poduzetništva.

Tablica 1.: Društveno poduzetništvo u Hrvatskoj u razdoblju 2014-2019. godine (HAMAG BICRO (2020)).

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ukupni broj SME	104116	106221	114156	119752	130757	160020
Broj društvenih poduzeća	90	-	399	-	526	-

Tablica 2.: Struktura aktera društvenog poduzetništva u Hrvatskoj (iz CEPOR, 2020 prema European Commission (2019). Social enterprises and their ecosystem in Europe – Updated country report CROATIA. Author: Davorka Vidović. Luxembourg: Publications Office of the European Union.).

Pravni oblik	2018
Udruge s registriranom gospodarskom djelatnošću koje se bave društvenim poduzetništvom i provode različite aktivnosti od koristi za društvo (socijalna skrb, edukacija, briga za djecu, održivi razvoj, zaštita okoliša, zdravlje...)	346

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Socijalne zadruge	25
Braniteljske socijalno – radne zadruge	35
Zadruge osnovane sa svrhom rješavanja društvenih problema	33
Fondacije u privatnom vlasništvu, koje provode aktivnosti od općeg interesa i ekonomske aktivnosti	5
Društvena poduzeća osnovana od strane udruga koje provode aktivnosti od općeg interesa (najčešće d.o.o. ili j.d.o.o)	50
Društvena poduzeća koje ostvaruju društvene ciljeve i djeluju kao neprofitne organizacije	10
Institucije osnovane od strane udruga koje provode aktivnosti od općeg interesa	15
Zaštitne radionice - ustanova ili trgovačko društvo koje zapošljava najmanje 51% osobu s invaliditetom na zaštitnim radnim mjestima	7
Ukupno:	526

Unatoč svojoj raznolikosti, društvena poduzeća djeluju najviše u sljedeća četiri polja:

- radna integracija ljudi sa invaliditetom i teško zapošljivih ljudi
- osobne socijalne usluge – zdravstvo, medicinska skrb, profesionalno obrazovanje , skrb o starijima, pomaganje osobama s invaliditetom
- lokalni razvoj depriviranih područja - u nedostupnim ruralnim krajevima i dr.
- drugo – recikliranje, zaštita okoliša, sport, umjetnost, kultura ili zaštita kulturne baštine, istraživanje i znanost, zaštita potrošača i dr.

Tablica 3.: Glavni dionici društvenog poduzetništva u Hrvatskoj (izvor: kombinacija mnogih radova)

Područje podrške	Glavni dionici koji podržavaju razvoj društvenog poduzetništva
Usvajanje zakonodavne podrške i korištenje EU fondova	Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo hrvatskih branitelja, Ured za udruge Vlade RH,

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva
Istraživanje i obrazovanje hrvatskim visokim učilištima poučavaju predmet povezan s društvenim poduzetništvom	<p>Institut društvenih znanosti Ivo Pilar</p> <p>Visoka učilišta koja poučavaju i promoviraju društveno poduzetništvo u sklopu obrazovnog programa:</p> <p>Fakultet političkih znanosti, Zagreb;</p> <p>Pravni fakultet u Zagrebu, Studijski centar socijalnog rada</p> <p>Ekonomski fakultet u Osijeku,</p> <p>Ekonomski fakultet u Zagrebu,</p> <p>Fakultet organizacije i informatike u Varaždinu,</p> <p>Edukacijsko - rehabilitacijski fakultet u Zagrebu,</p> <p>Agronomski fakultet u Zagrebu,</p> <p>Fakultet ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“ u Puli,</p> <p><i>Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci,</i></p> <p>Sveučilište VERN,</p> <p>Zagrebačka škola ekonomije i managementa,</p> <p>Pučko otvoreno učilište Velika Gorica</p> <p>Centar tehničke kulture Rijeka</p>
Mreže potpore	<p>ACT grupa, (Pokreni nešto svoje, U Zoni - Akcelerator za impact poduzetnike, Akademija poslovnih vještina i drugi potporni programi); Čakovec; https://act-grupa.hr</p> <ul style="list-style-type: none"> • SLAP Udruga za kreativni razvoj (centar potpore za razvoj društvenog poduzetništva); Osijek; https://slap.hr

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<ul style="list-style-type: none"> • CEDRA Split - Cluster za eko-društvene inovacije i razvoj (podrška za postojeće i potencijalne društvene poduzetnike koja stvara i povezuje sustave podrške i izgradnje kapaciteta za eko-društveni razvoj); https://www.cedra.hr • Impact Hub Zagreb (različiti programi za poticanje društvenog poduzetništva: Hub Zagreb incubator, WISE - Women Innovators for Social Business in Europe, Social Impact Award, Investment Ready Program- Warm up; https://zagreb.impacthub.net • Centar za civilne inicijative; Zagreb; https://cci.hr • Laboratorij za društvene inovacije; Zagreb; https://hkkkki.eu/project/sil • Pokreni ideju - udruga za promicanje socijalnih inovacija, Zagreb • Udruga O.A.Z.A, Zagreb; https://oazainfo.hr • Udruga za razvoj civilnog društva SMART; Rijeka; https://www.smart.h
<p>Svi pravni oblici djelovanja DP: NGO, zadruge, hub-ovi, klasteri, poduzeća</p>	<p>Brodoto i Brodoto j.d.o.o. Socijalna zadruga NEOS, Osijek Socijalna zadruga Humana Nova, Čakovec Socijalna zadruga Pružimo ruke, Bjelovar <i>Zelena energetska zadruga ZEZ, Zagreb</i> <i>Zelena mreža aktivističkih grupa (ZMAG)</i> Udruga RODA – Roditelji u akciji Udruga DUPINOV SAN iz Zagreba Udruga DEŠA, Dubrovnik Udruga Prospero, Gračac Udruga Visoki jablani, Rovinj <i>Udruga "MI", Udruga roditelja djece i osoba s poteškoćama u razvoju, Split</i> <i>Udruga Ženska grupa Karlovac "KORAK"</i></p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	U.Z.O.R.-Udruga za zaštitu obitelji, Rijeka društveno poduzeće Buba bar d.o.o. Hedona d.o.o. Punkt d.o.o. Sfera Visia j.d.o.o. (DP u vlasništvu Udruge slijepih Zagreb) Socijalno uslužna zadruga Martinov plašt I drugi.
Financijske institucije	Erste grupa (Inicijativa Korak po korak), Zagrebačka banka (bankarstvo s društvenim utjecajem) Zadruga za etično financiranje, Zagreb HBOR – Program donacija, HAMAG–BICRO –BOND pilot projekt (podrška poduzetničkim potpornim institucijama koje osiguravaju podršku na području društvenog poduzetništva), EU fondovi (ESF)

Vojvodić u svom radu (2019) navodi kako Hrvatska još uvijek nema zadovoljavajući zakonodavni i institucionalni okvir za ozbiljniji razvoj društvenog poduzetništva.

U radu navodi pregled ključnih slabosti na koje upućuju akteri društvenog poduzetništva u Hrvatskoj, ispitanici navode primjerice poslovanje zadruga kao vodećih društvenih poduzetnika prema odredbama iz Zakona o zadrugama koje su nejasne i ograničavajuće, a također se navodi i problem dvostrukog oporezivanja (obveznici su poreza na dobit prema Zakonu o porezu na dobit). Izuzetak su odnedavno zadruge socijalnog tipa koje se mogu tretirati kao neprofitne organizacije.

Također se u radu navodi da je velik jaz između trenutnog postojećeg stanja zadrugarstva i potencijala koje ono nosi. Jedan od ispitanika u radu navodi da RH zaostaje i po udjelu članova

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

zadugara u ukupnom broju stanovnika i po udjelu zaposlenih sektora zadugarstva u ukupnom aktivnom stanovništvu. Drugim riječima, iako je poduzeće osnovano s namjenom ostvarivanja prihoda i dobiti koja će se usmjeravati na projekte socijalne svrhe ili ako je osnovano radi zapošljavanja teže zapošljivih osoba, i dalje će se tretirati kao bilo koje trgovačko društvo i neće biti izuzeto plaćanja poreznih obveza. Donošenje posebnog zakona o društvenom poduzetništvu ne mora biti garancija ubrzanja procesa kao niti rješenje problema (Vidović, 2012).

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

3. Strateški okvir za razvoj društvenog poduzetništva na regionalnoj razini i primjeri dobre prakse

3.1. Sisačko-moslavačka županija

Razvojna strategija Sisačko moslavačke županije 2017-2020 niti godišnji Operativni planovi SMŽ ne spominju socijalno ili društveno poduzetništvo, ali je u Strategiji razvoja ljudskih potencijala navedeno kao jedna od mjera razvoja.

Strateški dokument	Strategija razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije
Vrijeme trajanja	2014. - 2020.
Dostupno	https://www.smz.hr/images/stories/eu/2014/Strategija_ljudskih_potencijala_2014-2020.pdf
	VIZIJA: Kompetentna radna snaga, spremna na izazove tržišta rada, postaje važan partner u održivom i konkurentom gospodarskom razvoju Sisačko-moslavačke županije. Prioritet 1: Izgradnja konkurentne radne snage Prioritet 2: Jačanje socijalnog uključivanja i integracija osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada Prioritet 3 – Održivost postojanja i pojačana kvaliteta rada Lokalnog partnerstva za zapošljavanje u SMŽ
Mjera 2.7	Promocija i podrška razvoju socijalnog/društvenog poduzetništva Socijalno/društveno poduzetništvo je koncept koji integrira stvaranje ekonomske i socijalne vrijednosti, gdje se poduzetničke prakse iz poslovnog svijeta preklapaju s vrijednostima usko povezanih s društvenom odgovornošću i zaštiti okoliša. Na nacionalnoj razini, ovo područje definirano je novom Strategijom razvoja socijalnog/društvenog poduzetništva u RH za razdoblje 2014. - 2020. Ovom mjerom želi se potaknuti promocija koncepta socijalnog/društvenog poduzetništva na lokalnoj razini kao alternativni model rješavanja pitanja zapošljavanja i socijalne integracije marginaliziranih skupina.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Aktivnosti za provedbu mjere	Promocija socijalnog/društvenog poduzetništva u skladu s nacionalnim strateškim odrednicama Diseminacija materijala koji analiziraju koncept socijalnog poduzetništva te praktičnih savjeta za započinjanje poslovnog poduhvata Radionice, konferencije, korištenje postojećeg Sajma poslova Poticanje umrežavanja i razmjene dobre prakse u području socijalnog/društvenog poduzetništva s iskusnim socijalnim poduzetnicima na području RH i šire Savjetovanje u razradi poslovnih ideja u području socijalnog poduzetništva
------------------------------	--

U okviru Lokalnog partnerstva za zapošljavanje osnovana je tematska Radna skupina za razvoj društvenog poduzetništva sa ciljem poticanja zapošljavanja i samozapošljavanja u području društvenog poduzetništva te se na taj način nastoji pridonijeti povećanju broja radnih mjesta i smanjenju socio-ekonomskih problema u Sisačko – moslavačkoj županiji. Planirane su slijedeće aktivnosti:

Aktivnost	Opis aktivnosti
1. Analiza društvenog poduzetništva u SMŽ	Analiza društvenog poduzetništva u Sisačko - moslavačkoj županiji bit će izrađena kroz nekoliko tematskih cjelina i faza koje će uključiti pregled stanja i značaj društvenog poduzetništva u SMŽ, identifikaciju subjekata koji po svojoj djelatnosti mogu obavljati ili obavljaju aktivnosti društvenog poduzetništva te analizu potencijalnih osnivača društvenih poduzeća na području SMŽ. Analizom će biti obuhvaćene mogućnosti i prepreke za daljnji razvoj društvenog poduzetništva na području SMŽ
2. Izrada baze društvenih poduzetnika u SMŽ	Izradit će se popis društvenih poduzetnika koji posluju na području SMŽ. Izvori podataka će biti analiza provedena pod aktivnosti 1, saznanja članova LPZ-a, stranica ESF-a u RH, registar društvenih poduzetnika RH (koji je najavljen za izradu).
3. Izgradnja kapaciteta članova LPZ SMŽ u području društvenog poduzetništva	Provest će se aktivnosti izobrazbe tijekom kojih će biti predstavljena Strategija za razvoj društvenog poduzetništva RH 2014.-2020., zakonska regulativa te mogućnosti financiranja projekata sredstvima EU

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	fondova. Bit će izrađene kratke upute i sažetci materijala koji će biti dostupni.
4. Informiranje javnosti o društvenom poduzetništvu	Informiranje šire javnosti o mogućnostima razvoja društvenog poduzetništva te predstavljanje Strategije razvoja društvenog poduzetništva RH na području SMŽ. Javnost će se upoznati s projektima društvenog poduzetništva koji će se provoditi na području SMŽ.
5. Pružanje podrške i umrežavanje s društvenim poduzetnicima iz baze poduzetnika SMŽ	Pružanje podrške bit će ponajprije organizirano putem predstavnika članova LPZ-a odnosno potpornih poduzetničkih institucija. Podrška i umrežavanje obuhvatit će identifikaciju problema i potreba, razvoj poduzetničkih ideja, izradu projektnih prijedloga, podršku u provedbi, evaluaciju i planiranje novih projekata temeljenih na iskustvima prethodnih.
6. Priprema i provedba projekata iz područja DP	Članovi Radne skupine će surađivati s postojećim i potencijalnim društvenim poduzetnicima te pružiti podršku kroz savjetovanje u pripremi projekata
7. Praćenje stvaranja zakonodavnog, institucionalnog i financijskog okvira za razvoj društvenog poduzetništva na nacionalnoj i regionalnoj razini	S ciljem kontinuiranog informiranja o mogućnostima razvoja društvenog poduzetništva bit će uspostavljen okvir praćenja stvaranja zakonodavnog, institucionalnog i financijskog okvira za razvoj društvenog poduzetništva na nacionalnoj i regionalnoj razini. Voditelj Radne skupine će koordinirati izradu izvješća s ostalim relevantnim dionicima, a izvješća će biti dostupna javnosti.
8. Praćenje provedbe Plana rada	Članovi i voditelj Radne skupine pratit će provedbu Plana rada tematske radne skupine, izrađivati izvješća o provedbi te ih objavljujivati na uvid javnosti.
9. Redovni sastanci Radne skupine za razvoj društvenog poduzetništva	Članovi Radne skupine za razvoj društvenog poduzetništva održavat će redovne sastanke na kojima će predlagati i raspravljati svoje planove rada, brinuti o izvršenju planiranih aktivnosti, izvješćivati o provedenim aktivnostima te o svim ostalim potrebnim pitanjima.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Primjer: Društvo za socijalnu ekologiju Zeleno Zlato

<https://www.zelenozlato.org/index.php>

Društvo za socijalnu ekologiju Zeleno Zlato bavi se promocijom održivog razvoja, osnaživanjem vulnerabilnih skupina i razvojem civilnog društva na razini lokalne zajednice. Organizirani su projektno a ciljeve društva postižu u suradnji s partnerima.

Projekt Inkluzivna farma - Platforma zelenog poduzetništva

Projekt Inkluzivna farma - Platforma zelenog poduzetništva koji se financira u okviru poziva „Razvoj i provedba programa za socijalnu koheziju i povećanje zaposlenosti u gradovima: Kninu, Belom Manastiru i općini Darda, Benkovcu, Petrinji i Vukovaru”, Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014 - 2020, Europskog socijalnog fonda. Projekt "Inkluzivna farma – Platforma zelenog poduzetništva" postavljen je kako bi unaprijedio socio-ekonomske i životne uvjete osoba s invaliditetom te djece i mladih s teškoćama u razvoju Grada Petrinje. Cilj projekta je smanjiti socijalnu isključenost i povećati zapošljivost 50 osoba provedbom neformalnog oblika obrazovanja i osposobljavanja za 1) sakupljanje i preradu samoniklog bilja, 2) pčelarstvo i izradu pčelinjih proizvoda, 3) izradu prirodne kozmetike; te kroz 4) provedbu radionica poduzetništva.

Projekt će se provoditi do 2022. godine. Korisnici će projektom biti uključeni u radne procese, unaprijediti će životne vještine, te se približiti svakodnevnom socijalnom okruženju i svijetu rada. Razvijanjem socijalnih vještina unaprijediti će kvalitetu života, te stvoriti preduvjete za neovisnije življenje i ravnopravno sudjelovanje u društvu.

Konačno, provedbom projekta doprinijeti će se razbijanju predrasuda javnosti o sposobnostima osoba s invaliditetom i ostalih obuhvaćenih ranjivih skupina, a međusektorskim umrežavanjem tijekom provedbe projekta osnažiti će se lokalna zajednica. Projektni konzorcij na Inkluzivnoj farmi u Hrastovici namjerava razviti aktivnosti društvenog poduzetništva, kako bi se korisnici osnaženi i osposobljeni kroz ovaj i ostale projekte mogli izravno aktivirati na tržištu rada i doprinijeti institucionalnoj, organizacijskoj i financijskoj održivosti Inkluzivne farme Hrastovica. Do kraja provedbe ovog projekta kroz radionice poduzetništva registrirati će se socijalna zadruga koja će omogućiti nastavak proizvodnih aktivnosti razvijenih ovim projektom uz mogućnost zapošljavanja korisnika. Nositelj projekta je Zeleno zlato, a partneri na projektu su Udruga osoba s invaliditetom SMŽ i Grad Petrinja.

Projekt Inkluzivni poljoprivredni lanac

Projekt Inkluzivni poljoprivredni lanac kojemu je cilj približiti tržištu rada 45 pripadnika osoba s invaliditetom i ostalih ranjivih skupina iz Siska, Petrinje i Zagreba kroz razvoj i

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

provedbu integriranog programa osposobljavanja za uzgoj, preradu i pripremu mini-povrća, aromatičnog bilja i jestivog cvijeća. U sklopu projekta koji se provodio 12 mjeseci pružene su usluge stručne potpore uključivanja u radne procese, čime se doprinijelo razvoju životnih vještina i stvaranju preduvjeta za ravnopravno sudjelovanje u društvu. Uz Zeleno Zlato, projekt su proveli Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije, Udruga nastavnika u djelatnosti ugostiteljskog obrazovanja i Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Sisak.

Projekt Senzorni vrt

Cilj projekta je rehabilitacija djece sa teškoćama u motoričkom razvoju, cerebralne paralize, djece s autizmom, djece s oštećenjem vida, djece s poremećajem pažnje i koncentracije, djece s teškoćama komunikacije i govora te učenja, kao i djece s intelektualnim i drugim teškoćama. Projekt se dobrim dijelom oslanja na volontere uključene u izradu i održavanje senzornog vrta. Izradom Senzornog vrta omogućiti će se provođenje terapije senzorne integracije u senzornom vrtu, odnosno parku osjetila. Osjetilne biljke će na najbolji način pomoći djeci dočarati pojedino osjetilo te ih potaknuti da se njima služe.

Soba čuda je prva soba za terapiju senzorne integracije za djecu i mlade s teškoćama u razvoju i invaliditetom u Hrvatskoj. Partner na projektu je bila Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije.

Projekt Samoniklo zapošljavanje (2012-2014)

Projekt „Mogućnosti samozapošljavanja u održivom sakupljanju samoniklog bilja“ provodio se na području Glinske Banovine, a riječ je o projektu socijalnog poduzetništva, ukupne vrijednosti 71.067,78 €, koji je EU kroz Europski socijalni fond, preko Hrvatskog zavoda za zapošljavanje kao provedbene agencije, financirala sa 66.128,57 € (93%).

Nositelj projekta je Poljoprivredna zadruga Glinska Banovina iz Gline, a partneri na projektu su Hrvatski Crveni križ - Gradsko društvo Gline, Hrvatski zavod za zapošljavanje - Ispostava Gline, Udruga žena Gora-Sibić, te Društvo za socijalnu ekologiju Zeleno Zlato.

U sklopu projekta razvijen je teoretski i terenski program obuke za sakupljače samoniklog bilja, kroz koji je osposobljeno i certificirano 46 nezaposlenih osoba, uglavnom žena sa područja Gline, Petrinje i Siska. Organizirano je sakupljanje, sušenje i skladištenje samoniklog bilja, te pokrenut plasman bilja na tržište. Osim toga, u sklopu projekta izrađeni su udžbenik, radni priručnik i video instrukcije za sakupljanje samoniklog bilja, a 6 polaznika je prošlo i dodatnu obuku za trenere čime se osigurava daljnji prijenos znanja i širenje predstavljenog modela samozapošljavanja. Prva replikacija projekta pripremala se u Dalmaciji, u suradnji sa Udrugom MI iz Splita.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Mladi i društveno poduzetništvo

Projekt „U čem' je problem?“ provodi se u okviru programa Erasmus+, Ključna aktivnost 3: Podrška reformi politike, Strukturirani dijalog – sastanci između mladih i donositelja odluka u području mladih. Nositelj projekta: Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Sisak. Partneri u projektu: Sisačko – moslavačka županija Vukovarsko – srijemska županija Agencija lokalne demokracije Sisak PRONI centar za socijalno podučavanje (Uredi Sisak, Vukovar i Osijek) Hrvatski zavod za zapošljavanje Regionalni ured Osijek Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Vukovar Suradnik u projektu: Osječko - baranjska županija Trajanje projekta: 1.2.2017. – 31.1.2018.

3.2. Karlovačka županija

Strateški dokument	Razvojna strategija Karlovačke županije 2020.+
Vrijeme trajanja	2016-2020
Dostupno	https://www.ra-kazup.hr/karla/wp-content/uploads/2016/11/RAZVOJNA-STRATEGIJA-KARLOVACKE-ZUPANIJE.pdf
	<p>Vizija Karlovačke županije: Županija razvijene poduzetničke klime i gospodarstva, kvalitetnih ljudskih resursa, održivog razvoja i kvalitetnog življenja. Iz vizije razvoja izvedeni su ciljevi razvoja kojima se opisuju trendovi i procesi u Županiji, razrađeni su na način koji omogućuje iskorištavanje identificiranih snaga i prilika Županije, a kako bi se prevladale i zaobišle prijetnje i slabosti.</p> <p>Definirani su sljedeći strateški ciljevi: <u>Strateški cilj 1: Oživljavanje i održiv razvoj ruralnog područja</u> <u>Strateški cilj 2: Stvaranje novih radnih mjesta i unapređenje kvalitete života</u> Dosljednost Ovaj cilj uklapa se u strateške dokumente: Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja a razvoj civilnog društva od 2012. do 2016. <u>Strateški cilj 3: Održivi razvoj prostora i učinkovito upravljanje razvojem Županije</u> Dosljednost Ovaj cilj uklapa se u strateške dokumente: Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012. do 2016.</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	(ciljevi: osigurati ujednačen razvoj i zastupljenost OCD u svim regijama Republike Hrvatske, osnažiti kapacitete građanskih inicijativa i OCD koje djeluju u lokalnim zajednicama za aktivno sudjelovanje u društvenim procesima i drugi)
Prioritet 2.1.	KONKURENTNO GOSPODARSTVO
Mjera/aktivnosti	Mjera 2.1.1 Unapređenje poduzetničke infrastrukture Aktivnost - poticanje razvoja društvenog poduzetništva
Prioritet 3.4.	UČINKOVITO UPRAVLJANJE RAZVOJEM
Mjere/aktivnosti	Mjera 3.4.2. Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva i organizacija Aktivnosti Pružanje podrške izgradnji kapaciteta organizacija civilnoga društva za provedbu programa građanskog odgoja i obrazovanja i društveno korisnog učenja Jačanje kapaciteta u području socijalnih inovacija

U okviru prekograničnog projekta IPA SI – HR “Udruženi u razvoju novih mogućnosti zapošljavanja uz pomoć društvenog poduzetništva” (SLO-HRA SOCIONET) 2015. godine napravljena je analiza stanja i značaja socijalnog poduzetništva za gospodarstvo u Karlovačkoj županiji. Dokument navodi u zaključku: Na području Karlovačke županije postoje samo naznake postojanja tzv. socijalne ekonomije koja donekle uključuje nevladine organizacije, koje su najaktivnije u zapošljavanju pripadnika ranjivih skupina ili svojih članova kroz provedbu raznih projekata, što se samo djelomično može smatrati društvenim ili socijalnim poduzetništvom. Svi ostali poslovni subjekti još uvijek ozbiljno ne razmišljaju o društvenom poduzetništvu kao nekoj razvojnoj alternativi, na što ukazuje činjenica da na području županije nema registriranih socijalnih poduzeća, pa čak ni invalidskih poduzeća koja se smatraju jedinim «socijalnim» poslovnim subjektima. S obzirom na činjenicu da regija zaostaje u razvoju, što se između ostalog reflektira kroz veliki broj dugotrajno nezaposlenih osoba, postoji značajan prostor za organizaciju društvenog poduzetništva i rješavanja određenih razvojnih problema na taj način.

Prema evidenciji Ureda državne uprave na području Karlovačke županije se 2015. godine vodilo u evidenciji 1390 registriranih udruga/nevladinih organizacija. Prema području djelovanja one su podijeljene na slijedeći način: udruge branitelja i stradalnika (3), demokratsko

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

političkog karaktera (5) duhovnosti (1), gospodarstvo (11), hobističke djelatnosti (4), kultura i umjetnost (9), ljudska prava (4), nomenklature sportova (3), obrazovanje, znanosti i istraživanje (2), održivi razvoj (1), socijalna djelatnost (6), sport (16) i ostala područja, u koje ulaze sve ostale.

Prema informacijama nadležnih službi koje vode evidenciju o organizacijama civilnog društva koje dobivaju sredstva od gradova ili županija najveći broj organizacija civilnog društva na području Karlovačke županije nema zaposlenih osoba, a zaposlene imaju NVO koje provode neke specifične programe (osobe sa invaliditetom) ili one koje su uspješne u kandidiranju projekata. Kao prvu grupu nevladinih organizacija koje zapošljavaju identificirane su udruge građana koje se bave ljudskim pravima, zaštitom okoliša i održivim razvojem i gospodarskim aktivnostima, i sl.). Druga grupacija organizacija civilnog društva koja ima zaposlene osobe na području Karlovačke županije vezana je uz veteranske organizacije ili udruge branitelja. Treća i najbrojnija grupacija organizacija civilnog društva koje zapošljavaju su udruge koje se bave raznim socijalnim aktivnostima. U najvećem broju to su organizacije osoba sa invaliditetom koje provode različite projekte i programe koji se odnose na ranjive socijalne skupine kao što su javni radovi, osobni asistenti i sl.

Iako je analiza društvenog poduzetništva 2015. godine dala negativnu ocjenu razvoja društvenog poduzetništva u Karlovačkoj županiji i navodi da nema uspješnog primjera iz prakse kojeg mogu navesti, svega nekoliko godina kasnije situacija je daleko pozitivnija. U nastavku su predstavljeni istaknuti primjeri dobre prakse na području Karlovačke županije.

Primjer: LAG Vallis Colapis (Ozalj)

LAG Vallis Colapis je osnovan 2009. godine kao nastojanje ruralnih zajednica pokupskih dijelova Karlovačke i Zagrebačke županije za primjenu procedura LEADER-CLLD mjere Programa ruralnog razvoja.

LAG pokriva područje 14 ruralnih gradova i općina Karlovačke i Zagrebačke županije (Karlovac, Duga Resa, Ozalj, Draganić, Kamanje, Netretić, Ribnik, Žakanje, Lasinja, Krašić, Kravarsko, Pisarovina, Pokupsko i Žumberak). Članovi LAG Vallis Colapis su jedinice lokalne samouprave, lokalne javne ustanove poput škola, turističkih zajednica, poduzeća, obiteljska poljoprivredna gospodarstva te udruge građana iz ruralnih sredina Pokuplja i zapadnog Žumberka.

LAG Vallis Colapis je iznimno aktivan na području razvoja društvenog poduzetništva. U nastavku slijede primjeri projekata koje je proveo ili provodi LAG Vallis Colapis.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Projekt: Razvoj tržišta domaće hrane kroz društveno poduzetništvo

TRAJANJE: 01.10.2020. – 01.04.2023.

NOSITELJ: HR-Koncept d.o.o.

PARTNERI: LAG Vallis Colapis

Cilj projekta je transferiranje poduzeća HR-Koncept d.o.o. u društveno poduzeće uz jačanje stručnih i poslovnih vještina zaposlenika te informiranje dugotrajno nezaposlenih u ruralnim zajednicama o mogućnostima zapošljavanja kroz društveno-poduzetničke aktivnosti.

U edukacijske aktivnosti u 3 ruralne općine Zagrebačke, Karlovačke i Međimurske županije (Žumberak, Ribnik i Sveti Martin) bit će uključeno 120 dugotrajno nezaposlenih mladih, žena i starijih od 50 godina, čime će se otvoriti mogućnost stanovnicima seoskih zajednica za stavljanje neiskorištenih kapaciteta u službu samozapošljavanja kroz povezivanje s aktivnostima novog društvenog poduzeća, a sve uz korištenja potpora Programa ruralnog razvoja i Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo preko sustava ruralnih i ribarskih LAG-ova.

Projekt: Održivi turizam kroz društveno poduzetništvo

TRAJANJE: 01.10.2020. – 01.05.2022.

NOSITELJ: Croatia Open Land j.d.o.o.

PARTNERI: LAG Vallis Colapis, Veleučilište u Karlovcu, Općina Kamanje

Cilj projekta je transferiranje postojećeg poduzeća u društveno poduzeće te jačanje njegovih kapaciteta, stručnih i poslovnih vještina zaposlenika i informiranje dugotrajno nezaposlenih kroz umrežavanje s visokoškolskim ustanovama, organizacijama za ruralni razvoj i jedinicama lokalne samouprave.

Glavni ciljevi projekta su edukacije o društvenom poduzetništvu, održivom turizmu, razvoju svijesti o zaštiti prirode i njezine bioraznolikosti za nezaposlene osobe. Jedan od glavnih ciljeva je jačanje kapaciteta zaposlenika agencije za obavljanje društveno – poduzetničkih aktivnosti u turizmu.

Dugoročni učinak projekta „Održivi turizam kroz društveno poduzetništvo“ na nezaposlene osobe iz ruralnih zajednica Karlovačke i Zagrebačke županije ogleda se u jačanju kapaciteta lokalnog poduzeća za turistički menadžment, koje će se projektom transformirati u društveno poduzetništvo, te ojačati svoje kapacitete za trajno provođenje društveno-poduzetničkih aktivnosti na spomenutom području.

Projekt: Unaprjeđenje socijalno-poduzetničkog poduhvata "Žitna lađa Karlovac"

TRAJANJE: 01.10.2020. – 01.10.2021.

NOSITELJ: Aurora Colapis j.d.o.o.

PARTNERI: LAG Vallis Colapis, Zadruga za etično financiranje, Udruga Dobar Dan

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Cilj projekta je: Doprinijeti razvoju društvenog poduzetništva na području Karlovačke, Sisačko-Moslavačke i Zagrebačke županije kroz transferiranje postojećeg poduzeća u društveno poduzetništvo te jačanje njegovih kapaciteta, stručnih i poslovnih vještina zaposlenika i informiranje dugotrajno nezaposlenih (mladi, žene, i 50+ starosti) uz umrežavanje s postojećim društvenim poduzećima, organizacijama za ruralni razvoj i udrugama za rad s mladima.

Projekt: **Koordinacija za pružanje socijalnih usluga Karlovačke i Sisačko-moslavačke županije**

TRAJANJE: 29.12.2014. – 28.12.2015.

NOSITELJ: LAG Vallis Colapis

PARTNERI: Hrvatski crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Duga Resa, Udruga Sveti Martin Pisarovina, Caritas Sisačke biskupije

Kroz projekt „Koordinacija za pružanje socijalnih usluga Karlovačke i Sisačko-moslavačke županije“ radilo se na jačanju 25 organizacija (Crvenih križeva, župnih Caritasa, lokalnih humanitarnih udruga) koje pružaju pomoć starijim i nemoćnim osobama u seoskim sredinama. Organizacijama je plaćen tečaj za geronto domaćice, opremljene su biciklima, radnom obućom i odjećom, mobitelima, te je organizirana obuka za povlačenje EU sredstava.

Primjer Aurora Colapis j.d.o.o

Primjer dobre prakse društvenog poduzetništva u Karlovačkoj županiji je tvrtka Aurora Colapis j.d.o.o.. Ustanovljena je 2015. od strane udruge Zvono uz Kupu. Nalazi se fazi rasta i nudi niz usluga među kojima su i dnevni izleti za turiste na povijesnom brodu Žitna lađa ZORA.

<https://www.aurora-colapis.hr>

Projekt: Društveno poduzetništvo tvrtke Izvan fokusa d.o.o. u kreativnim i kulturnim industrijama

<https://izvanfokusa.hr/portfolio/izvan-fokusa-drustveno-poduzetnistvo/>

Prijavom na javni poziv za jačanje poslovanja društvenih poduzetnika kojeg financira Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva kroz Europski socijalni fond, poduzeće Izvan fokusa d.o.o. ostvarilo je potporu pomoću koje će tvrtka formalno ostvariti prelazak na društveno – poduzetničko poslovanje.

Neki od glavnih ciljeva u zadanom vremenskom periodu su omogućavanje prelaska na poslovanje s principima društvenog poduzetništva, unaprjeđenje gospodarske djelatnosti kroz modernizaciju i razvoj proizvoda te promocija društvenog poduzetništva kroz umrežavanje drugih potencijalnih društvenih poduzetnika.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Naziv korisnika / partnera u projektu: Izvan fokusa d.o.o. u partnerstvu s Foto video klubom Kutina

Primjer: Projekt DelFin- Interreg Central Europe

<https://www.zef.hr/hr/novosti/vijesti/projekt-delfin-razvoj-drustvenog-poduzetnistva-u-ruralnim-sredinama-europskih-zemalja>

Projekt DelFin bavi se poticanjem razvoja društvenog poduzetništva u ruralnim područjima s ciljem unapređenja ekonomske situacije te uvođenja društvenih inovacija. Grad Duga Resa je partner u suradnji s tvrtkom Brodoto iz Zagreba. Prijavitelj je Investitionsbank Sachsen – Anhalt, Magdeburg iz Njemačke. Ovaj trogodišnji projekt prekogranične suradnje uključuje ukupno 9 partnera iz Njemačke, Italije, Hrvatske, Mađarske i Austrije. Zadruga za etično financiranje uz Act grupu (Čakovec) te Lag Vallis Collapis (Ozalj) pridruženi su partneri na projektu. Provedba projektnih aktivnosti planirana je u razdoblju od 1. travnja 2019. do 30. ožujka 2021. godine s ukupnim budžetom od 1,9 milijuna eura financiranih od strane Europskog fonda za regionalni razvoj kroz program Interreg Central Europe.

Toolbox for Promotion of Social Entrepreneurship in rural regions

Toolbox contains financing and funding instruments targeting social enterprises and business support structures respecting the special needs of social entrepreneurs. It helps local and regional public authorities, business support organisations, development agencies and financial institutions to better support social entrepreneurship in their regions.

<https://delfin.atlassian.net/wiki/spaces/support4SE/overview>.

Primjer: Ženska grupa Karlovac "KORAK"

Ženska grupa Karlovac "KORAK" je nevladina, neprofitna, nepolitička organizacija koja djeluje na području Karlovca i Karlovačke županije u svrhu zaštite i promocije ženskih prava i prava djece sa naglaskom na žrtve obiteljskog nasilja. Udruga postoji od 1998. godine i bavi se savjetovanjem žena, pružanjem zaštite zlostavljanim ženama i djeci te provodi razne edukacijske radionice i treninge. Kao cilj navode poboljšanje pozicije žena na području Karlovačke županije kroz zaštitu njihovih prava i poticanjem žena na aktivno uključivanje u društveni život zajednice. Projekt u trajanju od 12 mjeseci pod nazivom "Sljedeći korak – socijalna zadruga" čiji je cilj bio omogućiti dugotrajno nezaposlenim ženama priliku za samozapošljavanje kroz socijalnu zadrugu te promocija socijalnog poduzetništva u javnosti i svijesti društva, proveden je 2007. godine. U projekt je bilo uključeno 40 žena iz rizičnih skupina – zlostavljane žene, žene bez radnog iskustva ili ikakvih kvalifikacija, samohrane

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

majke i žene starije od 45 godina. Ponudili su tržištu usluge čišćenja, brige o starijim i nemoćnim osobama, čuvanje djece te izradu i prodaju unikatnih svijeća, u skladu s prijašnjim iskustvima i trenutnim životnim situacijama žena uključenih u projekt. Organizirali su stručno osposobljavanje, ali također i psihološko savjetovanje kako bi žene pripremili i psihički za ono što ih čeka.

Iz toga je nastala socijalna zadruga HerOna preko koje se na području grada Karlovca i Karlovačke županije mogu ugovoriti usluge za koje su žene osposobljene, a koje su u međuvremenu proširene i na tajničke i prevoditeljske usluge, usluge grafičkog dizajna i računovodstvene poslove, a dio novca kojim su plaćene ide u reintegriranje dugotrajno nezaposlenih žena na tržište rada.

3.3. Primorsko-goranska županija

Strateški dokument	Razvojna strategija Primorsko-goranske županije
Vrijeme trajanja	2016-2020
Dostupno	https://zavod.pgz.hr/documents/razvojna_strategija_2016_2020_secured.pdf
Strateški cilj 3	Razvoj ljudskih potencijala i povećanje kvalitete života
Prioritet 3.4.	Unapređenje socijalne sigurnosti i jačanje socijalne uključenosti Cilj prioriteta: stvaranje kvalitetnijih uvjeta života skupinama u sustavu socijalne skrbi te prevencija socijalne isključenosti. Opis cilja: prioritet je usmjeren na razvoj decentraliziranog i integriranog sustava pružanja socijalnih usluga unutar i izvan institucija (promjena omjera u korist izvan institucijskih oblika) te povećanje dostupnosti usluga u nerazvijenim područjima, kao i osiguranje ekonomske i psihosocijalne koristi za različite skupine korisnika te osiguranje odgovarajuće skrbi za osobe treće životne dobi. Osim socijalnih usluga, za socijalnu uključenost je iznimno važno sudjelovanje na tržištu rada. Stoga su određene mjere unutar ovog prioriteta usmjerene na povećanje zapošljivosti te poticanje društvenog poduzetništva, zadrugarstva i samozapošljavanja. Društveno poduzetništvo i zadrugarstvo važan je model za zapošljavanje skupina u nepovoljnom položaju i osiguranje socijalnih usluga u zajednici. Društvenim poduzetništvom stvara se društvena korist za zajednicu, što pridonosi povećanju ukupne kvalitete života. Bitan

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	čimbenik za ostvarenje ovog prioriteta je jačanje administrativnih kapaciteta za provedbu mjera smanjenja od siromaštva i socijalne isključenosti, posebice kroz interdisciplinarnu i međuinstitucijske programe i aktivnosti.
Mjera 3.4.2.	Poticanje i razvoj društvenog poduzetništva, zadrugarstvo i samozapošljavanje mladih Cilj, svrha i obrazloženje Cilj je olakšavanje pristupu tržištu rada skupina u nepovoljnom položaju poticanjem društvenog poduzetništva, zadrugarstva i samozapošljavanja. Društveno poduzetništvo i zadrugarstvo, osim što je važan model za zapošljavanje skupina u nepovoljnom položaju, pridonosi i osiguranju socijalnih usluga u zajednici. Društvenim poduzetništvom stvara se društvena korist za zajednicu, što pridonosi povećanju ukupne kvalitete života.
Mehanizam i provedbe (aktivnosti)	Poticanje i razvoj društvenog poduzetništva i zadrugarstva, uključujući sufinanciranje potpornih usluga i naknada nužnih za poslovanje (različite vrste dokumentacija, nameti, najam prostora, oprema za rad i sl.) Pružanje tehničke pomoći (savjetovanje, obrazovanje, informiranje) od razvojnih institucija Promocije i sajmovi Uspostava baze podataka društvenih poduzetnika i zadruga Uspostava programa osposobljavanja (programi kvalifikacija, prekvalifikacija i stjecanja stručne prakse) za potrebe društvenog poduzetništva Izrada Strategije društvenog poduzetništva

Strateški dokument	Strategija razvoja ljudskih potencijala Primorsko-goranske županije
Vrijeme trajanja	2015. - 2020.
Dostupno	https://www.lpz-pgz.com/wp-content/uploads/2018/08/Strategija-razvoja-ljudskih-potencijala-PG%C5%BD-2015-2020.pdf
	Inicijativom Primorsko-goranske županije i Riječke razvojne agencije Porin d.o.o. pokrenuta je izrada Strategije razvoja ljudskih potencijala Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2020. godine. Ovaj strateški dokument ima dodatnu važnost radi negativnih pokazatelja zaposlenosti na području Primorsko-goranske županije, a kako bi se potaknule nove inicijative i projekti koji će doprinijeti njezinoj konkurentnosti.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>Vizija: Uspostava konkurentnog gospodarstva s visokom razinom zaposlenosti. Misija: Zadržati postojeća i otvoriti nova radna mjesta poticanjem gospodarstva na način da se poveća znanje, sposobnosti i vještine kako pojedinaca tako i gospodarskih subjekata.</p> <p>tri strateška cilja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ojačati potporno okruženje za zapošljavanje i zapošljivost što čini temeljni cilj za razvoj županijskog društveno-ekonomskog razvoja. Obuhvaća dva prioriteta, svaki po tri mjere. 2. Stvoriti uvjete za socijalno osjetljive skupine koji ima jedan prioritet s tri mjere. 3. Jačanje partnerskih odnosa na tržištu rada s dva prioriteta, svaki s po dvije mjere.
Prioritet 2.1.	Jačati socijalnu uključenost osjetljivih skupina
Mjera 2.1.1./aktivnosti	<p>Poticati obrazovanje i zapošljavanje svih osjetljivih skupina Kreirati pozitivno okruženje za obrazovanje i zapošljavanje i osigurati aktivnosti za što veće uključivanje raznih osjetljivih skupina u tržište rada kao što su žene, mladi, nezaposleni itd.</p> <p>--približiti pojam društvenog poduzetništva, te izraditi projekte za društveno poduzetništvo</p>
Mjera 2.1.3./aktivnosti	<p>Poticati razvoj socijalnih usluga i razviti kapacitete njihovih pružatelja</p> <ul style="list-style-type: none"> - poticati razvoj društvenog poduzetništva za sve ciljane skupine, -približiti pojam društvenog poduzetništva, - izraditi projekte za društveno poduzetništvo,
Prioritet 3.2.	Jačanje odnosa između civilnog, institucijskog i poslovnog sektora
Mjera 3.2.1./aktivnosti	<p>Poticati i razviti društveno poduzetništvo</p> <p>Cilj ove mjere je poticati i razviti društveno poduzetništvo koji će okupiti navedene sektore kako bi razvili nove oblike poslovanja koji će okupiti osjetljive skupine radi stvaranja raznih proizvoda i usluga za tržište.</p> <p>-poticati razvoj društvenog poduzetništva za sve ciljane skupine,</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

-približiti pojam društvenog poduzetništva,-izraditi projekte za društveno poduzetništvo,-provoditi radionice za potrebe sudionika uključivanja u procese umrežavanja

Primjer: Step Rijeka (Step Ri), znanstveno-tehnološki park Sveučilišta u Rijeci

Znanstveno-tehnološki park Sveučilišta u Rijeci d.o.o. – STeP Ri osnovan je radi komercijalizacije rezultata znanstvenog i stručnog rada, poticanja suradnje znanstvenika i gospodarstvenika i jačanja za znanost zasnovanog gospodarstva. Znanstveno-tehnološki park Sveučilišta u Rijeci partner je Europske poduzetničke mreže (EEN), uživa podršku Poslovno-inovacijske agencije Republike Hrvatske – BICRO i dio je poduzetničke potporne infrastrukture Republike Hrvatske.

Projekt COOPpwer – Promicanje zadružnog i društvenog poduzetništva

Projekt promovira i potiče zadružno i društveno poduzetništvo kao alternativne, uključujuće i inovativne pristupe rješavanja nezaposlenosti mladih osoba u zemljama s visokom stopom nezaposlenosti mladih – Hrvatskoj, Cipru i Grčkoj. Provodi se kroz natjecanja u obliku poslovnih vikenda te angažiranje i osposobljavanje mladih novinara za stvaranje alternativnih kanala i modela promocije zadrugarstva i društvenog poduzetništva.

Glavni cilj projekta COOPPower je promicanje zadružnog i društvenog poduzetništva kao alternativnog, uključujućeg i inovativnog pristupa u borbi protiv nezaposlenosti mladih bez obzira na njihovo društveno porijeklo, ekonomski ili obrazovni status. Usredotočuje se na mlade ljude u zemljama EU s visokom stopom nezaposlenosti: Hrvatskoj, Cipru i Grčkoj.

Tijekom 18 mjeseci projekta, konzorcij pod vodstvom British Council-a te Generalnog tajništva za cjeloživotno učenje i mlade u Grčkoj i Step Ri u Hrvatskoj, organizirat će niz COOPAthona – vikend natjecanja za brzo stvaranje poslovne ideje temeljene na društvenom ili zadružnom poduzetništvu. Uz promociju zadružnog modela i razvijanja poduzetničkih vještina mladih, poseban se naglasak stavlja na privlačenje mladih s ograničenim pristupom obrazovanju ili zapošljavanju te stvaranju alternativa i poticaja koji će im omogućiti međusobno umrežavanje.

Organizacija COOPAthona

U stilu startup vikenda, s ciljem promoviranja pozitivne uloge zadružnog i društvenog poduzetništva sa zadatkom razvoja inovativnih ideja, održat će se dvodnevni COOPAthoni gdje će polaznici dobiti edukaciju i razraditi timske ideje koje će se potom vrednovati od strane žirija. Svrha COOPAthona jest dvostruka – poticati ideje zadrugarstva, društvenog poduzetništva i društvenih inovacija, i druga – razvijati vještine pojedinaca i timova kako bi

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

mladim ljudima omogućili stvaranje, inoviranje, unapređenje kritičkog razmišljanja te istraživanje različitih modusa zapošljavanja.

Hrvatsko finale

6 najboljih timova s COOPATHONA sudjelovat će na finalnom natjecanju pred žirijem i publikom. Pobjednički tim osvaja studijsko putovanje u Veliku Britaniju.

Diseminacija

Aktivnosti promocije projekta vodit će tim mladih novinara koji će biti izabrani za potrebe projekta, educirani od strane Pioneer Posta, organizacije koja publicira časopis koji promiče ideje zadružnog i društvenog poduzetništva. Stečeno znanje imat će priliku pretočiti u praksu kroz kreiranje sadržaja i alternativnih oblika promoviranja zadružnog i društvenog poduzetništva, naročito na primjeru projekta COOPower, obzirom da će voditi promotivne aktivnosti projekta.

Projektne partneri

British Council, UK

General Secretariat of Youth, Greece

Step Ri znanstveno-tehnološki park Sveučilišta u Rijeci, Hrvatska

Projekt IN SITU – Međugeneracijska suradnja i potpora društvenom poduzetništvu

Projekt stvara infrastrukturu za razvoj i podršku društvenim inovacijama i društvenom poduzetništvu te povezuje nekvalificirane mlade (do 30) i starije radnike (50+) koji su dugotrajno nezaposleni. Zahvaljujući suradnji u ovom projektu, ove dvije generacije učit će jedna od druge razmjenjujući iskustva, premošćujući nedostajuće vještine i kompetencije. Cilj je promicanje integracije zapostavljenih skupina na tržište rada.

Cilj projekta IN SITU je razvoj i implementacija posebno prilagođene usluge razvoja društvenog poduzetništva i društvenih inicijativa, odnosno kreiranje inovativnog programa podrške njihovom poslovanju kako bi se promicala integracija ugroženih skupina na tržište rada kroz društvene inovacije i nova društvena poduzeća. Na tome cilju radi partnerski konzorcij iz šest regija Središnje Europe.

Kao rezultat projekta uspostaviti će se mreža Centara za društvene inovacije (SIH – Social Innovation Hub), njih šest sveukupno, gdje će osobama u nepovoljnom položaju na tržištu rada biti pružena profesionalna podrška za pokretanje i vođenje poslovanja.

Projekt IN SITU ima u fokusu dugotrajno nezaposlene mlade (-30) i starije (50+) osobe, za koje je dokazano da najviše osjete negativne ekonomske procese, te teže pronalaze posao.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Ključni rezultat projekta IN SITU jest vraćanje samopouzdanja i otvaranje brzog puta do tržišta rada.

Obzirom da je međugeneracijsko učenje esencijalno za prijenos znanja i vještina, u svakom od lokalnih Centara za društvene inovacije, sudionici će, uz profesionalnu poslovnu podršku, također imati mogućnost učiti jedni od drugih razmjenjujući iskustva, premošćujući nedostajuće vještine i kompetencije u neformalnom okruženju.

Održivost novo razvijenog programa podrške osigurana je aktivnim sudjelovanjem svih ključnih dionika; od samog početka projekta lokalna i regionalna samouprava, poduzetnički i društveni stručnjaci, organizacije za skrb, financijske organizacije, privatna poduzeća i civilni sektori uključeni su u provedbu projekta IN SITU.

STEP RI providi i različite edukacije, jedna od ponuđenih je Edukacija o društveno odgovornom poslovanju i društvenom poduzetništvu:

<https://www.step.uniri.hr/edukacija/drustveno-odgovorno-poslovanje/>

Polaznici imaju priliku upoznati se s osnovama društvenog poduzetništva i društveno-odgovornog poslovanja te usvojiti osnovne korake pokretanja društvenog poduzeća i uvođenja principa društveno-odgovornog poslovanja u postojeća poduzeća. Kratka radionica razrade ideja pomaže u kreiranju društveno-korisnih poslovnih ideja te također upućuje polaznike u mogućnosti korištenja EU potpora za njihovu realizaciju.

3.4. Ličko-senjska županija

Strateški dokument	Županijska razvojna strategija Ličko – senjske županije do 2020. - nacrt
Vrijeme trajanja	2016-2020 (nacrt)
Dostupno	https://www.lsz-lira.hr/index.php/stratesko-planiranje/zrs/story/482/zupanijska-razvojna-strategija-2020-nacrt-4
Strateški cilj 1	Održivi gospodarski razvoj i jačanje konkurentnosti Ličko-senjske županije
Prioritet 1.2	Unapređenje poslovnog okruženja i jačanje MSP-a

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Mjera 1.2.4.	Razvoj specifičnih oblika gospodarstva
Mehanizam i provedbe (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Savjetodavna i tehnička podrška osnivanju socijalnih poduzeća • Potpora u pripremi projektnih prijedloga koji promiču socijalno Poduzetništvo • Revitalizacija izumrlih tradicijskih i umjetničkih zanata, s naglaskom na ruralna područja • Potpora promotivnim i marketinškim aktivnostima tradicijskih i umjetničkih obrta • Podrška za nastup MSP i udruženja MSP na inozemnim sajmovima i sl. • Podrška aktivnostima/projektima MSP orijentiranih na izvoz

Strateški dokument	Strategija razvoja ljudskih potencijala Ličko-senjske županije
Vrijeme trajanja	2014.-2020.
Dostupno	http://www.lsz-lira.hr/images/pdf-doc/2016/srljp-lsz-2014.-2020.pdf
	<p>VIZIJA - Do 2020. godine Ličko-senjska županija imat će poticajne uvjete za kvalitetan život, kvalificiranu i mobilnu radnu snagu koja odgovara na potrebe lokalnog gospodarstva.</p> <p>PRIORITET1 POVEĆATI ZAPOŠLJIVOST POTICANJEM STVARANJA NOVIH RADNIH MJESTA TE POVEĆANJEM MOBILNOSTI RADNE SNAGE</p> <p>PRIORITET 2 POBOLJŠATI SUSTAV OBRAZOVANJA I RAZVITI CJELOŽIVOTNO UČENJE I OBRAZOVANJE ODRASLIH</p> <p>PRIORITET 3 UNAPRIJEDITI SUSTAV SOCIJALNIH USLUGA I POVEĆATI SOCIJALNU UKLJUČENOST RANJIVIH SKUPINA</p> <p>PRIORITET 4 OJAČATI MEĐUSEKTORSKO PARTNERSTVO I DIONIKE U LSŽ ZA RAD NA PROVEDBI SRLJP</p>
Prioritet 1	<p>POVEĆATI ZAPOŠLJIVOST POTICANJEM STVARANJA NOVIH RADNIH MJESTA TE POVEĆANJEM MOBILNOSTI RADNE SNAGE</p> <p>Visoka nezaposlenost, nedostatak otvorenih radnih mjesta posebice za osobe koje su u nepovoljnom položaju na tržištu rada iziskuje kreiranje novih modela i aktivnosti za poticanje zapošljivosti odnosno za stvaranje novih radnih mjesta u Ličko-senjskoj županiji</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Mjera 1.1.	Potaknuti stvaranje novih radnih mjesta
Aktivnosti za provedbu mjera	<p>Poticati samozapošljavanje putem financijskih potpora</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pružiti potporu poduzetnicima početnicima kroz savjetodavne usluge i mentorstvo • Razviti nove i unaprijediti postojeće financijske mehanizme i potpore (kreditne linije) za potpore poduzetnicima početnicima • Poticati kroz potpore prijavu postojećih neprijavljenih poljoprivrednika i poticati razvoj njihove poljoprivredne proizvodnje • Poticati razvoj ruralnog turizma kod postojećih poljoprivrednih proizvođača i OPG-ova kao dodatne djelatnosti • Jačanje znanja i vještina kod postojećih poduzetnika • Poticanje i povezivanje postojećih poduzetnika u LSŽ • Jačanje potencijala za upravljanje poduzetničkom infrastrukturom • Razviti modele socijalnog poduzetništva u LSŽ
Mjera 1.2.	<p>Promicanje uključivanja ranjivih skupina na tržište rada</p> <p>Iako izrijeком ne spominje društveno ili socijalno poduzetništvo, u potpunosti je za očekivati da će koncept biti korišten i u ovoj mjeri.</p>

Strateški dokument	Socijalni plan Ličko-senjske županije za razdoblje 2016. – 2021.
Vrijeme trajanja	2015. – 2021.
Dostupno	https://www.licko-senjska.hr/images/stories/dokumenti/drustvene/socijalni%20plan%20lsz%202015-2020.pdf
Prioritet 2	Povećati kapacitete u pružanju socijalnih usluga u županiji razvojem međuresorne i međusektorske suradnje, inovativnih socijalno-poduzetničkih inicijativa i aktiviranjem korisničkih skupina
Posebni cilj	Smanjiti siromaštvo jačanjem socijalnog poduzetništva, socijalnog uključivanja i unaprjeđenja osobnih kapaciteta skupina u riziku od socijalnog isključivanja
Operativni cilj 1	Osigurati mehanizme za potporu aktivizma građana i volonterskog rada osobito u području skrbi o osobama i skupinama u riziku od socijalnog isključivanja
Dodatno:	U SWOT analizi se navodi „Malo korišteni resurs su socijalno poduzetničke inicijative, koje bi dovele do samofinanciranja nekih usluga za korisnike i/ili

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

zapošljavanje predstavnika korisničkih skupina”, ali se socijalno poduzetništvo izrijeckom navodi samo u jednom posebnom cilju, iako se većina aktivnosti predviđena Socijalnim planom LSŽ moguće može realizirati kroz neki pravni oblik društvenog ili socijalnog poduzetništva.

Organizacijski resursi

Organizacije civilnog društva i gospodarski subjekti u malom opsegu, na području županije započinju s pružanjem socijalnih usluga. Trenutno na području županije djeluje jedan privatni dom za psihički bolesne starije osobe, dva obiteljska doma za smještaj starijih osoba i nekoliko nesrodničkih udomitelja za djecu i odrasle. Izvaninstitucionalni oblici su za dio korisnika osigurani, a to su prvenstveno starije osobe kroz različite programe pomoći u kući. Socijalno uključivanje djece s teškoćama i mladih s invaliditetom je započeto kroz prilagodbu obrazovnih programa u vrtićima, osnovnim i srednjim školama. Program Ministarstvo socijalne politike i mladih obuhvaća dio potencijalnih korisnika različitim oblicima pomoći u kući i socijalnog uključivanja, a provodi se preko lokalnih dionika – ustanova i organizacija civilnog društva. Izuzev ovog program, organizacije civilnog društva nemaju organizirane kontinuirane socijalne usluge. Uglavnom djeluju kao potpora članstvu. Humanitarne organizacije (HCK, Caritas) imaju široki opseg usluga za korisnike, ali su one izuzev pomoći u kući uglavnom savjetodavne ili karitativne usluge. Najveći nedostatak je u području udomiteljstva te privremenih ili dnevnih oblika smještaja i mobilnih usluga za različite korisničke skupine. Organizacijski kapaciteti organizacija civilnog društva su nedostadni i kod većih struktura dijelom i zbog nepostojanja prethodnog iskustva i dobre prakse, ali i nedostatnog ili nesistematičnog ulaganja u njihov organizacijski razvoj i uspostavu standarda za neprofitno poduzetništvo i poslovanje. Nedovoljno iskorišten resurs su obrazovne institucije poglavito osnovne škole koje u dijelu županije imaju i ljudskih i prostornih uvjeta za razvoj preventivnih, edukativnih, animacijskih i savjetodavnih aktivnosti za djecu i roditelje. Ustanove u kulturi, također nisu u punoj mjeri angažirane u aktivnostima prevencije i socijalnog uključivanja različitih skupina građana. Načelno, na području županije nedostaju nositelji inovativnih socijalnih programa i pružatelji izvaninstitucionalnih usluga. Na temu organizacijskih resursa, vrijedno je navesti i prilike koje pružaju formalna partnerstva između JLS, ustanova i organizacija civilnog društva, kao i ugovaranje pružanja usluga od strane lokalnih pružatelja: organizacija civilnog društva i privatnih poduzetnika.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>Financijski resursi</p> <p>Za dio razvojnih aktivnosti osigurana su sredstva kroz različite sustave: obrazovanje, zapošljavanje, zdravstvo te socijalna skrb. Ipak veći dio tereta financiranja usluga ostaje na jedinicama lokalne i područne samouprave. U dijelu županije s nižom razinom razvijenosti i područjima s otežanim oporavkom nakon ratnih razaranja, evidentna je disproporcija prihoda i rashoda potrebnih za financiranje javne potrošnje. Izvjesno je da će se takva situacija nastaviti i nadalje zbog sporog ekonomskog oporavka. U takvim uvjetima razvoj mreže socijalnih usluga ne može isključivo ovisiti o lokalnim sredstvima. Iako, raspored lokalnih sredstava ovisi i o postavljenim prioritetima, te je na dionicima u području socijalne skrbi da za to zagovaraju. Mogući izvor za dodatna sredstva za socijalne potrebe su natječaji ministarstava i drugih donatora za provedbu socijalnih projekata, kao i korištenje fondova Europske Unije. Malo korišteni resurs su socijalno poduzetničke inicijative, koje bi dovele do samofinanciranja nekih usluga za korisnike i/ili zapošljavanje predstavnika korisničkih skupina. Uloga Županije i jedinica lokalne samouprave je nezamjenjiva u prvoj fazi financijske potpore novim inicijativama, koja nakon prve pripreme faze postaje sposobna za privlačenje značajnih sredstva iz drugih izvora.</p>
--	--

Primjer: Udruga Prospero

<https://www.udrugapropero.org/wordpress/projekti/informativni-i-poduzetnicki-centar/>

Udruga "Prospero" je nevladina neprofitna organizacija koja je osnovana 21. kolovoza 2003. godine kao odgovor nezaposlenosti i lošeg položaja u društvu. Udruga je samostalna, dobrovoljna, interesna organizacija neovisna o vlasti, političkim strankama, vjerskim zajednicama i slično. Djelovanje Udruge temelji se na načelima ravnopravnosti, solidarnosti i humanosti, te načelu demokratskog ustroja, javnosti i slobodnog sudjelovanja u javnom životu.

Kroz udrugu povećavamo svijest javnosti i institucija o ženskim ljudskim pravima, potrebi njihovog zapošljavanja i ekonomskog osnaživanja kroz edukaciju i prekvalifikaciju te brinemo za dostojanstvo i prava siromašnih i socijalno isključenih kategorija.

Misija: osnaživanje i aktivnost žena z dobrobit obitelji i zajednice.

Ciljevi Udruge

- Osnaživanje žena putem samozapošljavanja i stjecanje kontrole nad vlastitim životom

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

- Unapređenje položaja žena i izgradnja civilnog društva putem savjetovanja i edukacija
- Unapređenje odnosa među spolovima, psihosocijalnog i ekonomskog statusa žena i mladih, putem projekata namijenjenih ženama i mladima, različitog etničkog i socijalnog porijekla kao i javnosti općenito kroz edukacijske oblike rada.
- Promicanje održivog razvitka, socijalne kohezije i eko-društvenog razvoja zajednice

Projekt „Eko-društveni razvoj Velebitskog područja: Radovi u tijeku!“. Partneri na projektu bili su: CEDRA Split, Općina Gračac, Udruga za promicanje ljudskih prava i medijskih sloboda – Cenzura plus, Razvojna agencija Ličko-senjske županije Lira i Razvojna agencija Zadarske županije Zadra.

Ciljevi projekta bili su: potaći lokalne zajednice na ciljanim područjima u razvoju održivih mehanizama sudioničke demokracije i integriranih “odozdo prema gore” (“bottom-up”) pristupa u pružanju odgovoru na ključne lokalne izazove; te promicati osjećaj uključenosti i društvenog kapitala povećanjem sudjelovanja građana i organizacija civilnog društva u zajednicama.

Partnerstvo u sklopu programa ZAŽELI – zapošljavanje žena

Ovim projektom u potpunosti financiran sredstvima EU u iznosu od 5.131.881,00kn osigurana su sredstva za zapošljavanje 30 žena, 20 sa područja Gračaca, 10 sa područja Srba. Skrb će dobiti 120 korisnika starije životne dobi.

Cilj ovoga projekta je osnažiti i unaprijediti radni potencijal teže zaposlenih žena i žena s nižom razinom obrazovanja, zapošljavanjem u lokalnoj zajednici koje će ublažiti posljedice njihove nezaposlenosti i rizika od siromaštva, te ujedno potaknuti socijalnu uključenost i **povećati razinu kvalitete života** krajnjih korisnika.

Udruga Prospero će provoditi osposobljavanje za žene kroz program, tj. educirati ih za zanimanja za koja budu zainteresirana, time ih obrazovno i ekonomski osnažiti, te im omogućiti da povećaju osjećaj veće vrijednosti, korisnosti i samopouzdanja.

Primjer Cenzura Plus, Udruga za promicanje ljudskih prava i medijskih sloboda

<http://cenzura.hr/vijest/rezultati-rada-cenzure-plus-na-podrucju-like/929>

Cenzura Plus od 2010. godine radi na području Like, uključujući različite lokalne dionike od organizacija civilnog društva, jedinica lokalne samouprave do institucija, uglavnom provodeći projekte financirane EU sredstvima (IPA IV. Razvoj ljudskih potencijala, odnosno od ulaska RH u EU to je Europski socijalni fond, Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali), a koji imaju/su imali za cilj povećati zapošljivost i socijalnu isključenost žena

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

na ratom pogođenim područjima i područjima od posebne državne skrbi u Zadarskoj i Ličko-senjskoj županiji, te ponuditi mogućnost uključenja u sistem ekonomskog osnaživanja kroz nove poduzetničke modele – društveno poduzetništvo, razviti mrežu socijalnih usluga u tim lokalnim zajednicama, sve kroz partnerski pristup i međusektorsku suradnju.

Osim toga, Cenzura Plus je pružala podršku razvoju kapaciteta udruga i jedinica lokalne samouprave, kroz različite edukacije, konferencije te individualne potpore, bilo o različitim metodama sudjelovanja građana/ki u procesima donošenja odluka, analizi problema zajednice i projektiranje poduhvata zajednice, osmišljavanju i provedbi volonterskih programa te menadžmentu volontera, administrativnoj podršci, itd.

Angažman na području Like:

-formalna obrazovanja (2 programa osposobljavanja za njegovateljice i 1 program osposobljavanja za gerontodomačice, koje je uspješno završilo 37 dugotrajno nezaposlenih žena; 4 programa osposobljavanja za tkalju, krojačicu, oblikovanje proizvoda od gline i izradu rukotvorina od vune i konca, koje je uspješno završilo 36 žena; program za turističku voditeljicu, koji je uspješno završila 1 osoba)

- Pružena je usluga pomoći i njege u kući za oko 200 starijih i nemoćnih osoba, kroz osnivanje 2 mobilna tima i zapošljavanje 6 osoba (u različitim periodima i projektima) za rad na području Like;

- **Osnovana je Lička ženska zadruga 2012. godine**, sa ciljem proizvodnje autohtonih proizvoda izrađenih na potpuno ekološki i društveno prihvatljiv način.

Primjer: Lička ženska socijalna zadruga

Projekt Udruge Cenzura Plus iz Splita “Zajedno ka zapošljavanju i socijalnom uključivanju”, koji je financirala Europska Unija iz Instrumenta pretprijetne pomoći IPA – komponenta 4 (Razvoj ljudskih potencijala) rezultirao je osnivanjem Ličke ženske socijalne zadruge 2011. godine. Cilj je dugoročno podržavati ekonomsko osnaživanje žena na širem području Like, kroz organiziranje proizvodnje, marketing i plasman njihovih rukotvorina. Svoj cilj zadruga postiže različitim aktivnostima za razvoj ljudskih potencijala, u skladu s ciljevima identificiranim na lokalnim razinama i stvaranjem novih prilika za zapošljavanje, kroz partnerski pristup i razvoj novih poduzetničkih modela. Zadruga se bavi djelatnošću proizvodnje i prodaje originalnih i tradicionalnih suvenira s područja Like. Članice zadruge su žene u ruralnim i ratom pogođenim prostorima Like koje bi radom u zadruzi trebale biti samostalnije u radu te uvidjeti mogućnost samozapošljavanja stvaranjem vlastitih prilika na tržištu. <http://cedra.hr/assets/attach/posts/785/soccoop.pdf>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

LAG Lika

Projekt: TESLA ZA DRUŠTVENO KORISNO UČENJE (Europski socijalni fond, Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020)

Lokalna akcijska grupa Lika, Hrvatska gorska služba spašavanja Stanica Gospić (HGSS Stanica Gospić) i Veleučilište Nikola Tesla u Gospiću započeli su s provedbom projekta pod nazivom „Tesla za društveno korisno učenje“ (Podrška razvoju partnerstava organizacija civilnog društva i visokoobrazovnih ustanova za provedbu programa društveno korisnog učenja koji se financira iz Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. (Europski socijalni fond)). Projektom su se studenti Veleučilišta Nikola Tesla u Gospiću kroz seminarsku nastavu aktivno uključili u rad lokalnih organizacija civilnog društva, ojačali svoje analitičke i zagovaračke vještine te kroz praktičan rad osigurali održivost rada organizacija civilnog društva. Dio projektnih aktivnosti bio je usmjeren na povećanje vidljivosti rada organizacija civilnog društva i značaj volonterstva za održivi razvoj lokalne zajednice (kroz volonterske akcije, sajam udruga, on-line platforme za volonterske programe i modele DKU).

2018. godine započeo je postupak implementacije društveno korisnog učenja u kolegije Veleučilišta Nikola Tesla u Gospiću. U 2019. godini odrađen je najveći dio aktivnosti projekta Tesla za društveno korisno učenje, a koji se odnosio na intenzivnu suradnju sa studentima i nastavnim osobljem Veleučilišta Nikola Tesla u Gospiću na način da su organizirane i provedene studentske debate (ukupno 10) te predavanje i radionice za studente sa temom osmišljavanja inovacija u društvenom poduzetništvu. Također, u okviru projekta Tesla za društveno korisno učenje, u svibnju 2019. godine održan je drugi **Sajam udruga** na području LAG-a LIKA gdje je šira lokalna zajednica imala priliku upoznati rad organizacija civilnog društva lokalnog područja, a OCD-i su imali priliku predstaviti svoje aktivnosti. 2020. je bila godina završetka projektnih aktivnosti – provedene su preostale praktične radionice za usmjeravanje studenata prema osmišljavanju društvenih inovacija, održane su studentske debate i provedene volonterske akcije, uspostavljena je on-line platforma za pretraživanje DKU.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

3.5. Vukovarsko – srijemska županija

Strateški dokument	Razvojna strategija Vukovarsko-srijemske županije
Vrijeme trajanja	2017-2020
Dostupno	https://www.vusz.hr/Cms_Data/Contents/VSZ/Folders/dokumenti/upravni2/~contents/Y482ECCDYBAFDZM2/rv-razvojna-strategija-vs--01-03-18---s-analiza-stanja-sa-etaksvd1.pdf
	Vizija: Mjesto vrijedno življenja“. STRATEŠKI CILJ 1: Održivo gospodarstvo STRATEŠKI CILJ 2: Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života STRATEŠKI CILJ 3: Moderna infrastruktura i zaštita okoliša
Strateški cilj 1	STRATEŠKI CILJ 1: Održivo gospodarstvo
PRIORITET 1.6.	Razvoj tržišta rada Cilj prioriteta Povećanje zaposlenosti i smanjenje stope nezaposlenosti kroz unaprjeđenje i usklađenje obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada te razvoj sistema profesionalnog usmjeravanja postojeće i buduće radne snage. Opravdanje Tržište rada u VSŽ obilježava velika nezaposlenost, mladi ljudi bez radnog iskustva teško nalaze odgovarajući posao u struci, a na tržištu postoji veliki broj dugotrajno nezaposlenih osoba. Neadekvatan sustav obrazovanja i neusklađenost s potrebama tržišta rada, uz trenutno stanje u gospodarstvu, smatraju se ključnim uzrocima velike stope nezaposlenosti. Nadalje, uz neusklađenost obrazovnog sustava i potreba gospodarstva, na tržištu rada ne postoji sustavno planiranje potreba za radnom snagom kao niti sustav profesionalnog usmjeravanja. Opis Prioritet je usmjeren na usklađivanje obrazovnog sustava s potrebama na tržištu rada kako bi se povećala zaposlenost, odnosno smanjila stopa nezaposlenosti. Poticanjem obrazovanja odraslih te unaprjeđenjem sustava profesionalnog usmjeravanja omogućiti de se bolja usklađenost s tržištem rada, a razvojem partnerstava i lokalnih inicijativa de se pridonijeti većoj mogućnosti zapošljavanja.
Mjere:	Mjera 1.6.1. Poticanje obrazovanja odraslih

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>Mjera 1.6.2. Unaprjeđenje sustava profesionalnog usmjeravanja</p> <p>Mjera 1.6.3. Razvoj partnerstava i lokalnih inicijativa za razvoj tržišta rada i zapošljavanje</p> <p>Mjera 1.6.4. Poticanje zapošljavanja i uključivanja marginaliziranih skupina na tržište rada</p>
Popis aktivnosti	<p>Jačanje kapaciteta ustanova za obrazovanje odraslih; Podizanje svijesti o važnosti cjeloživotnog obrazovanja; Financiranje i sufinanciranje obrazovanja odraslih; Promidžba mobilnosti i priprema projekata o mobilnosti u obrazovanju, radu i poduzetništvu; Poticanje razvoja i provedbe cjelovitih programa razvoja ljudskih potencijala usklađenih s potrebama tržišta unutar poduzetničkih potpornih institucija s naglaskom na transfer znanja i sustav mentoriranja; Razvoj poduzetničkih kompetencija i stvaranje pretpostavki rasta i razvoja potencijalnih poduzetnika i njihovih zaposlenika s naglaskom na poduzetništvo žena, poduzetništva mladih i ostalih osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada; Osposobljavanje osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada i stjecanje novih kompetencija prilagođenih potrebama tržišta rad te osoba koje rade s istima; Promocija ideje socijalnog/društvenog poduzetništva te podrška pri osnivanju i upravljanju gospodarskih subjekta socijalnog/društvenog poduzetništva; Umrežavanje, razmjena znanja i iskustava dionika tržišta rada s obrazovnim sustavom na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini; Daljnji razvoj Lokalnog partnerstva za zapošljavanje, aktivnosti i projekata s ciljem razvoja ljudskih potencijala i poticanje zapošljavanja; Analiza tržišta rada i razvijanje usluga CPU-a prema potrebama tržišta rada i gospodarstva; Povezivanje i suradnja nadležnih institucija/pružatelja usluga CPU-a radi definiranja uloga; Osnivanje centara za CPU koji de omogućiti pristup uslugama i informacijama u svim dijelovima županije (nezaposlenima, zaposlenima, učenicima...); Organiziranje javnih i društveno korisnih radova; Promicanje volonterstva; Promicanje dostupnosti obrazovanja i zapošljavanja osoba iz marginaliziranih skupina.</p>
STRATEŠKI CILJ	STRATEŠKI CILJ 2: Razvijeni ljudski potencijali i visoka kvaliteta života
PRIORITET	<p>PRIORITET 2.3. Razvoj društvene kohezije</p> <p>Cilj prioriteta</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>Unaprjeđenje kvalitete života na razini VSŽ s posebnim naglaskom na sustav socijalne skrbi, nove socijalne usluge te sustav zaštite i spašavanja ljudi i imovine.</p> <p>Opravdanje Ovaj prioritet obuhvaća brojne mjere kojima se želi potaknuti razvoj društva u cjelini s posebni naglaskom na područja socijalne skrbi, djelovanja organizacija civilnog društva te aktivnosti i djelovanja na području civilne zaštite čime se želi pridonijeti većoj kvaliteti života na području VSŽ. U području socijalne skrbi to je unaprjeđenje standarda socijalnih usluga i stvaranje jedinstvene baze podataka korisnika sustava uz implementaciju standarda kvalitete, prevencija institucionalizacije osoba s invaliditetom i razvoj i promocija udomiteljstva. U području pružanja socijalnih usluga naglasak je na razvoju izvaninstitucionalne skrbi i pružanje novih oblika socijalnih usluga. Nadalje, u VSŽ postoji inicijativa i želja stanovništva i udruga za aktivnim uključivanjem u život lokalne zajednice čime doprinose kvaliteti života svoje sredine. Međutim, brojni su izazovi s kojima se moraju suočiti kako bi mogli proaktivno djelovati (neodgovarajući prostorni uvjeti, manjak financijska sredstava za svakodnevno djelovanje i daljnji razvoj) te su primorani osloniti se na lokalnu i regionalnu vlast kako bi mogli opstati. S obzirom i na limitirane financijske kapacitete kako jedinica lokalne tako i regionalne samouprave, veliki broj organizacija i udruženja bori se za egzistenciju te se gasi. Stoga je potrebno pronaći načine i modele putem kojih de se pomadi rad istih što se uvođenjem mjera kroz ovaj razvojni prioritet želi omogućiti.</p> <p>Opis</p> <p>S ciljem razvoja društvene kohezije predviđena su infrastrukturna ulaganja u sustav socijalne skrbi (izgradnju, adaptaciju i modernizaciju objekata), razvoj izvaninstitucionalnih usluga za ranjive skupine, unaprjeđenje sektora civilne zaštite te općenito implementacija aktivnosti kojima de se unaprijediti kvaliteta života za sve stanovnike VSŽ, s posebnim naglaskom na djecu, mlade i osobe treće životne dobi.</p>
Mjere	<p>Mjera 2.3.1. Unaprjeđenje uvjeta i kvalitete rada u sustavu socijalne skrbi</p> <p>Mjera 2.3.2. Unaprjeđenje socijalnih usluga za ranjive skupine društva</p> <p>Mjera 2.3.3. Osmišljavanje i provedba programa za djecu, mlade i osobe treće životne dobi</p> <p>Mjera 2.3.4. Unaprjeđenje sustava zaštite i spašavanja ljudi i imovine</p>
Mjera 2.3.2.	2.3.2. Unaprjeđenje socijalnih usluga za ranjive skupine društva

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	Cilj mjere je unaprijediti kvalitetu postojećih socijalnih usluga i razvijati nove izvaninstitucionalne socijalne usluge. Nastojat de se podizati stupanj kvalitete socijalnih usluga ranjivim skupinama
Aktivnosti za provedbu mjere	Izrada potrebne projektne dokumentacije • Rekonstrukcija, izgradnja i opremanje prihvatilišta za beskućnike (Naš topli kutak) • Izgradnja i opremanje stambene zajednice • Poticanje volonterstva • Poticanje društvenog poduzetništva • Pomoć mladima pri osamostaljivanju kroz edukacije za samostalan život i organiziranje svakodnevnog života • Izobrazba i jačanje svijesti lokalne zajednice u vezi brige za različite osjetljive skupine i osobe s invaliditetom

Strateški dokument	AKCIJSKI PLAN PROVEDBE STRATEGIJE RAZVOJA LJUDSKIH POTENCIJALA VUKOVARSKOSRIJEMSKE ŽUPANIJE
Vrijeme trajanja	2016-2020
Dostupno	https://www.ra-vs-z.hr/wp-content/uploads/2021/05/Akcijiski-plan-2016-2020.pdf
	Prioritetni ciljevi Akcijskog plana: 1. Potpora razvoju poduzetništva i povećanju fleksibilnosti radne snage 2. Poticanje socijalnog uključivanja 3. Unaprjeđenje obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada uz promociju cjeloživotnog učenja i povećanje dostupnosti obrazovanja 4. Razvoj civilnog društva, poticanje socijalnog dijaloga i razvoj volonterstva
PRIORITETNI CILJ 2.	Poticanje socijalnog uključivanja
Mjera 2.1.	Socijalno uključivanje i razvoj socijalnog poduzetništva
Opis mjere i predviđeni učinak	Za rješavanje problema zapošljavanja osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada ² , potrebno je razviti i provesti aktivne mjere, te omogućiti tim osobama ponovno stjecanje samopouzdanja, aktivirati ih u potrazi za poslom te potaknuti njihovo dodatno školovanje kako bi na tržištu rada imali jednake mogućnosti za zapošljavanje. Socijalno poduzetništvo predstavlja stvaranje socioekonomskih struktura, veza,

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	institucija, organizacija i mjera koje rezultiraju održivim društvenim koristima i važna je spona u razvoju ljudskih potencijala i tržišta rada.
Predviđene aktivnosti	1. Osposobljavanje osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada i stjecanje novih kompetencija prilagođenih potrebama tržišta rada 2. Osposobljavanje, usavršavanje i unaprjeđenje kompetencija osoba koje rade s osobama u nepovoljnom položaju na tržištu rada 3. Edukacija poslodavaca i upoznavanje s postojećim poticajnim mjerama i obvezama zapošljavanja osoba u nepovoljnom položaju, a posebno osoba s invaliditetom 4. Promocija ideje socijalnog poduzetništva/upoznavanje šire javnosti unutar županije s mogućnostima socijalnog poduzetništva 5. Podrška pri osnivanju i upravljanju gospodarskih subjekta socijalnog/društvenog poduzetništva
PRIORITETNI CILJ 3	Unaprjeđenje obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada uz promociju cjeloživotnog učenja i povećanje dostupnosti obrazovanja
Mjera 3.1	Unaprjeđenje obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada uz promociju cjeloživotnog učenja
Opis mjere i predviđeni učinak	U gospodarstvu utemeljenom na znanju, upotreba znanja i ideja ima presudnu ulogu u stvaranju bogatstva. Ključna odrednica gospodarstva utemeljenog na znanju jest ljudski kapital odnosno njegova znanja, vještine i sposobnosti. U ostvarivanju konkurentnosti gospodarstva posebno se ističe važnost konkurentnosti radne snage. Jedan od glavnih problema obrazovnog sustava čini nedovoljno razvijena suradnja između obrazovnih ustanova, poslodavaca i lokalnih vlasti. Reagirajući na potrebu za stvaranjem dugoročno održivih mogućnosti zapošljavanja, potrebno je ostvariti bolju suradnju između lokalnih obrazovnih institucija, lokalnih agencija za zapošljavanje, lokalnih vlasti, poduzeća i socijalnih partnera, a sve sa ciljem razvoja sustava obrazovanja koji će biti usklađen s dostupnim resursima i zahtjevima lokalnog tržišta rada. Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO) kao reformski instrument uređuje cjelokupni sustav kvalifikacija na svim obrazovnim razinama u Republici Hrvatskoj kroz standarde kvalifikacija temeljene na ishodima učenja i usklađene s potrebama tržišta rada, pojedinca i društva u cjelini. Koncept cjeloživotnog učenja zamisao je usustavljanja učenja u svim životnim razdobljima (od rane mladosti do starosti) i u svim oblicima u kojima se ostvaruje. Učenje je pritom kontinuirani proces u kojem su rezultati i motiviranost pojedinca za učenje u određenom životnom razdoblju uvjetovani znanjem, navikama i iskustvima učenja stečenima u mlađoj

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>životnoj dobi. Uz koncept cjeloživotnog učenja najčešće se vezuju ciljevi ekonomske prirode, primjerice postizanje veće konkurentnosti i trajne zapošljivosti. Osim toga postižu se i drugi ciljevi, a ti su ciljevi poticanje društvene uključenosti, razvoj aktivnoga građanstva te razvijanje individualnih potencijala pojedinaca.</p>
Predviđene aktivnosti	<p>1. Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih kurikuluma usklađenim s potrebama tržišta rada u visokom obrazovanju kroz primjenu HKO-a 2. Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih kurikuluma usklađenim s potrebama tržišta rada u srednjoškolskom obrazovanju kroz promjenu HKO-a 3. Podrška uvođenju izvannastavnih sadržaja u suradnji s civilnim sektorom i lokalnim institucijama u stjecanju praktičnih znanja i vještina te uvođenju <u>zadugarstva</u>, <u>društvenog poduzetništva</u>, poduzetništva i domaćinstva u kurikulum 4. Povezivanje obrazovnog sustava i sustava istraživanja i razvoja u centre izvrsnosti srednjih strukovnih škola (centri za praktičnu nastavu) i centre usmjerene na razvoj znanja i izvrsnosti učenika u područjima matematike, prirodnih i tehničkih znanosti (STEM područje) u okviru gimnazijskog obrazovanja</p>

Primjer: Vinkovačka udruga „Bubamara“

<https://bubamara.hr/index.php>

Vinkovačka udruga „Bubamara“ koja više od 30 godina okuplja osobe s invaliditetom iz cijele Vukovarsko-srijemske županije. Udruga se odlučila uspostaviti poraznim statistikama koje pokazuju kako je udio osoba s invaliditetom u ukupnom broju zaposlenih u Hrvatskoj tek 1,1%. Zadnjih godina u Bubamari je putem niza projekata zaposleno više od 200 ljudi, od kojih je većina osobe s invaliditetom.

Udruga se vodi time kako oni znaju da osobe s invaliditetom mogu i znaju raditi te im treba pružiti priliku da pokažu kako su i oni punopravni članovi društva.

Buba - bar, Crowdfunding Buba bar

Vodeći se motom „Ekstra kromosom za ekstra kavu“ u novoosnovanom društvenom poduzeću „Buba bar-u“ rade osobe s Down sidromom.

Crowdfunding Buba bar - Kada je riječ o vidljivosti, ovo je svakako jedna od poznatijih crowdfunding kampanja u RH te je riječ o kampanji koja je pokrenuta sa socijalnim ciljem, odnosno s ciljem zapošljavanja osoba s down sindromom koje spadaju u kategoriju teže

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

zapošljivih osoba. Crowdfunding kampanja Buba Bar je provedena na platformi Indiegogo te je početno planirano prikupljanje 67.229,00 kuna, dok je na kraju prikupljeno 113.086,00 kuna. Zanimljivo je da je kroz ovu kampanju od samo 531 backera prikupljen cijeli iznos. Posebnost kampanje je svakako i to što je zapravo fokus ove kampanje na malom geografskom području, ukoliko je riječ o backerima koji žele iskoristiti svoju nagradu te je zapravo, bez obzira na humanitarni karakter kampanje začuđujuće da je kampanja bila toliko uspješna (s obzirom na ograničenost nagrada koje su se nudile).

Primjer: Pčelarska braniteljska zadruga Tompojevci

<https://branitelji.gov.hr/UserDocsImages//AM2017/PPT%20-%20Dru%C5%A1tveno%20poduzetni%C5%A1tvo//Referalni%20centar%20II%20-%20Dalibor%20Baj%C4%8Di.pdf>

Projekt: Jačanje kapaciteta za doprinos razvoju društvenog poduzetništva

Partneri na projektu: Razvojna agencija Tintl i Braniteljska socijalno-radna zadruga Dardanka

Projektno područje. Bjelovarsko-bilogorska županija, Virovitičko-podravska županija, Požeško-slavonska županija, Brodsko-posavska županija, Osječko-baranjska županija i Vukovarsko-srijemska županija.

Projekt će doprinijeti jačanju kapaciteta i djelovanja zadruga HB kroz specifične edukacijske programe namjenjene poticanju zapošljavanja i samozapošljavanja te povećati radnu konkurentnost nezaposlenih hrvatskih branitelja osiguravajući im nova znanja, vještine i punu podršku u bavljenju društvenim poduzetništvom.

Cilj projekta: Jačanje kompetencija i poduzetničkog potencijala kroz radionice, umrežavanje ključnih dionika, informiranje i pružanje podrške razvoju društvenog kapitala.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

3.6. Osječko-baranjska županija

Strateški dokument	Strategija razvoja Osječko-baranjske županije do 2020.
Vrijeme trajanja	2017-2020
Dostupno	http://www.obz.hr/images/ZRS_OBZ_2020_final.pdf
Opći cilj	
3. strateški cilj:	Povećanje konkurentnosti gospodarstva i zaposlenosti
Očekivani način ostvarenja	Kako bi se ostvarila planirana razina konkurentnosti ukupne gospodarske aktivnosti te stvorilo poticajno poduzetničko i investicijsko okruženje, javni sektor kontinuirano poduzima napore kroz čitav niz aktivnosti/mjera, kao što su ulaganja u poduzetničku i poslovnu infrastrukturu, pružanje potpore udruživanju gospodarskih subjekata, valorizacija prirodne i kulturne baštine u svrhu razvoja turizma i poljoprivredno-prerađivačkog sektora, poticanje suradnje gospodarskog i obrazovnog/istraživačkog sektora, podrška programima samozapošljavanja, poticanje ulaganja u istraživanje i razvoj, aktivacija neaktivne državne imovine, uklanjanje administrativnih prepreka, poticanje posebnih oblika poduzetništva (socijalno poduzetništvo, žene u poduzetništvu i sl.), olakšavanje pristupa izvorima financiranja poduzetništva. Na području OBŽ postoje zapuštene i neiskorištene lokacije koje će se putem tzv. brownfield investicija prenamijeniti u gospodarske svrhe. Provodit će se i nova strategija privlačenja izravnih domaćih i stranih ulaganja te promocija regije za ulaganje s posebnim osvrtom na tzv. greenfield investicije.
Prioritet 3.2. Prioritet 3.3.	Unaprjeđenje poslovnog okruženja za razvoj i jačanje gospodarstva Jačanje dionika tržišta rada u skladu s potrebama gospodarstva
Mjere	Mjera 3.2.2. Potpora udruživanju gospodarskih subjekata Mjera 3.3.2. Podrška programima samozapošljavanja

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Strateški dokument	Strategija razvoja ljudskih potencijala Osječko-baranjske županije
Vrijeme trajanja	2014.-2020.
Dostupno	http://www.obz.hr/staro/zra/images/strategija_razvoja_ljudskih_potencijala_obz_2020.pdf
	<p>Cijelo poglavlje posvećeno društvenom poduzetništvu: 2.3.5.2. Društveno poduzetništvo</p> <p>Društveno poduzetništvo jedan je od ključnih modela stvaranja kvalitetnih radnih mjesta, posebice za društveno isključene kategorije i teže zapošljive kategorije (osobe s invaliditetom, Romi, žene, mladi). Ono može značajno doprinijeti jačanju društvene kohezije, borbi protiv siromaštva i povećanom zapošljavanju, konkurentnosti, očuvanju resursa, vrednovanju baštine i bioraznolikosti, te unapređenju kvalitete života kroz poslovanje za društvenu dobrobit.</p> <p>U Hrvatskoj se ono razvijalo u okviru OCD koje su nastojale iznaći model za samostalno stjecanje dohotka koji bi im osigurao veću razinu održivosti, ali i traženju mogućnosti zapošljavanja za korisnike/ce svojih programa. Značajan iskorak u procesu unapređenja društvenog poduzetništva u Hrvatskoj je izrada i donošenje Strategije razvoja društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2015. do 2020.</p> <p>Ovom Strategijom društveno poduzetništvo definira se kao: Poslovanje temeljeno na načelima društvene, okolišne i ekonomske održivosti, kod kojeg se stvorena dobit/višak prihoda u cijelosti ili većim dijelom ulaže za dobrobit zajednice. Navedenom definicijom pokušale su se naglasiti temeljne odrednice društvenog poduzetništva koje se odnose na ispunjavanje društvenih ciljeva i ulaganje dobiti od društvenopoduzetničkih aktivnosti u daljnje ostvarenje svoje društvene misije.</p> <p>Opći cilj Strategije za razvoj društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2015. do 2020. je uspostava poticajnog okruženja za promicanje i razvoj društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj kako bi se smanjile regionalne razlike i osiguralo povećanje razine zaposlenosti, te pravednija raspodjela i upravljanje društvenim bogatstvom.</p> <p>Posebni ciljevi: 1. Uspostava i unapređenje zakonodavnog i institucionalnog okvira za razvoj društvenog poduzetništva; 2. Uspostava financijskog okvira za učinkovit rad društvenih poduzetnika; 3. Promicanje važnosti i uloge društvenog poduzetništva kroz sve oblike obrazovanja; 4. Osiguranje vidljivosti</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	uloge i mogućnosti društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj te informiranje opće javnosti o temama u vezi s društvenim poduzetništvom
Prioritetni cilj 3	Uspostavljanje održivog i funkcionalnog tržišta rada
Mjera 3.2.	Uspostavljanje i razvoj novih, inovativnih oblika i pristupa razvoju ljudskih potencijala
Mjera 3.3.	Integracija skupina u nepovoljnom položaju u društvo i tržište rada

Primjer: Socijalna zadruga Neos

Preuzeto: <http://cedra.hr/assets/attach/posts/785/soccoop.pdf>

Udruga za borbu protiv ovisnosti Ne-ovisnost 2009. godine je osnovala zadrugu Neos, a svoju početnu ideju resocijalizacije rehabilitiranih ovisnika i smanjenja stupnja povratka ovisnosti ubrzo je razvila na cijelu paletu aktivnosti kojima se ruše predrasude i stereotipi o ovisnicima kao isključivo destruktivnim osobama. Svoju misiju, uspješnu resocijalizaciju ovisnika koji su uspješno prošli proces rehabilitacije, zadruga ostvaruje kroz razvoj društvenog poduzetništva te aktivnosti poput proizvodnje i postavljanja betonske galanterije, održavanja zelenih površina i kanala, laserskog graviranja i rezanja, digitalnog tiska, usluga prijevoza robe i ljudi te usluga selidbe. Priznanje radu i značaju zadruge za razvoj osječkog gospodarstva jest smještanje proizvodnje unutar poduzetničkog inkubatora „BIOS“ te uspostavljena suradnja s gradom Osijekom, OBŽ i tvrtkom Japan Tobacco International. Uz stalan dotok ideja za razvoj zadruge, koje uz proizvode i usluge uključuju i niz projekata s ciljem prevencije ovisnosti kod učenika osnovnih i srednjih škola te savjetovanje, motiviranje, pripremu te upućivanje ovisnika u tretmane liječenja i rehabilitacije, ne čudi dosad ukazana podrška Ministarstva poduzetništva, koje je već više puta kroz svoje natječaje nagradilo te ideje.

Primjer; MIVA ART- socijalna zadruga za proizvodnju, trgovinu i usluge

Kao društveno poduzetnički pothvat udruge Zvono, 2007. godine je osnovana zadruga Miva Art. Već i puno ime zadruge Misija za istinske vrijednosti i afirmaciju odaje društveno korisnu misiju. Zadruga ima 10 članova i trenutno jednu zaposlenu osobu te djeluje na području Osijeka i okolice. Kao socijalna zadruga Miva Art uvažava razlike među ljudima te zapošljava osobe s invaliditetom kako bi ostvarila zajedničke vrijednosti svojih članova/ica i širu društvenu koheziju. Samoodrživost kao osnovnu ideju ostvaruje spajajući društvene, ekonomske i ciljeve zaštite okoliša. Zadruga djeluje na tržištu proizvodnjom dobara i usluga na poduzetnički i inovativan način, a stvorene viškove koristi za ulaganje u zajednicu. Usluge

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

koje zadruga nudi na tržištu su usluge šivanja, glačanja odjeće, izrade nakita, torbi te socijalne usluge, a u planu je proizvodnja, sušenje i pakiranje ljekovitog bilja te turistička ponuda koja će uključivati iznajmljivanje bicikala i ribičkog pribora, nudit će jednostavne jelovnike za izletnike, organizirati izlete itd.

Primjer: Socijalno poduzetnička zadruga RUKE

Zadruga Ruke primjer je društvenog poduzetništva koji cvate u plastenicima baranjskog mjesta Bilje. Osnovana je 2009. godine na inicijativu članova Udruženja Baranja s ciljem prevencije nasilja nad ženama i pružanja pomoći ženama žrtvama obiteljskog nasilja u vidu ostvarivanja ekonomske neovisnosti uz minimalna ulaganja. Zadruga je 2011. godine brojala 11 članova i 9 kooperanata, a u rad su aktivno uključeni i žene i članovi iz zajednice, kako žene tako i muškarci. Kao mjesto za dobivanje stručne i logističke podrške, zadruga ženama omogućava uzgoj poljoprivrednih kultura (kao što je sezonsko povrće poput paprike, rajčice, krastavaca, luka i slično), te njihovu preradu (mljevena začinska paprika, zimnica, ajvar, kuhana rajčica), u ukupno 24 plastenika, od kojih je svaki površine 100 m², a jedan veći plastenik služi za praktičnu nastavu. Plastenici i zemljište rezultat su sredstava Svjetske banke i suradnje s Evangelističkom crkvom u Osijeku. Svoje proizvode zadruga prodaje na tržnici u Belom Manastiru, Dardi, ali i na kućnom pragu. Osim poljoprivredne proizvodnje zadruga provodi i edukaciju o proizvodnji zdrave hrane i osposobljavanje žena za njegovateljice starijih i bolesnih.

Primjer: Braniteljska zadruga Foto SIGMA, Našice

<http://www.fotosigma.hr/>

Jedna od uspješnijih Braniteljska zadruga Foto SIGMA iz Našica, koju je 2008. osnovalo sedam branitelja. Danas je 12 zadrugara i zadruga zapošljava dva djelatnika. Zadruga nudi usluge snimanja vjenčanja, rasvjete i specijalnih efekata za svečane dvorane, iznajmljivanja fotokabine te snimanje dokumentarnih filmova.

Zadruga ulaže u nabavu opreme radi osiguranja mogućnosti za snimanja visoke produkcije. Također i opremu za evente poput Selfie booth ili opremu za izradu Fotoknjige. Do sada su snimili tri dokumentarna filma u suradnji s Udrugom branitelja policije Domovinskog rata Osječko-baranjske županije.

Projekt: Fotosigma – impuls rasta

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

3.7. Brodsko-posavska županija

Strateški dokument	Strategija razvoja Brodsko-posavske županije do 2020.
Vrijeme trajanja	2018-2020
Dostupno	https://www.bpz.hr/images/dokumenti/ostalo/1811081019332.pdf
Strateški cilj 1	Razvoj ljudskih potencijala i unaprjeđenje kvalitete života
Prioritet 1.3.	Povećanje zaposlenosti i poticanja društvene uključenosti
Mjera 1.3.2.	Ulaganje u mjere integracije osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada Aktivnosti: Poticati razvoj socijalne inovativnosti i društvenog poduzetništva s naglaskom na projekte koji potiču zapošljavanje
Mjere 1.3.4.	Poticanje razvoja programa društvenog poduzetništva Aktivnosti: Razviti Program društvenog poduzetništva Poticati i razvijati DP kroz sufinanciranje poticajnih usluga Promovirati DP putem obrazovnih institucija Mapirati društvene poduzetnike Uspostaviti mrežu društvenih poduzetnika Poticati održivost razvoja DP Kreirati različite financijske instrumente/platforme za financiranje projekata i aktivnosti od društvene koristi
Mjera 1.5.1.	Jačanje kapaciteta organizacije civilnog društva za sudjelovanje i pružanje usluga u lokalnoj zajednici za društveno-ekonomski rast i demokratski razvoj, ekološku osviještenost, društveno koristan rad i participaciju građana u svrhu doprinosa kvaliteti života. Aktivnosti: Poticati davanje podrške zapošljavanju u neprofitnom sektoru i u sektorima socijalnih inovacija i društvenom poduzetništvu.
Naziv prioriteta 2.2.	Povećanje konkurentnosti poduzetnika i ulaganje u istraživanje i razvoj -u opisu prioriteta spominje se DP, ali ne i konkretnije u mjerama

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Strateški dokument	Strategija razvoja ljudskih potencijala Brodsko-posavske županije
Vrijeme trajanja	2016-2020
Dostupno	https://www.udruga-brod.hr/images/vesna/pdf/socpod/str_ljbpz.pdf
	<p>VIZIJA „Povećana kvaliteta života stanovnika BPŽ usklađivanjem obrazovanja s potrebama tržišta rada te konkurentno gospodarstvo uz promicanje socijalne uključenosti“</p> <p>PRIORITET 1: Povećanje zapošljivosti prilagodbom radne snage lokalnim potrebama</p> <p>PRIORITET 2: Jačanje socijalne uključenosti osoba u nepovoljnom položaju, uloge civilnog sektora i razvoj volonterstva</p> <p>PRIORITET 3: Razvoj i unaprjeđenje sustava obrazovanja i usklađivanja s potrebama tržišta rada</p> <p>PRIORITET 4: Jačanje uloge i kapaciteta Lokalnog partnerstva za zapošljavanje (LPZ) i ostalih dionika2 LPZ-a</p>
Prioritet 1	Povećanje zapošljivosti prilagodbom radne snage lokalnim potrebama
Mjera	<p>Mjera 1.3. Podržavanje razvoja poduzetništva uz poboljšanje konkurentnosti</p> <p>Opis mjere: Davanje elementarnih poduzetničkih znanja potencijalnim poduzetnicima u svrhu smanjenja pogrešnih procjena poduzetničkih mogućnosti. Osigurati poduzetnicima nove mogućnosti financiranja za unaprjeđenje menadžerskih i poduzetničkih vještina te im olakšati pristup potrebnim informacijama.</p> <p>Aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informiranje, osposobljavanje i omogućavanje usluge inkubacije poduzetnika početnika • Promoviranje kulture poduzetništva putem usmjerenog profesionalnog usmjeravanja u cilju zapošljavanja i samozapošljavanja • Jačanje poduzetničke kulture u obrazovanju na svim razinama • Organiziranje poslovne, poduzetničke i menadžerske obuke • Provoditi sustavnu edukaciju poslodavaca, osoba s invaliditetom i djelatnika koji se bave rehabilitacijom i zapošljavanjem • Poticati poslodavce na korištenje poticajnih mjera sukladno Zakonu o

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju OSI (prilagodba radnog mjesta, opreme i sl.)
Mjera	<p>Mjera 1.5. Povećanje zapošljivosti osoba u nepovoljnom položaju</p> <p>Opis mjere: Treba olakšati integraciju osoba u nepovoljnom položaju i osoba s invaliditetom na tržište rada kao i osoba s otežanim faktorom zapošljavanja. Poslodavci nemaju prilagođene uvjete na radnom mjestu za osobe s invaliditetom pa time nisu ni spremni ih zapošljavati. Isto tako, postoji predrasuda prema osobama u nepovoljnom položaju pa je potrebno raditi na senzibiliziranju. Da bi se poslodavac lakše odlučio za primanje takve osobe u radni odnos, potrebno im je posjedovanje znanja i vještina koje mogu pružiti obrazovne institucije. Također, određene skupine zahtijevaju posebno prilagođene programe obrazovanja kao i poseban pristup.</p> <p>Aktivnosti: • Podizanje motivacije i zapošljivosti osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada (osobe s invaliditetom, dugotrajno nezaposleni, korisnici socijalne pomoći, bivši ovisnici, bivši zatvorenici, psihički oboljele osobe) • Omogućavanje dostupnosti obrazovanja svim učenicima s posebnim potrebama kroz podršku od strane osobnog asistenta • Poticanje sudjelovanja u aktivnostima lokalne zajednice osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada • Javna kampanja za promoviranje mogućnosti osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada • Poboljšanje usluga u socijalnom sektoru</p>
Prioritet 2	Jačanje socijalne uključenosti osoba u nepovoljnom položaju, uloge civilnog sektora i razvoj volonterstva
Mjera	<p>Mjera 2.1. Osnaživanje kapaciteta i promicanje suradnje pružatelja socijalnih usluga</p> <p>Opis: Ovim područjem djelovanja podržat će se širenje socijalnog dijaloga i jačanje kapaciteta pružatelja socijalnih usluga. Ovo operativno područje podržava napore ka jačanju potencijala socijalnih partnera na nacionalnoj i lokalnoj razini za poboljšanje kvalitete socijalnog dijaloga. Intervencije u skladu s tim se odnose na projekte koje doprinose poboljšanju</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>učinkovitosti organizacija koje sudjeluju u socijalnom dijalogu kroz trening, informiranje i poboljšanje vještina.</p> <p>Aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jačanje institucionalnih kapaciteta u organizacijama civilnog društva • Informiranje šire javnosti o mogućnostima sudjelovanja u programima pružatelja socijalnih usluga • Umrežavanje i suradnja organizacija civilnog društva, predstavnika javnog i poslovnog sektora na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini • Pratiti potrebe društva na razini Brodskoposavske županije i u skladu s tim predlagati vrstu i broj socijalnih usluga • Informirati javnost o postojećim socijalnim uslugama • Informirati pružatelje usluga o zakonskim promjenama, pravima i obvezama • Osnivanje centra za pomoć i savjetovanje ugroženim skupinama u svrhu deinstitucionalizacije • Organizacija i vođenje zaštitnih radionica u suradnji sa gradskim, županijskim i državnim uredima za zapošljavanje
Mjera	<p>Mjera 2.2. Osnaživanje uloge i kapaciteta organizacija civilnog društva i razvoj volonterstva</p> <p>Opis:</p> <p>Ovom mjerom pružit će se podrška izgradnji kapaciteta organizacija civilnog društva i izgradnji partnerstva, te jačanju sposobnosti organizacija civilnog društva za provođenje aktivnosti zagovaranja javnih politika na kvalitetan i učinkovit način, kao i podrška aktivnostima koji provode male organizacije civilnog društva, razvoju volonterstva i usvajanje novih vještina kroz volonterske programe i projekte.</p> <p>Aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povećati učinkovitost i održivost OCD-a u izvršavanju njihovih programa • Jačati ulogu OCD-a u području pružanja socijalnih usluga razvojem njihovih unutarnjih kapaciteta i sposobnosti za pružanje socijalnih usluga • Jačati ulogu OCD-a u promicanju volontiranja kao zajedničke društvene vrijednosti • Edukacija postojećih volontera o pravima i obvezama u volontiranju • Edukacija postojećih organizatora volonterstva o pravima i obvezama volontera u skladu sa zakonom o volonterstvu • Otvaranje novih lokalnih volonterskih centara

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Primjer: Udruga za promicanje aktivnog sudjelovanja “Studio B”

<https://udrugastudiob.hr/zaposlena-zena/>

Udruga za promicanje aktivnog sudjelovanja “Studio B”, u partnerstvu s Općinom Davor, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje PU Slavonski Brod i Centrom za socijalnu skrb Nova Gradiška, je 22. veljače 2019. godine započela provedbu projekta “Zaposlena žena za aktivnu zajednicu”

Projekt je odobren kroz otvoreni poziv Zaželi – program zapošljavanja žena kojeg je provelo Ministarstvo rada i mirovinskog sustava.

Povećati zapošljivost marginaliziranih skupina u društvu kroz uključivanje 4 nezaposlene žene starije od 50 godina na tržište rada. Područje provedbe projekta su Općina Vrbje i Općina Davor, odnosno naselja Bodovaljci i Orubica, koje se prema indeksu razvijenosti svrstavaju je najnerazvijenija područja Republike Hrvatske.

Strateški plan Udruge studio B

Strateški cilj 2: Osnaživanje kapaciteta

Specifični cilj 2.2 Jačanje financijskih resursa

Mjera 2.2.3 – uključivanje u društveno poduzetništvo

Primjer: Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Regoč Slavonski Brod

<http://www.udrugaregoc.hr/wp-content/uploads/Bro%C5%A1ura-o-dru%C5%A1tvenom-poduzetni%C5%A1tvu.pdf>

Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Regoč Slavonski Brod je dobrovoljna, socijalna, nestranačka i neprofitna udruga civilnog društva osoba s intelektualnim teškoćama, njihovih roditelja, skrbnika i zakonskih zastupnika te stručnjaka i ostalih fizičkih poslovno sposobnih osoba koje imaju interes za rad Udruge.

Projekt “I ja radim i doprinosim!”

Operativni program “Učinkoviti ljudski potencijali” 2014.-2020. Europski socijalni fond u sklopu programa poticanja društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj

Ciljne skupine projekta

Nezaposleni članovi i zaposlenici društvenog poduzeća, osobe u nepovoljnom položaju na tržištu rada, nezaposleni volonteri društvenog poduzeća te stanovnici Brodsko-posavske županije.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Aktivnosti uključuju educiranje zaposlenika o poduzetništvu, marketingu, prodajnim vještinama te izradi poslovnih i marketinških planova, održavanje radionica za psihosocijalno osnaživanje i psihosocijalnu potporu, za izradu predmeta fuzijom, šokačkih ponjava, tepiha od vune, ukrasa i aranžmana od umjetnog cvijeća, organiziranje studijskih putovanja u Italiju i po Republici Hrvatskoj te izradu brošure o društvenom poduzetništvu i organiziranje Dana društvenog poduzeća Regoč.

Rezultati projekta: Pet zaposlenika educirano je iz područja poduzetništva o osnovama marketinga te izradi poslovnih i marketinških planova; 10 roditelja OIT pohađalo je radionice psihosocijalne potpore; 13 OIT pohađalo je radionice za psihosocijalno osnaživanje; 23 osobe educirane su za izradu predmeta fuzijom, aranžmana i ukrasa od umjetnog cvijeća, tepiha od vune, šokačkih ponjava; izrađena je brošura o društvenom poduzetništvu; organiziran je Dan društvenog poduzeća Regoč te su organizirana dva studijska putovanja.

3.8. Šibensko -kninska županija

Razvojna strategija Šibensko – kninske županije ne spominje pojmove društveno poduzetništvo, socijalno poduzetništvo ili socijalne inovacije, dok se u Strategiji razvoja ljudskih potencijala pod prioritetom 3 – Socijalno uključivanje, u mjeri 3.2. Razvoj socijalnog poduzetništva.

Strateški dokument	Strategija razvoja ljudskih potencijala Šibensko-kninske županije
Vrijeme trajanja	2014. - 2020.
Dostupno	http://www.rra-sibenik.hr/upload/stranice/2015/12/2015-12-18/40/strategijarazvojaljudskihpotencijalak20142020.pdf
	Vizija: Županija konkurentne i poduzetne radne snage i socijalne integriranosti svih članova društva. Strateški cilj: Uspostava sustava za razvoj konkurentne radne snage i poduzetništva te jačanje socijalne uključenosti. Prioriteti strategije su: – Zapošljavanje

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<ul style="list-style-type: none"> → Obrazovanje → Socijalno uključivanje
Prioritet	3. Socijalno uključivanje
Mjera 3.2.	Razvoj socijalnog poduzetništva
Svrha mjere	Osnovna svrha je zapošljavanje nezaposlenih kroz socijalno poduzetništvo koje će ujedno potaknuti i razvoj novih socijalnih usluga
Aktivnosti /područja djelovanja	Edukacija o socijalnom poduzetništvu Promocija socijalnoga poduzetništva Jačanje potpora socijalnim poduzetnicima Stvaranje klastera socijalnog poduzetništva
Opis provedbe	Evaluacija provedbe Strategije razvoja ljudskih potencijala Šibensko-kninske županije za razdoblje 2014. – 2020. nije dostupna. Evaluacija provedbe Strategije razvoja ljudskih potencijala Šibensko-kninske županije za razdoblje 2011. – 2013. Strategija razvoja ljudskih potencijala Šibensko-kninske županije 2011. – 2013. definirala je jedan ključni strateški cilj koji je htjela postići u navedenom razdoblju: Razvoj kompetentnih i zapošljivih ljudskih resursa te jačanje socijalne uključenosti. Kako bi se to ostvarilo postavljeni su sljedeći prioriteti i mjere: Prioritet 1: Povećanje zaposlenosti Mjera 1.1: Poticanje zapošljavanja samozapošljavanjem i razvijanjem sustava društveno korisnog rada Mjera 1.2: Razvoj tržišta rada Prioritet 2: Kompetentni ljudski resursi Mjera 2.1: Potpora i otvaranje visokoškolskih ustanova Mjera 2.2: Jačanje strukovnog i cjeloživotnog obrazovanja u skladu s potrebama tržišta rada Mjera 2.3. Jačanje kapaciteta za upravljanje regionalnim razvojem, te korištenje sredstava iz fondova EU Mjera 2.4. Jačanje sposobnosti organizacija civilnog društva Prioritet 3: Socijalna skrb i uključivanje Mjera 3.1. Rehabilitacija i reintegracija u društvo različitih skupina ljudi (branitelja, bivši zatvorenici, ovisnici, liječeni alkoholičari...) Mjera 3.2: Razvoj potpornog sustava za ljude s posebnim potrebama Mjera 3.3: Pružanje stručne pomoći povratnicima i novopridošlom stanovništvu

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

<p>Akcijski plan za isto razdoblje koji navodi po svakoj mjeri projekte koji se žele postići u navedenom razdoblju. Ukupno Akcijskim planom predviđena je provedba 55 projekata u navedenom dvogodišnjem razdoblju.</p> <p>Projekti koji su provedeni pod Prioritetom 1 su - Obrazovanje za poduzetništvo je jedini projekt koji se realizirao prema Akcijskom planu. Projekti koji su realizirani iz ovoga područja, a da nisu bili definirani Akcijskim planom su: Centar podrške za obitelji koje skrbe o uzdržanim članovima i Društveno poduzetništvo, ali i mjera za poticanje samozapošljavanja u okviru NPPZ.</p> <p>Prioritez 3, Mjera 3.2. - Provedeni projekti:</p> <p>„Širenje programa zapošljavanja uz podršku i razvoj socijalnog poduzetništva“ Pr., „Socijalno uključivanje kroz zapošljavanje“ i „Socijalno uključivanje i zapošljavanje osoba s intelektualnim teškoćama“</p> <p>Glavni zaključci analize provedbe: Strateški cilj, prioriteti i mjere postavljeni su u skladu sa lokalnim potrebama na temelju socio-ekonomske analize županije i SWOT analize • Strateški cilj, prioriteti i mjere usuglašeni su sa svim regionalnim, nacionalnim i EU strateškim dokumentima • Izgrađen je dobra institucionalni okvir za provedbu Strategije • Visok angažman OCD u provedbi Strategije • Dobra provedba planiranih projekata predviđenih prioritetom 3. Socijalna skrb i uključivanje, posebice pomoci pri socijalnom uključivanju osoba u poteškoćama • Ostvaren određeni pozitivni utjecaj na pojedine ciljane skupine (osobe s poteškoćama, osobe u nepovoljnom položaju na tržištu rada) provedbom Strategije</p>

Primjer: Mi to možemo

Dostupno: <https://centar-reci.hr/>

Projekt MI TO MOŽEMO provodi se na području Šibensko-kninske županije i Zadarske županije u razdoblje od 17.09.2020. do 17.03.2023. godine. Nositelj projekta je Razvojni europski centar inicijativa, a partner na projektu je Udruga mladih “Mladi u Europskoj uniji”. Ukupna vrijednost projekta je 1.155.800,00 HRK od čega je 85% bespovratnih sredstava osigurano iz Europskog socijalnog fonda (982.430,00 HRK), dok obvezni dio nacionalnog sufinanciranja od 15% osigurava Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike iz Državnog proračuna Republike Hrvatske (173.370,00 HRK). Ciljane skupine na projektu su nezaposleni, organizacije civilnoga društava, jedinice lokalne samouprave, ustanove i šira javnost.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Projekt Mi to možemo sadrži nekoliko elemenata. Provedbom projektnog elementa 3. Provedba društveno-poduzetničkih aktivnosti organizacija RECI pružit će podršku lokalnim OCD-ima (udrugama osoba s invaliditetom, braniteljskim udrugama i sl.) pri planiranju njihovih projekata i programa usmjerenih rješavanju problema i poteškoća u zajednici. Kroz provedbu projekta izradit će se minimalno 8 besplatnih strategija razvoja za navedene korisnike koje su neophodne za planiranje i razvoj budućih projekata i programa. Projekt će se provoditi na području Šibensko-kninske županije, a ciljne skupine su zaposlene i nezaposlene osobe koje su članovi ekološke udruge „Krka“ Knin i MARUNUŠA j.d.o.o te socijalno osjetljive osobe s područja grada Knina i okolice.

Element projekta broj 4 predviđa: „Aktivnosti širenja koncepta društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj” što podrazumijeva provedbu sljedećih aktivnosti:

- Održavanje četiri predavanja pod nazivom “Važnost društvenog poduzetništva”
- Održavanje dvije radionice pod nazivom “Postani društveni poduzetnik”
- Održavanje dva info sajma (info dani) pod nazivom “Budi društveni poduzetnik”
- Sudjelovanje projektnog tima na aktivnostima koje su relevantne za društveno poduzetništvo u Hrvatskoj

Projekt Mi to možemo – osobna asistencija

Projekt „Mi to možemo“ provodi se i na području Šibensko – kninske županije. Nositelj projekta je RECI (Razvojni europski centar inicijativa), dok je partner na projektu Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Šibensko – kninske županije „Kamenčići”.

Projekt financira: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i Europska unija iz Europskog socijalnog fonda (1.671.846,03 HRK).

Organizacija RECI bavi se gospodarskim djelatnostima koje su temeljene na načelima društvenog poduzetništva, a postoji cijeli spektar aktivnosti koje nudi svojim klijentima: savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem; istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mijenja; organiziranje koncerata, seminara, priredbi, revija, izložbi, festivala, zabavnih igara i slično; izradu elaborata i investicijskih studija; izradu i pomoć u provedbi projekata za korištenje sredstava programa i fondova EU; socijalne usluge savjetovanja i pomaganja; organizaciju seminara i tečajeva; usluge promidžbe (reklame i propagande); organizaciju seminara i tečajeva; usluge administracije i provedbe javne nabave; usluge tehničke i administrativne podrške u provedbi projekata; izradu i pomoć u provedbi projekata financiranih sredstvima iz nacionalnih i međunarodnih natječaja; provedbu evaluacije projektnih prijedloga; web dizajn i grafički dizajn; izradu i održavanje web stranica; izradu strateških planova, planova razvoja i planova održivosti; izradu poslovnih planova i studija izvodljivosti; marketinške usluge; djelatnost javnog informiranja; istraživanje i razvoj; iznajmljivanje opreme i ustupanje imovine u vlasništvu organizacije.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Primjer: Projekt Ekodruštveni poduzetnici, Marunuša j.d.o.o.

<https://marunusa.hr/eko-drustveni-poduzetnici/>

Marunuša j.d.o.o. je društveno poduzeće koje je osnovala Ekološka udruga „Krka” Knin 2013. godine s ciljem da u budućnosti djeluje kao društveno poduzeće.

2018. godine MARUNUŠA j.d.o.o. izabrana je među 5 najboljih hrvatskih društvenih poduzeća sa projektom pokretanja turističke agencije za promociju prirodne i kulture baštine grada Knina i okolice.

Od 17.09.2020. do 17.03.2023. tvrtka je nositelj projekta „Eko društveni poduzetnici” te djeluje kao turistička agencija za aktivni i pustolovni turizam. U ponudi turističke agencije može se naći kajaking, veslanje na dasci, biciklizam, planinarenje i jahanje, zatim agroturizam
Opis projekta: Projekt će se provoditi na području Šibensko-kninske županije, a ciljna skupina su zaposlene i nezaposlene osobe koje su članovi ekološke udruge „Krka” Knin i MARUNUŠA j.d.o.o te će se baviti gospodarskom djelatnošću u skladu s načelima društvenog poduzetništva. Krajnji korisnici bit će građani i turisti koji će imati priliku koristiti postojeće i nove usluge društvenog poduzeća „MARUNUŠA j.d.o.o.“

Aktivnosti projekta:

- Priprema društveno-poduzetničkih aktivnosti (poslovni marketinški plan)
- Jačanje kapaciteta novih i postojećih pravnih subjekata i zaposlenih i nezaposlenih članova udruge „Krka” i MARUNUŠA j.d.o.o. (edukacije i osposobljavanja)
- Provedba društveno-poduzetničkih aktivnosti (nabava opreme, izrada turističkih paketa, besplatno korištenje usluga za socijalno osjetljive skupine)
- Aktivnosti širenja koncepta društvenog poduzetništva u RH (Predavanja, radionice, info kampanja)
- Promocija projekta

Cilj projekta: Stvoriti preduvjete za održivi razvoj ruralnih sredina s područja Šibensko-kninske županije te unaprijediti društveno odgovorne gospodarske djelatnosti jačanjem kapaciteta i povećanjem znanja i vještina zaposlenih i nezaposlenih članova udruge „Krka” i MARUNUŠA j.d.o.o. za obavljanje društveno-poduzetničkih aktivnosti.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Primjer: Projekt „Putokaz do boljeg sutra“, Udruga Emedea (prije Partnersko vijeće za tržište rada ŠKŽ)

<http://www.putokazdoboljepsutra.hr/stranice/o-projektu/2.html>

Projekt „Putokaz do boljeg sutra“ rezultat je djelovanja Udruge EMEDEA, prvotno osnovane pod nazivom „Partnersko-vijeće za tržište rada ŠKŽ“ (PVTR ŠKŽ) u okviru istoimenog projekta čiji je nositelj 2016. g. bila Javna ustanova Razvojna agencija Šibensko-kninske županije.

EMEDEA ovim projektom prvenstveno želi doprinijeti boljoj socijalnoj uključenosti i zapošljivosti marginaliziranih skupina na području Šibensko-kninske županije i Republike Hrvatske.

Projekt „Putokaz do boljeg sutra“ usmjeren je ka stjecanju znanja, razvoju novih vještina, te posljedično poboljšanju socijalnog statusa ali i konkurentnosti pripadnika marginaliziranih skupina na tržištu rada što se u konačnici pozitivno reflektira na smanjenje rizika od socijalne isključenosti i siromaštva u društvu.

S obzirom da projekt doprinosi smanjenju stope nezaposlenosti te većoj motivaciji i želji nezaposlenih osoba za osposobljavanjem, koristi od rezultata proizašlih iz projektnih aktivnosti biti će višestruke.

Putem različitih edukacija i osposobljavanja, ovaj projekt pripadnicima marginaliziranih skupina otvara mogućnosti za bolju integriranost u društvu i na tržištu rada.

Pripadnici marginaliziranih skupina će nakon završetka projekta imati puno veće izgleda za zaposlenje i na taj način poboljšati svoj socioekonomski status te doprinijeti društvu u cjelini.

Primjer: Socijalna zadruga Zvonimir, Knin

Dostupno: <http://cedra.hr/assets/attach/posts/785/soccoop.pdf>

Socijalnu zadrugu ZvoniMir osnovala je u veljači 2014. godine istoimena udruga koja djeluje na području grada Knina i okolice. Zadruga je zamišljena kao društvenopoduzetnički pothvat kojem je cilj operacionalizacija brojnih aktivnosti na području pružanja usluga izvaninstitucionalne socijalne skrbi, edukacije i zapošljavanja osoba pripadnika/ca marginaliziranih društvenih skupina (npr. žena, pripadnika/ca nacionalnih manjina starijih od 45 godina), a koje je udruga razvila, ali ih zbog zakonskih ograničenja ne može obavljati u okviru tog organizacijskog oblika. Djelatnosti edukacije na različitim područjima, kojom će društveno isključenim osobama biti unaprjeđena kvaliteta života (kućanski poslovi, komunikacijske vještine, ekološka proizvodnja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, usluge održavanja, montaže i drugo), trebale bi također omogućiti višu razinu zapošljivosti osoba u nepovoljnim osobnim, gospodarskim i društvenim okolnostima. Osim pripreme za uključivanje na tržište rada, neki će korisnici dobiti priliku za rad na pružanju socijalnih usluga osobama ili obiteljima starijih, nemoćnih ili članova zajednice s posebnim potrebama.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

U rad zadruge uključivat će se lokalne institucije pružatelji zdravstvene i socijalne skrbi te podružnice HZZ-a.
 Izvor: <http://cedra.hr/assets/attach/posts/785/soccoop.pdf>

3.9. Zagrebačka županija

Strateški dokument	Županijska razvojna strategija Zagrebačke županije do 2020.
Vrijeme trajanja	2017. - 2020.
Dostupno	http://zacorda.hr/wp-content/uploads/2017/11/glasnik_29-2017.pdf
Opći cilj	Strateški cilj 3. Razvijati ljudske resurse i unaprijediti upravljanje razvojem
Posebni cilj	3.1. Otvorena i učinkovita županijska i lokalna samouprava 3.4. Provedba Strategije razvoja ljudskih resursa Zagrebačke županije 2014.–2020.
Opis	<p>3.1. U području zdravstva i socijalne skrbi glavni razvojni problemi su: nedostatak i/ili dotrajalost prostora i opreme zdravstvenih i socijalnih ustanova, nedostatak zdravstvenih kadrova i kadrova u području socijalne skrbi (posebno specijaliziranih), potrebe za reorganizacijom i podizanjem kvalitete pružanja pojedinih zdravstvenih i socijalnih usluga i njihove dostupnosti, potreba intenzivnijeg provođenja programa promocije zdravlja i prevencije bolesti na svim razinama zdravstvene zaštite, nedovoljno razvijeni izvaninstitucionalni oblici skrbi za sve korisničke skupine, nepoznavanje mogućnosti koje se u sektoru socijalne skrbi mogu ostvarivati putem društvenog poduzetništva.</p> <p>3.4. Povećanje zapošljivosti, s naglaskom na osobe u nepovoljnom položaju na tržištu rada – potpora zapošljavanju žena, mladih, poticanje mobilnosti nezaposlenih osoba, pomoć pri zapošljavanju korisnicima socijalne pomoći, podrška dugotrajno nezaposlenima, podrška starijim osobama da ostanu konkurentne na tržištu rada, razvoj socijalnih usluga koje doprinose zapošljavanju, razvoj socijalnih inovacija i sl.</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>HORIZONTALNA TEMA</p> <p>Održivi razvoj je ključno načelo koje se provlači kroz cjelokupnu ŽRS Zagrebačke Županije. Njime se postiže usklađenost društvene, okolišne i gospodarske dimenzije razvoja županijskog područja. Pri razvoju svih mjera vodilo se računa o načelu održivog razvoja. U sastavu mjera nalaze se konkretno definirane aktivnosti koje podržavaju zaštitu pojedinih okolišnih sastavnica i potiču društveni i gospodarski razvoj koji neće ugroziti kakvoću okoliša na području županije. Nadalje, pri provedbi svih javnih projekata uzet će se u obzir “zelena” javna nabava čime će se prednost dati kupovini proizvoda i usluga bez negativnih učinaka na okoliš. Pri realizaciji poduzetničkih projekata, provodit će se s praćenje utjecaja svih projekata na okoliš.</p>
Mjere	<p>3.1.3. Unaprjeđenje suradnje s organizacijama civilnog društva</p> <p>3.4.2. Poticanje zapošljavanja i otvaranja novih radnih mjesta te očuvanje postojećih</p>
Aktivnosti	<p>3.1.3. Jačanje kapaciteta civilnog društva za sudjelovanje u upravljanju razvojem osobito u područjima gospodarskog i društvenog života. Uključivanje civilnog društva u pripremu odluka i projekata, te aktivno sudjelovanje građana u razvojnim projektima Zagrebačke županije i JSL</p> <p>3.4.2. Razvoj društvenog poduzetništva (edukacija i promocija, uključivanje OCD, financijska podrška društvenim poduzećima)</p>
Opis provedbe	<p>Ključno tijelo koje usmjerava proces pripreme strategije je Glavni županijski tim, imenovan odlukom Župana u travnju 2014. g. Njega čine 2 zamjenika župana, g. Damir Tomljenović (voditelj tima) i g. Rudolf Vujević (zamjenik voditelja tima), direktor RRA Zagrebačke županije g. Zlatko Herček, pročelnik UO za gospodarstvo g. Damir Fašaić te pročelnik UO za međunarodnu suradnju g. Josip Kraljičković. Za koordinaciju pripreme i provedbe ŽRS Zagrebačke županije, od navedenih institucija najznačajnija je Regionalna razvoja agencija Zagrebačke županije koja obnaša funkciju regionalnog koordinatora, sukladno Zakonu o regionalnom razvoju (“Narodne novine”, broj 147/14).</p> <p>3.1.3. Nositelji projekta su Zagrebačka županija, Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb (u dijelu udruga zdravstvenog, socijalno</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>humanitarnog i sličnog značenja). Partneri projekta su Crveni križ, organizacije civilnog društva, druge neprofitne organizacije, građani, LAG-ovi, jedinice lokalne Samouprave.</p> <p>3.4.2. Nositelji projekta su Zagrebačka županija, HZZ Regionalni ured Zagreb.</p>
--	--

Strateški dokument	Strategija kulturnog razvoja Zagrebačke županije #kultura 697
Vrijeme trajanja	2016. – 2026.
Dostupno	Strategija kulturnog razvoja Zagrebačke županije
Opći cilj	10.3. Poticanje kreativnog poduzetništva
Posebni cilj	/
Opis	Jedna je od funkcija inkubatora i ta da služi promociji kulturnog i kreativnog sektora kao faktora županijskog razvoja i motora ekonomske i društvene inovativnosti. Osiguranje prostora svim kreativnim poduzetnicima uz Inkubator osigurava nove društvene inovacije.
Mjere	10.3.1. Inkubator stvaralaštva i kreativnog poduzetništva 10.3.3. Novi prostori za kreativno poduzetništvo
Aktivnosti	10.3.1. Inkubator koji će osiguravati infrastrukturu, podršku i prateće usluge poslovnim inicijativama iz sektora kulturnih i kreativnih industrija i kroz koji će se poticati individualne kreativnosti, vještine i talente. 10.3.3. Poticanje društveno korisnih inovacija, kao i uspostavu centara kompetencije.
Opis provedbe	Inkubator bi umrežavao kreativne poduzetnike s ostalim poduzetnicima iz sektora, s investitorima, znanstvenom zajednicom i javnim sektorom. Ideja vodilja jest da se suradnjom ostvari sinergija koja bi rezultirala proizvodima visoke ekonomske i kulturne vrijednosti. Nadalje, svrha je Inkubatora ojačati kreativne poduzetnike nudeći im tehničku i profesionalnu pomoć. Asistiranje bi uključivalo treninge o pokretanju poslovanja i menadžmentu, personalizirano savjetovanje od strane multidisciplinarnog tima o pisanju poslovnog plana, trening poslodavaca oko implementacije projekta jednom kada se demonstrira tehnička,

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>komercijalna, ekonomska i financijska održivost projekta, itd. Poželjno je da potencijalni korisnici Inkubatora ispunjavaju barem dva uvjeta:</p> <p>a) da imaju originalnu i održivu ideju koja bi se razvila unutar sektora kulture, i</p> <p>b) da imaju poželjan poduzetnički profil za implementaciju ideje.</p> <p>Bilo bi važno pomoći svakom pojedincu, udruzi ili tvrtki koja razvija usluge i proizvode iz sfere kreativnog poduzetništva u osiguravanju prostora, koji će zajedno uz Inkubator osigurati novu društvenu i ekonomsku vrijednost.</p> <p>Financiranje je planirano iz više izvora: proračun županije, proračun gradova i općina, proračun RH, vlasnici nekretnina, poduzetnička ulaganja, međunarodni i EU fondovi te drugi izvori.</p>
--	---

Strateški dokument	Strategija razvoja ljudskih potencijala Zagrebačke županije za razdoblje 2014.-2020.
Vrijeme trajanja	2014. -2020.
Dostupno	Strategija razvoja ljudskih potencijala Zagrebacke zupanije
Opći cilj	Strateški cilj 2: Potaknuti zapošljavanje I otvaranje novih radnih mjesta te očuvanje postojećih
Posebni cilj	
Opis	Posljednjih godina primjetan je rast nezaposlenosti u Zagrebačkoj županiji. Kako bi se dodatno potaklo zapošljavanje potrebno je definirana je potreba za uvođenjem novih mjera i modela, posebno usmjerenih na one koji su u nepovoljnom položaju na tržištu rada.
Mjere	2.2. Razvoj društvenog poduzetništva
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacije o društvenom poduzetništvu • Promocija društvenog poduzetništva • Poticanje razmjene iskustava i dobre prakse • Razvoj i primjena modela financiranja za pokretanje društvenih poduzeća i zapošljavanja u njima • Jačanje kapaciteta OCD-a za bavljenje društvenim poduzetništvom

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<ul style="list-style-type: none"> Potporna i poticanje na umrežavanje neprofitnog sektora s ciljem razvoja socijalnog poduzetništva
Opis provedbe	<p>Nositelj provedbe je udruga ODRAZ, financirano iz ESF, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Zagrebačka županija, gradovi i općine.</p> <p>Postojeći institucionalni okvir za uspješnu provedbu Strategije razvoja ljudskih potencijala u vidu Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Zagrebačke županije temelji se na participaciji, integraciji i aktivnoj uključenosti svih relevantnih dionika, koji se bave horizontalnim temama poput razvoja ljudskih potencijala, tržišta rada, gospodarstva i sl., ključnima za razvoj zajednica. Lokalno partnerstvo za zapošljavanje predstavlja ključno tijelo provedbene strukture Strategije, koje će, uz provedbu same Strategije, biti zaduženo i za praćenje te organizaciju vanjske evaluacije Strategije.</p>

Strateški dokument	<ul style="list-style-type: none"> Socijalni plan Zagrebačke županije za razdoblje od 2017. do 2022. Akcijski plan javnih potreba u socijalnoj skrbi Zagrebačke županije za 2017. godinu Akcijski plan javnih potreba u socijalnoj skrbi Zagrebačke županije za 2018. godinu Akcijski plan javnih potreba u socijalnoj skrbi Zagrebačke županije za 2019. godinu Akcijski plan javnih potreba u socijalnoj skrbi Zagrebačke županije za 2020. godinu Akcijski plan javnih potreba u socijalnoj skrbi Zagrebačke županije za 2021. godinu
Vrijeme trajanja	2017. – 2022.
Dostupno	https://www.zagrebacka-zupanija.hr/media/filer_public/6a/ac/6aac2da9-849c-4bad-9028-c4434fc1ac05/socijalni_plan_zagrebacke_zupanije_2017-2022.pdf
Opći cilj	6. Socijalni plan Zagrebačke županije
Posebni cilj	Strateški cilj 4: Poticati razvoj socijalnog/društvenog poduzetništva
Opis	Osiguravaju se sredstva za izdatke za materijalne rashode Doma (energija, računovodstvene usluge)

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Mjere	<p>4.1. Utvrditi razvojne potencijale i društveni utjecaj socijalnog/društvenog poduzetništva na području Zagrebačke županije, relevantnih za proces planiranja socijalnih usluga</p> <p>4.2. Poticati razvoj programa socijalnog/društvenog poduzetništva u području zapošljavanja i pružanja socijalnih usluga ciljanim korisničkim skupinama</p>
Aktivnosti	4.1.1. Poslovanje doma za starije i nemoćne osobe
Opis provedbe	<p>Nositelj mjere 4.1. Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb. Sredstva za financiranje Akcijskog plana javnih potreba u socijalnoj skrbi Zagrebačke županije za 2017. godinu planirana su u Proračunu Zagrebačke županije, na razdjelu 5. Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb.</p> <p>Mjera 4.1. i aktivnost 4.1.1. ponavlja se u akcijskim planovima od 2017.-2019. U Akcijskim planovima za 2020. i 2021. strateški cilj 4 ne navodi se.</p>

Strateški dokument	Lokalna razvojna strategija Lokalne akcijske grupe „Sava“ 2014.-2020., III izmjena - usklađenje
Vrijeme trajanja	2014. – 2020.
Dostupno	https://lagsava.hr/wp-content/uploads/2021/03/LOKALNA-RAZVOJNA-STRATEGIJA-LAG-a-SAVA-1.pdf
Opći cilj	3. ANALIZA RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA PODRUČJA, UKLJUČUJUĆI SWOT ANALIZU
Posebni cilj	3.1. IDENTIFIKACIJA RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA LAG-A
Opis	<p>Velike razvojne mogućnosti područja leže u mogućnosti udruživanja u zadruge ili proizvođačke organizacije koje će, objedinjavanjem vlastite proizvodnje, postati konkurentniji na tržištu te, na taj način, omogućiti podizanje kvalitete i kvantitete lokalnih poljoprivrednih proizvoda. Potrebno je poticati suradnju među poduzetničkim inicijativama te obratiti pažnju na povećanje prihoda osjetljivim društvenim skupinama, posebice ženama i mladima. Potencijal razvoja društvenog poduzetništva leži u proizvodnom ali i sektoru turizma, koji može omogućiti otvaranje zelenih radnih mjesta te razvijanje sustava proizvoda s dodanom vrijednosti koji traže više radne snage. Razvojem društvenog poduzetništva omogućuje</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	se samodostatnost na lokalnoj razini i jačanje javnih usluga bez dodatnih opterećenja lokalnih proračuna. Civilni sektor može postati jedan od ključnih nositelja razvoja područja uključivanjem osjetljivih skupina u opći razvoj kako usluga, koje su važne za rast kvalitete života stanovnika (poput pružanja njege starijim i nemoćnim osobama), tako i razvoj lokalnih proizvoda koji se zasnivaju na tradicijskim vrijednostima područja.
Mjere	Razvoj profitnog i neprofitnog (društvenog) poduzetništva s jačanjem civilnog društva
Aktivnosti	Društveno poduzetništvo je horizontalna tema, nisu specifično navedene aktivnosti.
Opis provedbe	Lokalna razvojna strategija LAG-a SAVA izrađena je provedbom metodologije odozdo prema gore i strukturirana na način međusobne sukladnosti svakog od programiranih ciljeva, pripadajućih mjera (aktivnosti) te provedbenih tipova operacija, što je vidljivo putem kumulativnih doprinosa operacija i mjera – ciljevima, te njihova mjerljivog doprinosa planiranim prioritetima Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020., te time, Zajedničke poljoprivredne politike EU i prioritetima Europe 2020. Doprinos međusektorskim, horizontalnim ciljevima predstavlja direktan doprinos krovnoj razvojnoj strategiji zemalja Europske unije. Međusektorski ciljevi nalaze se u svim aktivnostima ciljeva LRS LAG-a SAVA.

Primjer: Socijalna zadruga Senior servis

Dostupno: <http://cedra.hr/assets/attach/posts/785/soccoop.pdf>

Zadruga Senior servis – usluge starijim osobama, smještena je u Velikoj Gorici, kao jedan od rezultata istoimenog projekta pod vodstvom udruge Forum 50+. Projekt su financirali Institut demokracije RH i DEMO i Zagrebačka županija uz partnerstvo Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatske pošte i potporu Grada Velika Gorica. Napori zadruge usmjereni su na pružanje pomoći u zadovoljenju osnovnih životnih potreba socijalno ugroženim, nemoćnim i drugim osobama, koje one same ili uz pomoć članova obitelji ne mogu zadovoljiti zbog nepovoljnih osobnih, gospodarskih, socijalnih i drugih okolnosti. Kroz burzu usluga za starije osobe zadruga pruža širok spektar intelektualnih usluga kao što su pružanje savjetodavnih usluga i instrukcija na brojnim područjima, usluga prijevoza i pratiteljstva, pomoći u domaćinstvu, zdravlja i rekreacije, kućnih popravaka i organizacije druženja. Osim zadovoljavanja potreba starijih i nemoćnih, zadruga omogućuje uključivanje u radne i gospodarske procese nezaposlenih osoba, osoba s umanjenom radnom sposobnošću i drugih fizičkih osoba s područja Velike Gorice, kao temelja društvenog poduzetništva

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

3.10. Zadarska županija

Županijska razvojna strategija Zadarske županije do 2020.
2017. – 2020.
https://www.zadarska-zupanija.hr/images/dokumenti/Zupanijska_razvojna_strategija_Zadarske_zupanije_do_2020..pdf
<p>Kao jedan od temelja za izradu strategije izvršena je SWOT analiza koja je omogućila definiranje potreba i potencijala. Uz izrađenu opsežnu Osnovnu analizu, u SWOT analizi koristili su se i inputi ključnih dionika: donosioca odluka, sektorskih stručnjaka, znanstvene zajednice i ostalih relevantnih predstavnika javnog, privatnog i civilnog sektora. Agencija za razvoj Zadarske županije oformila je 4 tematske radne skupine vezane za prioritete strateškog dokumenta „Europa 2020“ (pametna, održiva i uključiva rast), a kao zasebna radna skupina formirana je ona tematski vezana za poljoprivredu, ribarstvo i ruralni razvoj.</p> <p>I. Skupina (Pametna rast) – gospodarstvo, inovacije i turizam II. Skupina (Održiva rast) – okoliš, energetska efikasnost, promet i infrastruktura III. Skupina (Uključiva rast) – obrazovanje, kultura, socijalna uključenost i zdravstvo IV. Skupina – poljoprivreda, ribarstvo, ruralni razvoj.</p> <p>Nadalje, kako bi se što dublje ušlo u problematiku svakog od pojedinih razvojnih sektora organizirane su i uže tematske (fokus) skupine (njih 14), na kojima su prepoznati stručnjaci pojedinih sektora iz Zadarske županije bili pozvani da iznesu svoje viđenje razvoja Županije. Sažeto, prilikom izrade ove SWOT analize koristili su se zaključci koje je nametnula osnovna analiza, zaključci do kojih se došlo konsenzusom sudionika radnih skupina i fokus grupa te su se kao dodatni inputi koristili podatci dobiveni analizom Upitnika. U neposrednoj izradi SWOT analize sudjelovao je u konačnici 281 sudionik.</p> <p>U III Skupini (SWOT 3. UKLJUČIVA RAST), u području zdravstvene i socijalne skrbi među ostalim prilikama istaknuto je <u>socijalno poduzetništvo</u> (novi model partnerstva javnog i privatnog sektora).</p>
Gospodarski konkurentna i inovativna Zadarska županija
Ojačano malo i srednje poduzetništvo i unaprijeđeno poduzetničko okruženje
CILJ: Podizanje razine konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva stvaranjem poticajnog poduzetničkog okruženja.
OPRAVDANJE: Strategija razvoja poduzetništva Republike Hrvatske identificirala je malo i srednje poduzetništvo kao jedan od ključnih čimbenika razvoja gospodarstva. Snaga malog i srednjeg

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

poduzetništva u gospodarstvu Zadarske županije očituje se udjelom MSP-a većem od 87% u ukupnom broju zaposlenih te udjelom od približno 75% u ukupnim prihodima i rashodima gospodarstva Zadarske županije. Međutim, jedna od značajnijih karakteristika MSP u gospodarstvu Zadarske županije je njihova slaba izvozna orijentiranost kao izravna posljedica nedovoljne konkurentnosti samih poduzeća te njihovih proizvoda. Niska razina konkurentnosti uzrokovana je nedostatkom inovacija i ulaganja u istraživanje i razvoj te nedovoljnim aktivnostima umrežavanja u proizvodne klastere. Loši rezultati poduzetnika ostvareni su i u korištenju suvremenog menadžmenta i marketinga, a zabrinjavajući je i podatak da je konsolidirana dobit, prije oporezivanja po zaposlenom, negativna. Gospodarstvo Zadarske županije karakterizira duga tradicija obrtništva, ali i kontinuirano smanjenje broja obrtnika tijekom posljednjih godina. S druge strane posljednjih je godina zabilježen pozitivan trend jačanja socijalnog poduzetništva te razvoj kreativne industrije. Ovi su segmenti poduzetničkog djelovanja još uvijek u svojim počecima zbog čega je potrebno aktivno djelovati u smjeru daljnjeg stvaranja pozitivnog okruženja za njihov budući razvoj.

OPIS:

Osnovnom analizom gospodarstva Zadarske županije identificirana su uska grla koja usporavaju rast i razvoj malog i srednjeg poduzetništva. Mjere unutar ovog prioriteta kreirane su u svrhu adresiranja identificiranih problema s ciljem stvaranja poticajnog poduzetničkog okruženja kao temelja za jačanje poduzeća te, naposljetku, unapređenja njihove konkurentnosti. Ovaj prioritet obuhvaća ukupno osam mjera usmjerenih kreiranju, jačanju i provedbi različitih mehanizama potpore poduzetništvu. Prvom mjerom unaprijedit će se i ojačati kapaciteti postojećih potpornih institucija te stvoriti uvjeti za razvoj nove i proširenje postojeće poslovne infrastrukture radi sustavne i kvalitetne podrške malom i srednjem poduzetništvu u svim fazama poslovanja. Druga mjera uključuje skup koordiniranih aktivnosti usmjerenih daljnjem razvoju postojećih poduzetničkih zona te stvaranju povoljne klime za ulaganja. Trećom mjerom nastoji se olakšati pristup financijskim sredstvima za MSP kroz aktivnosti informiranja i savjetovanja, subvencioniranja kamata, sufinanciranja troškova daljnjeg obrazovanja zaposlenika i izrade dokumentacije za EU i druge izvore financiranja. Četvrta mjera odnosi se na aktivnosti usmjerene ka očuvanju postojećih tradicijskih obrta poput brendiranja prepoznatljivih tradicijskih proizvoda te potpore marketinškim aktivnostima koje promoviraju autohtone proizvode. Mjere pet i šest obuhvaćaju promociju različitih oblika poduzetničkog udruživanja te prednosti zajedničkog nastupa na tržištu s posebnim naglaskom na izvozne aktivnosti. Društveno odgovorno poslovanje u fokusu poduzetnika predmet je promocije u okviru sedme mjere, dok se finalnom (osmom) mjerom nastoji potaknuti segment kreativne industrije kao jedan od perspektivnih segmenata gospodarstva Zadarske županije.

MJERE:

- Jačanje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija, uz razvoj novih usluga i infrastrukture

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

- Daljnji razvoj postojećih poduzetničkih zona te stvaranje povoljne klime za ulaganja
- Poboljšanje pristupa malim i srednjim poduzetnicima financijskim sredstvima
- Stvaranje uvjeta za očuvanje tradicijskih i umjetničkih obrta
- Poticanje međusektorskog povezivanja radi kreiranja novih finalnih proizvoda i organiziranog nastupa na tržištu
- Poticanje izvoznih aktivnosti malih i srednjih poduzetnika
- Razvoj socijalnog poduzetništva
- Razvoj kreativne industrije Zadarske županije

Razvoj socijalnog poduzetništva

SVRHA MJERE:

Svrha mjere je poticanje razvoja socijalnog poduzetništva u ZŽ, odnosno poslovanja temeljenog na načelima društvene, okolišne i ekonomske održivosti, kod kojeg se stvorena dobit/višak prihoda u cijelosti ili većim dijelom ulaže za dobrobit zajednice.

CILJ:

Uspostava poticajnog okruženja za promicanje i razvoj socijalnog poduzetništva u Zadarskoj županiji kako bi se osiguralo povećanje razine zaposlenosti, te pravednija raspodjela prihoda.

OPIS:

1.2.7.1. Podrška prijenosu dobre prakse, razvoj i provedba neformalnog osposobljavanja, umrežavanje društvenih poduzetnika

1.2.7.2. Savjetodavna i tehnička podrška osnivanju socijalnih poduzeća

1.2.7.3. Potpora u pripremi projektnih prijedloga koji promiču socijalno poduzetništvo

REZULTAT:

Povećan broj organizacija koje se bave socijalnim poduzetništvom.

Strateški dokument	Strategija razvoja ljudskih potencijala Zadarske županije 2014.-2020.
Vrijeme trajanja	2014. – 2020.
Dostupno	https://www.zadarska-zupanija.hr/images/izbornik_dokumenti/Strategija_razvoja_ljudskih_potencijala-2014.-2020.pdf
SWOT analiza	Pri izradi SWOT analize, u obzir su uzeta područja koje podržava Europski socijalni fond (ESF). Ciljevi Europskog socijalnog fonda su smanjenje razlika u životnom standardu i blagostanju u državama članicama Europske Unije i njihovih regija, te

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>time promicanje gospodarske i socijalne kohezije. Naglašava se promicanje zapošljavanja u EU, te pomoć europskim tvrtkama i radnoj snazi u što uspješnijem suočavanju s globalnim izazovima. ESF podržava politiku država članica vezanu uz zapošljavanje, socijalnu uključenost, nediskriminaciju, promicanje jednakosti, te obrazovanje i obučavanje. S obzirom da je Hrvatska od 2013.g. ravnopravni član Europskoj Uniji, pri izradi SWOT analize naročito se uzimao u obzir nacrt Operativni program “Učinkoviti ljudski potencijali” 2014. – 2020. unutar kojeg su već ugrađene relevantne nacionalne politike a koje su istovremeno usklađene s ciljevima ESF-a. Sukladno tome, slijedeća područja su istaknuta u SWOT analizi, a to su:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Povećanje zaposlenosti i jačanje konkurentnosti gospodarstva •Promoviranje obrazovanja i cjeloživotnog učenja •Jačanje socijalne uključenosti osoba u nepovoljnom položaju •Jačanje civilnog društva <p>U okviru analize područja <i>Jačanje socijalne uključenosti osoba u nepovoljnom položaju</i> među prilikama istaknuti su: novi modeli partnerstva javnog i privatnog sektora (socijalno poduzetništvo).</p> <p>U okviru analize područja <i>Jačanje civilnog društva</i> među prijetnjama istaknut je: neprecizan zakonodavni okvir za razvoj socijalnog poduzetništva, a među prilikama: Stvaranje radnih mjesta kroz rad udruga - socijalno poduzetništvo.</p>
Strateški cilj 1	Povećanje zaposlenosti i jačanje konkurentnosti gospodarstva
Prioritet 1.3	Povećanje zapošljivosti
Mjera 1.3.1	Promoviranje zapošljavanja skupina u nepovoljnom položaju na tržištu rada kroz subvencije i obrazovne aktivnosti
OPIS MJERE:	<p>Promoviranje zapošljavanja skupina u nepovoljnom položaju na tržištu rada kroz subvencije i obrazovne aktivnosti</p> <p>AKTIVNOSTI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Subvencije za poslodavce koji zapošljavaju žene • Subvencije za poslodavce koji zapošljavaju mlade • Subvencije za poslodavce koji zapošljavaju dugotrajno nezaposlene • Subvencije za poslodavce koji zapošljavaju osobe sa invaliditetom • Povećanje zapošljivosti dugotrajno nezaposlenih kroz programe doškoloavanja i prekvalifikacije • Povećanje zapošljivosti žena kroz programe doškoloavanja i prekvalifikacije

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje zapošljivosti mladih kroz programe doškovanja i prekvalifikacije • Edukacija žena za poduzetništvo • Edukacija žena za menadžerske pozicije • Edukacija mladih za poduzetništvo <p>Priprema mladih na izlasku iz obrazovanja za tržište rada</p>
Strateški cilj 3	Jačanje socijalne uključenosti osoba u nepovoljnom položaju
Prioritet	Jačanje socijalne uključenosti osoba u nepovoljnom položaju
Mjera 3.1	<p>Pružanje podrške kod pristupa zapošljavanju i obrazovanju otežano zapošljivim skupinama</p> <p>OPIS MJERE:</p> <p>Treba olakšati integraciju otežano zapošljivih skupina i osoba s invaliditetom na tržište rada. Poslodavci nemaju prilagođene uvjete na radnom mjestu za osobe s invaliditetom pa time nisu ni spremni ih zapošljivati. Isto tako, postoje predrasude prema takvim osjetljivim skupinama pa je potrebno raditi na senzibiliziranju. Da bi se poslodavac lakše odlučio za primanje takve osobe u radni odnos, potrebno im je posjedovanje znanja i vještina koje mogu pružiti obrazovne institucije. Također, određene skupine zahtijevaju posebno prilagođene programe obrazovanja, kao i poseban pristup.</p> <p>AKTIVNOSTI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podizanje motivacije i zapošljivosti osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada (osobe s invaliditetom, dugotrajno nezaposleni, korisnici socijalne pomoći, bivši ovisnici, bivši zatvorenici...) • Omogućavanje dostupnosti obrazovanju svim učenicima s posebnim potrebama kroz podršku od strane osobnih asistenata • Poticanje sudjelovanja u aktivnostima lokalne zajednice osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada • Javne kampanje za promoviranje mogućnosti osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada • Poboljšanje usluga u socijalnom sektoru

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Strateški dokument	Socijalni plan Zadarske županije 2015. -2020.
Vrijeme trajanja	2015. – 2020.
Dostupno	https://zadarska-zupanija.hr/kolegij2015/33/1.1.pdf
Cilj 4.	Unaprijediti podršku skupina stanovništva u najvećem riziku od socijalne isključenosti
Mjera 2.	Povećati kapacitete za zapošljavanja teže zapošljivih skupina stanovništva
CILJ MJERE:	Poticati zapošljavanje teže zapošljivih skupina kroz programe širenja mreže socijalnih usluga u zajednici i socijalno poduzetništvo radi postizanja boljih rezultata u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti.
AKTIVNOSTI:	Psihosocijalna podrška, usluge mentorstva, savjetovanje, osposobljavanje za poboljšanje radnih navika, radionice osposobljavanja i unaprjeđenja vještina, aktivnosti volontiranja, procjena potreba za razvoj vještina, definiranje stručnosti i vještina potrebnih za određene poslove, unaprjeđenje i stjecanje stručnih i poslovnih sposobnosti i vještina nezaposlenih, ranjivih skupina, posebno prilagođeno pojedinačno i grupno savjetovanje u aktivnom traženju posla nakon čega slijede prilagođeni programi razvoja vještina (ključne kompetencije), uključujući i digitalnu kompetenciju, osposobljavanja u osnovnim vještinama, ali i razvoj mekih vještina, kao što su komunikacija, vještina donošenja odluka, jačanje samopouzdanja i dr. zbog zapošljavanja, profesionalnog usmjeravanja, programa osposobljavanja i ponovnog osposobljavanja kao i programa koji pružaju podršku u zapošljavanju, radno iskustvo i pripravništvo, osnivanje i rukovođenje zadruga kao dobre prakse poticanja zapošljavanja osoba u nepovoljnom položaju, razvoj poslovnih ideja i planova za start up društvena poduzeća (novi proizvodi i usluge, istraživanje tržišta, društveni i okolišni utjecaj, isplativost, mogućnost recikliranja, ciljani kupci), profesionalne usluge savjetovanja za društveno poduzetništvo (umrežavanja, partnerstva i sl.), razmjena dobre prakse i iskustava u poslovnim modelima društvenih poduzeća, razvoj i pružanje obrazovanja i treninga te informacija o društvenom poduzetništvu, profesionalne usluge (savjetovanje u pripremi novih proizvoda ili usluga, marketing, IT, računovodstvo,

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>pravna pitanja). Kroz ovu mjeru će se podržati održivo samozapošljavanje u provedbi usluga socijalne skrbi (smještaj korisnika, udomiteljstvo, aktivnosti razmjena iskustva i primjena primjera dobre nacionalne i međunarodne prakse u svrhu povezivanje i mobilnost ljudskih resursa u sustavu pružanja socijalnih usluga.</p> <p>Aktivnosti: Razmjena stručnjaka s drugim zemljama u svrhu pronalaženja i razvoja, učinkovitih modela socijalnog poduzetništva.</p>
--	---

Strateški dokument	Strategija razvoja urbanog područja Zadra 2014. - 2020.
Vrijeme trajanja	2014. – 2020.
Dostupno	https://www.grad-zadar.hr/repos/doc/Strategija%20razvoja%20urbanog%20podrucja%20Zadra%202014.%20-%202020..pdf
3. Analiza stanja	
3.2. Gospodarstvo	
3.2.3. Poslovno okruženje	<p>U UPZD-u je 2014. g. registrirano 2.627 poduzeća od čega je tri četvrtine koncentrirano u Gradu Zadru, u čemu se reflektira gospodarsko značenje Grada kao jezgre UP-a. Prosječan broj poduzeća na 1000 stanovnika u UPZD-u iznosi 23,2. UP Zadar ima povoljne uvjete za jačanje poslovnog sektora koji se ogledaju u povoljnom prometnogeografskom položaju, dostupnosti visokokvalificirane radne snage, blizini jugoistočnoeuropskog tržišta te indikatorima poput rasta pokrivenosti uvoza izvozom, rasta izvoza razmjerno većeg od rasta na razini županije, rasta broja poduzeća tijekom 2014. g., rasta broja zaposlenih u poduzećima te visokog udjela malih poduzeća koji je čest cilj nacionalnih i lokalnih ekonomskih politika. Navedenim pozitivnim obilježjima valja pridodati i prisutnost 27 poduzetničkih zona od kojih jedna (Poslovna zona Crno) ima potencijal postati najvećom u Hrvatskoj; kao i Poduzetničkog inkubatora Zadar koji pruža usluge besplatnog ili jeftinog</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>korištenja njihovih prostora za predinkubacijske te razne druge poslovne i tehničke usluge.</p> <p>S druge strane, i dalje negativna vanjsko trgovinska bilanca, udvostručenje negativnog konsolidiranog financijskog rezultata tijekom 2014., lagani pad prosječne neto plaće u UPZD-u od 0,4% u razdoblju 2013.-2014.g., manja izravna strana ulaganja u Zadarsku u odnosu na većinu ostalih županija Jadranske Hrvatske, negativne su odrednice poslovanj u UPZD-u. Nadalje, ranije istaknute pozitivne odrednice vezane uz poduzetničke zone zasjenjene su problemima poput nedostatka električne energije u njima, kao i nedostatak bilo kakvog dugoročnog planiranja njihova razvoja. Problem predstavlja i nedostatak prostora za širenje poslovnih zona zbog nedostatka volje vlasnika i n aće praznih susjednih parcela za njihovom prodajom što ima i šire negativne posljedice na stvaranje destimulirajuće poslovne klime i odbijanje investicija. Kako bi poslovni sektor postao konkurentan, potrebno je pružanje zajmova i jamstava za male i srednje poduzetnike čime će se potaknuti nova kapitalna ulaganja koja će unaprijediti profile njihovih proizvoda i aktivnosti na tržištu za što je potrebna i pomoć kroz smanjivanje troškova izlaza na inozemno tržište.</p> <p>Gospodarstvo je orijentirano primarno na trgovinu na veliko i malo, prerađivačku industriju, usluge prijevoza i skladištenja te turizam koji nije formalno izdvojen kao posebna kategorija, već se promatra u sklopu ostalih gospodarskih djelatnosti. Važno je istaknuti kako ključno značenje u okviru prerađivačke industrije ima prehrambena industrija, no to nije rezultat njene komparativne snage, već je rezultat propadanja ostalih industrijskih grana tijekom ratnog i poratnog razdoblja. Glavni elementi suvremenih zahtjeva u poslovnom sektoru čine prelazak na niskougličnu ekonomiju za čiji razvoj u UPZD-u nema definiranih strategija, no postoje dva nedavno (studeni 2015.) prijavljena projekta te potencijal za razvoj socijalnog poduzetništva i inovacija. Za razvoj socijalnog</p>
--	---

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>poduzetništva trebalo bi osmisliti programe formalnog obrazovanja i osposobljavanja te omogućiti umrežavanje socijalnih poduzetnika na sajmovima i ostalim događanjima.</p> <p>U budućnosti će za razvoj poslovnog sektora veliku važnost, uz direktno i indirektno rješavanje ranije predočenih problema, imati i integrirani pristup razvoju gospodarstva, eliminacija dugih administrativnih procesa, ublažavanje problema sezonalnosti, rješavanje problema dominacije turističkog sektora općenito i rada „na crno“.</p> <p>Promocija gospodarstva i proizvoda na nacionalnom i međunarodnim tržištima te provođenje istraživanja stanja na stranim tržištima i prezentacija potencijalnih tržišta poslovnim subjektima neki su od prioriteta za razvoj poslovnog sektora. Neke je od tih problema moguće adresirati kroz poticanje socijalnog poduzetništva. Važnu bi ulogu moglo imati i otvaranje novih i restrukturiranje postojećih studijskih programa na Sveučilištu u Zadru s ciljem većeg povezivanja znanosti i poslovnog sektora koje trenutno izostaje zbog dominantne usmjerenosti sveučilišta na humanističke znanosti. Jačanjem infrastrukturnih kapaciteta Sveučilišta dodatno bi se povećale mogućnosti uspostave novih znanstvenoistraživačkih centara, zavoda i instituta te omogućila ulaganja u stručne studije iz područja inženjerstva i informacijskih tehnologija. Time bi se pružila podrška razvoju STEM (science, technology, engineering and mathematics) dimenzije Sveučilišta.</p>
Razvojni prioritet 1.4 .	<p>Osiguranje poticajnog poduzetničkog okruženja za razvoj poduzetništva i obrtništva</p> <p>CILJ: Podizanje razine konkurentnosti kroz stvaranje poticajnog poduzetničkog okruženja i jačanje izvozne orijentacije MSP-ova.</p> <p>OPRAVDANJE: Malo i srednje poduzetništvo u nacionalnoj je Strategiji razvoja poduzetništva prepoznato kao ključni sektor za razvoj gospodarstva. U UP-u su 2014. g. mala poduzeća</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>činila 98,8%, a srednja tek 1,0% poduzeća pri čemu je većina koncentrirana u II. i III. zoni UP-a. Jasna je važnost MSP-ova za sveukupan razvoj i povećanje zaposlenosti, a njihova ravnomjernija prostorna raspodjela može značajno doprinijeti razvijenosti pojedinih zona. Prema pokazatelju prostorne gustoće poduzeća (3,4 poduzeća po km²) UP (primarno Grad Zadar) seističe kao regionalno žarište budući da je ona veća od prosjeka Zadarske županije, no manja od nacionalnog prosjeka. I dalje negativna vanjskotrgovinska bilanca, udvostručenje negativnog konsolidiranog financijskog rezulta tijekom 2014.g., lagani pad prosječne netoplaće u UP-u o d 0,4% u razdoblju 2013.-2014.g. te manja izravna strana ulaganja u Zadarsku u odnosu na većinu ostalih županija Jadranske Hrvatske negativne su odrednice poslovanja u UP-u . Tome valja pridodati i nedostatno razvijenu poduzetničku infrastrukturu. Trenutno je od 28 poduzetničkih zona u UP-u aktivnih 11, neaktivnih čak 9, a pet u pripremi dok o ostalima ne postoje dostupni podaci. Dodatni je problem što mnoge od njih još uvijek nisu dostatno infrastrukturno opremljene niti se adekvatno planira njihovo daljnje funkcioniranje i razvoj. Uslijed toga zone nemaju ni kapacitete za pružanje kvalitetnih usluga zainteresiranim tvrtkama što im smanjuje atraktivnost na tržištu, a čime se gube kapital i potencijal gospodarskog razvoja. UP Zadar pokušava ići u korak s novim trendovima u poslovnom sektoru. Jedan od tih trendova je socijalno poduzetništvo koje je tek u povojima i potrebno je dodatno raditi na njegovu razvoju. Stvoreni su preduvjeti kroz projekt „Coworking Zadar –suradnjom do inovacija“u sklopu kojeg je krajem 2015. g. otvoren coworking prostor. Budući je projekt tek započeo, potrebno je nastaviti raditi na njegovom razvoju u svrhu dodatnog poticanja i razvoja socijalnog poduzetništva.</p> <p>OPIS: Ovaj će se prioritet ostvariti kroz tri mjere koje se odnose na unaprjeđenje infrastrukturne opremljenosti postojećih poduzetničkih zona pri čemu će poseban naglasak biti</p>
--	---

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>stavljen na specijalizaciju za prerađivačku industriju u PZ Crno. Razvojem novih usluga poduzetničkih potpornih institucija poboljšat će se uvjeti za razvoj poduzeća i inicijalno razdoblje poslovanja. Istodobno će se poticati izvozna komponenta poslovanja kroz subve ncioniranje inovativnih proizvoda i usluga MSP-ova te edukacije i promocije čime će se ojačati potencijal lokalnih poduzeća na regionalnom, nacionalnom i međunarodnom tržištu. Drugom mjerom će se poticati izvorna orijentacija zadarskog gospodarstva kroz promocije i financijsku pomoć onim poduzećima koja nastupaju i prezentiraju svoje proizvode na stranim tržištima. Posljednjom mjerom obuhvaćene su aktivnosti edukacije, umrežavanja i pomoći razvoju socijalnog poduzetništva.</p>
Mjera 1.4.3.	Promicanje socijalnog poduzetništva
POPIS INDIKATIVNIH AKTIVNOSTI/PROGRAM A/PROJEKATA:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podrška prijenosu dobre prakse u području socijalnog poduzetništva 2. Izrada i provedba programa formalnog obrazovanja za socijalno poduzetništvo 3. Razvoj i provedba programa neformalnog osposobljavanja za socijalno poduzetništvo 4. Umrežavanje socijalnih poduzetnika 5. Podrška socijalnim poduzetnicima za sudjelovanje na sajmovima 6. Podrška u uspostavi socijalnog poduzeća
Implementacija horizontalnih načela tijekom izrade strateškog okvira	<p>U izradi strateškog okvira osmišljavanje razvojnih prioriteta i mjera vođeno je navedenim horizontalnim načelima kako bi se osigurao održivi socijalni, ekonomski i okolišni razvoj u svim razvojnim područjima kao i nediskriminacija u svim razvojnim mjerama i aktivnostima u kojima je diskriminacija moguća. Nediskriminaciji i održivom razvoju izravno doprinose aktivnosti navedene u Tabl. 21. Pregled razvojnih mjera koja integriraju načela održivo razvoja i nediskriminacije prema razvojnim ciljevima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konkurentno gospodarstvo temeljeno na aktivnoj međusektorskoj integraciji

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>1.1.1. Stvaranje povoljnog okruženja za razvoj industrije visokih tehnologija s integriranom brigom za okoliš</p> <p>1.3.2. Razvoj nove te obnova i unaprjeđenje postojeće turističke infrastrukture</p> <p>1.4.1. Razvoj poslovne infrastrukture i poduzetničkih potpornih institucija te potpora gospodarskom udruživanju</p> <p>1.4.3. Poticanje socijalnog poduzetništva</p>
<p>Implementacija načela nediskriminacije u provedbi SRUP-a</p>	<p>Tijekom provedbe projekata SRUP-a načelo nediskriminacije promicat će se kroz aktivnosti definirane prethodno navedenim mjerama unutar ciljeva 1.i 2. Konkretnije, provest će se aktivnosti kojima će se spriječiti diskriminacija, promicati ravnopravnost i jednake mogućnosti za pojedince u opasnosti od društvene isključenosti . To se u kontekstu cilja 1.Konkurentno gospodarstvo temeljeno na aktivnoj međusektorskoj integraciji odnosi na pružanje usluga potpore poduzećima u začetku (s t a r t-up poduzećima) u kojima ne postoji dovoljna zastupljenost pripadnika ranjivih skupina , posebice predstavnika nacionalnih manjina (mjera 1.4.1. Razvoj poslovne infrastrukture i poduzetničkih potpornih institucija te potpora gospodarskom udruživanju). Isto tako, prepoznata je mjera 1.4.3. Poticanje socijalnog poduzetništva kojom je predviđeno osposobljavanje socijalno ugroženih osoba i osoba s invaliditetom za pokretanje i sudjelovanje u poduzetničkim aktivnostima.</p>

Primjer: Projekt „Upotrebom neiskorištenih resursa i edukacijom do održivog društvenog poduzeća“

Preuzeto: <https://www.udrugaprospero.org/wordpress/odp/>

Nositelj projekta: Udruga Prospero

Udruga “Prospero” je nevladina neprofitna organizacija koja je osnovana 2003. godine kao odgovor nezaposlenosti i lošeg položaja u društvu. Udruga je samostalna, dobrovoljna, interesna organizacija neovisna o vlasti, političkim strankama, vjerskim zajednicama i slično. Djelovanje Udruge temelji se na načelima ravnopravnosti, solidarnosti i humanosti, te načelu demokratskog ustroja, javnosti i slobodnog sudjelovanja u javnom životu.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Kroz udrugu povećavamo svijest javnosti i institucija o ženskim ljudskim pravima, potrebi njihovog zapošljavanja i ekonomskog osnaživanja kroz edukaciju i prekvalifikaciju te brinemo za dostojanstvo i prava siromašnih i socijalno isključenih kategorija.

Područje provedbe projekta: Općina Gračac (Ličko senjska županija)

Razdoblje provedbe projekta: 1. lipnja 2017. godine – 31. svibnja 2018. godine

Ciljevi i očekivani rezultati projekta: Povećati zaposlenost ranjivih i marginaliziranih skupina u nepovoljnom položaju na tržištu rada razvijanjem za njih prilagođenih programa kako bi mogli doprinijeti razvoju društvenog poduzetništva u zajednici, potaknuti razvoj i poslovanje udruge kako bi stekla kapacitete za osnivanje društvenog poduzeća.

Ciljane skupine projekta: Ciljana skupina su nezaposlene žene i mladi s područja Gračaca, 10 članova udruge Prospero, radno sposobni u dobi od 18 do 45 godina prijavljeni na Zavodu za zapošljavanje kao nezaposlene osobe.

Kratki opis projekta: Udruga projektom planira pokrenuti proizvodnju obuće, poglavito filcane od vune u sklopu koje će zapošljavali žene i mlade. Kroz povećanje proizvodnje i asortimana proizvoda imat će pokrivenu cijelu godinu s proizvodnjom i prodajom proizvoda kako bi se socijalno poduzeće koje planiraju osnovati moglo održati i cijelu godinu imati prihode, a samim time imati zaposlene radnike cijelu godinu. Ovim projektom nastoje pokrenuti zapošljavanje u sklopu društvenog poduzetništva i potaknuti druge na preslikavanje modela.

Glavne aktivnosti projekta: Organizacija edukacije (izrada obuće tehnikom filcanja), aktivnosti edukacije filcanja vune vodila je Lucija Grubešić, naučila je korisnice osnovama filcanja vune, izradi ravnog materijala te filcanih papuča koje su korisnice ukrašavale i kombinirale s drugim materijalima. Korisnice projekta su nezaposlene žene s lokalnog ruralnog područja koje su kroz ovu edukaciju stekle nova znanja i vještine. Pod vještim okom filcerice Lucije izrađivale su filcane papučice te su ih ukrašavale raznim bojama i dezenima. Osposobljavanje za poslove izrade obuće vodio je profesor Miroslav Mikulčić iz Čakovca, voditelj proizvodnje u firmi Jelen. Polaznice su učile osnove kože, vrste obuće, vrste ljepila, džonova i sve ostale elemente bitne za izradu obuće. Kroz rad s profesorom su polaznice učile koristiti strojeve koji su kupljeni kroz projekt. Profesor je pomogao u upoznavanju s osnovama izrade obuće, materijalima, tekstilom, te ostalim bitnim elementima u procesu proizvodnje obuće.

Polaznice su zajedno s voditeljicom radile na dizajnu papuča:

- Filcane papučice
- Kožne papučice

Organizacija edukacije prodajnih vještina – Integra znanja sa svojim stručnjacima vodila je edukacije bitne za razvoj i unaprijeđivanje znanja i vještine profesionalne prodajne komunikacije prema potvrđenim modelima i najboljom praksom s namjerom praktične upotrebe.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Primjer: **Zadružna pivovara Brlog**

Preuzeto: <https://recedistria.com/hr/drustveno-poduzetnistvo/primjeri-drustvenih-poduzeca/>; <https://www.poslovni.hr/domace/zoom-skupstina-zadruzne-pivovare-brlog-41-postotni-rast-prodaje-i-nova-kusaonica-u-zadru-4256023>

Brlog zadružna pivovara je priča iz Zadra, gdje su žene pokrenule pivovaru kojom se po prvi put u Hrvatskoj upravlja po modelu jednakosti i ravnopravnosti. Brlog rezultati i uspjesi govore za sebe. Udvostručena prodaja, zapošljavanje, dvije tržišno prepoznate i visokokvalitetne pive dostupne su u 150 ugostiteljskih objekata te zastupane po 4 distributera. Glavno tržište Brlogovih piva je grad Zagreb s udjelom od 36 posto, a slijede Zadar (19 posto) i Split (15 posto). Glavnina prodaje piva u bocama otpada na najpoznatiji brand, ale blond pivo Plavuša (65 posto), a slijedi red ale Neposlušna (23 posto). Glavni su kupci distributeri koji dalje preprodaju pivo ugostiteljskim objektima, a putem webshopa i društvenih mreža pivo se prodaje po cijeloj Europi i svijetu.

Poslovanje pivovare ušlo je u petu godinu, u kojoj su, zbog epidemije Covid-19, okolnosti rada bitno otežane.

Zadruga Brlog u 2020. godini imala je 83 člana. Osim što su članovi investirali svoj kapital u zadrugu, svatko od njih u skladu sa svojom profesijom i znanjem vlastitim angažmanom podržava poslovanje Brloga, bilo da je riječ o osmišljavanju razvojnih planova, financijama, pravnim poslovima ili radom u pivovari. Tako se na najbolji način realizira koncept zadrugarstva i ojačava sama zadruga, ali i izgrađuju nove poslovne veze među samim članovima, rečeno je na skupštini.

Uz pozitivne trendove u prodaji i realno postavljene razvojne planove, Brlog je dobio vrijedno priznanje za svoj koncept društvenog poduzeća – kao primjer socijalnog poduzetništva ušao je u udžbenik jednog zagrebačkog fakulteta.

U 2019. godini zadruga je ostvarila impresivan rast prihoda od 41 posto i instalaciju nove proizvodne opreme nabavljene u Kini.

Članovi zadruge rasuti su širom Hrvatske i svijeta, a članica nadzornog odbora zadruge je Victoria Zinchuk, voditeljica ureda Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u Hrvatskoj, koja će tu dužnost obavljati bez naknade, kao nezavisni član.

Ove je godine realiziran i projekt preseljenja pivovare iz Murvice u sam grad Zadar, što je otvorilo brojne mogućnosti razvoja, prije svega otvaranje vlastitog kanala prodaje. Stoga su u planu nove investicije – otvaranje beer shopa, te kušaonice piva kao prostora u kojem se u budućnosti planiraju organizirati različita kulturna i društvena događanja, koja će svakako obogatiti zadarsku ponudu mjesta za druženje, a samoj zadrugi donijeti dodatnu vrijednost.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Primjeri projekata LAG-ova

LAG Bura

Općina Ražanac i Lokalna akcijska grupa „Bura“ startali su s realizacijom projekta „Ražanac – moj dom“ u sklopu programa „Zaželi“ u vrijednosti u iznosu od 1.534.780,06 kn. Projekt je započeo u veljači 2020. godine. Rok provedbe je 30 mjeseci.

Projektom će se zaposliti 5 žena, koje su u nepovoljnom položaju na tržištu rada, s naglaskom na žene starije od 50 godina, žene s najviše završenom srednjom stručnom spremom, te žene iz rizičnih skupina. Žene će biti zaposlene na razdoblje od maksimalno 24 mjeseca u svrhu pružanja usluge potpore i podrške u svakodnevnom životu 20 starijim osobama na području Općine Ražanac. Zaposlene žene omogućit će krajnjim korisnicima projekta, starijim osobama i osobama u nepovoljnom položaju u zajednici, bolju kvalitetu življenja i veću socijalnu uključenost.

Tijekom projekta zaposlene žene će imati osigurano obrazovanje i osposobljavanje za deficitarna zanimanja, koje će doprinijeti jačanju potencijala projektom obuhvaćenih žena za daljnje zapošljavanje. Za osiguranje projektne aktivnosti potpore i podrške starijih osoba u njihovom domaćinstvu nabavit će se kroz projekt higijenske potrepštine te sredstva za održavanje kućanstava.

LAG Mareta - Projekt Šjora za otok

LAG Mareta u partnerstvu sa Centrom za socijalnu skrb Zadar i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje Zadar, 15. srpnja 2020. godine započeo je s provedbom projekta Šjora za otok koji je financiran u sklopu programa „Zaželi – Program zapošljavanja žena faza II“. Projekt vrijedan 557.195,20 kn financiran je sredstvima iz Europskog socijalnog fonda, a provodit će se na području LAG-a Mareta do siječnja 2022. godine.

Najvažnije aktivnosti projekta su edukacija i zapošljavanje žena u nepovoljnom položaju na tržištu rada s najviše završenom srednjom stručnom spremom, a koje su u evidenciji HZZ-a. Provedbom projekta omogućiti će se pristup zapošljavanju i tržištu rada ženama pripadnicama ranjivih skupina s naglaskom na otoke koji pripadaju LAG-u Mareta. Tako će se razviti mreža gerontodomaćica koje će do kraja iduće godine brinuti o starijim osobama s Dugog otoka, Silbe, Iža i Zadra. Osim toga provodeći razne aktivnosti osnažiti će se i unaprijediti radni potencijal teže zapošljivih skupina. Žene zaposlene u projektu tijekom rujna i listopada pohađale su program osposobljavanja za gerontodomaćicu čime su stekle znanja, vještine i formalnu naobrazbu koja će pridonijeti njihovoj zapošljivost i konkurentnosti na tržištu rada, a certifikat se upisuje u E- radnu knjižicu.

Projekt potiče i socijalnu uključenost i povećava razinu kvalitete života krajnjih korisnika i to njih 36. Naime, svaka gerontodomaćica brine o šest krajnjih korisnika.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Žene zaposlene kroz projekt Šjora za otok pomažu svojim korisnicima prilikom nabave namirnica, lijekova i drugih potrepština, pomažu u pripremi obroka, održavanju čistoće stambenog prostora, posredovanju u ostvarivanju raznih prava, plaćanju računa, dostavi pomagala, naručivanju i pratnji kod liječnika, pružaju podršku kroz razgovore i druženje i pomažu u raznim društvenim aktivnostima. Za krajnje korisnike kroz projekt su osigurani paketi higijenskih i osnovnih kućanskih potrepština. Ovaj projekt zasigurno će, barem na godinu dana utjecati i na smanjivanje potrebe za institucionalizacijom starijih osoba, jer najveći dio njih je pretežno cjelogodišnje stanovništvo na otocima, a na nekima od njih nije organizirana usluga pomoći i njege u kući Centra za socijalnu skrb. Projektom će se smanjiti veliki pritisak na domove za starije i nemoćne osobe, a novozaposlene žene će im ovim projektom pružiti potrebnu pomoć i vlastitim domovima.

3.11. Krapinsko-zagorska županija

Strateški dokument	Strategija razvoja Krapinsko-zagorske županije do 2020.
Vrijeme trajanja	2016. – 2020.
Dostupno	http://www.kzz.hr/sadrzaj/dokumenti/strategija-razvoja-2020/KZZ_Strategija_Razvoja_do_2020_godine.pdf
Opći cilj	Cilj 1: Konkurentno gospodarstvo
Posebni cilj	1.1.6. Poticanje razvoja društvenog poduzetništva i socijalnih inovacija
Opis	Konkurentno gospodarstvo – postiže se sustavnim ulaganjima u izgradnju potrebne infrastrukture koja će omogućiti razvoj obrtništva i poduzetništva, a bazirajući se na prerađivačkoj industriji kao dominantnom sektoru gospodarstva. Ulaganja gospodarstvenika temelje se na uvođenju modernih tehnologija i primjeni inovacija unutar svojih poduzeća/obrta. Poljoprivreda i turizam sekundarne su grane razvoja i temelje se na ponudi selektivnih oblika turizma, a u punu funkciju stavljaju se toplice, dvorci, prirodna baština pri čemu sektor poljoprivrede služi kao glavni opskrbeni lanac prehrambenih proizvoda. Stvaraju se kratki lanci opskrbe u sektoru poljoprivrede, potiče se modernizacija poljoprivredne proizvodnje i kreiran je prepoznatljiv „zagorski proizvod“ poput štrukli, Zagorskog purana i ostalih proizvoda koji svjedoče o bogatoj tradiciji Zagorja. Financijski poticaji za inovativna rješenja, posredovanje u povezivanju u

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	inovativna partnerstva i pomoć u prijavljivanju inovativnih projekata na natječaje dodatne su mogućnosti za poticanje poduzetništva i razvoja.
Mjere	
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • jačanje svijesti lokalnog stanovništva o važnostima socijalnog poduzetništva • poticanje OCD-ova, kao i javnog i privatnog sektora na pokretanje soc. poduzetništva • razvoj poslovnih modela i ideja • poticanje novog zapošljavanje kroz novoosnovane modele socijalnog poduzetništva
Opis provedbe	<p>Nositelji cilja 1.1.6. su: Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, promet, komunalnu infrastrukturu i EU fondove; Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade; Upravni odjeli gradova i općina; Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije; Hrvatska gospodarska komora, Županijska komora Krapina, razvojne agencije.</p> <p>Strategija razvoja Krapinsko-zagorske županije do 2020. godine planira se realizirati pomoću:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. sredstava alociranih kroz proračun Županije; 2. sredstava uloženi kroz proračune jedinica lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije; 3. sredstava koje ulaže Republika Hrvatska kroz državni proračun za investicije na području Županije; 4. pomoći Europske unije odnosno realizacijom projekata koji će se financirati u sklopu strukturnih i Kohezijskog fonda Europske unije te ostalih programa transnacionalne suradnje; 5. sredstava koje kroz svoje poslovanje ulažu javna poduzeća te 6. sredstava ostalih izvora (Zavod za zapošljavanje, komore, privatna sredstva i sl.).

Strateški dokument	Strategija razvoja ljudskih potencijala Krapinsko-zagorske županije 2014. – 2020.
Vrijeme trajanja	2014. – 2020.
Dostupno	KZZ_Strategija_razvoja_ljudskih_potencijala.pdf
Opći cilj	Prioritetni cilj 3: Povećanje razine zapošljivosti, produktivnosti i socijalne kohezije

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Posebni cilj	/
Opis	<p>3.1. Lokalno partnerstvo za zapošljavanje je centralno mjesto gdje se interesi svih skupina isprepliću u svrhu stvaranja ekonomske koristi i novih radnih mjesta. Ovom mjerom želi se potaknuti korištenje inovacija za razvoj lokalne ekonomije, te stvoriti institucionalna infrastruktura koja povezuje investitore, istraživače, proizvođače i kupce, koji stvaraju nova tržišta, nove industrije i nova radna mjesta bazirana na inovativnim tehnologijama i poslovnim modelima.</p> <p>3.3. Kroz suradnju javnog, privatnog i civilnog sektora, a naročito kroz jačanje uloge civilnog sektora u upravljanju i programima zapošljavanja, podići će se svijest javnosti o potrebi za razumijevanjem potreba ranjivih skupina, te povećati tolerancija prema različitosti. To će rezultirati povećanom integracijom i poboljšanom kvalitetom života socijalno osjetljivih skupina. Ovom mjerom želi se omogućiti jednak pristup tržištu rada i obrazovnom sustavu svim skupinama kojima prijete socijalna isključenost.</p>
Mjere	<p>Mjera 3.1. Razvoj i promocija inovativnih oblika zapošljavanja</p> <p>Mjera 3.3. Provedba politike jednakih mogućnosti u zapošljavanju</p>
Aktivnosti	<p>3.1. Poticanje samozapošljavanja te netradicionalnog poduzetništva (zadruga, društveno poduzetništvo, zajednički rad stručnjaka, crowdfunding poduzetničkih ideja...)</p> <p>3.3. Poticanje društvenog poduzetništva / zadrugarstva – pružanje usluga za osobe iz ranjivih skupina i stvaranje mogućnosti zapošljavanja osoba iz ranjivih skupina</p>
Opis provedbe	<p>Osnovano je tijelo Lokalno partnerstvo za zapošljavanje (LPZ) Krapinsko-zagorske županije čija je uloga priprema i provedba strategije razvoja ljudskih potencijala u području zapošljavanja, obrazovanja i socijalnog uključivanja na županijskoj razini, koja je sukladna sa Županijskom razvojnom strategijom. Doprinosit će na području stvaranja, razvoja, programiranja i praćenja dokumenata RLJP-a, županijskih programa i projekata, te osnažiti kapacitete programiranja i provedbe unutar područja RLJP-a.</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Strateški dokument	Strategija razvoja ljudskih potencijala Krapinsko-zagorske županije za razdoblje od 2021. – 2027.
Vrijeme trajanja	2021. – 2027.
Dostupno	Strategija razvoja ljudskih potencijala do 2027
Opći cilj	Strateški cilj 1: Razviti moderno tržište rada uz pomirenje obiteljskog i profesionalnog života Strateški cilj 3: Razviti nove i povećati dostupnost postojećih socijalnih i zdravstvenih usluga za sve građane/ke
Posebni cilj	/
Opis	<p>1.5. Društveno poduzetništvo predstavlja koncept ekonomije koji je temeljen na tri osnovna stupa: ekonomskim, okolišnim i društvenim ciljevima djelovanja poduzeća. U skladu s navedenim ciljevima, istaknutim načelima djelovanja društvenih poduzeća smatraju se kontinuirana odgovornost organizacija prema zajednici, demokratski procesi odlučivanja unutar organizacija, osnaživanje zajednice za postizanje samoodrživosti te poštivanje ljudskih prava. Društveno poduzetništvo predstavlja poslovanje kod kojeg se stvorena dobit ili višak prihoda u cijelosti ili većim dijelom ulaže za dobrobit zajednice. Društveno poduzetništvo prepoznato je kao oblik održivog zapošljavanja onih najranjivijih skupina u društvu poput osoba s invaliditetom. Ova mjere predstavlja niz aktivnosti kojima bi se promovirao koncept društvenog poduzetništva u KZZ.</p> <p>Osim zapošljavanja ranjivih skupina u KZZ, širenje koncepta društvenog poduzetništva pomoći će jačanju malih ruralnih zajednica u KZZ (održavanje gospodarske aktivnosti u malim zajednicama) kao i jačanju doprinosa održivom razvoju i zaštiti okoliša u KZZ kroz društveno poduzetništvo.</p> <p>3.2. Postojeća mreža socijalnih usluga pokazala je dobre rezultate no nije još uvijek dostupna svim stanovnicima u KZZ, kao što je i sama održivost, prvenstveno u financijskom dijelu, istih upitna. Dostupnost primarne i sekundarne zdravstvene zaštite u KZZ u narednim godinama može biti ugrožena zbog nedostatka kadrova u zdravstvu. Kroz navedene aktivnosti u okviru ove mjere nastaviti će se širiti mreža postojećih socijalnih usluga kao i kreirati nove usluge temeljene na socijalnim inovacijama i novim tehnologijama</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Mjere	Mjera 1.5. Promicati i poticati razvoj socijalno poduzetništva Mjera 3.2. Povećati dostupnost postojećih i razviti nove socijalne i zdravstvene usluge
Aktivnosti	1.5. <ul style="list-style-type: none"> • Promocija društvenog poduzetništva kao oblika poslovanja sukladnog ciljevima European Green Deal kroz primjere dobre prakse • Poticati društveno poduzetništvo radi održivog zapošljavanja ranjivih skupina na tržištu rada kroz primjere dobre prakse • Sufinancirati programe osposobljavanja ranjivih skupina za rad kod poslodavaca • Obrazovanje OCD za razvoj društvenog poduzetništva • Promocija društvenog poduzetništva za korisnike mjere samozapošljavanja u HZZ-u • Stvaranje uvjeta za kreiranje i provedbu programa edukacije učenika srednjih škola o društvenom poduzetništvu • Jačanje lokalnih platformi za razvoj društvenog poduzetništva i zadrugarstva • Međunarodno povezivanje s razvijenim društvenim poduzetnicima i širenje njihovog modela poslovanja u KZZŽ 3.2. <ul style="list-style-type: none"> • Pružati socijalne i zdravstvene usluge temeljene na načelima društvenog poduzetništva
Opis provedbe	Nositelji mjere 1.5. su HZZ PU Krapina, HGK ŽKK, OK KZZŽ, OCD-ovi, ZARA, Poduzetnički centar KZZŽ. Nositelji mjere 3.2. su KZZŽ upravno tijelo županije nadležno za zdravstvo i socijalnu politiku, Zdravstvene ustanove, CZSS na području KZZŽ, Pružatelji socijalnih i zdravstvenih usluga u KZZŽ.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Strateški dokument	Strategija razvoja civilnog društva Krapinsko-zagorske županije, 2016. -2020.
Vrijeme trajanja	2016. – 2020.
Dostupno	http://www.kzz.hr/sadrzaj/dokumenti/strategija-razvoja-civilnog-drustva/KZZ_Strategija_razvoja_civilnog_drustva.pdf
Opći cilj	CILJ 3: Razvoj civilnog društva u područjima socijalnih inovacija.
Posebni cilj	/
Opis	Obrazovna struktura stanovništva županije pokazuje da je čak 52,8% osoba sa završenom osnovnom školom i manje, što je ključni problem, obzirom da je razina stručne spreme jedan od najznačajnijih pokazatelja konkurentnosti zaposlenika. U SWOT analizi Strategije razvoja ljudskih potencijala KZZ među ključnim slabostima detektiran je otežan pristup tržištu rada socijalno osjetljivim i osobama s invaliditetom te nerazvijen sektor društvenog poduzetništva, odnosno nepostojanje socijalne zadruge ili bilo kakvog drugog oblika društvenog poduzetništva. Uz osnaživanje poduzetničkih i drugih vještina koje doprinose ekonomskim aktivnostima, ključna je uspostava socijalne zadruge, odnosno socijalnog/društvenog poduzetništva, poslovnog modela koji istovremeno rješava ekonomski rast, zaposlenost i kvalitetu života.
Mjere	Mjera 3.2.: Poticanje razvoja društvenog poduzetništva i OCD-a koje kreću u osnivanje socijalnih poduzeća.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Predlaganje provođenja analize stanja potrebnih usluga na tržištu. • Predlaganje izrade analize kod OCD-a o mogućnostima uključivanja. • Poticanje otvaranja regionalnog centra za socijalne inovacije i društveno poduzetništvo (poduzetnički centar). • Prijedlog osiguranja sustavne podrške OCD-ima u procesu prijave i provedbe projekata u socijalnim inovacijama i društvenom poduzetništvu. • Savjetodavna podrška OCD-ima. • Prijedlog uspostavljanja sistema za nagrađivanje najboljeg projekata i provoditelja u društvenom poduzetništvu i socijalnim inovacijama.
Opis provedbe	Nositelj provedbe je Krapinsko-zagorska županija, partneri su ZARA i organizacije civilnog društva.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Strateški dokument	Regionalni program za mlade Krapinsko-zagorske županije od 2017. – 2020.
Vrijeme trajanja	2017. – 2020.
Dostupno	http://www.kzz.hr/sadrzaj/dokumenti/zpdm/KZZ-ZPDM.pdf
Opći cilj	Cilj 2: Rad, zapošljavanje i poduzetništvo
Posebni cilj	/
Opis	/
Mjere	2.4. Poticati osnivanje društvenih/socijalnih poduzeća u KZZ 2.5. Promicati društveno poduzetništvo u obrazovnim ustanovama
Aktivnosti	2.4. <ul style="list-style-type: none"> • održavanje radionica o društvenom/ socijalnom poduzetništvu, • provođenje promotivnih kampanja za povećanje broja društvenih/socijalnih poduzeća, • poticanje umrežavanja društvenih poduzetnika/poduzetnica i društvenih poduzeća u Krapinsko-zagorskoj županiji te umrežavanje izvan županije. 2.5. <ul style="list-style-type: none"> • podrška obrazovnim ustanovama koje provode različite oblike društvenog poduzetništva (učeničko zadrugarstvo, vježbeničke tvrtke)
Opis provedbe	Nositelj mjere 2.4. je Krapinsko-zagorska županija – upravni odjel nadležan za gospodarstvo dok su partneri: Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Hrvatska gospodarska komora – Županijska komora Krapina, Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije, Zagorska razvojna agencija, organizacije civilnoga društva, društvena poduzeća i društveni poduzetnici/poduzetnice. Financijska sredstva osiguravaju se iz županijskog proračuna i sredstava partnera. Nositelj mjere 2.5. je Krapinsko-zagorska županija dok su partneri/suradnici: osnovne i srednje škole. Mjera se financira iz proračuna nositelja i sredstava partnera.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	Savjet mladih Krapinsko-zagorske županije u svojem godišnjem planu rada definira koje će aktivnosti iz ovog Programa provoditi u skladu s indikatorima. O provedbi Programa Savjet mladih, uz pomoć stručnih službi, prikuplja podatke na godišnjoj razini, o njima u okviru godišnjeg izvješća izvještava Županijsku skupštinu Krapinsko-zagorske županije te ih javno objavljuje na službenim stranicama Krapinsko-zagorske županije.
--	---

Strateški dokument	Socijalni plan Krapinsko-zagorske županije za razdoblje od 2014. – 2020.
Vrijeme trajanja	2014. – 2020.
Dostupno	https://poduzetnickicentar-kzz.hr/wp-content/uploads/2021/06/Socijalni%20plan%202014.-2020..pdf
Opći cilj	Strateški cilj 3: Osigurati gospodarsku uključenost ranjivih skupina građana unutar županije kroz povećanje njihove zapošljivosti i razvoj novih oblika zapošljavanja i socijalnog poduzetništva.
Posebni cilj	Utvrđene potrebe za uslugama za nezaposlene osobe Radna skupina je posebno prepoznala osobe s invaliditetom kao ranjivu skupinu kojoj se potrebno dodati posvetiti radi njihove integracije na tržište rada te model socijalnog poduzetništva kao neiskorišteni potencijal.
Opis	U nacrtu Akcijskog plana socijalnih usluga za 2014. godinu, odabrana su dva prioritetna cilja od kojih je jedan stvaranje novih oblika zapošljivosti (klubovi podrške za zapošljavanje, promoviranje samozapošljavanja i sl.), dok je drugi cilj fokusiran na socijalno poduzetništvo.
Mjere	/
Aktivnosti	Razvijati socijalno poduzetništvo i zadrugarstvo s primarno socijalnim/društveno usmjerenim ciljevima prema razvoju i koristi zajednice
Opis provedbe	Socijalni plan obuhvaća prikaz socio-demografskih i gospodarskih obilježja županije, prikaz sustava socijalne zaštite s opisom institucionalnih kapaciteta kao i izvaninstitucionalnih pružatelja socijalnih usluga prema korisničkim skupinama. Na temelju analize kapaciteta i dostupnosti mreže socijalnih usluga te procjene specifičnih potreba skupina u većem riziku od socijalne isključenosti, određeni su prioriteti te strateški i operativni ciljevi razvoja institucionalnih i izvaninstitucionalnih socijalnih usluga.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Primjer: Business Angel Impact Fund

Preuzeto sa: <https://www.zara.hr/projekti/72-business-angel-impact-fund>

Business Angel Impact Fund je alternativni investicijski fond koji okuplja sve zainteresirane dionike za unapređenje poduzetničko investicijskog eko sustava za ulaganja s društvenim učinkom u Republici Hrvatskoj i to na način da se kroz financijski instrument Business Angels Impact Fund pojedinačnim ulaganjima poslovnih anđela okupljenih u mreži World Business Angels Investment Forum - WBAF, ali ne i ograničeno samo na tu mrežu, pribroje pojedinačni uložci u jednakoj visini iz instrumenta Europskog Investicijskog Fonda – EIF - SIA Business Angels. Projektom se pruža sustavna edukacija o ex-ante definiranju ciljeva društvenog učinka unutar poslovnih planova i specificiranju odgovarajuće metrike za usmjeravanje operacija i njihov ex-post nadzor. Projektne partneri namjeravaju u tom smislu raditi na investicijskoj spremnosti takvih timova s konačnom namjerom osiguravanja stabilnog tijeka investicijski spremnih projekata i posljedično održivosti financijskog instrumenta.

Nositelj projekta je Krapinsko-zagorska županija uz partnere: Zagorska razvojna agencija, Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije d.o.o., Hrvatska udruga poslodavaca I Feelsgood Capital Partners, društvo za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima. Vrijednost projekta iznosi 2.390.000,00 kn, provodi se u razdoblju od 01.12.2020. - 01.06.2022. te je financiran iz EASI programa.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

3.12. Istarska županija

Strateški dokument	PLAN ZA ZDRAVLJE I SOCIJALNO BLAGOSTANJE ISTARSKE ŽUPANIJE OD 2017. DO 2020. GODINE
Vrijeme trajanja	2017. – 2020.
Dostupno	https://www.istra-istria.hr/fileadmin/dokumenti/Izdvojeno/161219_Plan_za_zdravlje_2017_2020.pdf
Vizija	Istra je zajednica koja prepoznaje potrebe svojih građana u kojoj se kvaliteta života ostvaruje na načelima solidarnosti i pravičnosti, kroz ujednačen razvoj i dostupnost zdravstvenih i socijalnih usluga, u sigurnom i zdravom okolišu s ciljem unaprjeđenja i očuvanja zdravlja te socijalne dobrobiti za sve. Županijski prioriteti za razdoblje od 2017. do 2020. godine su: a) Promocija zdravlja, prevencija i rano otkrivanje kroničnih nezaraznih bolesti b) Mentalno zdravlje djece i mladih i podrška obitelji c) Koordinacija razvoja i pružanja socijalnih usluga u zajednici d) Selektivno prikupljanje korisnog otpada iz komunalnog otpada
Ciljevi i aktivnosti	Ciljevi razvoja institucijskih i izvaninstitucijskih socijalnih usluga 2017-2020. <u>Opći cilj:</u> Korisnicima koji su u najvećem riziku od socijalne isključenosti omogućiti bolju dostupnost kvalitetnih socijalnih usluga. <u>Specifični cilj 3:</u> Promovirati uvođenje standarda kvalitete socijalnih usluga Svrha je korisnicima socijalnih usluga osigurati kvalitetne socijalne usluge, te mogućnost i način financiranja iz sredstava proračuna prilagoditi razini kvalitete pojedinog pružatelja. Aktivnosti: 1. Poticati postojeće pružatelje socijalnih usluga na uvođenje standarda kvalitete 2. Poticati potencijalne pružatelje socijalnih usluga na reguliranje vlastitog pravnog statusa (licenciranje) i na uvođenje standarda kvalitete 3. Kriterije za financiranje socijalnih usluga iz proračuna Istarske županije povezati sa pokazateljima pravnog statusa i kvalitete

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>pružatelja, te isto preporučiti i jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije</p> <p>4. Podrška novim inicijativama (JLS) kroz prilike koje se pružaju u međunarodnoj suradnji na projektima, JPP, socijalnom poduzetništvu i sl.</p> <p>Pokazatelji ishoda:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Broj pružatelja socijalnih usluga koji su uveli standarde kvalitete i razina njihove usklađenosti sa standardima2. Broj novo-licenciranih pružatelja socijalnih usluga3. Reguliran pravni status je preduvjet za ugovaranje socijalnih usluga koje se financiraju iz proračuna Istarske županije4. Razina usklađenosti sa standardima kvalitete je kriterij za financiranje socijalnih usluga iz proračuna Istarske županije5. Broj novih projekata u međunarodnoj suradnji <p>Popis indikativnih aktivnosti do 2020. godine:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Umrežavanje i koordinacija rada ključnih dionika (nadležnih pročelnika županijske i lokalne samouprave, Savjeta za socijalnu skrb, Savjeta za umirovljenike i osobe starije dobi, Povjerenstva za osobe s invaliditetom, centara za socijalnu skrb, te predstavnika korisnika i pružatelja usluga) koji će raditi na razvoju pružanja socijalnih usluga u zajednici.2. Prikupljanje i analiza modela pružanja usluga pomoći u kući i boravka za starije osobe i osobe s invaliditetom koje se trenutno provode na području Istarske županije.3. Evaluacija postojećih projekata i stvaranje pretpostavki za širenje modela dobre prakse u pružanju socijalnih usluga u zajednici - pomoći u kući i usluge boravka za starije osobe i osobe s invaliditetom (uz uvažavanje postojećih normativa i/ili izrade novih/lokalnih standarda).4. Utvrđivanje nadležnosti i kriterija/uvjeta za odobravanje usluga pomoći u kući i boravka, načina njihova financiranja i praćenja rada.5. Edukacijski programi radi podizanja razine upravljačkih i stručnih kapaciteta pružatelja usluga (uvođenje principa socijalnog poduzetništva i sustava kvalitete, specijalizirani treninzi za rad i komunikaciju sa korisnicima).6. Ugovaranje usluga pomoći u kući i boravka s provoditeljima koji zadovoljavaju dogovorene kriterije (licence ili druge standarde).7. Ugovaranje programa/projekata koji podupiru pružanje usluga pomoći u kući i boravka i/ili omogućavaju bolje uključivanje starijih osoba i osoba s
--	--

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>invaliditetom u život zajednice (prijevoz, klubovi, volontiranje, psihosocijalna podrška, tumači, pratitelji, asistenti i sl.).</p> <p>8. Uklanjanje barijera (arhitektonske, komunikacijske, vrijednosne i dr.) koje utječu na mobilnost i informiranost o pravima i mogućnostima starijih osoba i osoba s invaliditetom (prijevoz, pristup informacijama i sl.).</p> <p>9. Druge mjere i aktivnosti koje su za ovu djelatnost (socijalne usluge) i korisnike (osobe s invaliditetom i starije osobe) propisane nacionalnim strategijama i programima</p> <p>Pokazatelji ishoda:</p> <p>1. broj i struktura dionika koji provode zajednički dogovorene aktivnosti i zaključke</p> <p>2. ocjena postignute razine umreženosti i koordinacije</p> <p>3. broj akata o nadležnostima, kriterijima i uvjetima za odobravanje i provedbu usluga, te načinu financiranja i praćenja istih koje dionici primjenjuju u svom radu</p> <p>4. broj učinkovitih modela dobre prakse koji se uspješno implementiraju na novo ili šire geografsko područje i/ili za veći broj korisnika</p> <p>5. broj i vrsta promjena u upravljanju i pružanju usluga koje su implementirane nakon ciljanih edukacijskih treninga</p> <p>6. udio licenciranih u odnosu na ukupan broj pružatelja usluga te broj korisnika ugovorenih usluga</p> <p>7. ocjena zadovoljstva korisnika/obitelji/provoditelja ponudom mogućnosti za aktivnije uključivanje u život zajednice</p> <p>8. ocjena zadovoljstva korisnika/obitelji/provoditelja stanjem pristupačnosti objekata i informacija u zajednici</p> <p>9. rezultati provedenih mjera iz nacionalnih strategija i programa</p> <p>Odgovorni nositelj: Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb Istarske županije Izvori financiranja: proračuni Istarske županije i jedinica lokalne samouprave; Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku;</p>
Strateški dokument	ŠTRATEGIJA RAZVOJA LJUDSKIH POTENCIJALA ISTARSKE ŽUPANIJE 2016. – 2020.
Poveznica	http://vtr.istra-istria.hr/media/filer_public/c5/0e/c50e5681-f27a-4570-a949-b9df8dc6a33e/srljp_iz_2016_-_2020_3.pdf
Vizija	Istarska županija će 2020. godine imati konkurentnu radnu snagu, sposobnu fleksibilno odgovoriti zahtjevima tržišta rada.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

<p>Prioritetni cilj 2</p>	<p>PC 2. Unaprjeđenje rezultata programa odgoja, obrazovanja i učenja U okviru ovog prioritetnog cilja želi se unaprijediti rezultate programa odgojno-obrazovnog sustava s obzirom na potrebu osiguranja prikladnih kompetencija i vještina radne snage, kako bi se osigurali bolji preduvjeti za ulazak i mobilnost osoba na tržištu rada.</p>
<p>MJERA 2.1.</p>	<p>2.1. Unaprjeđenje kvalitete odgoja, obrazovanja i učenja Moguće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promjena metodologije poučavanja uz povećanu interaktivnost (dodatna edukacija nastavnika i profesora, nagrađivanje za rezultate učenika, organiziranje zamjena za osoblje na edukaciji, uključivanje gospodarstvenika • Pojačano korištenje igre i sporta u razvoju radoznalosti, kreativnosti i kompetencija djece i mladih (stvaranje mogućnosti za igru i sport, natjecanja, turniri društvenih igara, organizacija slobodnog vremena oko igre i sporta). • Pojačano korištenje metoda za razvoj kreativnosti i mišljenja. • Unaprjeđenje kompetencija učenika u STEM području (klubovi matematičara i slično, istraživački projekti učenika, primjena STEM znanja u svakodnevnom životu, izazovi u gospodarstvu kao izvor tema za učeničke projekte, poticanje prijavljivanja učenika na projekte u STEM području), te poticanje sličnih aktivnosti u drugim područjima. • Organizirano stjecanje praktičnih znanja (organizacija održivih projekata školi – npr. izdavaštvo, proizvodnja, pružanje usluga, korištenje školskih i drugih praktikuma; stručna praksa u gospodarstvu – baza poslodavaca, promocija dostupnih poslodavaca, pomoć u mentoriranju učenika, evaluacija kvalitete prakse, povlastice za poslodavce koji organiziraju kvalitetnu praksu, podrška programima i projektima koji potiču suradnju). • Razvoj kompetencija učenika i studenata kroz suradnju gospodarstva, obrazovnog i civilnog sustava u traženju rješenja za konkretne poslovne probleme (npr. testiranje vještina potrebnih za određena zanimanja, klub mladih gospodarstvenika, poduzetnički razredi, studije slučaja prilagođene uzrastu, učeničke zadruge, društveno poduzetništvo, medijski aktivizam, debate, EU projekti sa drugim školama i gospodarstvom, studijska putovanja u suradnji s gospodarstvom/civilnim sektorom, itd.).

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

<p>Prioritetni cilj 4</p>	<p>PC 4: Unaprijeđena socijalna inkluzija</p> <p>Mjerama definiranim u okviru ovoga prioriteta nastoji se unaprijediti opći obrazac društvenog uključivanja osoba s poteškoćama ili u opasnosti od isključivanja iz sustava obrazovanja i tržišta rada Istarske županije. Osobe s posebnim potrebama, darovite osobe, kao i osobe kojima prijeti socijalno isključivanje mogu ostvariti itekako pozitivan doprinos na ekonomsko i društveno okruženje zajednice u kojoj žive ako im se omogući da razviju i u potpunosti koriste svoje potencijale. Na ovaj način dodatno će se doprinijeti demokratizaciji društva na području tržišta rada i omogućiti bolje korištenje svih potencijala stanovništva koje živi na području Istarske županije.</p> <p>Mjere: 4. 1. Unaprijeđenje jednakopravnosti u pristupu tržištu rada 4. 2. Prilagodba obrazovnog sustava za razvoj kompetencija učenika s posebnim potrebama te darovitih učenika; 4. 3. Poticanje društvenog poduzetništva</p>
<p>Mjera 4.3.</p>	<p><u>Poticanje društvenog poduzetništva</u></p> <p>Opis: Ova mjera predstavlja komplementaran set aktivnosti usmjerenih promociji i poticanju društvenog poduzetništva. Nastoji se osigurati funkcionalan sustav socijalnih usluga za osobe s poteškoćama i osobe u opasnosti od socijalnog isključenja koji će odgovarati njihovim potrebama i dodatno unaprijediti njihovu integraciju u društvenu zajednicu. Razvojem potpornih usluga nastoji se osobama s poteškoćama i u opasnosti od isključenja iz društvene zajednice pomoći na svim razinama njihova života, od obitelji, prijevoza, kvalitete življenja i rada, društvenog života i slično. Usluge se odnose na savjetovanje, konkretnu pomoć, njegu i sl. Dokazani pozitivni učinak koji društveno poduzetništvo ima na ekonomsko i socijalno uključivanje osoba s poteškoćama ili nekom drugom karakteristikom koja ih čini otežano uključivima u širu društvenu zajednicu posebno je vidljiv kad se u društvenom poduzetništvu zapošljavaju osobe kojima prijeti socijalna isključenost. Poseban naglasak ovdje će se staviti i na pokretanje zaštitnih radionica i ostalih oblika zapošljavanja osoba kojima prijeti društvena izolacija.</p> <p>Moguće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potpora projektima i inicijativama za pokretanje društvenog poduzetništva, mentorstvo i savjetodavne usluge kako bi se postigli kvalitetni rezultati, upoznavanje s najboljim praksama, studentske posjete društvenim poduzećima, promocija važnosti društvenog poduzetništva.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<ul style="list-style-type: none"> • Osnivanje i kontinuirani rad zaštitnih radionica odnosno organizacija koje se bave pružanjem usluga osobama s posebnim potrebama kroz društveno poduzetništvo i zapošljavaju osobe s posebnim potrebama (financijska i druga pomoć, olakšice za prijevoz, donacije u stvarima i opremi, uspostava stručnih timova i sl.).
Strateški dokument	Strategija obrazovanja Istarske županije 2016
Poveznica	https://www.istra-istria.hr/fileadmin/dokumenti/Izdvojeno/161221_Strategija_obrazovanja.pdf
Vizija i misija	<p>Vizija: U procesu odgoja i obrazovanja stvaraju se kompetentni sudionici tržišta rada i ostvaruju temeljne ljudske vrijednosti. Kako bi se osigurala održiva budućnost, na području Istarske županije kvalitetno obrazovanje dostupno je svima u skladu sa sposobnostima svakog korisnika.</p> <p>Misija: Istarska županija efikasno koordinira procese razvoja odgojno-obrazovnog sustava na području županije, osiguravajući jednakost, pravednost, povjerenje i otvorenost u razvoju obrazovnog procesa.</p>
Prioritetni cilj 3.	Unaprjeđenje kvalitete odgoja, obrazovanja i učenja
Mjere:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promjena metodologije poučavanja uz povećanu interaktivnost (dodatna edukacija nastavnog i stručnog osoblja, nagrađivanje za rezultate učenika, organiziranje zamjena za osoblje na edukaciji, uključivanje gospodarstvenika i civilnog sektora u nastavu, problemska nastava, kreativne radionice, kazališne radionice i sl.) 2. Pojačano korištenje igre i sporta u razvoju radoznalosti, kreativnosti i kompetencija djece i mladih (stvaranje mogućnosti za igru i sport, natjecanja, turniri društvenih igara, organizacija slobodnog vremena oko igre i sporta) 3. Pojačano korištenje metoda za razvoj kreativnosti i mišljenja 4. Unaprjeđenje kompetencija učenika u STEM području (klubovi matematičara i slično, istraživački projekti učenika, primjena STEM znanja u svakodnevnom životu, izazovi u gospodarstvu kao izvor tema za učeničke projekte, poticanje prijavljivanja učenika na projekte u STEM području), te poticanje sličnih aktivnosti u drugim područjima 5. Organizirano stjecanje praktičnih znanja (organizacija održivih projekata u školi – npr. izdavaštvo, proizvodnja, pružanje usluga,

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>korištenje školskih i drugih praktikuma; stručna praksa u gospodarstvu – baza poslodavaca, promocija dostupnih poslodavaca, pomoć u mentoriranju učenika, evaluacija kvalitete prakse, povlastice za poslodavce koji organiziraju kvalitetnu praksu, podrška programima i projektima koji potiču suradnju)</p> <p>6. Razvoj kompetencija učenika i studenata kroz suradnju gospodarstva, obrazovnog i civilnog sustava u traženju rješenja za konkretne poslovne probleme (npr. testiranje vještina potrebnih za određena zanimanja, klub mladih gospodarstvenika, poduzetnički razredi, studije slučaja prilagođene uzrastu, učeničke zadruge, društveno poduzetništvo, medijski aktivizam, debate, EU projekti sa drugim školama i gospodarstvom, studentska putovanja u suradnji s gospodarstvom/civilnim sektorom, itd.)</p>
Strateški dokument	Županijska razvojna strategija Istarske županije do 2020. godine
Trajanje	Do 2020.
Poveznica	https://www.istra-istria.hr/fileadmin/dokumenti/gospodarstvo/2018/180411_ZRS_IZ_2020.pdf
Vizija	VIZIJA je „ostvariv san koji upućuje na to kako bi dionici koji predstavljaju regiju (ili županiju) željeli da ta regija izgleda u budućnosti“. Pri donošenju vizije nije dovoljno samo željeti – također treba uvažiti realne mogućnosti. Vizija treba biti ambiciozna, ali i realistična. S druge strane, mašta, san i želje također su važan kreativni element u stvaranju motivirajuće vizije.
Strateški cilj 1.	Povećanje gospodarske konkurentnosti
Razvojni prioritet 1.1.	1.1 Jačanje istraživanja i razvoja, primjene novih tehnologija i inovacija (Prioritetom se želi pridonijeti da se istarsko gospodarstvo preusmjeri na sustavno intenzivno stvaranje i korištenje rezultata istraživanja i razvoja, primjene novih tehnologija i inovacija. Također, mjerom se stvaraju uvjeti za bolju suradnju poslovnog sektora sa znanstvenoistraživačkim i obrazovnim institucijama, veća ulaganja poslovnog sektora u istraživanje i razvoj, veću primjenu novih tehnologija, inovacija i znanja u poduzetništvu, skraćeno vrijeme od istraživanja do komercijalizacije.)
Mjera 1.1.2.	1.1.2. Podupiranje primjene novih tehnologija te ulaganja u istraživanje i razvoj i poslovne procese u ključnim sektorima istarskog gospodarstva

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>Popis indikativnih aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none">• jačanje informacijskih i komunikacijskih tehnologija uvođenjem i korištenjem suvremenih dostupnih usluga (npr. e-usluge, e-poslovanje)• promicanje tehnologija na kojima se temelji „zelena ekonomija“; jačanje energetske učinkovitosti i korištenje OIE u proizvodnim industrijama• povećanje aktivnosti istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija (IRI) poslovnog sektora radi razvoja tržišno konkurentnih novih proizvoda, usluga i tehnologija• uvođenje naprednih materijala i naprednih proizvodnih tehnologija u industriji• uvođenje industrijske biotehnologije u sektoru obrade otpadnih voda, prehrambenoj i kozmetičkoj industriji te restauraciji i konzervaciji kulturnih dobara• optimizacija proizvodnih postrojenja u smislu uštede energije i energenata• stimulacija prelaska na ekonomiju temeljenu na niskoj razini emisije CO₂ u svim sektorima• jačanje znanja i vještina poslovnog sektora radi bolje primjene rezultata istraživanja i razvoja u cilju modernizacije i diverzifikacije proizvodnje• provedba programa razmjene stručnjaka i usavršavanja u inozemnim poduzećima radi usvajanja vještina upravljanja novim tehnologijama u svrhu njihove primjene u vlastitom poduzeću• poticanje korištenja izuma i autorskih djela iz bilo kojeg područja u RH neovisno o tome gdje su• ubrzanje industrijskog i eksperimentalnog razvoja te komercijalizacije inovacija; otvorena vrata putem subvencioniranih cijena, savjetovanje, pomoć u birokraciji i „sve na jednom mjestu“• pružanje podrške privatnim tvrtkama putem programa besplatnih edukacija za aplikacije na natječaje EU-a za korištenje sredstava iz fondova EU-a namijenjenih razvoju istraživanja, primjeni novih tehnologija i inovacija• učinkovita komercijalizacija istraživačkih rezultata i primjena novih tehnologija u proizvodnim procesima• izrada baze podataka te stvaranje mogućnosti financiranja projekata iz područja tehnologije i inovacija koji nisu uspjeli pronaći sredstva za financiranje razvoja• podržavanje poslovnih ulaganja za istraživanje, razvoj i inovacije radi stvaranja novih proizvoda i usluga
--	---

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<ul style="list-style-type: none"> • poticanje primjene istraživanja i razvoja u poslovnom sektoru putem novih financijskih mehanizama (potpora, programa i poticaja) na županijskoj razini • uvođenje povoljnih oblika financiranja provjere inovativnog koncepta u fazi pretkomercijalizacije (za nove ili znatno poboljšane proizvode/usluge, tehnologije i procese, marketinške metode, organizacijske metode u poslovnoj praksi, organizaciji ili vanjskim odnosima) • promocija inovacijske politike i širenje rezultata aktivnosti istraživanja, razvoja i inovacija – izrada akcijskog plana Strategije poticanja inovacija IŽ do 2020. • priprema zalihe projekata u sklopu tematskih inovacijskih platformi • utvrđivanje budućih progresivnih niša, izrada izvozne strategije za nove tržišne niše, utvrđivanje tržišnih nedostataka i područja za privlačenje ciljanih izravnih stranih ulaganja, brendiranje niša za industrije u nastajanju te priprema koncepta i programa edukacije • organizacija inovacijskih mreža za industriju i tematskih inovacijskih platformi • poticanje društveno korisnih inovacija • jačanje izvrsnosti putem sinergije s ERC potporama • razvoj inovacijskog okruženja za MSP-ove.
Razvojni prioritet 1.2.	<p>Unapređenje poslovnog okruženja za osnivanje i razvoj malog i srednjeg poduzetništva (Cilj - Povećati konkurentnost malog i srednjeg poduzetništva putem stvaranja povoljnih uvjeta za financiranje njihovog poslovanja i razvoja, osnivanja povoljne poslovne klime za osnutak i razvoj poduzeća, obrta i slobodnih profesija, osiguravanja primjerenog obrazovanja potrebnog za razvoj poslovnih subjekata, korištenja prednosti poslovnog umrežavanja, dobivanja podrške poslovanju koju pruža dobro razvijena poduzetnička infrastruktura, svestrane primjene međunarodnih standarda kvalitete i zaštite proizvoda zemljopisnim oznakama te širenjem društveno odgovornog poslovanja. Postaviti temelje za sustavnu provedbu dugoročnog održivog i pametnog razvoja istarskog gospodarstva.</p>
Mjera 1.2.7.	<p>Mjera 1.2.7. Poticanje društveno odgovornog poslovanja Popis indikativnih aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analiza društveno odgovornog poslovanja u vodećim tvrtkama na području IŽ-a

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<ul style="list-style-type: none"> • poticanje poslovnih subjekata na ulaganje u ljudske potencijale • poticanje poslovnih subjekata na ulaganje u zaštitu i očuvanje okoliša • poticanje poslovnih subjekata na izgradnju i razvoj partnerskih i suradničkih odnosa sa svim dionicima razvoja • poticanje poslovnih subjekata na uključivanje u socijalne i društvene aktivnosti lokalne i šire zajednice, npr. karitativne aktivnosti, društveno poduzetništvo i dr. • poticanje korištenja obnovljivih izvora energije • promicanje ekonomskih aktivnosti s visokim stupnjem zaposlenosti • izrada programa kojima IŽ preuzima ulogu pokretača DOP-a na svojem području. <p>Nositelj: 197 IŽ - Upravni odjel za gospodarstvo, Upravni odjel za održivi razvoj Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva IŽ Partneri: HGK, IDA, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli Korisnici: Gospodarski subjekti, subjekti u društvenom sektoru, investitori</p>
Strateški cilj 2.	Razvoj ljudskih resursa i visoka kvaliteta života
Razvojni prioritet 2.1.	2.1. Povećanje zapošljivosti i radna mobilnost (Cilj - Provedbom prioriteta omogućit će se podizanje razine digitalnih kompetencija učenika, nastavnika, ravnatelja, školskih stručnjaka i administrativnog osoblja te povećanje uspješnosti učenika primjenom IKT-a u nastavi. Prioritet će osigurati rast zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba i ostalih osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada putem jačanja sposobnosti za samozapošljavanje. Jačanje sposobnosti za primjenu IKT tehnologija dugoročno će pridonijeti smanjenju broja dugoročno nezaposlenih osoba i ostalih ranjivih skupina na tržištu rada IŽ-a.)
Mjera 2.1.2.	2.1.2. Stvaranje uvjeta za uključivanje dugotrajno nezaposlenih osoba na tržište rada i povećanje zapošljivosti nezaposlenih skupina u nepovoljnom položaju Popis indikativnih aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> • uključivanje korisnika mjere (mladi, dugotrajno nezaposlene osobe, invalidi i ostale skupine u nepovoljnom položaju na tržištu rada) u programe osposobljavanja, usavršavanja, dokvalifikacije i prekvalifikacije, stručne seminare i radionice

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<ul style="list-style-type: none"> • podizanje razine motiviranosti mladih, dugotrajno nezaposlenih osoba i ostalih skupina u nepovoljnom položaju za uključivanje na tržište rada; uvođenje inovacija u procese mentoriranja • poticanje razvoja socijalnih usluga i kapaciteta pružatelja tih usluga osmišljavanjem i provedbom zaštitnih i integrativnih radionica, učilišta za obrazovanje odraslih, zadruga i dr. • stimuliranje koncepta društvenog poduzetništva kao modela uključivanja skupina u nepovoljnom položaju na tržište rada • unapređenje kreativnosti razvojem novih modela i pristupa skupinama u nepovoljnom položaju, mladih i dugotrajno nezaposlenih osoba • sufinanciranje zapošljavanja za korisnike mjere (mladi, dugotrajno nezaposlene osobe i ostale skupine u nepovoljnom položaju na tržištu rada) • osiguranje mehanizma zaštite od diskriminacije u području zapošljavanja i rada posebice skupina u nepovoljnom položaju na tržištu rada • jačanje jednakopravnosti u pristupu tržištu rada i socijalne inkluzije, osobito za osobe s posebnim potrebama • pružanje podrške kampanjama podizanja svijesti o tematikama obuhvaćenim mjerom • stimuliranje apliciranja projekata vezanih na aktivnosti mjere na Europski socijalni fond s ciljem olakšavanja provedbe mjere.
<p>Razvojni prioritet 2.3.</p>	<p>2.3. Poboljšanje sustava zdravstva i socijalne skrbi te promocija zdravlja i socijalnog blagostanja (Cilj -Provedbom prioriteta poboljšat će se kvaliteta, efikasnost i dostupnost zdravstvenih i socijalnih usluga u IŽ-u te pridonijeti smanjenju siromaštva i socijalne isključenosti ranjivih skupina građana, povećati broj stručno osposobljenog zdravstvenog kadra i kadra u socijalnoj skrbi, modernizirati i unaprijediti oprema, prostori te rad i upravljanje u zdravstvenim i socijalnim ustanovama. Osnažit će se kvaliteta programa promocije zdravlja i socijalnog blagostanja, prevencije i ranog otkrivanja bolesti koji se provode u IŽ-u u skladu sa županijskim prioritetima i nacionalnim preventivnim programima/strategijama u području zdravstva i socijalne skrbi.)</p>
<p>Mjera 2.3.4.</p>	<p>2.3.4. Socijalno uključivanje osoba kojima prijete siromaštvo i socijalna isključenost</p> <p>Popis indikativnih aktivnosti:</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<ul style="list-style-type: none"> • detaljno mapiranje skupina kojima prijeti rizik od socijalne isključenosti u županiji te njihovih ciljanih potreba (mladi, žene, osobe s invaliditetom, bivši ovisnici, beskućnici, migranti, itd.) • promicanje uključivanja skupina kojima prijeti rizik od socijalne isključenosti na tržište rada te borba protiv svih oblika diskriminacije • jačanje socijalnog uključivanja radno sposobnih i djelomično radno sposobnih korisnika socijalnih naknada kroz rad za opće dobro u lokalnoj zajednici • širenje socijalne mreže i poboljšanje zapošljivosti osoba kojima prijeti socijalna isključenost volonterskim radom • podržavanje razvoja i aktivnosti koje pridonose socijalnom uključivanju korisnika usluga prihvatilišta za beskućnike i prevenciji problema beskućništva • podržavanje razvoja usluga i aktivnosti koje pridonose socijalnom uključivanju žrtava obiteljskog nasilja i prevenciji nasilja u obitelji • promicanje socijalne uključenosti i smanjenje nejednakosti u društvu razvojem i poboljšanim pristupom socijalnim uslugama te uvođenjem društvenih inovacija • pružanje podrške programima psihosocijalne zaštite skupinama kojima prijeti socijalna isključenost • unapređenje dostupnosti i kvalitete podrške roditeljstvu u zajednici (jačanje roditeljskih kompetencija) • unapređenje dostupnosti i kvalitete podrške obiteljima s teškoćama • razvoj ciljanih programa u svrhu sprečavanja nasilnog i antisocijalnog ponašanja među mladima • ulaganje u kampanje podizanja svijesti i obrazovanja o socijalnim politikama i aktivnim politikama zapošljavanja • stimuliranje apliciranja projekata vezanih na aktivnosti mjere na ESI fondove s ciljem olakšavanja provedbe mjere i pružanje vezane financijske podrške.
<p>Razvojni prioritet 2.5</p>	<p>2.5. Razvoj civilnog društva i društvenog poduzetništva (Cilj razvojnog prioriteta je povećati ravnopravno sudjelovanje civilnog društva u izgradnji demokratskog, otvorenog, uključivog, bogatog i socijalno pravednog, održivog te ekološki osviještenog društva kroz</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	osnaživanje OCDa i poticanje dijaloga i suradnje između javnog, poslovnog i civilnog sektora)
Mjera 2.5.1	<p>2.5.1. Poticanje umrežavanja javnog, civilnog i poslovnog sektora na lokalnoj razini</p> <p>Popis indikativnih aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osnivanje Savjeta za razvoj civilnog društva kao savjetodavno tijelo IŽ-a • izrada i provedba Strategije razvoja civilnog društva IŽ-a • osnaživanje Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva kao „centra potpore“ za pružanje veće financijske, savjetodavne, edukativne i tehničke podrške organizacijama civilnog društva (OCD) • poticanje stvaranja centara za umrežavanje i osnaživanje kapaciteta udruga različitih društvenih skupina (npr. Centar za mlade Istarske županije, Centar za ženske inicijative, Centar za društvene inovacije i sl.) • razvijanje alata za participativno odlučivanje i sudjelovanje OCD-ova u donošenju odluka • osnaživanje OCD-ova u pripremi, apliciranju i provođenju projekta i pronalaženju različitih izvora financiranja • poticanje OCD-ova za osmišljavanje novih kreativnih inovacija za razvoj društva • poticanje dijaloga i suradnje između javnog, civilnog i poslovnog sektora • razvoj suradnje JLS-a s OCD-ima na zajedničkoj provedbi projekata usmjerenih na zadovoljenje potreba građana <p>Nositelj: Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva Partneri: IŽ - UO za decentralizaciju, lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, prostorno uređenje i gradnju, Ured za udruge Vlade RH, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, JLS Korisnici: Žene i muškarci svih dobnih skupina (posebice aktivni građani, žene i muškarci 50+, mladi, poduzetnici, donositelji odluka), OCD</p>
Mjera 2.5.2.	<p>2.5.2. Unapređenje sustava dodjele potpora organizacijama civilnog društva (OCD)</p> <p>Popis indikativnih aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • unapređenje sustava dodjele potpora OSD-ima kroz standardiziranje natječajne dokumentacije i procedura organiziranje jedinstvenog online sustava dodjele, evaluacije i monitoringa dodjele sredstava OCD-ima

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<ul style="list-style-type: none"> • uspostava sustava potpora za sufinanciranje i predfinanciranje EU projekata OCD-ova • poboljšanje informiranja i komunikacije putem kreiranja internetskog portala (s točnom i detaljnom bazom podataka OCD-ova, forumom za razmjenu informacija, iskustava ili postavljanje pitanja, s online platformom za umrežavanje udruga i projekata koji će se kandidirati na fondove EU-a, informacijama o aktualnim natječajima itd.) • priprema i provedba edukacija za OCD-ove o pisanju i provedbi EU projekata. <p>Nositelj: Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva Partneri: IŽ, JLS Korisnici: OCD, svi članovi OCD-a</p>
Mjera 2.5.4.	<p>2.5.4. Stvaranje uvjeta za razvoj društvenog poduzetništva</p> <p>Popis indikativnih aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poticanje razvoja aktivnosti društvenog poduzetništva u okviru OCD-ova • poticanje održivosti društveno poduzetničkih inicijativa OCD-ova • osiguranje sustava financijskih poticaja razvoju inicijativa društvenog poduzetništva i zapošljavanja u civilnom sektoru • podupiranje razvoja i značaj društvenih inovacija raznim potporama (npr. omogućavanje korištenja društvene infrastrukture) • podizanje javne svijesti o ulozi OCD-ova u društveno-ekonomskom razvoju i razvoju socijalnih inovacija • promoviranje uloge OCD-ova u razvoju društvenih inovacija i njihov doprinos zapošljavanju • poticanje stvaranja centara za društvene inovacije, društveno poduzetništvo, coworking prostore za OCDe • poticanje kreiranja različitih platformi za financiranje društvenih projekata. <p>Nositelj: Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnoga društva Partneri: UO za gospodarstvo, JLS, HGK, HOK, nadležna ministarstva, poslodavci Korisnici: Članovi udruga, krajnji korisnici socijalnih usluga, šira zajednica</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Strateški dokument	Zeleni plan Istarske županije, 2014.g
Poveznica	https://www.istra-istria.hr/fileadmin/dokumenti/ZeleniPlanIZ.pdf
Poglavlje	7.5 Održivo upravljanje zaštićenim područjima
Podpoglavlje	7.5.2 Smjernice za održivo upravljanje
Opis	<p>Detaljna baza podataka i jasna vizija razvoja određenog područja osnova su za definiranje ciljeva koji trebaju biti precizni, ostvarivi, mjerljivi i smješteni u vremenski okvir. S obzirom da se radi o zaštićenim područjima prirode, ciljevi moraju uključivati specifične mjere zaštite i definirati interesne skupine koje će biti uključene u njihovo ostvarenje. Iako su mjere zaštite za pojedino područje (vrstu, stanište) jasno definirane, njihova provedba otvara prostor za kreativne ideje i projekte koji imaju veliki potencijal uključivanja lokalnog stanovništva, odnosno podržavanja razvoja lokalne zajednice i zaštite njezine prirodne i kulturne baštine te stvaranje novog i održivog turističkog proizvoda. Neosnovanost zastarjelog mišljenja da zaštita prirode koči lokalni razvoj odavno je dokazana. Postoje mnoge studije koje jasno potvrđuju da je ulaganje u projekte zaštite prirode doprinijelo ekonomskoj stabilnosti određenog područja stvarajući nova radna mjesta i proizvode. U ruralnim krajevima, projekti ovog tipa smanjuju trend iseljavanja omogućavajući lokalnom stanovništvu bolji standard života i mogućnost nastavljanja obiteljske tradicije. Treba također uzeti u obzir da je trend održivog stila života u stalnom porastu. Sve je više domaćih, a napose stranih gostiju koji daju prednost održivom domaćem proizvodu i tragaju za autentičnim iskustvom posjećenog kraja – njegovom tradicijom i prirodnim bogatstvom. S druge strane, opstanak velikog broja staništa i vrsta ovisi upravo o ljudskim djelatnostima. Promjena tradicionalnog načina gospodarenja prirodom, odnosno, u većem slučaju potpuno napuštanje tradicionalnog načina poljoprivrede, dovodi do značajnog gubitka bioraznolikosti. To je najjasnije vidljivo na travnjacima koji uslijed izostanka ispaše i košnje s vremenom Zeleni plan Istarske županije, 2014.g. 116 zaraštaju i nestaju. Istra obiluje različitim tipovima travnjaka što je vidljivo i iz analize ukupne površine stanišnih tipova na prisutnim Natura 2000 područjima (Tablica 3). Navedenih šest tipova travnjaka, od kojih su tri prioritetni tipovi staništa („Eumediteranski travnjaci Thero-Brachypodietea“, „Suhi kontinentalni travnjaci (Festuco-Brometalia) (*važni lokaliteti za kaćune)“ i „Travnjaci tvrdače (Nardus) bogati vrstama“), prostiru se na preko 2300 Ha, a mjere zaštite za svih šest tipova uključuju košnju i ispašu. Poticanje tradicionalnog ekstenzivnog</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	stočarstva, prvenstveno uzgojem izvornih pasmina stoke, bi stoga bila jedna od općenitih smjernica održivog upravljanja. To je moguće ostvariti kroz različite tipove kvalitetno osmišljenih projekata (turizam, edukacija, socijalno poduzetništvo) koji mogu uključivati široki spektar profila korisnika (OPGi, zadruge, volonteri, turisti). Osim što direktno održava travnjake i čuva izvorne pasmine stoke, tradicionalna poljoprivreda niskog intenziteta indirektno povoljno djeluje i na druga staništa. Vodeni sustavi i podzemna staništa izrazito su osjetljivi na onečišćenja. Da bi se spriječilo njihovo opterećenje i uništavanje zagađivačima, umjesto razvoja industrije, intenzivne poljoprivrede ili masovnog turizma trebalo bi poticati lokalni razvoj putem održivih djelatnosti kao što je tradicionalna poljoprivreda i savjesni turizam koji se temelji na njezinim proizvodima i tradiciji.
Strateški dokument	REGIONALNI PROGRAM ZA MLADE ISTARSKE ŽUPANIJE za razdoblje od 2018. do 2022. – sažetak
Trjanje	2018-2022
Poveznica	https://www.istra-istria.hr/fileadmin/dokumenti/Izdvojeno/171228_Program_mladi_IZ.pdf
9. PODRUČJE DJELOVANJA ZA MLADE: KULTURA I STVARALAŠTVO	
Opći cilj 1.	OP 1: potaknuti povezivanje i suradnju aktera kojima je djelatnost kultura, udruga, javnih aktera iz područja tehničke kulture (novih tehnologija, novih medija); Specifični cilj 1.1.: racionalno koristiti postojeće resurse u kulturi: prostornih resursa, ljudskog potencijala i financija iz javnih prihoda (analiza uspješnosti ulaganja), kontinuirano educirati i informirati sve dionike o prikupljanju sredstava za financiranje programa u kulturi, projektnom ciklusu i upravljanju resursima u kulturi. Specifični cilj 1.2.: ispitati zadovoljstvo mladih kvalitetom postojećih programa i projekata u kulturi. Specifični cilj 1.3.: potaknuti aktere, a posebno mlade na aktivno sudjelovanje u kreiranju javne politike u kulturi, kako bi županija i gradovi bili po mjeri mladih. Specifični cilj 1.4.: revidirati prioriteta područja „Istarske kulturne strategije“ kako bi se jasno odredile smjernice u području kulturnog razvoja županije te kako bi se ulagalo prema načelima „dobrog upravljanja“ (suradnja s civilnim sektorom, racionalno korištenje vlastitih resursa i dr.) uz uključivanje mladih. Mjere/aktivnosti:

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

<p>1. analiziranje kulturnih potreba i potencijala mladih s ciljem revidiranja prioriteta „Istarske kulturne strategije“ uz uključivanje svih relevantnih dionika, a posebno mladih, kao i usmjeravanje ciljeva kulturne strategije prema poticanju stvaralaštva, poduzetničkog načina razmišljanja i kulturnog izražavanja mladih uz korištenje vlastitog ljudskog potencijala i povezivanje u regionalne saveze koristeći pri tom nove tehnologije i nove medije;</p> <p>2. analiziranje i evaluiranje postojećih programa kako bi se utvrdila usklađenost s potrebama mladih;</p> <p>3. organiziranje i financijsko podupiranje edukacija i informiranja svih dionika o trendovima kulturnih politika u okruženju;</p> <p>4. organizirati i financirati edukacije te informiranje svih dionika o prikupljanju sredstava za financiranje programa;</p> <p>5. izraditi kriterije za financiranje kojima se potiče suradnja i partnerstvo između aktera u kulturi, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.</p> <p>Indikatori provedbe i praćenja:</p> <p>1. provedena analiza kulturnih potreba mladih;</p> <p>2. provedena vanjska evaluacija i samovrednovanje postojećih programa prema sljedećim indikatorima: broj mladih aktivnih i pasivnih korisnika programa u kulturi, zadovoljstvo mladih programima, uključivanje mladih u planiranje programa i drugi;</p> <p>3. revidirana Istarska kulturna strategija, prema metodologiji i primjerima dobre prakse u skladu s potrebama mladih, kojoj je cilj poticanje stvaralaštva, razvijanje talenata, poduzetničkog načina razmišljanja mladih i poticanje kulturnog izražavanja mladih;</p> <p>4. povećan broj sudionika edukacija o kulturnim javnim politikama, posebno mladih;</p> <p>5. povećan broj sudionika edukacija o načinima prikupljanja sredstava za programe i projekte u kulturi, posebno mladih;</p> <p>6. povećan broj novozaposlenih mladih (samozapošljavanje, socijalno poduzetništvo) u kulturi;</p>
--

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	7. povećan broj partnerstava između javnih ustanova u kulturi i organizacija civilnog društva.
6. PODRUČJE DJELOVANJA ZA MLADE: ZAPOSŁJAVANJE I PODUZETNIŠTVO	
Opći cilj 3.	<p>OC3: u okviru ciljeva i prioriteta postojećih strateških dokumenata približiti mladima mogućnosti, intenzivirati promociju postojećih aktivnosti.</p> <p>Specifični cilj 3.1.: u skladu sa strateškim dokumentima, u suradnji s pučkim otvorenim učilištima te županijskim i gradskim programima poticanja poduzetništva/gospodarstva omogućiti i poticati mlade na sudjelovanje u stvaranju novih radnih mjesta.</p> <p>Specifični cilj 3.2.: imenovati članove radne skupine za uvođenje novih inovativnih modela stipendiranja i profesionalne orijentacije, u kojima sudjeluju poslodavci, Istarska županija, predstavnici obrazovnih institucija te Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (Vijeće tržišta rada IŽ).</p> <p>Specifični cilj 3.3.: informirati i educirati organizacije civilnoga društva za korištenje postojećih mjera poticanja zapošljavanja mladih (HZZ) kako bi se mladima pružila mogućnost da steknu radno iskustvo i kompetencije, a s druge strane kako bi se ojačali ljudski potencijali (kapaciteti) udrugama.</p> <p>Specifični cilj 3.4.: informirati i educirati udruge i mlade nezaposlene osobe o mogućnostima samozapošljavanja i socijalnog poduzetništva, posebno u funkciji glavne gospodarske grane – turizma.</p> <p>Specifični cilj 3.5.: uspostaviti sustav praćenja uključivanja mladih u različite oblike učenja na radnom mjestu.</p> <p>Mjere/aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. usklađivanje i umrežavanje odgovornih tijela zaduženih za provedbu strategija koje uključuju mjere koje se odnose na mlade, od razvoja ljudskih potencijala, od izvrsnosti do poticanja zapošljavanja marginaliziranih skupina; 2. osposobljavanje za programe društvenog poduzetništva, nove ekonomije (kreativne ekonomije), korištenje mjera za zapošljavanje HZZ-a (suradnja); 3. pokretanje sustavnog informiranja javnosti, a posebno mladih te transparentnog ocjenjivanja prijave za korištenje mjera za poticanje zapošljavanja HZZ-a;

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>4. uvođenje novih modela profesionalne orijentacije i stipendiranja za formalno obrazovanje te osposobljavanje odnosno prekvalifikacija za pojedina deficitarna zanimanja. Potrebno je uključiti mlade nezaposlene u ove modele te napraviti plan samozapošljavanja i zapošljavanja za ovu skupinu, kao i za mlade koji jesu u obrazovnom sustavu, a obrazuju se za zanimanja koja se ne traže na tržištu rada.</p>
<p>6. PODRUČJE DJELOVANJA ZA MLADE: ZAPOSŁJAVANJE I PODUZETNIŠTVO</p>	
<p>Opći cilj 4</p>	<p>OC 4: analizirati postojeće neformalno obrazovanje</p> <p>Specifični cilj 4.1.: uključiti profitni (privatni) sektor u mjere stipendiranja i uključivanja u svijet rada (međusektorsko stipendiranje).</p> <p>Specifični cilj 4.2.: ispitati potrebe poslodavaca (zanimanja, kompetencije), izraditi program prakse, stažiranja i edukacije za mlade i nakon izlaska iz obrazovnog sustava.</p> <p>Specifični cilj 4.3.: uvoditi nove fleksibilnije srednjoškolske programe kako bi se smanjio broj nezaposlenih mladih u suficitarnim zanimanjima, stimuliranje obrazovanja za deficitarna zanimanja, destimuliranje za suficitarna (prijedlog savjeta mladih).</p> <p>Specifični cilj 4.4.: poticati neformalno obrazovanje i stjecanje dodatnih kompetencija (izvan formalnog obrazovanja).</p> <p>Specifični cilj 4.5.: omogućavanje plaćenog i dostupnog učenja na radnom mjestu (školske prakse, pripravništva i sl.).</p> <p>Specifični cilj 4.6.: informirati mlade o modelima i mogućnostima učenja na radnom mjestu u sklopu i izvan odgojno-obrazovnog sustava</p> <p>Mjere/aktivnosti:</p> <p>1. uspostavljanje suradnje privatnog i javnog sektora u 1. broj programa za okviru LAG-ova i/ili poduzetničkih zona, Gospodarske ili Obrtničke komore ili udruženja tih oblika, uključiti mlade na svim razinama – posebna prioritetna skupina su nezaposleni mladi s nezavršenim srednjim i trogodišnjim školama (NEET);</p> <p>2. pokretanje i vođenje sustavne evidencije o potrebama poslodavaca: upitnik kojim se ispituju potrebe za ljudskim potencijalom kako bi se nedostatak financirao kroz program stipendiranja i profesionalnu orijentaciju;</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

3. stvoriti bazu podataka o neformalnom i cjeloživotnom obrazovanju na razini grada/županije u suradnji sa svim sektorima (sastavni dio izvještaja javnoj upravi, obrtničkoj i gospodarskoj komori ili udruženjima);
4. uspostava suradnje između profitnog i neprofitnog sektora;
5. vrednovanje volonterskog rada i priznavanje stečenih kompetencija kroz rad u neprofitnom sektoru (uključivanje privatnog sektora u planiranje smanjivanja nezaposlenosti mladih);
6. uspostavljanje platforme za pružanje informacija mladima i poticanje suradnje između sektora, uspostavljanje novih modela stipendiranja i učenja na radnom mjestu;
7. umrežavanje i usmjeravanje velikog ljudskog kapitala u brojnim organizacijama civilnog društva koji nije iskorišten sa svrhom poticanja zapošljavanja;
- 8. umrežavanje i usmjeravanje programa prema novim oblicima zapošljavanja (društveno poduzetništvo i korištenje EU fondova i programa radi poticanja usavršavanja i mobilnosti te iskorištavanja kulturnog i ljudskog kapitala Istarske županije);**
9. stvaranje transparentnih platformi za uključivanje učenika i studenata u učenje na radnom mjestu, uvođenje sustavnog informiranja mladih o mogućnostima učenja na radnom mjestu te uvođenje obaveze minimalne naknade za učenje na radnom mjestu po uzoru na države u okruženju;
10. uvođenje strukturiranog informiranja mladih o mogućnostima učenja na radnom mjestu u obliku raznih stipendija i sl.;
11. pokretanje i organiziranje rasprave te izrada preporuka o razvoju sustava učenja na radnom mjestu na sjednicama relevantnih stručnih radnih tijela s ciljem unaprjeđenja sustava regulative i poticaja vezanih za učenje na radnom mjestu na lokalnoj i zapošljavanje i osposobljavanje mladih iz NEET skupine;

Nositelji aktivnosti: Istarska županija (nadležno upravno tijelo), HZZ, IDA, IKA, mladi, poslodavci (Hrvatska gospodarska komora, Obrtnička komora i udruženja), vanjski suradnici, organizacije civilnog društva.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Primjer: Socijalna zadruga Contus

<http://cedra.hr/assets/attach/posts/785/soccoop.pdf>

Nastala kao odgovor na stanje Zadruga osoba s invaliditetom, zadruga Contus osnovana je 2009. godine s ciljem izrade i održavanja vlastitog knjigovodstvenog programa prilagođenog specifičnostima zadruge. Od ideje o pokretanju zadruge koja će najranjivijim društvenim skupinama, osobama s invaliditetom, pružiti priliku da uz vlastiti rad osiguraju sebi i svojim obiteljima financijsku samostalnost i društveno uvažavanje, zadruga Contus uspjela je osigurati osnovnu i naprednu edukaciju na području djelatnosti pružanja knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga. Uz financijsku pomoć Ministarstva gospodarstva za programe osposobljavanja i uređenja potrebama zaposlenika/ca prilagođenog prostora za rad, zadruga je postigla financijsku održivost, što dovoljno govori o kvaliteti pružanih usluga. Zadruga ostvaruje napore za uspostavljanjem principa zelenog ureda, čime će se cjelokupnom poslovanju dodati i ekološka dimenzija. U skladu s principima društvenog poduzetništva, zadruga koja broji 7 članova/ica svu ostvarenu dobit ulaže u jačanje kompetencija svojih zaposlenika/ca te prilagodbu radnog okruženja njihovim specifičnim potrebama.

Primjer: Projekt SLOHRA SOCIONET (2016)

[\(https://ida.hr/hr/bn/eu-projekti/aktualni-eu-projekti/detail/19/slohra-socionet/\)](https://ida.hr/hr/bn/eu-projekti/aktualni-eu-projekti/detail/19/slohra-socionet/)

Opis: Projekt SLOHRA SOCIONET (Udruženi u razvoju novih mogućnosti zapošljavanja uz pomoć društvenog poduzetništva), financirao se u sklopu programa prekogranične suradnje Slovenija – Hrvatska (Europski fond za regionalni razvoj).

Glavni cilj projekta bio je osnažiti prekogranični sustav društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj i Sloveniji, s namjerom povećanja konkurentnosti na slovensko-hrvatskom i drugim tržištima EU. IDA među ključne postignute rezultate u Istarskoj županiji broji: izrađenu analizu stanja i potencijala za razvoj socijalnog poduzetništva u Istarskoj županiji, provedene brojne edukacije na temu društvenog poduzetništva te proveden izbor na najbolju ideju uspostave društvenog poduzeća u Istarskoj županiji između 7 prijavljenih ideja. Isto tako je uspostavljena mreža Info centara za društveno poduzetništvo u Istarskoj županiji te relevantna web stranica sa svim ključnim informacijama za društvene poduzetnike i one koji to žele biti.

Ukupna vrijednost projekta bila je 519.362,93 EUR, od čega je IDA-i bilo namijenjeno 86.000,00 EUR, pri čemu se iz EU izvora sufinanciralo 85 % ukupnih prihvatljivih troškova projekta.

Vodeći partner projekta bio je Regionalni razvojni center Koper (Slovenija), a preostali partneri uz IDA-u: Središće Rotunda, Koper (Slovenija), RRA Notranjsko –kraške regije

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

d.o.o. (Slovenija), Razvojni center Novo mesto d.o.o. (Slovenija), Regionalna razvojna agencija Posavje (Slovenija), Razvojna agencija Karlovačke županije d.o.o. (Hrvatska) te Regionalna razvojna agencija Porin d.o.o. Rijeka (Hrvatska).

Primjer: EU projekt +RESILIENT – Otvoreni resursi Mediterana za društvene inovacije i društveno odgovorno poduzetništvo

<https://www.istra-europa.eu/eu-projektom-resilient-razvijaju-se-drustveno-odgovorni-modeli-poslovanja-u-istarskoj-zupaniji/>
<https://recedistria.com/hr/projekt-resilient/o-projektu-resilient/>

Nositelj projekta: Regija Veneto

Partneri: Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva, Istarska županija, Aix-Marseille University, RCDI – Development and Innovation Network, Region of East Macedonia and Thrace (REMTH) - Regional Development Fund Treviso and Belluno Chamber of Commerce, Technological Institute of Aragon, Greek Free Open Source Software Society (GFOSS), Barcelona Activa – Barcelona City Council, Open University of Catalonia - UOC, PRIZMA - Foundation for Improvement of Employment Possibilities, National Association of Italian Municipalities and the Union of Chambers of Commerce and Industry of Albania.

Trajanje projekta: 01.02.2018.-31.01.2022.

Lokacija: Italija, Francuska, Hrvatska, Portugal, Grčka, Španjolska, Slovenija i Albanija.

Projekt +Resilient stvara partnerstvo između 8 zemalja mediterana kako bi se potakla klima inovacija s ciljem jačanja konkurentnosti društveno odgovornih malih i srednjih poduzeća te kako bi se potaknulo otvaranje novih radnih mjesta s naglaskom na poduzetnike koji posluju u domeni društvenog poduzetništva. Cilj je ubrzati postupak promjene politike na regionalnoj razini u uključenim područjima što rezultira integracijom uspješnih elemenata u novu kohezijsku politiku (EU2020 +). To je integrirani projekt koji uspostavlja strukturalni pristup poboljšanju politike i prakse u nastajanju dinamike društvenih inovacija sveobuhvatnim procesom temeljenim na isprepletenoj uporabi otvorenih podataka i stvaranju nadnacionalnog društveno odgovornog lanca vrijednosti. To uključuje proučavanje postojećih inicijativa, njihovo prilagođavanje i testiranje, s konačnim ciljem provedbe istih u području MED-a.

U sklopu +Resilienta provesti će se 8 nacionalnih pilot projekta, od kojih je jedan i ReCeD'Istria, dok će se na međunarodnoj razini provesti jedan pilot projekt u suradnji svih partnera. Osim toga, kreirana je i web platforma o otvorenim podacima. Kako bi se osigurala

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

provedba pilot projekta te pokrenula web platforma, održano je niz aktivnosti od strane 14 partnera u Francuskoj, Portugalu, Španjolskoj, Italiji, Sloveniji, Grčkoj, Albaniji i Hrvatskoj.

Zbog važnosti razvoja većeg broja društvenih poduzeća u Istri, Zaklada za poticanje partnerstva i razvoj civilnoga društva organizirala je niz aktivnosti koje su bile usmjerene osvještavanju ključnih dionika, donositelja odluka o važnosti razvoja i benefitima društvenih inovacija i društvenog poduzetništva. Održano je nekoliko okruglih stolova, radnih sastanaka, ali i fokus grupa koje su pridonijele kreiranju Regionalnog centra za razvoj društvenih inovacija - ReCeD'Istria.

Od značajnijih edukacija i radionica možemo izdvojiti radionicu o društvenom inoviranju "Design Thinking" metodom - 40 dionika iz civilnog, privatnog, javnog i akademskog sektora s područja Istarske županije razvijalo inovativne ideje za društvene inovacije koristeći se metodom Design thinking. Tu je i prva "Virtualna škola društvenih inovacija" s temom lokalne filantropije. Razradom ideja dobivenih na Virtualnoj školi društvenih inovacija Zaklada želi razviti potencijal koji Pula kao grad ima u svojoj filantropskoj priči, a koji će uvelike doprinijeti u stvaranju temelja budućim generacijama za društveno odgovornim ponašanjem i življenje. Osim toga, tijekom provedbe projekta razvila se i odlična suradnja sa Sveučilištem Jurja Dobrile u Puli, pa je tako u suradnji s Fakultetom ekonomije i turizma "Dr. Mijo Mirković" uspješno razvijen i proveden prvi "Community case study program". Community case study program metoda je razrađena od strane Zaklade kroz projekt +Resilient, s ciljem upoznavanja studenata s neprofitnim sektorom, poticanja studenata na uključivanje u rad udruga, te senzibiliziranja studenata o poteškoćama i problemima koje ranjive skupine imaju. No, isto tako paralelno s tim procesom, udruge su dobile kreativne nove ideje za rješavanje problema sa kojima se susreću. Osim toga, u suradnji s Tehničkim fakultetom u Puli studenti su razvijali 3 prototipa društvenih inovacija. Kroz nekoliko sati kolegija studentima je dat kratak uvid u to što su društvene inovacije, te zadan zadatak - problem za koji su trebali pronaći rješenje. Prvi razvijeni prototip društvene inovacije je Puzzla Arene za slijepe i slabovidne osobe.

Primjer: Regionalni centar za društvene inovacije Istria (ReCeD'Istria)

[\(https://recedistria.com/hr/reced-istria/o-nama/\)](https://recedistria.com/hr/reced-istria/o-nama/)

Regionalni centar za društvene inovacije Istria (ReCeD'Istria) je mjesto osmišljavanja i kreiranja novih društvenih inovacija, stvaranja i pokretanja socijalnih usluga i novih društvenih programa, a sve u svrhu rješavanja potreba društva kroz kreiranje i realizaciju

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

novih ideja u različitim društvenim područjima; socijalnim, sportskim, kulturnim, ekološkim, turističkim, zdravstvenim itd.

ReCeD'Istria organizirati će različite događaje sa ciljem edukacije i osvještavanja, ali i promocije društvenih inovacija te će stvarati preduvjete za financiranje pokretanja i razvoja društvenih inovacija.

Najvažnije ključne aktivnosti Regionalnog centra za društvene inovacije Istra:

- organizacija i provođenje novog, inovativnog načina obrazovanja različitih dionika o društvenim inovacijama i o metodama društvenog inoviranja
- održavanje treninga za mentore koji će pratiti procese razvoja društvenih inovacija
- stvaranje njihove mreže, te verificiranje trenera i mentora.

ReCeD'Istria pilot je projekta +Resilient Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnoga društva. Zaklada je neprofitna organizacija koja pruža stručnu i kontinuiranu podršku organizacijama civilnog društva, te kroz informiranje, educiranje i umrežavanje javnog, poslovnog, civilnog i obrazovnog sektora doprinosi razvoju lokalnim zajednicama i razvoju filantropije.

Primjer: Valamar riviera

[\(https://vivblog.valamar-riviera.com/valamar-uz-projekt-socijalne-inkluzije-osoba-s-invaliditetom/\)](https://vivblog.valamar-riviera.com/valamar-uz-projekt-socijalne-inkluzije-osoba-s-invaliditetom/)

Valamar je u kolovozu proveo pilot-projekt suradnje s Udrugom nastavnika u djelatnosti ugostiteljskog obrazovanja (UNUO) na području socijalne inkluzije osoba s invaliditetom. Članovi udruge promovirali su svoju stručnu osposobljenost za kuharstvo i usluživanje u Lanterna Premium Camping Resortu i hotelu Valamar Zagreb, ali i u Valamarovoj Upravnoj zgradi u Poreču. Osim što su zadivili goste umijećem u pripremi slastica i svojim zdravim keksićima, mogli su i pomoći osoblju restorana Upravne zgrade u pripremi toplog obroka za zaposlenike, družiti se s njima i razmijeniti iskustva.

Udrugu je 2009. godine osnovao Vedran Habel, kuhar po struci, s ciljem da osobama s invaliditetom pruži znanja iz područja ugostiteljstva koja bi im omogućila lakši pristup tržištu rada. Od tada je Udruga pokrenula brojne obrazovne radionice i projekte s glavnim ciljem socijalne inkluzije osoba s invaliditetom u društvo.

Primjer: Inženjerska zadruga Praksa

<https://praksa.hr/>

U Puli djeluje zadruga pod imenom Praksa, radi se o udruženju četiri arhitekata koji obavljaju djelatnosti projektiranja, urbanizma i oblikovanja.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Inženjerska zadruga za projektiranje, urbanizam i oblikovanje **Praksa** je društveno-ekonomsko udruženje ravnopravnih fizičkih i pravnih osoba koje neposredno su-odlučuju o svim aktivnostima i zajedničkom poslovanju. Solidarnost i uzajamna pomoć, integracija kulturnog i političkog angažmana u proizvodnu sferu, edukacija i razmjena znanja među članovima neke su od karakteristika ove zadruge.

Praksa je osnovana 2011. godine kada je minimalan broj članova za udruživanje bio tri člana.. Obzirom da su osnivači po struci arhitekti, odlučili su se baviti onime što vole i za što su školovani, odnosno, onime u čemu su najbolji. Tako se osnovala zadruga koja danas radi na brojnim projektima, ima zaposlene radnike različitih struka, kao što su novinari, dizajneri te fotografi. Trenutno Praksa radi na projektu "Božić u gradu", u gradu Puli trg ispred Arene u Puli za vrijeme trajanja filmskog festivala 2015. godine. Jedna od djelatnosti Prakse je i vođenje zbora. Repertoar zbora su isključivo partizanske pjesme.

Primjer Alfa Albona

www.alfa-albona.hr

Udruga Alfa Albona, udruga je koja je osnovana u Labinu kao neprofitna i nestranačka udruga mladih, koja je osnovana zbog promicanja interesa i aktivnosti mladih. Svrha udruge je angažiranje mladih u rješavanju društvenih problema, ali isto tako za rješavanje problema mladih, kao što je primjerice nezaposlenost. Udruga je osnovana 2011. godine te ima osam članova, četiri stalno zaposlenih i devet aktivnih volontera. U sklopu svojeg djelovanja udruga se bavi osmišljavanjem i realizacijom projekata za poboljšanje kvalitete života mladih, provođenjem neformalnih oblika obrazovanja za izgradnju civilnog društva, organizacijom radionica, savjetovališta, predavanja i javnih tribina vezano uz teme zanimljive mladima, koordiniranjem volonterskom mrežom za podršku mladima te organizacijom informacijskih i savjetodavnih servisa za pomoć mladima,

Primjer: Bistro Punkt

izvor: <https://repozitorij.unipu.hr/islandora/object/unipu:5257>

Društveno poduzeće "Punkt" tržišna je tvrtka koja je nastala kako bi generirala radna mjesta za osobe s invaliditetom uključujući i apsolutno marginalizirane na tržištu rada osobe s intelektualnim poteškoćama. Djeluju kao zalogajnica (restoran) i catering s dostavom, te kao tvrtka za održavanje i ispomoć u uređenju okućnica, vrtova i poljoprivrednih površina. Također nude usluge ispomoći u sezonskim poljoprivrednim radovima.

Punkt je društvo s ograničenom odgovornošću koje se nalazi u Puli, Istra. Tvrtka djeluje na području pripreme i cateringa hrane zapošljavanjem osoba s invaliditetom te je osnovan

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

2016. godine, nakon čega su početkom 2017. godine otvorena i vrata restorana. Unatoč relativno kratkom vijeku života, Punkt je već pokazao pozitivne trendove rasta zaposlenosti i financijske održivosti. Tako je u 2 godine broj zaposlenih s dvoje povećan na čak 11, od kojih je 7 zaposlenih s posebnim potrebama, što čini gotovo 70%. Za razliku od uobičajenih trendova u hrvatskim društvenim poduzećima, ovo je društveno poduzeće osnovala jedna fizička osoba, Danijela Kasumović Maružin, koja je više od 10 godina bila zaposlena u Školi za odgoj i obrazovanje u Puli, školi za osobe s invaliditetom. Bila je uključena u tečajeve vezane uz prehrambene usluge i poljoprivredu, kao i u vođenju školske zadruge. Tamo je skupila bogato iskustvo u radu s mladima s invaliditetom i svjedočila kako im je još uvijek teško zaposliti se. Postala je svjesna da, unatoč obrazovanju i naporima škola i struka koji stvaraju kvalificirane i zapošljive mlade osobe s invaliditetom, u vanjskom svijetu i na tržištu još uvijek postoje mnoge prepreke. Provedenim istraživanjima došla je do zaključka kako većina poslodavaca nije spremno i ne želi zaposliti takve osobe, no istaknuli su spremnost i volju na korištenje usluga koje pružaju osobe s posebnim potrebama. Jedan od glavnih motiva pokretanja društvenog poduzeća bilo je uočeno vrlo loše psihičko stanje osoba s posebnim potrebama, koje je razvijeno prilikom izostanka psihološke i društvene dimenzije u njihovim životima. Bivši su učenici razvijali znakove depresije, psihoze, neki od njih imali su problema s alkoholom te prostitucijom, s toga je snažno motivirana i iskusna, odlučila je pokrenuti društveno poduzeće i pružiti njihovim učenicima priliku za zapošljavanje i integraciju. Način stvaranja poduzeća u ovom je slučaju također bio posve drugačiji - nije ga pokretalo nikakvo financiranje niti ga je podržao vanjski donator. Danijela je uz potporu svoga muža uložila svu ušteđevinu, odnosno vlastiti kapital u pokretanje društvenog poduzeća. Glavna svrha tvrtke je zapošljavanje osoba s invaliditetom, prije svega mladih koji napuštaju specijalno strukovno obrazovanje. Glavne poslovne aktivnosti u kojima Punkt posluje su priprema hrane, posluživanje hrane i ugostiteljstvo. U restoranu je zaposlen profesionalni kuhar. Uz glavne poslovne aktivnosti, Punkt uzgaja nekoliko biljaka i ljekovitog bilja i pruža priliku za dodatne aktivnosti socijalizacije i integracije osoba s invaliditetom.

Primjer: Horitvera d.o.o

<https://www.pero.bio/o-nama>

Hortiriviera d.o.o. je mlada i dinamična tvrtka specijalizirana za proizvodnju prirodnih sredstava za čišćenje i pranje rublja. Koristi sastojke na bazi bilja i prirodnih minerala. Najmanje 85% sastojaka u proizvodima hrvatske je proizvodnje. pero® proizvodi ne sadrže umjetne konzervanse, SLS alergen (Sodium Lauryl Sulfate), fosfate, umjetne mirise i boje.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Hortivera bira sastojke iz održivih prirodnih izvora, biorazgrađive, nekancerogene i netoksične za vodu i ostale prirodne resurse.

3.13. Splitsko-dalmatinska županija

Strateški dokument	Županijska razvojna strategija Splitsko- dalmatinske županije do 2020.
Vrijeme trajanja	2016. – 2020.
Dostupno	
	<p>Vizija SDŽ je visoko-razvijena, otvorena europsko-mediteranska regija ugodna za rad i život s očuvanim okolišem i prepoznatljivom kulturnom i prirodnom baštinom: Strateški ciljevi: POBOLJŠATI KVALITETU ŽIVLJENJA UZ ODRŽIVO KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA POVEĆATI KONKURENTNOST GOSPODARSTVA UNAPRIJEDITI LJUDSKE POTENCIJALE I SUSTAV UPRAVLJANJA RAZVOJEM</p>
Strateški cilj	POVEĆATI KONKURENTNOST GOSPODARSTVA
Prioritet 4C2P4	<p>Razvoj zelenog i društvenog poduzetništva Cilj: Razvijati potencijal društvenog poduzetništva u poticanju zapošljavanja, pružanju socijalnih usluga i doprinosa socioekonomskom razvoju, te doprinositi provedbi dokumenta „Strategija razvoja društvenog poduzetništva u Hrvatskoj“, posebno putem korištenja Europskog socijalnog i ostalih fondova (ESIF) namijenjenih društvenim poduzetnicima Opravdanost: Sukladno Strategiji razvoja društvenog poduzetništva 2015.-2020., društveno poduzetništvo definira se kao poslovanje temeljeno na načelima društvene, okolišne i ekonomske održivosti, kod kojeg se stvorena dobit/višk prihoda u cijelosti ili većim dijelom ulaže za dobrobit zajednice. U vremenu ekonomske i društvene krize, društveno poduzetništvo može iznaći inovativna rješenja za socijalnu koheziju i</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esif.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

inkluziju, stvaranje radnih mjesta, rast i promociju aktivnog građanstva. Upravo taj pozitivan učinak društvenog poduzetništva na društvo, okoliš i zajednicu može doprinijeti provedbi Europe 2020 i cilju Akta o jedinstvenom tržištu vezano za visoko konkurentnu društveno tržišnu ekonomiju. Međutim, ukoliko se ne uspostave uvjeti za razvoj društvenog poduzetništva, uključujući zakonske, administrativne i financijske instrumente prikladne za razvoj ovog sektora, potencijal društvenih poduzeća ne može se u potpunosti ostvariti. Stoga je nužno podizati svijest o značaju ovog sektora te tražiti putove za poboljšavanje utjecaja istog. Također, potrebno je promicati energetske učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije te pružiti podršku projektima utemeljenim na zelenom poduzetništvu. Razvoj zelenog poduzetništva predviđa postupno preoblikovanje i novo fokusiranje razvojne politike, investicija i potrošnje prema posebnim sektorima, kao što su: čistije tehnologije, energetska učinkovitost, zelena gradnja, obnovljiva energija, zeleni promet, vodno gospodarstvo, gospodarenje otpadom, održiva poljoprivreda i šumarstvo, održivi turizam. S obzirom na navedene probleme koji su identificirani kao slabost u Analizi stanja, poglavlje Gospodarstvo, kao i u SWOT analizi u kojoj su društveno i zeleno poduzetništvo prepoznati kao prilika, opravdano je da jedan prioritet strategije adresira ovaj problem. Navedeni prioritet komplementaran je sa sva tri ključna prioriteta Europe 2020: pametan rast koji se temelji na poticanju obrazovanja i inovacijama; održiv rast kojim se naglašava važnost „zelene“, energetske učinkovitosti i konkurentnije ekonomije te prioritetu uključiv rast kojim se želi postići ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija kroz poticanje ekonomije usmjerene na zapošljavanje. Opis: Prioritet će biti ostvaren aktivnostima koje stvaraju preduvjete za gradnju objekata za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, poticanje energetske učinkovitosti u javnom i privatnom sektoru, promotivne aktivnosti, pružanje stručne podrške zainteresiranim investitorima. Također, aktivnosti se fokusiraju na uspostavu sustava podrške razvoju sektora društvenog poduzetništva kroz europske fondove i programe, uz proračunsko sufinanciranje te promicanje važnosti i uloge društvenog poduzetništva kroz sve oblike obrazovanja. Također, aktivnosti i projekti koji potiču učinkovito korištenje energije, smanjenje emisija stakleničkih plinova, učinkovito korištenje prirodnih resursa, stvaranje manje otpada i smanjenje socijalnih nejednakosti dio su ovog prioriteta. Mjere predložene ovim prioritetom su promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	energije; promicanje važnosti i uloge društvenog poduzetništva u održivom gospodarstvu te podrška ulaganjima utemeljenim na zelenom poduzetništvu, uključivo i u sektoru ekološke i/li autohtone poljoprivrede, proizvodnje zdrave hrane i medicinskih pripravaka. Navedene mjere su komplementarne i samo paralelno ostvarenje svih mjera vodi do postizanja sinergijskih učinaka na razini prioriteta.
Mjera C2P4M2	<p>Promicanje važnosti i uloge društvenog poduzetništva u održivom gospodarstvu Cilj mjere: Cilj mjere je uspostava poticajnog okruženja za promicanje i razvoj društvenog poduzetništva.</p> <p>Aktivnosti: Uspostava baze podataka o društvenim poduzetnicima u Županiji Informativne i edukativne radionice na temu društvenog poduzetništva Poticanje i razvoj društvenog poduzetništva, uključujući sufinanciranje potpornih usluga i naknada nužnih za poslovanje (dokumentacija, najam prostora, oprema...) Poticanje investicija i projekata društvenog poduzetništva Pružanje tehničke pomoći (savjetovanje, informiranje, edukacije) od razvojnih institucija Poticanje udruženog nastupa na sajmovima i promotivnim aktivnostima Podrška razvoju programa osposobljavanja za potrebe društvenog poduzetništva Podrška obrazovnim ustanovama koje provode različite oblike društvenog poduzetništva (učeničko zadrugarstvo, vježbeničke tvrtke, projekti u partnerstvu s provediteljima društvenog poduzetništva) Razvoj i poticanje tradicionalnih gospodarskih sektora dodane vrijednosti od značenja za održivi razvoj gospodarstva i lokalnih zajednica Uspostava novih i poticanje razvoja postojećih inkubatora i akceleratora inicijativa, projekata i ulaganja društvenog poduzetništva kroz osiguranje prostora, financiranja i modela integracije socijalnih i ekonomskih politika na lokalnim i županijskoj razini</p>
Mjera C2P4M3	Podrška ulaganjima utemeljenim na zelenom poduzetništvu, uključivo i u sektoru ekološke i/li autohtone poljoprivrede, proizvodnje zdrave hrane i medicinskih pripravaka
STRATEŠKI CILJ	Poboljšati kvalitetu življenja uz održivo korištenje prirodnih resursa

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

PRIORITET	Poboljšanje društvene infrastrukture i unaprjeđenje usluga
MJERA CP2M3	<p>Unaprjeđenje socijalne kohezije i razvoj održivih socijalnih infrastrukture, sustava i usluga</p> <p>CILJ: Cilj ove mjere je osigurati i poboljšati dobrobit svih članova društva svodeći nejednakost na najmanju moguću mjeru, izbjegavajući marginalizaciju određenih skupina te smanjujući društvene razlike i podjele.</p> <p>Aktivnosti Poticanje društvenih inovacija i društvenog poduzetništva, obrazovnih programa te potpornih institucija kao alata dugoročno održivog rješavanja socijalnih potreba lokalnih zajednica</p>
Strateški cilj	UNAPRIJEDITI LJUDSKE POTENCIJALE I SUSTAV UPRAVLJANJA RAZVOJEM
Prioritet	Stvaranje uvjeta za razvoj tržišta rada i povećanje zapošljivosti
MJERA C3P1M3	<p>Jačanje kompetencija i integracija teško zapošljivih skupina u tržište rada</p> <p>CILJ: Cilj je mjere socijalna i profesionalna integracija teško zapošljivih skupina što će rezultirati poboljšanjem njihove socijalne sigurnosti, kvalitete života i životnog standarda</p> <p>Aktivnosti: Poboljšanje dostupnosti postojećih i podrška razvoju novih obrazovnih programa usmjerenih na teško zapošljive skupine Podrška projektima socijalne integracije i zapošljavanja osoba s invaliditetom Poticanje zaokreta u obrazovnim politikama usmjerenim prema osobama s invaliditetom ka njihovom obrazovanju za nove vještine temeljene na suvremenim tehnologijama sukladno potrebama lokalnog, regionalnog i nacionalnog tržišta rada Podizanje svijesti javnosti i poslodavaca o radnim mogućnostima osoba s invaliditetom i drugih osjetljivih skupina Podizanje svijesti teško zapošljivih skupina o značaju obrazovanja Poticanje izgradnje kompetencija stručnjaka u obrazovnom sustavu, službama za zapošljavanje i socijalnu skrb za rad s teško zapošljivim skupinama Potpora projektima zapošljavanja i samozapošljavanja mladih Poticanje programa osposobljavanja i usavršavanja prilagođenih</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	potrebama i okolnostima žena primarne dobne skupine koje se vraćaju na tržište rada Potpora razvoju društvenog poduzetništva s velikim potencijalom u zapošljavanju teško zapošljivih skupina, Potpore ženama poduzetnicama, mladim poduzetnicima i poduzetnicima početnicima kroz Program potpore osnivanju i razvoju malog gospodarstva na području SDŽ 2014.-2017. Promocija mogućnosti financiranja radne integracije teško zapošljivih skupina iz ESF
--	--

*Razvojna strategija 2015.-2020. nije usvojena u županijskoj skupštini pa formalno i ne postoji.

Strateški dokument	GRADSKI PROGRAM ZA MLADE GRADA SPLITA ZA RAZDOBLJE OD 2017. DO 2020. GODINE
Vrijeme trajanja	2017 - 2020
Dostupno	https://www.split.hr/gradska-uprava/gradsko-vijece/savjet-mladih/gradski-program-za-mlade-grad-a-splita
Cilj 2	Cilj 2 Unaprijediti zapošljavanje, zapošljivost i samozapošljivost mladih grada Splita u svrhu njihove kvalitetne i brze društvene i ekonomske integracije i aktivacije njihovih potencijala u ostvarenju ciljeva održivog i uključivog razvoja lokalnog gospodarstva i zajednice u cjelini
Mjera: 2.1.	Uklanjanje prepreke poduzetništvu i zapošljavanju mladih
Aktivnost 2.1.4.	Podrška osnivanju novih i razvoju postojećih specijaliziranih društvenih poduzeća za stjecanje praktičnih poduzetničkih znanja i iskustava, zapošljavanje i stručno osposobljavanje na fakultetima i školama (pogotovo strukovnim), te pri socijalnim ustanovama i udrugama
Aktivnost 2.1.5.	Poticati uspostavu centara podrške, inkubatora i akceleratora za učeničko, studentsko i društveno poduzetništvo
Mjera: 2.2.	Pružiti učenicima intenzivnu podršku u odabiru zanimanja i zapošljavanja

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Strateški dokument	Strategija razvoja ljudskih potencijala Splitsko-dalmatinske županije
Vrijeme trajanja	2014-2020
Dostupno	http://www.rera.hr/stranice/raniji-strateski-akti/20.html
	<p>Vizija Splitsko-dalmatinska županija je regija koja svim svojim građanima omogućava cjelovito ostvarenje njihovih životnih, društvenih i gospodarskih potencijala, kvalitetan život, rad i profesionalno napredovanje utemeljeno na najvišim ljudskim i poslovnim vrijednostima i standardima.</p> <p>Strateški prioritetni cilj 1 - (1) formalno, neformalno i informalno obrazovanje široko dostupno, pristupačno i u potpunosti usklađeno s dinamičnim potrebama društva i gospodarstva,</p> <p>Strateški prioritetni cilj 2 - poticajno okruženje za razvoj poduzetništva, inovacija i otvaranje kvalitetnih radnih mjesta, s visokom razinom društvene i okolišne održivosti,</p> <p>Strateški prioritetni cilj 3 - njegovanje, promicanje, razvoj i podršku inicijativa te prakticiranje načela i dobre prakse jednakih mogućnosti, prilika i društvene i ekonomske uključenosti svih skupina građana</p> <p>Strateški prioritetni cilj 4 - izgradnja kapaciteta lokalnog partnerstva za zapošljavanje u koordiniranju dionika, razvoju, provedbi i praćenju politika, strategija, prioriteta i mjera Strategije razvoja ljudskih potencijala</p>
Strateški prioritetni cilj 2	Poticajno okruženje za razvoj poduzetništva, inovacija i otvaranje kvalitetnih radnih mjesta, s visokom razinom društvene i okolišne održivosti,
Mjera 2.3	Podrška razvoju društvenog i ekološkog/zelenog poduzetništva i društvene odgovornosti na svim razinama gospodarstva
Strateški prioritetni cilj 3	Njegovanje, promicanje, razvoj i podršku inicijativa te prakticiranje načela i dobre prakse jednakih mogućnosti, prilika i društvene i ekonomske uključenosti svih skupina građana
Mjera 3.1	Podrška i poticanje zapošljavanja mladih, žena, osoba s invaliditetom, starijih i dugotrajno nezaposlenih, manjina i ostalih osoba u nepovoljnom položaju
Mjera 3.4.	Poticanje društvenih inovacija i društvenih inovatora u razvoju i implementaciji rješenja od interesa za razvoj društva i zajednice

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Mjera 3.5	Razvoj društvene infrastrukture, programa i projekata održivog i ravnomjernog društvenog razvoja koji prepoznaju i na održivi način aktiviraju ljudske, društvene, kulturne, povijesne, prirodne i druge resurse zajednice te potiču razvoj ljudskih potencijala i otvaranje radnih mjesta u kulturi, zdravstvu, zaštiti okoliša, sportu, razonodi i posebnim oblicima turizma
-----------	--

Primjer: Cluster za eko-društvene inovacije i razvoj CEDRA HR

Izvor: <https://www.cedra.hr/academy/>

Cluster za eko-društvene inovacije i razvoj CEDRA HR je udruga osnovana 2013. godine, čiji su osnivači bili pet pravnih subjekata promicatelja ideje ekonomije utemeljene na vrijednostima i suglasju ekoloških, društvenih i gospodarskih ciljeva u poslovanju: Udruga za kreativni razvoj Slap Osijek, DEŠA Dubrovnik, Centar za tehničku kulturu Rijeka, Cluster za eko-društveno-poduzetništvo i razvoj CEDRA Split, Centar za eko-društvene inovacije i razvoj CEDRA Čakovec (koji danas djeluje pod nazivom ACT Grupa) i Dubrovačka razvojna agencija DURA.

CEDRA HR je inicijalno bila zamišljena kao nositelj razvoja eko-društvenog poduzetništva i eko-društvenih inovacija i razvoja u Republici Hrvatskoj. Danas je njen fokus poticanje projekata i programa eko-društvenog razvoja i eko-društvene ekonomije na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Njezine današnje članice su : Udruga za kreativni razvoj Slap, Osijek, Deša Dubrovnik i Centar za tehničku kulturu Rijeka i provode regionalne programe kroz Cedra Osijek, Cedra Dubrovnik i Cedra Rijeka.

CEDRA HR trenutačno priprema i provodi sljedeće programe:

- održivi i regenerativni turizam i mobilnost (MedCycleTour)
- eko-sustavi eko-društvene, kružne i regenerativne ekonomije
- akademija za razvoj i inovativno financiranje društvenog poduzetništva i civilnog sektora

Projekt Društveno-poduzetnički mozaik splitsko-dalmatinskog područja, CEDRA

Društveni se poduzetnici u ciljanom području bore s predrasudama, a nedostaju im kapaciteti za iskorak i značajniji društveni utjecaj. Cilj projekta je pomoći im u unapređenju kapaciteta za održivo poslovanje, razvoj i promociju proizvoda i usluga te informirati javnost o dobrobitima DP-a za društvo i okoliš. Aktivnosti uključuju edukativne aktivnosti za zaposlenike društvenih poduzeća i nezaposlene te promotivnu kampanju za ciljane skupine i širu javnost. Ciljne

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

skupine su: društveni poduzetnici i zaposlenici društvenih poduzeća, mladi nezaposleni, nezaposleni općenito i opća populacija.

Ciljevi:

- Unaprijediti poslovna i informatička znanja i vještine društvenih poduzetnika u svrhu unaprjeđenja konkurentnosti poslovanja
- Povećati razinu vidljivosti lokalnih društvenih poduzetnika te njihovih proizvoda i usluga na području pet jadranskih i Karlovačke županije
- Promovirati društveno poduzetništvo kao model održivog i uključivog društveno-gospodarskog razvoja

Rezultati:

- 4 mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća dobilo EU potporu
- 27 društvenih poduzetnika i zaposlenika društvenih poduzeća s unaprijeđenim vještinama u području obavljanja poslovne djelatnosti
- Društveno poduzetništvo promovirano među 126 nezaposlenih, uključujući dugotrajno nezaposlene

Projekt: Promocija eko-društvenog poduzetništva mladima Splitsko-dalmatinske županije

Projektom se nastoji izgraditi kapacitet obrazovnih škola za trajan nastavak aktivnosti učeničkog zadrugarstva i eko-društvenog poduzetništva te ostvariti mogućnost razvoja učinkovitih i održivih projekata koji će nastati u sklopu učeničkih poduzeća i učeničkih zadruga kojima se pridonosi razvoju aktivnoga građanstva i poduzetničkih vještina.

Ciljevi:

- Provedba promotivne kampanje vezane uz promociju obrazovanja mladih za eko-društveno poduzetništvo.
- Poboľjšano znanje mladih o eko-socijalnom poduzetništvu i ostalim oblicima poduzetništva kroz organizaciju treninga i mentoriranje.
- Umrežavanje učeničkih poduzeća i učeničkih zadruga kroz online platformu i zajedničko promoviranje ostvarenih rezultata.
- Broj škola koje sudjeluju u programima obuke (10)

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Projekt „Razvoj sustava informativno-edukacijskih i savjetodavnih usluga za MSP u poljoprivredi i društvenom poduzetništvu

Nositelj projekta: CEDRA Split j.d.o.o.

Kratki opis projekta:

Projekt adresira probleme nedostatka poslovno-razvojnih kapaciteta u MSP-ovima u sektoru poljoprivrede i društvenog poduzetništva na području Splitsko-dalmatinske županije. Cilj projekta jest unaprijediti dostupnost informacija, znanja i resursa ciljnih skupina mikro, malih i srednjih poduzetnika u sektoru poljoprivrede, prerade i društvenog poduzetništva kroz usluge informiranja, edukacije i savjetovanja iz područja marketinga i prodaje, financiranja, razvoja inovativnih oblika poslovanja, proizvoda i usluga dodatne vrijednosti te izgradnje kratkih lanaca distribucije i prodaje.

Primjer: Socijalna zadruga VITA-ANST

Preuzeto: <http://cedra.hr/assets/attach/posts/785/soccoop.pdf>

Zadruga je osnovana 2009. godine na poticaj Ureda za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Vlade RH i tadašnjeg Ministarstva gospodarstva i malog poduzetništva od strane članova udruge za resocijalizaciju liječenih ovisnika ANST 1700. Od tada, Vita-Anst djeluje s ciljem poticanja samozapošljavanja i zapošljavanja socijalno isključenih osoba kao što su liječeni ovisnici, samohrani roditelji, dugotrajno nezaposleni, osobe s nižim stupnjem obrazovanja, osobe s velikim brojem djece itd. Zasada u zadrugi djeluje 8 zadrugara, te dvoje ljudi zaposlenih, od kojih su obojica bivši ovisnici. Zadruga je neprofitnog karaktera, što znači da sav prihod stečen radom služi isključivo zapošljavanju što većeg broja ljudi i opremanju zadruge potrebnim alatima i priborom za proizvodnju preko 2700 vrsta okvira za slike, suvenira od drva, keramike, slame, slika na staklu, ulja na platnu, akvarela, ogledala, te pločica s magnetima koji nose motive Dalmacije i Splita, važnih turističkih odredišta, što osigurava održivost zadruge. Članovi svojim radom u zadrugi pronalaze mogućnost za rad i život dostojan čovjeka, a pomoć pružena zajedničkim angažmanom u pronalasku različitih poslova predstavlja dobar primjer društvenog poduzetništva.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Primjer: Projekt „Društveno poduzetništvo u turizmu – Inovativni volontaristički proizvod“

Preuzeto: <http://www.uhpa.hr/eu-projekti/drustveno-poduzetnistvo-u-turizmu-5fc89ae728bd1>

Projekt „Društveno poduzetništvo u turizmu – Inovativni volontaristički proizvod“ s provedbom je započeo 17. rujna 2020. Nositelj projekta je Ventula Travel d.o.o., a projektni partneri su Udruga „MI“ – Split, Visoka škola Aspira – Split i Udruga hrvatskih putničkih agencija.

Ukupna vrijednost projekta je 1.126.202,97 kn. Bespovratna sredstva osigurana su iz Europskog socijalnog fonda (85%) i državnog proračuna (15%). Trajanje projekta je 18 mjeseci.

Kroz projekt će se realizirati aktivnosti koje će osigurati transfer dobre prakse, razmjenu iskustava i promociju načela dobrog poslovanja. Dodatno, projekt razvija održiv turistički proizvod, potiče razvoj održive prakse i doprinosi poboljšanju suradnje između profitnog, javnog i neprofitnog sektora u izradi novih koncepata za odmor i putovanja te povećanju zapošljivosti mladih nezaposlenih visokoobrazovanih osoba u regiji bogatoj tradicionalnim načinom života, prirodnim ljepotama i očuvanim okolišem.

Provedbom projekta razvijat će se suradnja s ključnim dionicima iz područja društvenog poduzetništva, održivog turizma i volontarizma, kako bi se ciljane skupine i šira javnost intenzivno informirale o specifičnom načinu razvoja zajednice i poduzetništva u Hrvatskoj.

Kroz različite edukativne aktivnosti jačat će se kapaciteti ciljanih skupina – 10 zaposlenih i samozaposlenih osoba te 15 mladih nezaposlenih osoba – učenjem o ključnim principima održivog turizma, volontarizma i društvenog poduzetništva. Dodatno, kroz aktivnosti stručne prakse i zapošljavanje na prodaji volontarističkog proizvoda mlade nezaposlene osobe jačat će svoju poziciju na tržištu rada.

Ventula Travel DMC svoje će poslovanje prilagoditi principima društvenog poduzetništva.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

3.14. Varaždinska županija

Strateški dokument	Županijska razvojna strategija Varaždinske županije do 2020.
Vrijeme trajanja	2016. – 2020.
Dostupno	https://www.varazdinska-zupanija.hr/dokumenti/strategije-planovi-i-izvjesca/kategorija/215.html
Opći cilj	PRIORITET 1.1. JAČANJE KONKURENTNOSTI GOSPODARSTVA
Posebni cilj	
Opis	Zbog relativno loše percepcije poduzetnika u hrvatskom društvu, stavovi prema mogućnostima samozapošljavanja su negativniji nego u drugim državama članicama EU-a. S druge strane, prisutan je značajan nedostatak interesa za strukovna obrazovanja i zapošljavanje u industriji. Svrha mjere je stoga promicanje značaja malog i srednjeg poduzetništva kao pokretača gospodarskog razvoja, promicanje strukovnih zanimanja, uspostavljanje održivog zapošljavanja i prilagodljivosti radne snage te podizanje stope aktivnosti radno sposobnog stanovništva. Poseban naglasak stavljen je i na poduzetništvo žena, poduzetništvo mladih i ostalih osoba u nepovoljnom položaju poticanjem njihovog samozapošljavanja u skladu s lokalnim potrebama.
Mjere	MJERA 1.1.3. POVEĆANJE ZAPOŠLJIVOSTI I UNAPREĐENJE KVALITETE (SAMO)ZAPOŠLJAVANJA
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Uspostava podrške za razvoj društvenog poduzetništva, te za razvoj vještina i kompetencija dionika u društvenom poduzetništvu • Poticanje (samo)zapošljavanja u skladu s lokalnim potrebama • Razvoj postojećih i poticanje novih programa za potporu poduzetništvu i industriji s naglaskom na žene poduzetnice, mlade poduzetnike i poduzetnike iz skupine osoba u nepovoljnom položaju (programi dodatne edukacije i zapošljavanja starije iskusne radne snage u industriji, privlačenje kvalitetne i obrazovane radne snage u industriju) • Podrška radu Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Varaždinske županije • Promicanje poduzetništva i mogućnosti samozapošljavanja • Jačanje svijesti o primjeni načela društveno odgovornog poslovanja

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Opis provedbe	Nositelji mjere su Varaždinska županija, JLS-i, odgojno – obrazovne institucije, organizacije civilnog društva, HGK Vž, HOK Vž, HZZ Vž, poduzetničke potporne institucije. Daljnjim ulaganjem u poduzetničku infrastrukturu i poduzetničke potporne institucije u smislu jačanja njihovih kapaciteta te daljnjim razvojem programa i aktivnosti pridonijet će se povećanju konkurentnosti poduzetnika u Varaždinskoj županiji te povećanju zaposlenosti.
---------------	--

Strateški dokument	Strategija razvoja ljudskih potencijala Varaždinske županije od 2016. – 2020.
Vrijeme trajanja	2016. – 2020.
Dostupno	Strategija razvoja ljudskih potencijala Vz zup 2016-2020-2.pdf
Opći cilj	Strateški cilj 3: Osnaživanje društvenog kapitala, razvoj društvenog poduzetništva te unaprjeđenje kvalitete života
Posebni cilj	/
Opis	Dionici koji su sudjelovali u izradi Strategije razvoja ljudskih potencijala Varaždinske županije 2016.-2020., naveli su potrebu naglašavanja savjetodavne i preventivne uloge dionika u području zaštite zdravlja i sigurnosti radnika te smanjenje broja osoba u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti osiguravanjem pristupa uslugama od najranije dobi i jednak pristup socijalnim, zdravstvenim i drugim uslugama, povećanje zapošljivosti radno aktivnog stanovništva, posebno ranjivih skupina. Kao jedan od aspekata predloženo je poticanje i razvoj društvenog poduzetništva. Društveno poduzetništvo prepoznato je kao značajan čimbenik u jačanju socijalne kohezije, poticanju zapošljavanja i unaprjeđenju socijalnih usluga u zajednici u cilju osiguravanja njihove održivosti.
Mjere	3.1. Snažnija primjena elemenata i načela društvenog poduzetništva te promocija društveno odgovornog poslovanja
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Uspostavljanje podrške za razvoj i jačanje društvenog poduzetništva • Razvoj vještina i kompetencija postojećih i/ili potencijalnih dionika u društvenom poduzetništvu • Uspostavljanje centra podrške za primjenu društveno odgovornog poslovanja u zajednici

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Opis provedbe	Nositelji mjere su: HGK, HOK, OCD. Institucionalni okvir za uspješnu provedbu Strategije kroz Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Varaždinske županije temelji se na participaciji, integraciji i aktivnoj uključenosti svih relevantnih dionika, koji se bave horizontalnim temama poput razvoja ljudskih potencijala, tržišta rada, gospodarstva i sl., ključnima za razvoj zajednice. (Izvor: Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.). Osnivanje LPZ-a Varaždinske županije rezultat je projekta u okviru IV. komponente Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) (2010. godine), koji se provodio i u drugim hrvatskim županijama, s ciljem decentralizacije kreiranja politika zapošljavanja i uključivanje dionika koji su najbliže najnižim razinama vlasti i u direktnom kontaktu s poslodavcima i tražiteljima zaposlenja. LPZ je sredstvo kojim se osigurava sudjelovanje dionika u procesu planiranja i provedbe politike razvoja ljudskih potencijala doprinoseći stvaranju, razvoju, programiranju i praćenju dokumenata razvoja ljudskih potencijala, županijskih programa i projekata.
---------------	---

Strateški dokument	Socijalni plan Varaždinske županije 2014. – 2020.
Vrijeme trajanja	2014. – 2020.
Dostupno	https://www.varazdinska-zupanija.hr/dokumenti/strategije-planovi-i-izvjesca/socijalni-plan-varazdinske-zupanije-2014-2020.html
Opći cilj	Prioritet 2: Starije i nemoćne osobe Prioritet 4: Siromašni i beskućnici
Posebni cilj	Operativni cilj br. 2.1. Povećanje kvalitete života kroz omogućavanje dostojanstvenog starenja uz ostvarenje vlastitih potencijala Operativni cilj br. 4.1. Povećanje kvalitete života i ostvarenje prava na život u zajednici za beskućnike, kroz intenziviranje radno okupacijskih aktivnosti i poboljšanje kvalitete prehrane
Opis	Socijalni plan navodi već postojeće programe društvenog poduzetništva. <ul style="list-style-type: none"> • Program pomoći starijim osobama na području Varaždinske županije. Program pomoći starijim osobama je izvaninstitucionalni oblik pomoći namijenjen starijim osobama koje se nalaze u socijalno zaštitnoj potrebi i nesposobne su za samostalan život, te zbog izrazitih

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>promjena u zdravstvenom sanju ne mogu zadovoljiti osnovne životne potrebe. Program se provodi sa ciljem pružanja raznih oblika pomoći osobama treće životne dobi, koji žive u izrazito složenim uvjetima. Trenutno je u program uključeno cca 320 korisnika starije dobi, a unazad četiri godine, osim skrbi o starijim osobama, kroz tzv. “socijalno ili društveno poduzetništvo“ prišlo se proširenju projekta na način da se na programu zapošljavaju osobe srednje životne dobi, teže zapošljive. Tako trenutno na programu radi jedna medicinska sestra na neodređeno, voditeljica programa, te 4 gerontodomačice na određeno. Varaždinska županija je osigurala u Proračunu za 2014. godinu za provedbu svih programa 830.000,00 kn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pomoć i njega u kući - Program pomoći provodi CZSS Varaždin, Crveni križ Varaždinske županije, Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin i Ludbreg, Društvo multiple skleroze kroz program domaćice putem programa socijalnog/društvenog poduzetništva, a i svi gradovi i neke općine imaju organiziranu pomoć u kući za svoje starije i nemoćne sugrađane (npr. općina Petrijanec). • Varaždinska županija je do danas inicirala osnivanje Gerontološkog centra pri Zavodu za javno zdravstvo Varaždinske županije (trenutno je centar sastavni dio u djelatnosti socijalne medicine), te za navedene aktivnosti osigurala financijska sredstva u proračunu. Proširen je program Pomoći u kući na način da je županija uz povećanje financijskih sredstava omogućila ove usluge većem broju korisnika, a zatim je kroz socijalno poduzetništvo zaposlen veći broj gerontodomačica, a navedeni program kroz tzv. javne radove prati i Hrvatski zavod za zapošljavanje.
Mjere	/
Aktivnosti	<p>2.1.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Program Pomoć u kući koji je financiran od strane Varaždinske županije – za 330 korisnika • U općini Petrijanec se Program Pomoći u kući uz podršku MSPM nastavlja – očekivano 50-tak korisnika <p>4.1.2. Motiviranje i educiranje osoba bez prihoda te poticanje na socijalno poduzetništvo</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Opis provedbe	Nositelji provedbe su Ugovorni obveznici Županijsko društvo Crvenog križa i Varaždinska županija, Grad Varaždin i Gradsko društvo Crvenog križa. Sustav praćenja provedbe je osmišljen na način da sustavno bilježi i prati provedbu prema prethodno određenim indikatorima i ključnim ciljevima, na temelju redovitog prikupljanja i obrade podataka i informacija o napretku koje prikupljaju pružatelji usluga (organizacije i institucije) koji pružaju usluge navedene u strateškom dokumentu.
---------------	---

3.15. Koprivničko-križevačka županija

Strateški dokument	Strategija razvoja ljudskih potencijala Koprivničko-križevačke županije 2014. – 2020.
Vrijeme trajanja	2014. – 2020.
Dostupno	https://www.pora.com.hr/images/linkovi/HRDS_of_KKC_2014-2020.pdf
Opći cilj	Strateški cilj 3. POVEĆATI ZAPOŠLJIVOST RANJIVIH SKUPINA
Posebni cilj	Prioritet 3.2. Poticanje razvoja društvenog/socijalnog poduzetništva
Opis	<p>3.2.1. Povećanje osviještenosti bavljenja društvenim i socijalnim poduzetništvom. Razvojni učinak koji provedba ove mjere ima je stvaranje novih modela financiranja za pokretanje društvenog i socijalnog poduzetništva i proširenje postojećih te osnivanje novih društvenih poduzeća koja će utjecati da se osobe u nepovoljnom položaju uključe u gospodarski i društveni život zajednice.</p> <p>3.2.2. Jačanje kapaciteta OCD-a za bavljenje društvenim poduzetništvom doprinosi i razvoju ljudskih potencijala, otvaranju novih radnih mjesta te zapošljavanju unutar OCD-a. Uvid u analizu stanja i perspektive doprinosa OCD-a u razvoj društvenog poduzetništva, osiguranje financijskih poticaja za razvoj socijalno-poduzetničkih inicijativa dugoročno utječe na stvaranje društvenih i socijalnih poduzeća u KKŽ te će isto utjecati na stanje na tržištu rada.</p> <p>3.2.3. Socijalno poduzetništvo može doprinijeti borbi protiv siromaštva, unaprjeđenju kvalitete života ranjivih skupina stanovništva, povećanju</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	zapošljavanja te jačanju socijalne kohezije i uključenosti. Ovom mjerom nastoji se poduprijeti socijalno poduzetništvo. Jačanje svijesti društva o gospodarskom i društvenom značaju socijalnog poduzetništva za zajednicu doprinosi uključivanju ranjivih skupina društva i osoba u nepovoljnom položaju na uključivanje u zajednicu te potiče razvoj mnogih sektora gospodarstva.
Mjere	3.2.1. Razvoj i primjena modela financiranja za pokretanje društvenih/socijalnih poduzetničkih pothvata i zapošljavanja u njima 3.2.2. Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za bavljenje društvenim/socijalnim poduzetništvom 3.2.3. Potpora razvoju socijalnog poduzetništva
Aktivnosti	3.2.1. Edukacija o društvenom i socijalnom poduzetništvu, promocija društvenog poduzetništva, poticanje razmjene iskustva i dobre prakse, razvoj i primjena modela financiranja za pokretanje društvenog poduzetništva i zapošljavanja u njima. 3.2.2. Izrada analize stanja i perspektive doprinosa OCD-a u razvoju društvenog poduzetništva. Osigurati sustav financijskih poticaja razvoju socijalno-poduzetničkih inicijativa OCD-a. Osigurati sustav podrške za socijalno-poduzetničke inicijative OCD-a te podrške društvenim inovacijama i zapošljavanju u neprofitnom sektoru. Provedba informacijskih i edukacijskih aktivnosti usmjerenih na doprinos OCD-a razvoju društvenog poduzetništva. 3.2.3. Poticati razvoj socijalnog poduzetništva kroz informiranje šire javnosti o mogućnostima socijalnog poduzetništva i njegovoj ulozi u društvu, promicanje primjera dobre prakse. Potpora projektima i aktivnostima kojima se promiče socijalno poduzetništvo. Potpora za nastupe socijalnih poduzetnika.
Opis provedbe	3.2.1. Nositelji i sunositelji mjere su: KKŽ, HGK, HOK, PORA KKŽ, ostale potporne institucije. Okvirna raspoloživa financijska sredstava: 1.000.000,00 kuna iz Europskog socijalnog fonda. 3.2.2. Nositelji i sunositelji mjere su: KKŽ, HGK, HOK, PORA KKŽ, ostale potporne institucije. Okvirna raspoloživa financijska sredstva: 7.000.000,00 kuna iz Europskog socijalnog fonda.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	3.2.3. Nositelj i sunositelj su: KKŽ, HGK, HOK, PORA KKŽ, ostale potporne institucije. Okvirna raspoloživa financijska sredstva: 3.000.000,00 kuna iz Državnog proračuna, Županijskog proračuna, i Europskog socijalnog fonda.
--	--

Strateški dokument	Socijalni plan Koprivničko-križevačke županije za razdoblje 2016. – 2021.
Vrijeme trajanja	2016. – 2021.
Dostupno	https://kckzz.hr/wp-content/uploads/2012/05/SOCIJALNI-PLAN-KOPRIVNI%C4%8CKO-KRI%C5%BDEVA%C4%8CKE-%C5%BDUPANIJE-ZA-RAZDOBLJE-2016.-2021..pdf
Opći cilj	Cilj 4. Unaprijediti podršku skupina stanovništva u najvećem riziku od socijalne isključenosti
Posebni cilj	Poticati zapošljavanje teže zapošljivih skupina kroz programe širenja mreže socijalnih usluga u zajednici i socijalno poduzetništvo radi postizanja boljih rezultata u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti.
Opis	Kroz ovu mjeru će se podržati održivo samozapošljavanje u provedbi usluga socijalne skrbi (smještaj korisnika, udomiteljstvo, aktivnosti razmjena iskustva i primjena primjera dobre nacionalne i međunarodne prakse u svrhu povezivanje i mobilnost ljudskih resursa u sustavu pružanja socijalnih usluga.
Mjere	Mjera 2. Povećati kapacitete za zapošljavanje teže zapošljivih skupina stanovništva
Aktivnosti	Psihosocijalna podrška, usluge mentorstva, savjetovanje, osposobljavanje za poboljšanje radnih navika, radionice osposobljavanja i unaprjeđenja vještina, aktivnosti volontiranja, procjena potreba za razvoj vještina, definiranje stručnosti i vještina potrebnih za određene poslove, unaprjeđenje i stjecanje stručnih i poslovnih sposobnosti i vještina nezaposlenih, ranjivih skupina, posebno prilagođeno pojedinačno i grupno savjetovanje u aktivnom traženju posla nakon čega slijede prilagođeni programi razvoja vještina (ključne kompetencije), uključujući i digitalnu kompetenciju, osposobljavanja u osnovnim vještinama, ali i razvoj mekih vještina, kao što su komunikacija, vještina donošenja odluka, jačanje samopouzdanja i dr. zbog zapošljavanja, profesionalnog usmjerenja, programa osposobljavanja i ponovnog osposobljavanja kao i programa

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	koji pružaju podršku u zapošljavanju, radno iskustvo i pripravnštvo, osnivanje i rukovođenje zadruga kao dobre prakse poticanja zapošljavanja osoba u nepovoljnom položaju, razvoj poslovnih ideja i planova za start up društvena poduzeća (novi proizvodi i usluge, istraživanje tržišta, društveni i okolišni utjecaj, isplativost, mogućnost recikliranja, ciljani kupci), profesionalne usluge savjetovanja za društveno poduzetništvo (umrežavanja, partnerstva i sl.), razmjena dobre prakse i iskustava u poslovnim modelima društvenih poduzeća, razvoj i pružanje obrazovanja i treninga te informacija o društvenom poduzetništvu, profesionalne usluge (savjetovanje u pripremi novih proizvoda ili usluga, marketing, IT, računovodstvo, pravna pitanja).
Opis provedbe	Nositelji: Ustanove socijalne skrbi, obrazovne institucije, zdravstvene ustanove, udruge, jedinice lokalne samouprave, županija, druge fizičke i pravne osobe Izvori financiranja: Vlastita sredstva nositelja aktivnosti, sredstva iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne samouprave, proračuna županije, sredstava iz različitih nacionalnih, europskih i drugih međunarodnih fondova.

Strateški dokument	Županijska razvojna strategija Koprivničko-križevačke županije za razdoblje 2014. – 2020.
Vrijeme trajanja	2014. – 2020.
Dostupno	https://www.pora.com.hr/images/doc/2017/ZRS_KKZ-14-20.pdf
Opći cilj	Razvojni prioritet 3.2. Modernizacija tržišta rada u županiji
Posebni cilj	Kontinuirano jačati kapacitete LPZ KKŽ, povećati zaposlenost na području KKŽ provedbom Mjera aktivne politike zapošljavanja te učiniti bolje dostupnim informacije o mogućnostima zapošljavanja, kao i osvijestiti javnost o značaju socijalnog poduzetništva za gospodarski i društveni razvoj promicanjem istog.
Opis	Iako nezaposlenost na području KKŽ bilježi pad, ovaj prioritet ima svrhu u vidu uključivanja LPZ-a KKŽ u različite aktivnosti na tržištu rada, jačanja suradnje i partnerstva u smislu novih inicijativa koje doprinose zapošljavanju, kontinuiranoj provedbi Mjera aktivne politike zapošljavanja, a osobito one koje se odnose na ranjive skupine te promicanja socijalnog poduzetništva kao relativno novog oblika poslovanja kako u RH, tako i u KKŽ. Prioritet obuhvaća mjere jačanja

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	kapaciteta LPZ-a KKŽ, povećanja ukupne zaposlenosti putem Mjera aktivne politike zapošljavanja te jačanja dostupnosti informacija o mogućnostima zapošljavanja.
Mjere	3.2.3. Podizanje svijesti o socijalnom poduzetništvu i promicanje socijalnog poduzetništva
Aktivnosti	3.2.3.1. APP: Stvaranje baze socijalnih poduzetnika 3.2.3.2. APP: Promocija socijalnog poduzetništva 3.2.3.3. APP: Jačanje programa socijalnog poduzetništva u školama
Opis provedbe	KKŽ je ključna institucija u provedbi ŽRS, za čije područje te razvoj se ovaj strateški dokument donosi. Značajnu ulogu u samom procesu imaju Župan i Županijska skupština. Županijska skupština prati provedbu ŽRS, usvaja godišnja izvješća te predlaže načine za kvalitetniju i obuhvatniju provedbu mjera i aktivnosti u okviru ŽRS.

PRIMJER: PROJEKT RUKA POMOĆI

Projekt „RUKA POMOĆI“ vrijedan 1.318,913.18 kn odobren je temeljem natječaja „Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici-faza 3“ i osigurava plaću za 23 gerontodomačice tijekom 10 mjeseci za pružanje pomoći u kući na području Koprivničko-križevačke županije. PORA je aktivno pripremala cjelokupni projekt i svu projektnu dokumentaciju u suradnji s projektnim partnerima. Nositelj projekta je Klub za starije osobe „Mariška“, a projektni partneri su Koprivničko-križevačka županija, Gradsko društvo Crvenog križa Križevci i PORA Razvojna agencija Podravine i Prigorja. Tijekom 14 mjeseci trajanja projekta ukupno 35 osoba završit će verificiranu edukaciju za gerontodomačice, kako bi mogle nastaviti s pružanjem socijalnih usluga, dok će navedena edukacija nezaposlenim osobama pružiti mogućnost za zapošljavanje na tom području. Svih 35 osoba kao dio ciljne skupine proći će i edukaciju o pokretanju vlastitog posla kao i edukaciju na temu kako se predstaviti poslodavcu, a sve u cilju stjecanja dodatnih kompetencija za zapošljavanje. Osim osiguravanja plaća za 23 gerontodomačice, projektom je predviđeno nabavljanje opreme i potrošnog materijala potrebnog za svakodnevni rad gerontodomačica.

<https://www.klub-mariska.hr/>

<https://pora.com.hr/2015/07/08/predstavljena-nova-4-projekta-vrijedna-22-milijuna-eur-financirana-iz-europskog-socijalnog-fonda/>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

3.16. Međimurska županija

Strateški dokument	Razvojna strategija Međimurske županije do 2020
Vrijeme trajanja	2017-2020
Dostupno	https://www.redea.hr/razvojna-strategija/razvojna-strategija-mz-do-2020/
	„Međimurje, županija snažnoga poduzetništva zasnovanog na znanju i inovacijama, očuvane prirodne i kulturne baštine te visoke kvalitete življenja.“ Strateški cilj 1 – Rast i razvoj gospodarstva; Strateški cilj 2 – Dobrobit stanovništva; Strateški cilj 3 – Očuvani prirodni resursi i razvoj održive infrastrukture
STRATEŠKI CILJ 1.	RAST I RAZVOJ GOSPODARSTVA
Razvojni prioritet:	1P1 STVARANJE PREDUVJETA ZA JAČANJE KONKURENTNOSTI GOSPODARSTVA Cilj: Stvoriti poticajno okruženje za razvoj konkurentnog gospodarstva temeljenog na proizvodima i uslugama visoke dodane vrijednosti. Opis: Razvojni prioritet 1P1 Stvaranje preduvjeta za jačanje konkurentnosti gospodarstva u cjelini ostvarit će se kroz šest mjera koje su međusobno povezane te svaka na svoj način, a istovremeno i kroz međusobno nadopunjavanje, doprinosi njegovu ostvarenju. Poticajno okruženje za jačanje konkurentnosti gospodarstva stvorit će se kroz podršku poduzetništvu u vidu stvaranja novih i održavanja postojećih programa potpora i subvencija te pomoć u većem iskorištavanju mogućnosti koje ti programi nude. Istovremeno, poticati će se razvoj poslovnih zona i aktivno će se privlačiti domaći i strani ulagači u zone, kako bi se u sinergiji s prethodno navedenim aktivnostima uz potpore iz vanjskih izvora i minimalnu cijenu ulagačkog kapitala i implementirala. Također, poticati će se poduzetnike da stave velik naglasak na povećanje ulaganja u ljudske

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

resurse kao temeljni preduvjet za razvoj poslovanja, a kao jedan od važnih temelja jačanja konkurentnosti gospodarstva, potencijalni poduzetnici i poduzetnici početnici dobit će podršku u vidu edukacija i olakšavanja financiranja početnih ulaganja. S obzirom na negativan trend u obrtništvu, odnosno stalan pad broja obrta, posebno će se djelovati na podršku i očuvanje broja obrta. Društveno poduzetništvo kao relativno novi segment gospodarstva dobit će razvojni poticaj kroz stručnu podršku i stvaranje financijskog okvira za njegov razvoj

Opravdanje:

Razvojni prioritet je odabran temeljem analize stanja koja je detektirala postojanje kvalitetne potporne poduzetničke infrastrukture, ali istovremeno i potrebu za još jačim angažmanom dionika kao i stavljanjem na raspolaganje većeg broja instrumenata pomoći za razvoj gospodarstva i jačanje njegove konkurentnosti. Također, u svim razgovorima na radionicama radne skupine zadužene za gospodarstvo, poduzetnici kao i svi dionici isticali su nužnost ulaganja u ljudske resurse u poduzećima i povećanje razine znanja i kompetencija zaposlenika. Međimurska županija ima 60 osnovanih poslovnih zona, međutim nisu sve jednako uspješne, a osobito je izražen problem financiranja izgradnje komunalne infrastrukture, odnosno uvriježeni običaj izgradnje infrastrukture tek nakon što ulagači potvrde svoju odluku o investiranju. Opremanje ključnih poslovnih zona komunalnom infrastrukturom povećalo bi broj ulagačkih projekata u Međimurju, a pojačane aktivnosti promocije ulaganja nužne su kako bi se zainteresiralo potencijalne ulagače da razmotre Međimurje kao destinaciju za ulaganje. Analiza je pokazala da je u petogodišnjem razdoblju otvoreno svega 100 poduzeća više nego što je zatvoreno, te stoga, iako je otvoreno 1.700 novih poduzeća, potrebno je dodatno poticati na poduzetništvo i pomagati poduzetnike početnike kako bi se taj resurs iskoristio za jačanje konkurentnosti gospodarstva. Brojke su neumoljive i pokazuju stalan pad broja obrta na godišnjoj razini u petogodišnjem razdoblju zbog čega je potrebno aktivno provoditi mjere koje će zaustaviti negativan trend i ponovo učiniti obrtništvo poželjnim i isplativim oblikom poduzetničke djelatnosti. Društveno poduzetništvo svojim djelovanjem nadopunjuje usluge od javnog interesa (npr. socijalne usluge) koje javne institucije ili privatna

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	profitna poduzeća nisu u mogućnosti dovoljno kvalitetno obavljati te je zbog toga neophodan dio svakog gospodarstva koje cilja biti konkurentno.
Mjera	<p>1P1-M6 Uspostava i unaprjeđenje institucionalnog i financijskog okvira za razvoj društvenog poduzetništva u Međimurskoj županiji</p> <p>Aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osiguranje povoljnih uvjeta za aktivaciju neiskorištenih javnih prostornih resursa (poslovnih, građevinskih, poljoprivrednih i dr.) u Međimurskoj županiji kroz odgovarajuće izvore financiranja za potrebe prilagodbe, uređenja i opremanja infrastrukture za društvene poduzetničke aktivnosti; - Razvoj i uspostava jamstvenog fonda koji bi društvenim poduzetnicima olakšao pristup tržištu kapitala; - Sustavna financijska potpora razvoju društvenog poduzetništva kroz proračunsko sufinanciranje projekata sufinanciranih iz EU fondova; - Uspostava okvira za financiranje društvenog poduzetništva u Međimurskoj županiji; - Dodjela bespovratnih sredstava društvenim poduzetnicima za zapošljavanje teže zapošljivih skupina, te ulaganje u društvene inovacije u području upravljanja javnim dobrima u lokalnoj zajednici.
Strateški cilj 2	Dobrobit stanovništva;
Razvojni prioritet	<p>2P3 POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA SKUPINA U OSJETLJIVOM POLOŽAJU</p> <p>Cilj: Poboljšati kvalitetu života i uvjeta za rad za skupine u osjetljivom položaju</p> <p>Opis: Ovaj prioritet se sastoji od dvije mjere koje su usmjerene na integraciju skupina u osjetljivom položaju u društvo te na povećanje kvalitete života tih skupina. Integracija skupina u osjetljivom položaju osigurat će se razvojem izvaninstitucionalnih usluga i</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>socijalnih usluga na terenu te izradom pripadajućih programa integracije u koje će se uključivati osobe u osjetljivom položaju. Kako bi integracija bila efikasna, bitno je promicanje senzibilizacije šire javnosti i poticanje osoba u osjetljivom položaju na uključivanje u programe, što podrazumijeva i osvještavanje njihovih obitelji o potrebi socijalne uključenosti. Centar za socijalnu skrb i organizacije civilnog društva imat će veliku ulogu u ostvarenju ovog prioriteta i njegovih mjera.</p> <p>OPRAVDANJE:</p> <p>Skupine u osjetljivom položaju čine osobe s invaliditetom, osobe s niskim stupnjem obrazovanja, nezaposlene mlade osobe, starije i nemoćne osobe, dugotrajno nezaposlene osobe, žene, korisnici pomoći i usluga socijalne skrbi, pripadnici nacionalnih manjina, osobe koje izlaze iz sustava socijalne skrbi i ostale socijalno osjetljive skupine društva. Glavni problemi koji su vezani uz navedene skupine su: nepostojanje učinkovitog institucionalnog i izvaninstitucionalnog zbrinjavanja, nedostatak sustavnog rješenja za osobe koje izlaze iz domene socijalne skrbi, nepostojanje specijaliziranog udomiteljstva, nepostojanje ustanova za prihvata djece i maloljetnika s poremećajima u ponašanju. Mora se spomenuti i problem nedostatnih smještajnih kapaciteta u Sigurnoj kući. Prema podacima Centra za socijalnu skrb Čakovec 4,6% stanovništva Međimurske županije su korisnici socijalnih naknada (od čega je 83 % korisnika pripadnika romske nacionalne manjine), dok prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo osobe s invaliditetom čine 8,5 % ukupnog stanovništva županije. Navedene brojke dokazuju opravdanost prioriteta koji se bavi jačanjem socijalne uključenosti skupina u osjetljivom položaju.</p>
Mjera	<p>2P3-M1 Podrška razvoju i jačanju izvaninstitucionalnih usluga za skupine u osjetljivom položaju</p> <p>Aktivnosti:</p> <p>Daljnji razvoj postojećih izvaninstitucionalnih usluga za skupine u osjetljivom položaju (poludnevni i cjelodnevni boravak, širenje mreže kućne njege i pomoći za starije osobe, razvoj klubova za starije i nemoćne) - Razvoj novih izvaninstitucionalnih usluga (npr. smještaj i mentorstvo za mlade koji izlaze iz udomiteljskih obitelji,</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	potpora mladim ljudima koji izlaze iz zatvora i odgojno popravnih ustanova, usluge za osobe s teškoćama za odgoj djece) - Promocija izvaninstitucionalnog zbrinjavanja osoba koje izlaze iz sustava socijalne skrbi - Promocija udomiteljstva, posebno specijaliziranog udomiteljstva te izrada plana edukacije za udomitelje - Osiguranje alternativnih oblika smještaja koji omogućavaju prijelaz iz smještaja u ustanovama na život u zajednici - Izgradnja, obnova i opremanje objekata socijalne infrastrukture - Osnivanje pučkih kuhinja u pojedinim općinama - Osnivanje Centra za beskućnike (grad Čakovec)
Mjera	2P3-M2 Jačanje socijalne uključenosti skupina u osjetljivom položaju Aktivnosti: Usklađivanje potreba iz Socijalnog plana vezanih za integraciju skupina u osjetljivom položaju te izrada pripadajućih programa integracije - Promicanje senzibilnosti kod medija za programe integracije u široj javnosti - Promicanje rodne jednakosti u suzbijanju siromaštva i socijalne isključenosti - Aktivno uključivanje osoba u osjetljivom položaju u programe integracije - Poticanje osnivanja socijalnih zadruga - Daljnja podrška razvoju Centra za pomoć u kući - Daljnja podrška radu Sigurne kuće (povećanje kapaciteta za zbrinjavanje)

Strateški dokument	Strategija razvoja ljudskih potencijala Međimurske županije 2011-2013
Vrijeme trajanja	2011-2013
Dostupno	http://www.redea.hr/wp-content/uploads/2015/07/Strategija-ljudskih-potencijala-M%C5%BD.pdf
Cilj	Cilj 3: Promicanje društvene uključenosti i jednakih mogućnosti
Mjera	MJERA 1 Jačanje socijalne integracije marginaliziranih društvenih skupina

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>SVRHA I CILJ MJERE Unaprijediti integriranje socijalno marginaliziranih skupina na području županije i poboljšati okruženje za njihov život i rad na području županije, te općenito poboljšati kvalitetu njihova života svih koji u njoj žive i zadovoljavaju svoje životne potrebe</p> <p>OBRAZLOŽENJE Osnajivanje socijalno marginaliziranih skupina i njihovih obitelji i njihova uspješna integracija preduvjet su aktivnog i produktivnog sudjelovanja ovih skupina u gospodarskom, socijalnom, kulturnom i svakodnevnom životu županije. Spomenuti procesi su dvosmjerni i stoga je potrebno raditi na razumijevanju potreba socijalno marginaliziranih skupina, ali istovremeno poticati njihov vlastiti angažman i aktivno sudjelovanje u rješavanju problema s kojima se ove skupine susreću u svakodnevnom životu i radu uzimajući u obzir njihove potrebe i iskustva.</p> <p>REZULTAT Podignuta razina svijesti šire javnosti i pripadnika marginaliziranih skupina o njihovim pravima Osmišljeni programi za njihovu integraciju Proširenje mreža socijalnih usluga za marginalizirane skupina</p>
<p>Sadržaj mjere</p>	<p>- Analiza potreba vezanih uz socijalnu integraciju marginaliziranih skupina; - Integracija djece pripadnika romske nacionalne manjine te rješavanje problema financiranja njihova boravka - Izrada programa socijalne integracije marginaliziranih grupa, uz definiranje nosioca i odgovornosti pojedinih programa; - Razvijanje neformalnih projekata s ciljem pružanja pomoći i socijalne inkluzije za sve marginalizirane skupine; - Promicanje senzibilnosti za programe u široj javnosti; - Jačanje svijest o tome da same osobe s invaliditetom mogu najbolje zastupati svoje interese, podizati razinu svijesti o invaliditetu i pravima osoba s invaliditetom unaprjeđivanjem stavova prema osobama s invaliditetom kao aktivnim i punopravnim članovima društva; - Podizanje javne svijesti o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikosti u društvu; - Osiguranje alternativnih oblika smještaja koji omogućavaju prijelaz iz smještaja u ustanovama na život u zajednici; - Razvoj sustava informiranja i edukacije osoba s invaliditetom i njihovih obitelji; -</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>Poticanje aktivnog djelovanja žena s invaliditetom u zajednici; - Osiguranje usklađenog pristupa u pružanju kvalitetnih usluga podrške u zajednici; - Proširenje mreže socijalnih usluga - razvijati sustav izvaninstitucionalnih usluga i unaprijediti pristup uslugama (otvaranje socijalnih trgovina); - Promicanje rodne jednakosti u suzbijanju siromaštva i socijalne isključenosti; Sustavno podizanje razine svijesti javnosti o važnosti udruga osoba s invaliditetom; - Razvoj učinkovitijih preventivnih programa vezanih uz provedbu mjera Nacionalnog plana aktivnosti za prava i interese djece od 2006. do 2012.g.</p>
<p>Mjera:</p>	<p>MJERA 4 2P4-M1 Unaprjeđenje rada organizacija civilnog društva</p> <p>SVRHA I CILJ MJERE Unaprijediti rad OCD s ciljem provedbe programa važnih za gospodarskodruštveni razvitak župa</p> <p>OBRAZLOŽENJE U županiji se preko udruge ACT (Autonomni centar) koja je akreditirana za provedbu Programa regionalnog razvoja i jačanja sposobnosti OCD na lokalnoj i regionalnoj razini (Program JAKO) udrugama besplatno pružaju usluge informiranja, savjetovanja i edukacije. Da bi se OCD još učinkovitije osnažile za aktivno sudjelovanje u gospodarsko-društvenom razvitku županije potrebno je sustavno poticati izgradnju kapaciteta OCD, osigurati materijalne uvjete za njihov rad, njihovo umrežavanje i jačanje resursa. U posljednjih nekoliko godina sve više OCD u Međimurskoj županiji uspješno prijavljuje svoje projekte na europske fondove pa je potrebno ovu praksu i dalje poticati, ali i osigurati potrebnu stručnu pomoć u pripremi projekata i pomoć u sufinanciranju.</p> <p>REZULTAT Definirane potrebe OCD u županiji Stvoreno poticajno ozračje za razvoj i rad OCD Ojačani kapaciteti udruga i njihova profesionalizacija Aktivnije uključivanje OCD u gospodarsko-društveni razvitak županije Jačanje društvenog poduzetništva Uspostavljen učinkovit model financiranja OCD</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Sadržaj mjere	Izrada analize stanja i potreba OCD u županiji; Poticanje djelovanja OCD koji rade na programima jačanja kapaciteta, znanja i vještina članova/ica OCD; Promicanje suradnje i umrežavanja među OCD; Poticanje i potpora programima OCD na područjima eko-socijalne ekonomije, socijalnog zapošljavanja i društvenog poduzetništva te kod banaka pronaći mehanizme financiranja i kreditiranja; Uspostavljanje transparentnog i svrsishodnog modela financiranja OCD od strane JLS i Međimurske županije; Uspostavljanje zaklade za razvoj civilnog društva Međimurja/SZRH.
Mjera	<p>MJERA 5 2P4-M2 Jačanje sudjelovanja organizacija civilnog društva u razvoju županije</p> <p>SVRHA I CILJ MJERE Uspostaviti model suradnje OCD s ostalim sektorima.</p> <p>OBRAZLOŽENJE OCD u Međimurskoj županiji pokretači su brojnih aktivnosti i događanja, ali imaju mali utjecaj na društvene promjene u zajednici. Zbog toga postoji potreba jačeg uključivanja OCD u razvoj županije i promoviranje suradnje između javnog, privatnog i civilnog sektora. Zbog svoje fleksibilnosti OCD su u mogućnosti brže reagirati na rješavanje problema i potreba u svojoj zajednici nego postojeće institucije u javnom sektoru koje su po svojoj definiciji formalnije i samim time tromije. Osim toga, OCD raspoložu značajnim ljudskim i stručnim potencijalom koji se može mobilizirati za sudjelovanje i kreiranje politika koje su važne za gospodarsko – društveni razvitak županije.</p> <p>REZULTAT Ojačana suradnja OCD s javnim i privatnim sektorom Uključivanje većeg broja građana u rad udruga Razvijen koncept aktivnog građanstva i uključivanja u lokalni razvoj</p>
Sadržaj	- Osmišljavanje i implementacija dugoročno primjenjivog modela međusektorske suradnje (javnog sektora, gospodarskog sektora i sektora civilnog društva) u županiji; - Osmišljavanje i provođenje projekata OCD u skladu s razvojnim prioritetima županije; - Jačanje svijesti o važnosti razvoja civilnog društva u razvoju županije i promocija aktivnosti i rezultata OCD; - Izgradnja kapaciteta OCD

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	za aktivno uključivanje u razvoj - Institucionalno jačanje civilnog sektora u upravljanju i programima zapošljavanja (socijalno poduzetništvo).
--	---

Strateški dokument	Akcijnski plan socijalnih usluga za 2014. godinu za Međimursku županiju
Vrijeme trajanja	2014. godina
Dostupno	http://www.medjimurska-zupanija.hr/images/sjednice_skupstine_2014/7/23.pdf
Operativni cilj br. 1	Osigurati održivost OCD1-a koje se aktivno bave podrškom pri zapošljavanju teže zapošljivih skupina i poticanjem društvenog poduzetništva
Aktivnosti	Aktivnost 1.1. izraditi kvalitetnu bazu inicijativa, projekata i programa usmjerenih na podršku pri zapošljavanju u programima eko-socijalne ekonomije, socijalnog poduzetništva i u razvoju socijalnih usluga Aktivnost 1.2. Izraditi kvalitetnu bazu inicijativa, projekata i programa usmjerenih na podršku pri zapošljavanju u programima eko-socijalne ekonomije, socijalnog poduzetništva i u razvoju
Operativni cilj br. 2	Uključivanje osoba s invaliditetom u sektor rada i zapošljavanja
Aktivnosti	Aktivnost 2.2. Osnivanje socijalnog poduzeća za zapošljavanje osoba s invaliditetom
Primjer: Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom i Društveno poduzeće Naš izvor http://www.ddicpck.hr/drustveno-poduzecenas-izvor/	
Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom ima za cilj osiguravanje jednakih mogućnosti te pružanja socijalnih i drugih usluga i pomoći osobama s invaliditetom, zastupanje, edukacija i informiranje te rad na senzibilizaciji javnosti, razvijanju odnosa uzajamnosti, solidarnosti i društvene brige kao i stvaranju uvjeta za neposredno sudjelovanje osoba s invaliditetom u svim segmentima društvenog života, političkom, javnom, obrazovnom, tržištu rada te u rekreaciji, sportu i razonodi.	
Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom Međimurske županije osnovalo je društveno poduzeće pod nazivom "Naš izvor". Poduzeće "Naš izvor" bavi se poslovima izrade kožnih	

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

proizvoda, koji se izrađuju od otpadaka kože, a koje izrađuju osobe s invaliditetom. Bavimo se izradom privjesaka za ključeve, etuia za mobitele i tablete, torbica i drugih kožnih proizvoda

Programi i projekti Društva za osobe s tjelesnim invaliditetom

Program Ponudimo više

Socijalna usluga poludnevnog boravka pruža se u okviru Programa „Ponudimo više“: radi se na edukaciji, odnosno pomoći OSI na otklanjanju naučene bespomoćnosti; radionice i radno-okupacijske aktivnosti u cilju stjecanja novih vještina radi povećanja potencijala OSI za uključivanje na tržište rada, ovisno o provedenoj samoprocjeni i iskazanim potencijalima. Usluga poludnevnog boravka osigurana je za 8 osoba. Svim korisnicima osigurava se prijevoz službenim vozilom Društva, od kuće do prostorija Društva i natrag.

Projekt Dajmo život godinama

Tijekom višegodišnjeg provođenja projektnih aktivnosti projekta „Dajmo život godinama“, stvoren je pozitivan utjecaj na društveni život osoba starije životne dobi, na njihovo psihofizičko zdravlje te angažiranost u lokalnoj zajednici. Aktivnosti koje se provode u sklopu projekta su sportsko – rekreativne, kreativne, edukacijske i informativne, kulturne, zabavne, te razna druženja. Tim aktivnostima utječe se na stjecanje novih vještina, povećanje samopouzdanja, stjecanja osjećaja vrijednosti, te izlazak iz izoliranost. Važnost projekta je i jačanje senzibilizacije jer su osim starijih i nemoćnih osoba uključene i osobe s tjelesnim invaliditetom. Povećanjem socijalnih kontakata izravno se utječe na postizanje osjećaja korisnosti, podiže se razina općeg raspoloženja, povećava razina međuljudske interakcije, gubi osjećaj samoće i beskorisnosti, te pronalaze nova prijateljstva.

Projekt „Za bolji život I-IV“

Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom nastavak je projekta „Za bolji život“. Nositelj projekta je Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom Međimurske županije, a partner na projektu je Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Međimurske županije. Cilj projekta je povećati socijalnu uključenost osoba s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta te osoba s intelektualnim teškoćama i mentalnim oštećenjima na području Međimurske županije te poboljšati kvalitetu života osiguravanjem pomoći u samozbrinjavanju i obavljanju svakodnevnih aktivnosti osobama s invaliditetom. U okviru projekta organizirana je edukacija i supervizija rada osobnih asistenata, s ciljem unapređenja vlastitih kompetencija u radu s korisnikom te poboljšanja kvaliteta usluge osobne asistencije općenito.

Primjer: udruga ACT i potporna zadruga ACT

2011. godine udruga ACT osniva potporna zadrugu ACT grupa koja ima za cilj poticanje održivog ekosustava impact poduzetništva u CEE regiji i šire. ACT grupa prvi je hrvatski

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

konzorcij društvenih poduzeća. Provode raznovrsne programe podrške poduzetnicima koji imaju značajan društveni utjecaj odnosno povrat za društvo ili okoliš kao sastavni dio poslovanja. Neki od programa koje provode u suradnji s različitim partnerskim organizacijama su: Nevjerojatni – program podrške mladim poduzetnicima, Pokreni nešto svoje - razvojni program potpore poduzetnicima početnicima i mikro poduzećima, Akademija poslovnih vještina - **jednogodišnji program edukacija za menadžere/ice organizacija civilnog društva, Podrška poduzetnicima.hr – program brzog odgovora i oporavka od krize uzrokovane COVID-19.**

Nedostatak događanja koji bi povezivali društvena poduzeća te isticali važnost društvenih tema, potaknuo je da ACT grupa i marketinška agencija Brodoto pokrenu 2018. godine Impact konferenciju, prvu takvog tipa u Jugoistočnoj Europi. Konferencija, koja se svake godine održava u jednoj od zemalja regije, okuplja ključne donositelje društvenih promjena i dionike s pozitivnim utjecajem na društvo - poduzeća i investitore, udruge, zaklade, nevladine organizacije. Teme konferencije su inovacije i pozitivan utjecaj koji društveno ili impact poduzetništvo stvara u regiji.

Primjer: ACT; Akademija poslovnih vještina, Čakovec

<https://akademija.act-grupa.hr/program-2020-2021/>

Jednogodišnji program edukacija iz specifičnih područja za menadžere organizacija civilnog društva. Program se provodi kroz inovativan model volontiranja stručnjaka iz poslovnog sektora.

Program akademije:

Impact – strategiziranje i strateško upravljanje

Agilno vođenje unutar organizacije

Menadžerske vještine

Komunikacija

Vođenje

Upravljanje ljudskim potencijalima

Prodaja

Internet marketing

Porezi

Demistifikacija GDPR

Računovodstvo i financije za nefinancijske

Mjerenje i upravljanje društvenim utjecajem

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Primjer: Socijalno poljoprivredna zadruga Domaći vrt

<http://cedra.hr/assets/attach/posts/785/soccoop.pdf>

Domaći vrt je zadruga nastala kao rezultat projekta “Društveno uključivanje i zapošljavanje Roma kroz biodinamičku poljoprivredu” (nositelj projekta Autonomni centar – ACT, Čakovec). Osposobljeni za proizvodnju voća, povrća, njihovih prerađevina te sakupljanje i uzgoj ljekovitog bilja, 20-ak Roma/kinja pronašlo je privremeno radno mjesto u zadruzi. 4 Roma i nekoliko ekoloških poljoprivrednika osnivači su zadruge. Proizvodnja zadruge odvija se u 4 plastenika te na 10 ha poljoprivrednog zemljišta na kojem raste povrće i voće pažljivo uzgajano prema principima organske proizvodnje. S obzirom da su prvi prinosi već ubrani, čekaju se posljednje dozvole za prodaju koja će biti organizirana u vidu tjedne dostave tzv. “Zelenih košarica” sa sezonskim proizvodima i prodajom na zahtjev kupaca na lokalnim tržnicama te putem web-shopa. Zadruga najmerava trenutne aktivnosti vezane isključivo uz rad na uzgoju poljoprivrednih proizvoda i ljekovitog bilja proširiti na preradu i edukacijske aktivnosti vezane uz organsko i biodinamičko vrtlarenje. To zahtijeva dodatna ulaganja u narednom razdoblju, ali i širenje ciljanog tržišta za postizanje održivog razvoja zadruge i lokalne zajednice u kojoj djeluje.

3.17. Virovitičko-podravska županija

Strateški dokument	Županijska razvojna strategija Virovitičko-podravske županije za razdoblje do kraja 2020. godine
Vrijeme trajanja	2019. – 2020.
Dostupno	http://vpz-hr.s3-eu-west-1.amazonaws.com/wp-content/uploads/2012/11/14133113/ZRS-VPZ-do-kraja-2020.pdf
Opći cilj	1. Povećanje konkurentnosti gospodarstva Virovitičko-podravske županije 3. Unaprjeđenje kvalitete života i razvoj ljudskih resursa
Posebni cilj	1.1. Razvoj ključnih gospodarskih djelatnosti 3.2. Jačanje društvenih djelatnosti
Opis	1.1. Osnove gospodarskog razvoja Virovitičko-podravske županije čine poljoprivreda (proizvodnja šećerne repe, duhana i ljekovitog bilja) i

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>prerađivačka industrija (drvno-prerađivačka, prehrambena, industrija nemetala). Prirodne ljepote Županije predispozicija su razvoja turizma. Realizacija ovog prioriteta treba povećati i konkurentnost tih ključnih djelatnosti prvenstveno intenzivnijim korištenjem i razvojem znanja, tehnologije i inovacija. Ruralna područja postaju sve manje atraktivna za život, što je posljedica neadekvatne poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja i uzrok propadanja sve više poljoprivrednih gospodarstava. Mjere ovog prioriteta trebaju osigurati razvoj malih poljoprivrednih gospodarstava jer predstavljaju okosnicu modela održive i socijalne poljoprivrede s obzirom na depopulaciju, osobito iseljavanje mladih ljudi iz ruralnih područja te jačati diverzifikaciju lokalnih gospodarstava razvojem nepoljoprivrednih djelatnosti.</p> <p>3.2. Ovaj cilj definiran je temeljem razvojnih problema i potreba u Virovitičko-podravskoj županiji u području komunalne, prometne, energetske, elektroničko-informacijske i ostale infrastrukture, na temelju razvojnih problema u sustavu obrazovanja, centara kompetencija u obrazovanju te u segmentima ključnim za kvalitetu života koji cine zdravstvo i socijalna skrb, kulturu, sport i rekreaciju, civilno društvo, društveno poduzetništvo i povećanje zapošljivosti.</p>
Mjere	<p>1.1.2. Održivi razvoj poljoprivrede, šumarstva te ostalih gospodarskih grana u ruralnom prostoru</p> <p>3.2.7. Razvoj civilnog društva i društvenog poduzetništva</p>
Aktivnosti	<p>1.1.2. provedba okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta te poticanje osnivanja poljoprivrednih i socijalnih zadruga i drugih oblika povezivanja poljoprivrednih proizvođača</p> <p>3.2.7. stimuliranje razvoja društvenog poduzetništva u županiji</p>
Opis provedbe	<p>1.1. Ostvarenje cilja će pridonijeti smanjivanju i rješavanju utvrđenih razvojnih problema koji koče razvoj gospodarstva i razvoj ključnih gospodarskih djelatnosti, jačanje istraživanja i razvoja, primjenu novih tehnologija i inovacija, jačanje učinkovitog upravljanja regionalnim razvojem te unapređenje poslovnog okruženja za razvoj malog i srednjeg poduzetništva.</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	3.2. Ovaj cilj ostvarit će se smanjivanjem i rješavanjem utvrđenih razvojnih problema nizom povezanih mjera koje se odnose na razvoj infrastrukture, razvoj sustava odgoja, obrazovanja, osnivanjem centara kompetencija u obrazovanju, poboljšanjem sustava zdravstva i socijalne skrbi, razvoja kulture, sporta i rekreacije, razvoja civilnog društva i društvenog poduzetništva i povećanja zapošljivosti.
--	--

Strateški dokument	Županijska razvojna strategija Virovitičko – podravske županije
Vrijeme trajanja	2011. – 2013.
Dostupno	http://www.vpz.com.hr/wp-content/uploads/2012/11/Zupanijska-razvojna-strategija-2011-2013.pdf
Opći cilj	STRATEŠKI CILJ 1: Razvoj konkurentnoga gospodarstva zasnovanog na konkurentnoj poljoprivredi, poduzetništvu, izvoznoj industriji, zaštiti prirode i održivom turizmu Strateški cilj 2: Izgradnja ljudskih potencijala u skladu s potrebama tržišta rada Županije i Panonske Hrvatske
Posebni cilj	Prioritet 1.2. Stvaranje uvjeta za razvoj konkurentnog poduzetništva i izvozne industrije na osnovi lokalnih prirodnih potencijala, znanja i iskustva usklađenih s načelima održivog razvoja i očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti Prioritet 2.2. Unapređenje socijalne i zdravstvene infrastrukture i usluga
Opis	1.2..Iako velika poduzeća u Županiji imaju najveći udio u proizvodnji, zapošljavanju i izvozu, potrebno je poticati mala i srednja poduzeća koja su tržišno fleksibilnija, a mogu se dodano vezati uz proizvodnju velikih. 2.2. Specifične potrebe na području Županije zahtijevaju unapređenje socijalne i zdravstvene infrastrukture i usluga, jer veliki broj pasivnog i starog stanovništva zahtijeva dodatnu brigu i skrb, kao i stvaranje dodatnih usluga i socijalne infrastrukture. Razvojni cilj je poboljšana kvaliteta života ranjivih skupina društva, razvijena specifična i sada nedostajuća infrastruktura.
Mjere	1.2.9. Poticanje socijalnog poduzetništva

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	2.2.Poticati socijalne zadruge i nove programe
Aktivnosti	1.2.9. Razvoj socijalnog poduzetništva i društveno odgovornog poslovanja Poduzetnika
Opis provedbe	2.2. Poticati socijalne zadruge i nove programe 1.2.Nositelji prioriteta su Županija, JLS, RA VIDRA, klasteri, HGK, HOK. Okvirna financijska sredstva predviđena u iznosu od 55.000.000,00 kn iz Županijskog proračuna, JLS, državnog proračuna, fondova EU. 2.2. Nositelji projekta su Županija, JLS, zdravstvene ustanove u Županiji, centri za socijalnu skrb, poduzetnici. Okvirna financijska sredstva iznose 15.000.000,00 kn, a izvori financiranja su Županijski proračun, državni proračun, fondovi EU.

PRIMJER: Udruga Jaglac

<https://udrugamrorah.hr/institucionalna-podrska-2020-2022/>

Udruga Jaglac je primjer dobre prakse i jedna od vodećih organizacija civilnog društva u regiji za područje socijalnog zbrinjavanja i integraciju osoba s invaliditetom (posebice osoba s IT) i razvoj društvenog poduzetništva tako da u okviru svog djelovanja:

- Osnovan je centar za pružanje licencirane usluge poludnevnog/dnevnog boravka i radnu okupaciju za 10-15 korisnika uz podršku radnih asistenata,
- Stvoreni su minimalni uvjeti za povremeni smještaj i prvu stambenu zajednicu za samostalno življenje za 5-10 korisnika uz podršku domaćice,
- Stabilna je organizacijska struktura s jasnom podjelom uloga i zadataka,
- Dobro su disperzirani izvori prihoda, stvoreni preduvjeti za osiguravanje održivosti,
- Stvoreni su uvjeti za početak društvenog poduzetništva.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

3.18. Požeško-slavonska županija

Strateški dokument	Županijska razvojna strategija Požeško-slavonske županije za razdoblje do kraja 2020. godine
Vrijeme trajanja	2018. – 2020.
Dostupno	/upanijska%20razvojna%20strategija%20PS%20do%20kraja%202020.pdf
Opći cilj	Cilj 1: Povećati konkurentnost PSŽ kroz zeleni i pametni razvoj Cilj 2: Povećati kvalitetu življenja kroz održiv regionalni razvoj
Posebni cilj	Prioritet 1.1. Razvoj zelenog i inovativnog gospodarstva Prioritet 2.1. Jačanje društvenih djelatnosti
Opis	<p>1.1.1. Posebno treba ojačati malo i srednje poduzetništvo raznim mjerama na županijskoj i nacionalnoj razini te ojačati socijalno poduzetništvo koje stvara inovativna rješenja za neriješene društvene probleme i rješava poboljšanje životnih uvjeta različitih skupina ljudi. Primarni cilj socijalnog poduzetništva nije iskoristiti tržišne prilike radi ostvarivanja dobiti, nego riješiti društvene probleme.</p> <p>1.1.2. U području zdravstva i socijalne skrbi glavni su razvojni problemi u PSŽ-u: nedostatak i/ili dotrajnost prostora i opreme zdravstvenih i socijalnih ustanova, nedostatak zdravstvenih kadrova (osobito visokoobrazovanih) i kadrova u području socijalne skrbi (posebno specijaliziranih), potrebe za reorganizacijom i podizanjem kvalitete pružanja pojedinih zdravstvenih i socijalnih usluga i njihove dostupnosti, potreba intenzivnijeg provođenja programa promocije zdravlja i prevencije bolesti na svim razinama zdravstvene zaštite, nedovoljno razvijeni izvaninstitucionalni oblici skrbi za sve korisničke skupine, nepoznavanje mogućnosti koje se u sektoru socijalne skrbi mogu ostvarivati putem društvenog poduzetništva.</p> <p>2.1.4. Ovim prioritetom predviđa se poticanje umrežavanja OCD-ova na lokalnoj razini, unapređenje sustava dodjele potpora OCD-ima, razvijanje volonterstva, društveno odgovornog poslovanja kao važnih elemenata za</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	razvoj socijalne kohezije i civilnog društva te stvaranje uvjeta za razvoj društvenog i socijalnog poduzetništva.
Mjere	1.1.1. Jačanje zelenog gospodarstva 1.1.3. Osnaživanje socijalnog poduzetništva 2.1.4. Poticanje razvoja civilnog društva
Aktivnosti	1.1.1. <ul style="list-style-type: none"> • unapređenje infrastrukture zelenog gospodarstva, uključujući u području poljoprivrede • poticanje eko-inovacija u poduzetništvu 1.1.3. <ul style="list-style-type: none"> • promocija, edukacija i pružanje podrške aktivnostima socijalnog poduzetništva • jačanje kapaciteta javnih tijela, nevladinih organizacija i drugih aktera za socijalne inovacije • podrška razvoju i provedbi mjera socijalnih inovacija, posebice u području dugotrajne nezaposlenosti, nezaposlenosti mladih, brige za osobe u riziku od socijalne isključenosti i sl. • razvoj interkulturalnih aktivnosti usmjerenih na mladež i starije osobe • poticanje i pružanje podrške aktivnostima međugeneracijske solidarnosti („sijeda/bijela“ ekonomija) • poticanje i razvoj poduzetničkih aktivnosti kod privatnih subjekata koji pružaju socijalnu skrb 2.1.4. <ul style="list-style-type: none"> • poticati OCD-e na osmišljavanje novih kreativnih inovacija za razvoj društva • poticati dijalog i suradnju između javnog, civilnog i poslovnog sektora • razvijati suradnju JLS-a s OCD-ima na zajedničkoj provedbi projekata usmjerenih na zadovoljenje potreba građana
Opis provedbe	Strategija će se realizirati putem provedbe niza konkretnih projekata koji će poduprijeti ostvarenje definiranih mjera, prioriteta i ciljeva u

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	predviđenom razdoblju. Uspješnost provedbe svih predviđenih projekata, a time i mjera, prioriteta i ciljeva osigurat će se izrađenim Akcijskim planom za razdoblje do kraja 2020. godine. Njime je ostvarena poveznica Strategije i svih očekivanih izvora financiranja njezine provedbe (npr. sredstva javnih proračuna, fondovi EU-a, javno-privatna partnerstva i dr.).
--	--

Strateški dokument	Strategija razvoja ljudskih potencijala Požeško-slavonske županije za razdoblje 2016.-2020. godine
Vrijeme trajanja	2016. – 2020.
Dostupno	https://www.panora.hr/wp-content/uploads/2020/08/strategija_razvoja_ljudskih_potencija.pdf
Opći cilj	Prioritet 2: Promicanje socijalne i profesionalne integracije socijalno isključenih i diskriminiranih pojedinaca i skupina
Posebni cilj	/
Opis	<p>2.3. Veliki broj radno aktivnog stanovništva izrazito je pasivan za uključivanje na tržište rada. Razlozi tome su mnogobrojni (socijalna davanja, dotacije iz inozemstva, tradicionalna kultura, obeshrabrenost mnogim neuspješnim pokušajima aktiviranja...) i zbog toga aktivnosti usmjerene na integraciju trebaju biti usmjerene na sva područja života i na sve razine.</p> <p>2.4. Društvena poduzeća mogu osigurati zapošljavanje prije svega ranjivih skupina (osobe s invaliditetom, dugotrajno nezaposleni, stradalnici Domovinskog rata i sl.) i tako smanjiti broj ljudi izloženih riziku siromaštva. Njihovo djelovanje omogućuje integraciju ranjivog stanovništva u radno okruženje i njegovu socijalno-ekonomsku uključenost.</p>
Mjere	<p>2.3. Integracija što većeg broja skupina i pojedinaca na svim područjima i razinama (kulturna, društvena, socijalna)</p> <p>2.4. Povećanje broja društvenih poduzeća kao mogućnosti olakšanog pristupa zapošljavanju osoba u nepovoljnom položaju</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Aktivnosti	2.3. poticanje razvoja mreže socijalnih usluga, društvenog poduzetništva i socijalne ekonomije 2.4. <ul style="list-style-type: none"> • istraživanja o utjecaju društvenih poduzeća na lokalnoj razini • razvoj poslovnih ideja i planova za start-up društvena poduzeća • jačanje kapaciteta zaposlenih u DP • razmjena dobre prakse i razmjena poslovnih modela DP na regionalnoj, državnoj i razini EU
Opis provedbe	2.3. Izvori financiranja ESF, ostali EU fondovi, nacionalna i lokalna sredstva Procjena vrijednosti financiranja 1.500.000 kuna (200.000 eura). 2.4. Izvori financiranja ESF, ostali EU fondovi, nacionalna i lokalna sredstva Procjena vrijednosti financiranja 1.100.000 kuna (150.000 eura).

Primjer: Socijalna zadruga PET PLUS

Dostupno: <http://cedra.hr/assets/attach/posts/785/soccoop.pdf>

Od 2010. godine zadruga PET PLUS, osnovana na inicijativu Udruge PET PLUS i nekoliko bivših ovisnika u Novom Zvečevu, okuplja i pomaže bivšim ovisnicima u rehabilitaciji i resocijalizaciji, pružajući im priliku za bolji i mirniji život. Osam članova zadruge bavi se djelatnostima koje u konačnici imaju za cilj oživljavanje područja od posebne državne skrbi te uključuju ekološki poljoprivredni uzgoj i preradu ekološki prihvatljivih namirnica, preradu i obradu drveta te izradu suvenira i namještaja. Osim navedenih djelatnosti, zadruga se bavi i pružanjem usluga završnih radova u građevinarstvu, uređenjem i održavanjem travnatih površina, sjećom šuma i uslugama prijevoza. Razvoj zadruge doveo je do pokretanja djelatnosti pirografije krajem 2011. godine, pa je uz potporu Ministarstva gospodarstva RH nabavljen pirograf, uređena radionica, suvenirnica i zaposlen jedan rehabilitirani ovisnik. U skoroj budućnosti planira se dodatni razvoj zadruge u segmentu obrade drveta i izrade drvenih suvenira što će još više ojačati društveni utjecaj zadruge.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

3.19. Grad Zagreb

Strateški dokument	Razvojna strategija grada Zagreba do 2020.
Vrijeme trajanja	2014 - 2020.
Dostupno	https://www.zagreb.hr/UserDocsImages/gu%20za%20strategijsko%20planiranje/Razvojna%20strategija%20Grada%20Zagreba_SGGZ_18-17.pdf
	<p>Razvojna strategija Grada Zagreba za razdoblje do 2020. godine temeljni je strateški dokument politike regionalnog razvoja za Grad Zagreb, u kojem su definirani ciljevi i prioriteti za njegov razvoj. Svrha ove Razvojne strategije je definirati razvojne probleme Grada te načine optimalnog korištenja njegovih vrijednih resursa i potencijala koji će omogućiti učinkovitiji, kvalitetniji i uravnoteženiji razvoj Grada kao cjeline. Razvojna strategija je izrađena u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14) i Smjernicama Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije za izradu županijskih razvojnih strategija, praćenje i vrednovanje njihove provedbe iz rujna 2015.</p> <p>Vizija</p> <p>Grad Zagreb - urbani inkubator održivih koncepata, poduzetništva i novih vrijednosti. Vizija Grada Zagreba kao urbanog inkubatora ostvaruje se pomicanjem granica u svim, za Grad značajnim područjima rada i djelovanja, primjenom poduzetničkog pristupa – pristupa koji se ne zadovoljava s postojećim, koji u kreativnom procesu traži nove ideje i teži stvaranju novih vrijednosti. Ciljevi Vizija se ostvaruje sinergijskim djelovanjem definiranih strateških ciljeva:</p> <p>Cilj 1. Konkurentno gospodarstvo Cilj 2. Razvoj ljudskih potencijala Cilj 3. Zaštita okoliša i održivo gospodarenje prirodnim resursima i energijom Cilj 4. Unapređivanje prostornih kvaliteta i funkcija grada Cilj 5. Unapređivanje kvalitete življenja Cilj 6. Unapređivanje sustava upravljanja razvojem</p> <p>Ciljevi se ostvaruju kroz definirane mjere.</p> <p>Provedba Razvojne strategije Grada Zagreba prikazana je kroz tri poglavlja koja obuhvaćaju financijski okvir za provedbu, institucionalni okvir te strateške projekte grada. Provedbeni mehanizmi Razvojne strategije Grada</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	Zagreba detaljno su razrađeni kod svake od pojedinih mjera. Za svaku mjeru naznačeni su nositelji mjera odgovorni za njezinu provedbu.
Mjera 1.1.3.	Razvoj povoljnog financijskog okruženja za malo/srednje poduzetništvo i obrtnike Popis indikativnih aktivnosti - provesti analizu i izbor optimalnog modela poticanja - utvrditi kriterije za kreditiranje i subvencioniranje te pojednostaviti i skratiti procedure za njihovo ostvarivanje - pratiti i vrednovati učinkovitost, te predlagati unapređenje modela dodjele financijskih sredstava na temelju povratnih informacija i stručnih analiza - dodjela poticajnih financijskih sredstava poduzetnicima (poticajna kreditna sredstva; potpore za razvoj obrtničkih djelatnosti, osobito deficitarnih, za razvoj društvenog/socijalnog poduzetništva samozapošljavanje, potpore za poduzetnike početnike, za razvoj ženskog poduzetništva, za promicanje poduzetništva i obrta i dr.) - Dodjela potpora za društveno poduzetništvo - provoditi aktivnosti na razvoju novih modela financiranja investicijskih projekata obrtnika i poduzetnika
Mjera 2.2.1	Prilagodba obrazovnih programa i provođenje aktivnih mjera zapošljavanja Popis indikativnih aktivnosti - provesti istraživanje ponude i potražnje na tržištu rada - provesti analizu gospodarskih grana/djelatnosti s najvećom dodanom vrijednosti u Gradu Zagrebu - provesti istraživanje kompetencija potrebnih za radna mjesta u djelatnostima koje najviše zapošljavaju - podupirati razvoj strukovnog obrazovanja i stručnog osposobljavanja - stipendirati učenike strukovnih škola koji se upisuju u deficitarna zanimanja - podupirati razvoj kvalitetnih usluga profesionalnog usmjeravanja i savjetovanja - promicati uporabu informatičkih i komunikacijskih tehnologija i novih tehnika predavanja u strukovnom obrazovanju i stručnom osposobljavanju - poticati sve aktivnosti koje pridonose zapošljavanju (infocentri, volonterstvo, stvaranje novih oblika poslova/zapošljavanja i dr.) - poticati nove oblike društvenog poduzetništva (po uzoru na svjetske HUB-centre)
Mjera 2.2.3.	Jačanje kompetencija i povećanje poslovnih mogućnosti za ranjive grupe kroz programe socijalne ekonomije Popis indikativnih aktivnosti

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<ul style="list-style-type: none"> - razvijati nužne alate i mehanizme za potpuno provođenje ideje socijalnog gospodarstva - podupirati partnerstvo između svih sudionika u razvoju zajednice (sindikati, javne institucije, udruge poslodavaca, radnici, nevladin sektor, poduzeća, druga udruženja itd.) - osiguravati uvjete za rad i poboljšanje kvalitete rada ranjivih skupina - nastaviti provođenje aktivnosti za realizaciju izgradnje kompleksa URIHO na Kajzerici - razvoj i poticanje razvoja društvenog poduzetništva kroz socijalne zadruge nezaposlenih veterana Domovinskog rata <p>Razvoj i poticanje razvoja društvenog poduzetništva kroz socijalne zadruge nezaposlenih veterana Domovinskog Rata</p>

Strateški dokument	Program poticanja razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva u Gradu Zagrebu u 2019-2023
Vrijeme trajanja	2019 - 2023.
Dostupno	www.zicer.hr
	<p>Program je izrađen sukladno Zakonu o poticanju razvoja malog gospodarstva (Narodne novine 29/02, 67/07, 53/12, 56/13, 121/16) kojim se uređuju osnove za primjenu poticajnih mjera gospodarske politike usmjerenih razvoju, restrukturiranju i tržišnom prilagođavanju malog gospodarstva te osnivanje Hrvatske agencije za malo gospodarstvo (HAMAG-BICRO) i Zakonu o unapređenju poduzetničke infrastrukture (Narodne novine 93/13, 114/13, 41/14, 57/18) kojim se uređuju, između ostaloga, pitanja određenja poduzetničke infrastrukture i poduzetničkih potpornih institucija (PPI) te sustavi potpora, odnosno preduvjeti i kriteriji odobravanja potpora za unaprjeđenje poslovnih aktivnosti poduzetničkih potpornih institucija.</p> <p>S obzirom da se Program temelji na Razvojnoj strategiji Grada Zagreba za razdoblje do 2020. godine, ciljevi Programa su komplementarni s ciljevima Razvojne strategije.</p>
Mjera 1.7.	<p>Potpore za razvoj društvenog poduzetništva</p> <p>Grad Zagreb je, kao gospodarski centar Republike Hrvatske i socijalno osjetljiva sredina, prepoznao važnost društvenog (socijalnog) poduzetništva,</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>odnosno uključivanje u poduzetništvo i tržište rada marginaliziranih, socijalno osjetljivih skupina kao što su primjerice osobe s invaliditetom, osobe s umanjenom radnom sposobnošću, žrtve nasilja u obitelji, roditelji ili skrbnici djece s teškoćama u razvoju, pripadnici romske nacionalne manjine i druge teže zapošljive osobe. Društveno poduzetništvo važno je i stoga što pridonosi postavkama kružne, tj. cirkularne ekonomije, koja ima drugačiji pristup gospodarskim procesima, kako u održivom iskorištavanju resursa, odnosno učinkovitim korištenju, uporabi, recikliranju i ponovnom korištenju resursa, tako i u socijalno odgovornijem, društveno uravnoteženijem te pravednijem pristupu gospodarstvu. Naime, društveni poduzetnici ponajprije teže ostvarivanju društvenih i ekoloških ciljeva, a veći dio ostvarene dobiti ili višak prihoda ulažu u daljnji razvoj svoje djelatnosti.</p> <p>Stoga se, sa svrhom promicanja i razvoja društvenog poduzetništva i društvenih poduzetničkih inicijativa radi osiguranja društvene kohezije kao i uključivanje u poduzetništvo i tržište rada marginaliziranih, socijalno osjetljivih skupina radi sprječavanja socijalne isključenosti, planira dodjela financijskih potpora društvenim poduzetnicima, te intenzivnije aktivnosti na pružanju stručne pomoći. To je posebice važno iz razloga što je analizom učinaka dosadašnjih projekata društvenih poduzetnika u većem broju slučajeva uočen problem njihove financijske održivosti.</p>
Svrha	promicanje i razvoj društvenog poduzetništva i društvenih poduzetničkih inicijativa radi osiguranja društvene kohezije kao i uključivanje u poduzetništvo i tržište rada marginaliziranih, socijalno osjetljivih skupina radi sprječavanja socijalne isključenosti
Aktivnosti	stručna i financijska potpora društvenim poduzetnicima koji ponajprije teže ostvarivanju društvenih i ekoloških ciljeva, veći dio ostvarene dobiti/višak prihoda ulažu u daljnji razvoj svoje djelatnosti te koji zapošljavaju ili planiraju zaposliti teže zapošljive osobe (osobe s invaliditetom/umanjenom radnom sposobnošću/žrtve nasilja u obitelji/roditelji ili skrbnici djece s teškoćama u razvoju/pripadnici romske nacionalne manjine/ druge teže zapošljive osobe)
Opis provedbe	<p>Provedba Programa poticanja razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva u Gradu Zagrebu 2013. – 2017.</p> <p>Mjera 1.7. Potpore za društveno poduzetništvo</p> <p>Tijekom 2014. i 2015. godine, u suradnji s Centrom za eko-društveni razvoj CEDRA, organiziran je ciklus radionica čiji je cilj bio informiranje i ostvarenje ideje organizacije socijalnog/društvenog poduzetništva. Na tim je radionicama sudionicima prezentirana mogućnost djelovanja socijalnih/društvenih poduzetnika kroz razvoj različitih društveno-poduzetničkih modela, generirana</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

su idejna rješenja proizvoda/usluga za buduće zadružno/društveno poduzetničke pothvate, te je omogućeno mentorstvo pri izradi studija izvedivosti i poslovnih planova socijalnih/društvenih poduzetnika.

Nakon provedenih edukacija kreirana je nova mjera u okviru Programa - potpore za društveno poduzetništvo, čija je svrha promicanje i razvoj društvenog poduzetništva i društvenih poduzetničkih inicijativa, radi osiguranja društvene kohezije kao i uključivanje u poduzetništvo i tržište rada marginaliziranih, socijalno osjetljivih skupina radi sprječavanja socijalne isključenosti. Gradonačelnik Grada Zagreba donio je Pravilnik o kriterijima i načinu dodjele potpora za razvoj društvenog poduzetništva (Službeni glasnik Grada Zagreba 22/15, 20/16 i 18/18) temeljem kojeg su do sada raspisana tri javna natječaja za dodjelu potpora za razvoj društvenog poduzetništva. Sukladno raspisanim natjecajima potpore su odobravane u iznosu od 50.000,00 do 350.000,00 kuna za ulaganje u prostor, nabavu/prilagodbu opreme, nabavu sirovina i promaterijala te marketinške aktivnosti.

U 2015. godini odobrene su potpore za 9 projekata društvenih poduzetnika, odnosno socijalnih zadruga, u iznosu od 2.319.237,61 kunu, u 2016. proširen je obuhvat korisnika tj. društvenih poduzetnika, te je socijalnim zadrugama i trgovačkim društvima u vlasništvu udruga odobreno 8 potpora u iznosu od 2.582.167,27 kuna, dok su u 2018. odobrene ukupno 3 potpore u iznosu od 862.424,74 kune.

Iz dostavljenih završnih izvještaja o provedbi projektnih aktivnosti vidljivo je da je, osim jačanja kapaciteta društvenih poduzetnika, omogućeno i zapošljavanje teže zapošljivih osoba. Tako su tijekom provedbe projekata u 2016. godini socijalne zadruge imale ukupno 30 zaposlenih od kojih glavninu čine mlade osobe do 30 godina starosti, osobe s invaliditetom i bivši ovisnici.

Društveni poduzetnici, kojima su odobrene potpore krajem 2016. godine i koji su provodili projektne aktivnosti tijekom 2017., zapošljavali su ukupno 37 radnika od kojih je bilo, među ostalima, 14 osoba s invaliditetom ili umanjenom radnom sposobnošću, jednako toliko mladih do 30 godina, 1 roditelj ili skrbnik djece s teškoćama u razvoju te 3 druge teže zapošljive osobe.

Analizirajući učinke projekata društvenih poduzetnika uočen je problem financijske održivosti tih projekata, a s čime je onda povezano i pitanje zaposlenosti s obzirom da su pojedine osobe zaposlene samo za vrijeme trajanja projekta, tj. za vrijeme dok se njihove plaće mogu financirati sredstvima potpore, kao i mogućnost isplate relativno niskih plaća zbog čega jedan dio zaposlenih odlazi nakon što nađu bolje plaćeni posao.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>Grad Zagreb je u okviru manifestacije „Tjedan udruga“, u lipnju 2018., u Gradskoj skupštini Grada Zagreba, organizirao okrugli stol pod nazivom: „Izazovi razvoja socijalnog poduzetništva u gradu Zagrebu“. Okruglom stolu prisustvovalo je 50-ak sudionika iz organizacija civilnog društva te ustanova, koji su u kvalitetnoj raspravi problematizirali trenutnu situaciju vezanu uz razvoj socijalnog poduzetništva u gradu Zagrebu te mogućnosti za uključivanje organizacija civilnog društva.</p>
--	---

Strateški dokument	Strategija za razvoj ljudskih potencijala Grada Zagreba
Vrijeme trajanja	2017 – 2020
Dostupno	http://www.skupstina.zagreb.hr/UserDocsImages/popis_vazecih_propisa/Strategija%20razvoja%20ljudskih%20potencijala%20GZ%202017-2020.pdf
	<p>Strategija razvoja ljudskih potencijala Grada Zagreba 2017. - 2020. predstavlja jasno strateško usmjerenje prema ostvarenju vizije grada Zagreba kao središta gospodarskih i poduzetničkih aktivnosti, s visokom zapošljivošću radne snage koja odgovara potrebama dinamičnog tržišta rada i slijedi načela održivog razvoja. Za ostvarenje ove vizije Strategija postavlja četiri strateška cilja:</p> <p>Strateški cilj 1: Uskladiti obrazovne programe i aktivnosti za cjeloživotno učenje sukladno potrebama tržišta rada, u suradnji s gospodarskim sektorom i organizacijama civilnog društva.</p> <p>Strateški cilj 2: Proširiti i unaprijediti lokalni sustav podrške za zapošljavanje i aktivaciju na tržištu rada.</p> <p>Strateški cilj 3: Osigurati uvjete za stvaranje novih i očuvanje postojećih radnih mjesta razvojem ljudskih potencijala za razvoj, rast i održivost poslovnih subjekata.</p> <p>Strateški cilj 4: Jačanje Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Grada Zagreba sukladno Operativnom protokolu LPZ-a.</p>
Mjera 3.1.	<p>Pružati savjetodavnu podršku poduzetnicima početnicima te malim i srednjim poduzetnicima kroz mentorstvo, edukacije i treninge za razvijanje i testiranje poslovnih modela u svrhu razvoja poslovnih subjekata te za jačanje kapaciteta za upravljanje rastom</p> <p>Opis aktivnosti za provedbu mjere</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	Aktivnost 5 Pružanje edukacija i mentorstva za razvoj društvenog poduzetništva
Mjera 3.3.	<p>Poticanje razvoja društvenog poduzetništva</p> <p>Opis aktivnosti za provedbu mjere:</p> <p>Aktivnost 1 Pružanje financijske potpore razvoju i poslovanju društvenih poduzetnika</p> <p>Aktivnost 2 Pružanje savjetodavne podrške za uključivanje pripadnika ranjivih skupina na tržištu rada u društvenom poduzetništvu</p> <p>Aktivnost 3 Promoviranje koncepta društvenog poduzetništva među postojećim i potencijalnim poduzetnicima kroz edukacije i javna događanja, kako bi ih se potaknulo za društveno-poduzetničko djelovanje</p>
Mjera 2.1.	<p>Strateški cilj 2: Proširiti i unaprijediti lokalni sustav podrške za zapošljavanje i aktivaciju na tržištu rada. Ovaj strateški cilj kroz svoje mjere želi aktivirati sve lokalne resurse i kapacitete organizacije na području Grada Zagreba kako bi se unaprijedilo funkcioniranje mehanizama tržišta rada i poboljšala kvaliteta interakcije između poslodavaca i posloprimaca. U proteklom razdoblju su se kapaciteti raznih organizacija značajno razvili kako bi pružale specijalizirane usluge i podrške vezane za uključivanje i interakciju na tržištu rada te se kroz ovaj cilj želi taj potencijal sustavno aktivirati.</p> <p>Razvoj kapaciteta lokalnih dionika u svim sektorima za podršku za zapošljavanje, međusobnu suradnju i povezivanje, posebice za ranjive skupine.</p> <p>Iako izrijeком ne spominje društveno poduzetništvo, načelno kao horizontalno načelo može biti korišteno u gotovo svim mjerama ovog strateškog cilja.</p> <p>Aktivnost 3 - Razvoj socijalnih inovacija koje doprinose zapošljavanju</p> <p>Aktivnost 4 - Razvoj usluga koje doprinose zapošljavanju i posebnih oblika podrške za pojedine ranjive skupine na tržištu rada</p>
Opis provedbe prethodnih strategija razvoja ljudskih potencijala	<p>Prethodna Strategija razvoja ljudskih potencijala Grada Zagreba donesena je odlukom Gradske skupštine Grada Zagreba 14. lipnja 2011. godine. Strategija je sadržavala 3 strateška cilja i ukupno 17 mjera koji su predstavljeni u nastavku kao i zaključci njihove provedbe. Cilj 1: Povećavati konkurentnost gospodarstva i zaposlenost - Mjera 1: Značajnije razvijati i koristiti pogodnosti geoprometnog položaja Grada Zagreba za gospodarski razvoj grada, pa tako i zapošljavanja - Mjera 2: Jačanje ukupne poduzetničke, tehnološke</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

infrastrukture i poslovnog okruženja Zagreba radi daljnjeg razvoja ljudskog potencijala i zapošljavanja. Gospodarski pokazatelji koji su predstavljeni u Analizi stanja pokazuju na pozitivne trendove od 2013. godine u razvoju gospodarstva pa time i zaposlenosti, nakon iznimno teškog stanja slijedom globalne recesije. Značajna ulaganja koja su ostvarena u unapređenje poduzetničke potporne infrastrukture također su doprinijela konkurentnosti poduzetnika na području Grada Zagreba, a time i promjeni trendova u zapošljavanju. Cilj 2: Razvoj uravnoteženog tržišta rada - Mjera 3: Analiza tržišta rada - Mjera 4: Unaprijediti kvalitetu strukovnog obrazovanja i stručnog osposobljavanja - Mjera 5: Povezivanje cjeloživotnog učenja s tržištem rada - Mjera 6: Promicanje poduzetničke kulture i samozapošljavanja - Mjera 7: Povećanje prilagodljivosti radne snage i poslodavaca kroz podršku u osposobljavanju za poslovne subjekte/poslodavce - Mjera 8: Razvoj i provođenje aktivnih mjera zapošljavanja - Mjera 9: Jačanje sposobnosti javne službe zapošljavanja za pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju - Mjera 10: Razvoj partnerstva i podržavanje partnerskih inicijativa - Mjera 11: Promicanje jednakih mogućnosti na tržištu rada. Tijekom prethodnog perioda uloženi su znatni napor svih dionika na tržištu rada Grada Zagreba kako bi se umanjili negativni utjecaji recesije na tržište rada. Niz programa i projekata koji su financirani i iz proračuna Grada Zagreba i iz fondova EU doprinijeli su značajnim ulaganjima u obrazovanje, poticanje samozapošljavanja i uslugama podrške za različite skupine nezaposlenih osoba. Upravo značajan broj provedenih projekata financiranih iz fondova EU u području podrške za zapošljavanje i razvoja obrazovnih programa, a koji su bili temeljeni na partnerskoj osnovi, jasno ukazuju na kapacitet svih dionika za doprinos razvoju uravnoteženog tržišta rada u Gradu Zagrebu, ali i šire. U ovom se segmentu i dalje ističu razvojne potrebe za unapređenje kvalitete strukovnog obrazovanja i prije svega njegove privlačnosti za buduće generacije. Kroz prethodni period razvijeni su kapaciteti Lokalnog partnerstva za zapošljavanje, povećao se broj članica i osiguralo se aktivno uključivanje lokalnih dionika u definiranje partnerskih inicijativa na tržištu rada. Kroz projekte razvoja kapaciteta LPZ-a provedene su analize lokalnog tržišta rada kao i postavljeni temelji za daljnji razvoj metoda izrade lokalnih analiza tržišta rada kao kvalitetne podloge za buduće mjere. Cilj 3: Razvoj i uspostava aktivne socijalne politike Grada Zagreba - Mjera 12: Radno aktiviranje radno sposobnih nezaposlenih, a posebno korisnika socijalne pomoći - Mjera 13: Povećati poslovne mogućnosti za ranjive skupine unutar socijalnog gospodarstva - Mjera 14: Poboljšanje pristupa i sudjelovanja ranjivih skupina u sustavu obrazovanja i na tržištu rada

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

- Mjera 15: Osiguravanje mehanizama zaštite od diskriminacije u području zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom - Mjera 16: Sustavno osposobljavanje osoba s invaliditetom u cilju osnaživanja i konkurentnosti na tržištu rada - Mjera 17: Sustavno senzibiliziranje poslodavaca za zapošljavanje osoba s invaliditetom Grad Zagreb se ističe svojom sveobuhvatnom socijalnom politikom, a kojoj je provedba ove Strategije također doprinijela. Socijalni plan Grada Zagreba 2014. – 2020. i Strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom Grada Zagreba (2011. - 2015. i 2016. - 2020.) postavile su šire temelje za aktivnu socijalnu politiku prema pojedinim ranjivim skupinama. Strategija razvoja ljudskih potencijala djelovala je komplementarno toj politici kroz jasno usmjerenje na uključivanje različitih skupina na tržište rada. Pri tome se ističe značajan broj projekata koji su financirani kako iz proračuna Grada Zagreba tako i iz fondova EU koji su doprinijeli uključivanju različitih skupina na tržište rada – osoba s invaliditetom, beskućnika, žrtava obiteljskog nasilja, mladih nezaposlenih osoba i drugih. Grad Zagreb se ističe i pružanjem sustavne podrške razvoju društvenog poduzetništva kao jednog iznimno važnog pristupa uključivanju ranjivih skupina na tržište rada. Tijekom rada Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Grada Zagreba i spomenutih projekata razvoja kapaciteta LPZ-a provedena su istraživanja među članicama LPZ-a, s ciljem dobivanja kvalitetne povratne informacije i o samoj Strategiji razvoja ljudskih potencijala Grada Zagreba. Pri tome su definirane preporuke koje su također korištene pri izradi ove Strategije. U nastavku su navedene preporuke članica LPZ-a temeljem ankete provedene tijekom 2014. godine: - strateški dokumenti trebaju biti jasni, koncizni, interesantni i ciljani; aktualni SRLJP je preopširan i pun suvišnih podataka, trebao bi biti konkretniji, najviše 30 stranica teksta - Strategija bi u ovako opsežnom obliku trebala imati provedbene ili operativne planove za svaki strateški cilj, u kojima bi se tada mogli jasnije navoditi određeni projekti, aktivnosti i mjere kako bi se cilj mogao ispuniti - u SRLJP-u se treba usredotočiti na nekoliko ključnih pitanja, a druga pitanja trebaju ostati u domeni drugih relevantnih strategija - sadrži puno nepovezanih mjera opće socijalne politike koje ne odražavaju zbilju u kojoj građani žive umjesto puno analize i statističkih podataka, u Strategiji bi trebalo izdvojiti najkritičnije ili najizazovnije probleme te temeljem njih izraditi konkretnije mjere unutar strateških ciljeva - učvrstiti vezu i usklađenost SRLJP-a i Razvojne strategije Grada Zagreba (ZagrebPlan) - treba sadržavati financijski plan te izvore financiranja - treba sadržavati plan praćenja i vrednovanja - potrebno je kvantificirati pokazatelje, detaljnije definirati odgovornosti i procese kako bi bilo moguće daljnje praćenje i kvalitetna analiza rezultata - javnost, članovi

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>LPZ-a i drugi relevantni dionici moraju biti informirani i uključeni u provedbu - transparentnija komunikacija SRLJP-a, kratkoročno i dugoročno - potrebno je sustavno raditi na provedbi aktivnosti koje Strategija predlaže - SRLJP bi trebalo terminološki uskladiti i ujednačiti. Navedene preporuke su uzete u obzir pri planiranju daljnjeg rada LPZ-a, što je vidljivo i iz aktivnosti koje su provedene u periodu od 2015. do 2016. godine kroz projekt PIIP Forum. Također, navedene preporuke uzete su u obzir i pri izradi ove Strategije.</p>
--	--

Strateški dokument	STRATEGIJA KULTURNOG I KREATIVNOG RAZVITKA GRADA ZAGREBA.
Vrijeme trajanja	2015. – 2022
Dostupno	https://www.zagreb.hr/UserDocsImages/arhiva/04%20Strategija.pdf
	<p>Vizija</p> <p>Grad Zagreb je dinamičan, otvoren i inovativni europski grad kulture koji je dostupan, atraktivan i ugodan za svoje građane, turiste i buduće generacije. To je grad ugodnog, privlačnog i kreativnog života i radnog okruženja zbog inovativnih projekata u kulturi i umjetničkih inicijativa, dobro očuvane kulturne baštine, kao i sveprisutne brige za održivi razvoja.</p> <p>Opći strateški ciljevi su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • očuvati, zaštititi i promovirati materijalnu i nematerijalnu kulturnu baštinu, poduprijeti razvoj i raznolikost kulturnog i umjetničkog stvaralaštva kao doprinos kvaliteti života građana te prepoznatljivosti kulture grada Zagreba, • povećati interes, znatiželju, sudjelovanje i uključivanje građana u kulturne aktivnosti, • poduprijeti i prepoznati važnost kreativnih industrija kao pokretača gospodarskog rasta, • unaprijediti međusektorsku suradnju i suradnju gradskih javnih, privatnih i civilnih kulturnih organizacija na području Grada Zagreba i pružiti poticaj europskoj dimenziji kulturne suradnje, • osigurati izvrsnost upravljanja kulturom Grada Zagreba jačanjem kapaciteta i upravljačkih sposobnosti nadležnog gradskog ureda; • ojačati i unaprijediti kapacitete organizacija u području umjetnosti i kulture; • omogućiti financijsku održivost perspektivnih projekata, programa i poduzetničkih pothvata kulturnih i kreativnih industrija.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Opći strateški cilj 4.	Unaprijediti međusektorsku suradnju i suradnju gradskih javnih , privatnih i civilnih kulturnih organizacija na području Grada Zagreba i pružiti poticaj europskoj dimenziji kulturne suradnje
Posebni strateški ciljevi 4.6.	<p>4.6. Otvaranje i povezivanje kulture s drugim oblicima društvenog djelovanja kroz razvoj inovativnih institucionalnih formata i odgovarajuće infrastrukture za takve oblike djelovanja</p> <p>Povezivanje javnog i civilnog kulturnog sektora U Gradu Zagrebu potrebno je razvijati novi model civilno-javnog partnerstva za upravljanje lokalnom infrastrukturom koja je namijenjena za interdisciplinarnu potrebu kulture, organizacije civilnog društva i lokalne zajednice. Društveno-kulturni centri će postati važna mjesta okupljanja građana i aktivnog uključivanja lokalne zajednice u raznolike aktivnosti organizacija civilnog društva. Osim što osiguravaju povećani pristup kulturi i kreativnim aktivnostima, oni su i prostori u kojima se ostvaruje socijalna integracija. Kroz razvoj raznovrsnih interkulturalnih programa koji su usmjereni različitim manjinama povećava se njihova vidljivost u društvu, potiče njihovo aktivno uključivanje u zajednicu te promoviraju njihova prava. Osim toga, društveno-kulturni centri predstavljaju ključnu polugu društvenog poduzetništva te time mogu snažno doprinijeti socijalnom uključivanju i zapošljavanju te sveukupnom društvoekonomskom razvoju. Društveno-kulturni prostori su u kojima bi se mogli provoditi različiti oblici neformalnih edukacijskih programa kojima se potiče cjeloživotno obrazovanje različitih društvenih skupina.</p>

Primjer: SURADNJA MUZEJA I PREDSTAVNIKA KREATIVNIH INDUSTRIJA

<https://www.zagreb.hr/UserDocsImages/arhiva/04%20Strategija.pdf>

Muzej za umjetnost i obrt potiče suradnju ustanove s umjetnicima, kustosima, dizajnerima, voditeljima dućana raznih proizvođača i obrtnika. Suradnja je potaknuta idejom dodatnog približavanja umjetnikova stvaralaštva i ideje, kroz proizvodnju uporabnih predmeta i suvenira. Kako je loša ponuda suvenira jedna od zamjerki koju ističe čak 63% posjetitelja, projektom utemeljenim na suradnji nastoji se unaprijediti turistička ponuda te doprinijeti razvoju kulturnog turizma u gradu Zagrebu. U Muzeju suvremene umjetnosti suradnja je ostvarena uz izložbe Gilbert & George „Jack freak pictures“, Ivan Kožarić „Preko crte“, Josip Vaništa „Ukidanje retrospektive“, uz izložbe u organizaciji Arhiva Toše Dabca, uz izložbu Miroslav Šutej „Retrospektiva“, Vojin Bakić „Svjetlonosne forme“, Julije Knifer „Bez kompromisa“, Peter Kogler, pri čemu je producirana širok asortiman proizvoda vezanih uz navedene izložbe.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Primjer: POGON - Zagrebački centar za nezavisnu kulturu i mlade

<https://www.zagreb.hr/UserDocsImages/arhiva/04%20Strategija.pdf>

Ustanova Pogon - Zagrebački centar za nezavisnu kulturu i mlade je započela s pripremom projekta rekonstrukcije bivše tvornice Jedinstvo u kulturni, kreativni i društveni centar na Savi. Investitor i nositelj projekta je Grad Zagreb, a podržava ga Ministarstvo kulture. Prostor je u vlasništvu Grada Zagreba i već se više od desetljeća koristi u kulturne svrhe. U jednom dijelu kompleksa djeluje klub Močvara kojeg vodi «Udruženje za razvoj kulture – URK». Rekonstrukcijom se planira neadekvatan tvornički prostor pretvoriti u fleksibilan multifunkcijski prostor prema suvremenim standardima površine od oko 3000m². Tako će Zagreb dobiti najsuvremeniji novi javni prostor za kulturu i mlade, a kreativnim korištenjem industrijskog objekta doprinijet će se revitalizaciji četvrti Trnje i područja uz Savu. Građani Zagreba, osobito mladi, dobit će nove kulturne i obrazovne sadržaje, a razvijat će se i posebni sadržaji za posjetitelje grada. Grad Zagreb i Savez udruga Operacija Grad, kao osnivači Pogona, uz potporu Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, provode projekt programskog razvoja centra i uključivanja udruga koje djeluju u drugim sektorima u cilju jačanja društvene komponente centra, a u svrhu mogućeg proširenja centra na druge lokacije i provedbu pojedinih dodatnih funkcija. Planirana je mogućnost prenamjene i priključivanja dodatnih prostora u gradu kako bi se uspostavio društveno-kulturni centar na više lokacija koji po svojim funkcijama odgovara suvremenim potrebama grada i njegovih stanovnika.

Primjer: Socijalna zadruga Kameleon

Preuzeto: <http://cedra.hr/assets/attach/posts/785/soccoop.pdf>

Socijalna zadruga Kameleon osnovana je u travnju 2013. godine s ciljem ostvarivanja i zaštite pojedinačnih i zajedničkih socijalnih, gospodarskih, ekonomskih, obrazovnih, kulturnih i drugih potreba, interesa i ciljeva ranjivih skupina društva (osobe s invaliditetom, psihičkim poteškoćama i poteškoćama u vezi uključivanja u zajednicu). Zadruga kontinuirano ostvaruje misiju društvenog uključivanja ranjivih društvenih skupina kroz obrazovanje i stručno osposobljavanje, specijalizaciju ili različite oblike cjeloživotnog učenja. Uz pružanje pomoći pri traženju zaposlenja, zadruga također provodi niz aktivnosti senzibiliziranja javnosti o radnim sposobnostima teško zapošljivih skupina ljudi te na taj način kontinuirano radi na poboljšanju kvalitete života i ravnopravnom uključivanju u lokalnu zajednicu. Djelatnosti zadruge vezane su uglavnom uz razvoj društvenopoduzetničkih pothvata u ugostiteljstvu i turizmu u vidu edukacije budućih djelatnika, ali i usavršavanje nastavnika te razvoj obrazovnih modula. Trenutnih 8 članova zadruge čine socijalni radnici, profesori, kuhari, umjetnici, konzultanti te studenti čije zajedničko iskustvo rada u profitnom i neprofitnom sektoru čini značajan razvojni potencijal zadruge.

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Primjer: Socijalna zadruga Relax

Zadruga Relax radi prvenstveno sa slijepim i slabovidnim osobama, a osnovana je nakon uočavanja prepreka koje te osobe imaju prilikom ostvarivanja prava na edukaciju, rad, pristup informacijama i posljedično postizanje financijske neovisnosti. Zadruga je pokrenuta 2006. godine na inicijativu mladih slijepih i slabovidnih osoba koje su obavile stručno osposobljavanje za zanimanje masera. Upravo naglašeni osjet dodira omogućuje im da taj posao rade vrlo senzibilno i s visokom učinkovitošću te predstavlja zanimanje kojim mogu konkurirati na tržištu. Osim mogućnosti zapošljavanja osoba s invaliditetom kroz obavljanje djelatnosti masaže i njege za održavanje tijela u raznim tehnikama, zadruga svojim članovima pruža mogućnost stručnog usavršavanja organiziranjem raznih edukativnih radionica te na taj način razvija sadašnje kapacitete i buduće potencijale zadruge. U okviru opremljenog masažnog centra trenutno je zaposleno 9 masera od kojih je 7 osoba s invaliditetom koje svojim radom podižu razinu kvalitete vlastitog i života svojih klijenata.

Primjer: Socijalno-proizvodno-uslužna zadruga Martinov plašt.

S ciljem dopiranja do najugroženijih skupina stanovništva i pružanju boljih životnih uvjeta, kao i stalne senzibilizacije javnosti za potrebe ranjivih skupina, 2011. godine osnovana je socijalno-proizvodno-uslužna zadruga Martinov plašt. Osnivače su povezala zajednička iskustva s osobama koje su smještene na rub društvene egzistencije te želja za pružanjem prilike za njihovu integraciju u društvo. Djelovanje zadruge ogleda se na područjima izvaninstitucionalne socijalne skrbi (psihološka potpora, resocijalizacija i integracija, skrb za starije), proizvodne (kućna radinost) i uslužne (kreativno osmišljavanje slobodnog vremena) djelatnosti. Članovi zadruge povezani su stavom da unapređenje skrbi o posebnim društvenim kategorijama te pružanje sveobuhvatne potpore pojedincima i obiteljima izgrađuje zdravu jezgru društva. Najnoviji projekt zadruge, urbani sklopivi vrtovi, pruža mogućnost vrtlarenja starijim i nemoćnim osobama, osobama s invaliditetom i djeci s poteškoćama u razvoju te time podižu kvalitetu njihovog svakodnevnog života stvarajući osjećaj uključenosti, korisnosti i ostvarenja vlastitog potencijala

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

3.20. Bjelovarsko-bilogorska županija

Strateški dokument	Razvojna strategija Bjelovarsko bilogorske županije 2011 - 2013
Vrijeme trajanja	2011-2021
Dostupno	https://jurabbz.hr/stratesko_planiranje.html
	Društveno poduzetništvo - nema
	STRATEŠKI CILJ 1. POVEĆANJE KONKURENTNOSTI GOSPODARSTVA ŽUPANIJE STRATEŠKI CILJ 2. UNAPRJEĐENJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE I POVEĆANJE KVALITETE ŽIVOTA STRATEŠKI CILJ 3- RAZVOJ KOMUNALNE INFRASTRUKTURE
Strateški cilj 2	Unaprjeđenje društvene infrastrukture i povećanje kvalitete života
Prioritet 2.2.	Razvoj zdravstvene, socijalne, sportske i kulturne infrastrukture
Mjera 2.2.2.	Briga o posebno osjetljivim skupinama društva Svrha i cilj mjere: Ova mjera ima za cilj uključivanje i integriranje posebno osjetljivih društvenih skupina kao što su osobe s invaliditetom, stare i nemoćne osobe, socijalno ugrožene skupine društva u sveukupne aktivnosti društvene zajednice. Zbog toga je potrebno uklanjati negativne stavove socijalne sredine prema navedenim skupinama te jačati u njima pozitivnu samopercepciju. Potrebno je osnovati ustanove i trgovačka društva radi zapošljavanja osoba s invaliditetom, te prilagoditi uvjete rada u postojećim proizvodnim kapacitetima. Aktivnosti: Promoviranje jednakih mogućnosti. Promicanje uključivanja osoba s invaliditetom u javne i privatne institucije. Promoviranje državnih poticaja za zapošljavanje osjetljivih skupina društva. Promoviranje potreba zdravog života stanovnika Županije. Organizacija primjerenih edukacija i osposobljavanja osjetljivih društvenih skupina
Prioritet 2.3.	Razvoj civilnog društva
Mjera 2.3.1.	Umrežavanje civilnih inicijativa i razvoj suradnje
Mjera 2.3.2.	Poticanje aktivnije uloge mladih

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Gradovi Bjelovar i Daruvar u svojim strateškim razvojnim dokumentima ne navode društveno poduzetništvo.

U SWOT analizi Socijalnog plana Bjelovarsko –bilogorske županije 2014-2020 se pod prilikama navodi „Razvoj socijalnog poduzetništva kao prilika za zapošljavanje ranjivih skupina i razvoj novih socijalnih usluga“. Također niti Masterplan turizma Bjelovarsko-bilogorske županije ne navodi društveno poduzetništvo.

Strateški dokument	Strategija razvoja ljudskih potencijala Bjelovarsko bilogorske županije 2015 - 2020
Vrijeme trajanja	2015-2020
Dostupno	http://lpz-bbz.com.hr/images/dokumenti/248/strategija_razvoja_ljudskih_potencijala_bjelovarsko-bilogorske_zupanije_2015.-2020..pdf
	VIZIJA: Međusobna podrška i jasna podjela odgovornosti ključnih dionika tržišta rada pridonijet će razvoju ljudskih potencijala i povećanju zapošljivosti na području Bjelovarsko-bilogorske županije. Strateški ciljevi: 1. Jačanje kompetencija i povećanje (samo)zapošljivosti dionika na tržištu rada na području BBŽ 2. Osvješčivanje o mogućnostima društvenog poduzetništva te osiguravanje dostatne podrške za pokretanje aktivnosti 3. Razvoj ljudskih kapaciteta u skladu s potrebama gospodarstva 4. Jačanje kapaciteta Lokalnog partnerstva za zapošljavanje i njegovih članova i podrška aktivnostima umrežavanja.
Strateški cilj 2	2. Osvješčivanje o mogućnostima društvenog poduzetništva te osiguravanje dostatne podrške za pokretanje aktivnosti
Prioriteti	2.1 Promocija društvenog poduzetništva na području BBŽ MJERE: Analiza stanja društvenog poduzetništva na području BBŽ Osmišljavanje i provedba edukativnih aktivnosti o društvenom poduzetništvu Provedba informativnih aktivnosti o mogućnostima društvenog poduzetništva na području BBŽ Provedba aktivnosti transfera znanja o primjerima najbolje prakse društvenog područja iz RH i okruženja Sustavna financijska potpora razvoju sektora društvenog poduzetništva Podrška obrazovnim ustanovama koje provode različite oblike društvenog poduzetništva (učeničko zadrugarstvo, vježbeničke tvrtke i sl.) Organizacija zajedničkih aktivnosti o unaprjeđenju spoznaja i znanja o društvenom poduzetništvu Organizacija prilagođenog

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>transfera znanja prema različitim dionicima zainteresiranim za društveno poduzetništvo Poticanje projekata koji promiču cjeloživotno učenje pomoću obrazovnih programa temeljenih na ishodima učenja među kojima je i društveno poduzetništvo Poticanje osposobljavanja odraslih za potrebe društvenog poduzetništva</p>
Aktivnosti	<p>Istraživanje o kapacitetima i postojanju društvenog poduzetništva na području BBŽ Definiranje zaključaka i preporuka o potrebama i mogućnostima društvenog poduzetništva na području BBŽ Analiza primjera dobre prakse društvenog poduzetništva, na razini EU i definiranje prijedloga uspješnog transfera znanja Edukacija potencijalnih pružatelja usluga u radu s ciljnim skupinama Jačanje sustava mentorstva Osmišljavanje i pružanje potpore alternativnim oblicima financiranja (uključujući etično financiranje) Uspostavljanje učeničkog zadrugarstva, vježbeničkih tvrtki i sl. Edukacija zainteresiranih dionika za uključivanje u zadrugarstvo, vježbeničke tvrtke i sl. Kreiranje obrazovnih programa za obrazovanje odraslih s elementima društvenog poduzetništva</p>
Prioritet	<p>2.2 Umrežavanje dionika marginaliziranih skupina u društvu za pokretanje aktivnosti društvenog poduzetništva MJERE: Borba protiv marginalizacije i diskriminacije osoba koje su u nepovoljnom položaju Organizacija i provedba edukativnih aktivnosti o mogućnostima uključivanja u društveno poduzetništvo, namijenjeno marginaliziranim skupinama u društvu Osiguravanje infrastrukturne podrške za postojeće i potencijalne dionike u društvenom poduzetništvu Jačanje kapaciteta za provedbu aktivnosti, ali i unaprjeđenje prepoznatljivosti, organizacija civilnog društva za funkcioniranje unutar društvenog poduzetništva</p>
Aktivnosti	<p>Poticanje sudjelovanja u aktivnostima lokalne zajednice osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada Poticanje pojedinačnih i zajedničkih nastupa društvenih poduzetnika na tržištu te potporu izgradnji zajedničkih proizvoda i usluga Razvoj inovativnih socijalnih usluga koje vode zapošljavanju osoba koje su u nepovoljnom položaju Jačanje motivacije za ponovni ulazak na tržište rada u kontekstu društvenog poduzetništva Jačanje sustava mentorstva za zapošljavanje/uključivanje u društvenom poduzetništvu Organizacija okruglih stolova i tribina namijenjenih osvješćivanju marginaliziranih skupina u društvu za ulazak u društveno poduzetništvo</p>
Prioritet	<p>2.3 Osiguranje vidljivosti i dostatne potpore društvenom poduzetništvu MJERE: Stvaranje kanala komunikacije – web platformi, organizacija okruglih stolova i konferencija Osmišljavanje prilagođenih promotivnih aktivnosti i prepoznatljivosti društvenog poduzetništva Promocija primjera dobre prakse društvenih poduzetnika kroz organizacije javnih događanja Poticanje pojedinačnih i zajedničkih nastupa društvenih poduzetnika na tržištu te potporu izgradnji zajedničkih proizvoda i usluga</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Aktivnosti	Organizacija najmanje dva seminara godišnje o mogućnostima i važnosti razvoja društvenog poduzetništva Organizacija i provedba promo aktivnosti namijenjene stanovništvu BBŽ o tome kako se najkvalitetnije uključiti u društveno poduzetništvo Organiziranje međunarodnih programa razmjene dobre prakse društvenog poduzetništva Dodjela godišnje nagrade za različite kategorije društvenih poduzetnika/ca Pokretanje informativnog web portala o deklaracijama i etiketama za proizvode i usluge s dodatnom društvenom i okolišnom vrijednosti
------------	--

Primjer: Bjelovarska trgovačka škola

Društveno poduzetništvo – nove kompetencije komercijalista - Priručnik za nastavnike

http://www.trgovackaskola-bjelovar.hr/index.php/eu_projekti/pilot-edukacija-za-uchenike-u-projektu-socijalno-poduzetnistvo-nove-kompet

Priručnik za nastavnike srednjih škola na temu društvenog poduzetništva zajedno s pripadajućim školskim kurikulumom je izrađen u sklopu projekta „Socijalno poduzetništvo – nove kompetencije komercijalista“ financiranog iz Europskog socijalnog fonda.

NOSITELJ PROJEKTA: Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar

PARTNERI: Ekonomska i trgovačka škola Čakovec, Srednja škola „Ivan Seljanec“ Križevci, Srednja škola Koprivnica, Socijalna zadruga Pružimo ruke Bjelovar, Socijalna zadruga Humana Nova Čakovec, Hedona d.o.o. Križevci, Studentski poduzetnički inkubator Sveučilišta u Zagrebu

SURADNICI/DIONICI: Bjelovarsko-bilogorska županija, Koprivničko-križevačka županija, Međimurska županija, Grad Križevci, Hrvatska gospodarska komora - Županijska komora Bjelovar, Hrvatski zavod za zapošljavanje - PU Bjelovar

Provedbom projekta „Socijalno poduzetništvo – nove kompetencije komercijalista“ omogućeno je uvođenje suvremenog sadržaja iz područja društvenog poduzetništva u nastavni predmet Poduzetništvo. Primjena suvremenih i inovativnih procesa, aktivnosti i metoda omogućuje učenicima stjecanje relevantnih kompetencija i povećavanje zapošljivosti

Primjer: Socijalna zadruga Pružimo ruke

<http://cedra.hr/assets/attach/posts/785/soccoop.pdf>

Socijalna zadruga Pružimo ruke, osnovana 2012. godine, kroz svoje djelatnosti podržava razvoj socijalnog poduzetništva, prvenstveno kroz žensko poduzetništvo, zapošljavanje i samozapošljavanje te druge oblike osiguranja materijalne egzistencije žrtava obiteljskog nasilja, nezaposlenih i žena s teškoćama u stjecaju financijske neovisnosti. Osim toga, zadruga, u suradnji s Udrugom tradicijske kulture Petrine pletilje, organizira i provodi edukacije za stjecanje vještina ručne izrade suvenira i drugih predmeta od prirodnih

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

materijala. Zadruga ima značajnu podršku Grada Bjelovara, koji je prepoznao njezinu vrijednost te se uključio kao partner u projektu “Cekeer za laptop” za proizvodnju jedinstvenog proizvoda koji spaja tradicionalnu proizvodnju - pletenje, ekološke materijale - kukuruzovinu, moderne tehnologije - it gadžete, suvenire i uporabnu vrijednost, a sve zajedno podržano socijalnom dimenzijom i nagrađeno zlatnom plaketom za inovacije u Opatiji, na 11. izložbi proizvođača suvenira Hrvatske “Kvarner EXPO 14”. Grad Bjelovar je za provedbu projekta na svojem teritoriju osigurao 30 tisuća kuna, kao namjensku novčanu bespovratnu potporu za financiranje početnih aktivnosti edukacije članica korisnika i promotivnih aktivnosti projekta.

Primjer: Bjelovarski centar za razvoj civilnog društva

<https://bbz.hr/vijesti/detaljnije/postani-drustveni-poduzetnik1>

Bjelovarski centar za razvoj civilnog društva provodi europski projekt pod nazivom „Postani društveni poduzetnik“, kojeg je izradila Regionalna razvoja agencija Bjelovarsko-bilogorske županije, a partner na projektu je Bjelovarsko-bilogorska županija

Projekt „Postani društveni poduzetnik“ je zamišljen tako da se cijeloj zajednici približi pojam društvenog poduzetništva, od samih osnova, dakle, na što se odnosi društveno poduzetništvo i kako krenuti s njim do toga kako se financira i tko sve može biti društveni poduzetnik. Ovo je uvod i za građane, i za udruge i institucije. Društveno poduzetništvo je pravni oblik osnivanja obrta, tvrtki ili organizacija koje posluju po malo drugačijim principima od klasičnih tvrtki. To je poduzetništvo koje se bavi socijalnim slučajevima odnosno osobama koje su ugroženog socijalnog stanja, ali namijenjeno je i za osobe koje žele pokrenuti bilo kakav posao u društvenom poduzetništvu. Projekt je namijenjen svima, od učenika srednjih škola, Ured 4 ojediniaca, preko poljoprivrednih gospodarstava do institucija i ustanova.

Ured 4 You, Bjelovarski centar za razvoj civilnog društva

Promicanje novih oblika poduzetništva te društveno i ekološki odgovornijeg poslovanja

<https://bcrd.hr/ured4you/>

Slijedeći pozitivne poslovne trendove i pružajući podršku društvenim inovacijama i međusektorskoj suradnji, BCRCDD je pokrenuo trgovačko društvo Ured 4 You. Svrha djelovanja ovog poduzeća promicanje je novih oblika poduzetništva, te društveno i ekološki odgovornijeg poslovanja.

Usluge koje su u ponudi; organizacije različitih društvenih manifestacija; izrade reklama i reklamnih materijala; trgovine robom i uslugama i obavljanja trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Primjer: Specijalistički program Poduzetništvo u ekonomiji znanja – Društveno poduzetništvo

<https://bbz.hr/civilno-drustvo/detaljnije/fba-specijalisticki-program-fundamentals-of-business-administration-poduzet>

Bjelovarsko-bilogorska županija u suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu i Studentskim poduzetničkim inkubatorom Sveučilišta u Zagrebu organizira provedu FBA specijalističkog programa pod nazivom Poduzetništvo u ekonomiji znanja – Društveno poduzetništvo.

Program je certificiran od strane Zagrebačkog sveučilišta i priznaje se kao dopunsko obrazovanje i usavršavanje u struci, a ove godine provodi se kao sastavnica projekta Kako postati društveni poduzetnik koji se financira u okviru Europskog socijalnog fonda, odnosno Operativnog programa – Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.

Osnovne odrednice FBA specijalističkog programa:

- Trajanje programa: 12 tjedana predavanja (te cca. 4 tjedna mentorski rad)
- Ukupan broj sati: 120 sati nastave
- Ukupan broj kolegija: 16 kolegija izvođača profesora s Ekonomskog fakulteta u Zagrebu te 8 stručnih kolegija stručnjaka iz ostalih državnih institucija
- Termini izvođenja: petkom poslije podne i subotom prije podne po 5 sati u vijećnici BBŽ
- Broj polaznika: 30
- Cijena program: besplatno za polaznike
- Po završetku programa svaki polaznik je dužan kao završni rad samostalno izraditi poslovni plan razvoja ili unapređenja svoje poduzetničke djelatnosti sa svim organizacijskim i financijskim aspektima provedbe
- Uspješnim završetkom programa dobiva se Certifikat o završenom FBA studiju "Poduzetništvo u ekonomiji znanja" od strane Ekonomskog fakulteta u Zagrebu što se upisuje i u e-radnu knjižicu

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

3.21. Dubrovačko-neretvanska županija

Strateški dokument	Razvojna strategija Dubrovačko - neretvanske županije 2016-2020
Vrijeme trajanja	2016-2020
Dostupno	http://www.edubrovnik.org/wp-content/uploads/2017/01/Z%CC%8CRS-DNZ.pdf
	Vizija: Dubrovačko - neretvanska županija je gospodarski prosperitetna, ekološki očuvana regija visoke kvalitete života i prepoznatljivog kulturno - prirodnog i turističkog identiteta. Strateški cilj 1. POVEĆATI KONKURENTNOST I USPOSTAVITI ODRŽIVI GOSPODARSKI RAST I RAZVOJ Strateški cilj 2. POBOLJŠATI ODRŽIVO UPRAVLJANJE PROSTOROM, RESURSIMA I INFRASTRUKTUROM Strateški cilj 3. POBOLJŠATI KVALITETU ŽIVOTA I OSNAŽITI INSTITUCIONALNI KAPACITET, LJUDSKI I DRUŠTVENI KAPITAL
Strateški cilj 3	POBOLJŠATI KVALITETU ŽIVOTA I OSNAŽITI INSTITUCIONALNI KAPACITET, LJUDSKI I DRUŠTVENI KAPITAL
Prioritet 3.1.	UNAPREĐENJE KVALITETE I DOSTUPNOSTI DRUŠTVENIH USLUGA TE POTICANJE DEMOGRAFSKE OBNOVE
Mjera 3.1.3..	Unapređenje sustava socijalne skrbi i zaštite ljudskih prava Svrha i cilj mjere. Svrha mjere je poboljšati usluge socijalne skrbi, unaprijediti standard i kvalitetu, omogućiti što ujednačeniji pristup uslugama na području Županije. Mjera obuhvaća poboljšanje kvalitete usluga, uvođenje novih usluga, deinstitutionalizaciju, jačanje kapaciteta kadra u smislu odgovarajućeg broja i educiranosti, kao i učinkovitiju organizaciju poslovanja ustanova u području socijalne skrbi.
Indikativne aktivnosti	Osnaživanje suradnje Županije s JLS-ovima i drugim institucijama u provedbi usluga i programa socijalne skrbi Poticanje uključivanja nevladinih organizacija i volontera na suradnju u sklopu programa pružanja socijalnih usluga Poticanje međugeneracijske solidarnosti kroz edukaciju i informativne kampanje Poticanje uključivanja mladih i udruga mladih u aktivno sudjelovanje u zajednici Jačanje administrativnog kapaciteta ustanova u socijalnoj skrbi Osnaživanje kapaciteta stručnog kadra u smislu broja i stručnih znanja i vještina Poboljšanje programa socijalnog uključivanja u zajednicu osoba s psihičkim smetnjama Poticanje

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>osnivanja savjetovališta za osobe s psihičkim problemima radi sprječavanja stigmatiziranja osoba s psihičkim smetnjama Organizacija usluge organiziranog stanovanja osoba s psihičkim smetnjama na području Korčule radi smanjenja broja korisnika u Domu za psihički bolesne osobe Blato Proširenje spektra rehabilitacijskih usluga za djecu s poteškoćama u razvoju radi njihove integracije i povećanja funkcionalne sposobnosti za svakodnevni život (u suradnji s obrazovnim ustanovama) Omogućavanje deinstitucionalizacije (razvijanje sustava udomljavanja nezbrinute djece, osoba s teškoćama u razvoju i starijih osoba + razvoju stambenih zajednica za psihički oboljele osobe i osobe starije životne dobi) Razvoj izvaninstitucionalnih programa i usluga za osobe treće životne dobi: umirovljenike, staračka i samačka kućanstva Razvoj programa za unaprjeđenje kvalitete života i slobodnog vremena umirovljenika Razvoj vaninstitucionalnih programa i usluga za umirovljenike, staračka i samačka kućanstva Osiguranje adekvatne pomoći i njege osobama s invaliditetom uz njihovu integraciju u zajednicu Provedba programa „Pomoć u kući“ Unaprjeđenje kvalitete usluga u institucijama koje smještaju stare osobe, poglavito razviti psihosocijalnu pomoć u ovim institucijama Poboljšanje kvalitete života hrvatskih vojnih invalida, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji kroz potporu programima udruga proisteklih iz Domovinskog rata Poticati osnivanje Centra za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata na razini županije koji bi objedinio ciljeve borbe protiv siromaštva, socijalne isključenosti, omogućavanja psihosocijalne pomoći i cjeloživotnog učenja (u skladu sa strategijom Europa 2020) Poticanje poznavanje ljudskih prava, zaštite žrtava totalitarnih režima i ravnopravnost između muškaraca i žena Poticanje izrade i provedbe programe prevencije raznih oblika kriminaliteta, u suradnji Županije i JLS Izrada i provedba programa socijalnih usluga za nezaposlene, osobe koje imaju problema s alkoholom i drogama, za obiteljsko nasilje, u suradnji s nevladinim organizacijama, školam, HZZ-om</p>
<p>Prioritet 3.2.</p>	<p>OSIGURANJE ZAPOŠLJIVOSTI I PRILAGODBE OBRAZOVANJA POTREBAMA GOSPODARSTVA</p>
<p>Mjera 3.2.3</p>	<p>Poticanje samozapošljavanja i mobilnosti radne snage Svrha i cilj mjere: Svrha je nastaviti s promocijom i provedbom dosadašnjih aktivnih mjera zapošljavanja koje provodi HZZ te organizirati sustavnu savjetodavnu pomoć nezaposlenima, s naglaskom na dugotrajno nezaposlene, mlade, skupine u nepovoljnom položaju.</p>
<p>Indikativne aktivnosti</p>	<p>Promoviranje samozapošljavanja i mobilnosti Organiziranje savjetovanja s nezaposlenima na temu samozapošljavanja Osmišljavanje i provedba programa cjeloživotnog obrazovanja usmjerenih na izgradnju kompetencija za povećanje mogućnosti zapošljavanja ili samozapošljavanja Pružanje sustavne savjetodavne pomoći nezaposlenima kod započinjanja poslovanja, s naglaskom na dugotrajno</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	nezaposlene, mlade, skupine u nepovoljnom položaju Promoviranje i aktivna provedba mjera zapošljavanja HZZ-a Uključivanje korisnika mjera (mlade, dugotrajno nezaposlene osobe i ostale skupine u nepovoljnom položaju na tržištu rada) u programe osposobljavanja, usavršavanja, dokvalifikacije i prekvalifikacije, stručne seminare i radionice
--	--

Društveno poduzetništvo u Strategiji prepoznato samo u swot analizi pod prilikama za gospodarstvo (razvoj socijalnog poduzetništva) i socijalne skrbi (socijalno poduzetništvo – projekti privatnih poduzeća, nevladinih organizacija ili državnih poduzeća koji poboljšavaju socijalni sustav, otvaraju radna mjesta za ugrožene skupine stanovništva, promiču njihovu društvenu uključenost i povećavaju solidarnost). Strategija dalje ne navodi niti u jednoj mjeri društveno ili socijalno poduzetništvo.

Strateški dokument	Strategija razvoja ljudskih potencijala DNŽ
Vrijeme trajanja	2016-2020
Dostupno	http://www.edubrovnik.org/wp-content/uploads/2021/05/Strategija-razvoja-ljudskih-potencijala-DNZ-2021-2027.pdf
	Vizija - KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO S VISOKOM RAZINOM ZAPOSLENOSTI I SOCIJALNE KOHEZIJE
STRATEŠKI PRIORITET 1	UNAPRJEĐENJE ZNANJA I STRUČNOSTI ZA KONKURENTNO GOSPODARSTVO
Mjera 1.2.	1.2. Prilagodba radne snage potrebama gospodarstva i promicanje mobilnosti
Aktivnosti	studije I analize usklađenosti kompetencija koja traže poslodavci I generira obrazovni sustav ii. analize prevencije siromaštva I socijalne uključenosti, studije I analize koje razmatraju potencijale socijalnih investicija I socijalnog poduzetništva u Hrvatskoj iii. pilot projekti razvijanja socijalnih investicija iv. razrada projekata teritorijalne suradnje u prioritetnim područjima Strategije razvoja ljudskih potencijala v. studije mogućnosti regionalne specijalizacije DNŽ vi. modeliranje turističkog razvoja u turističkim klasterima DNŽ vii. analize, studije I transfer znanja u području primjene inovacijskih praksi malih I srednjih poduzeća
Strateški prioritet 3	POVEĆANJE RAZINE ZAPOSMLJIVOSTI, SOCIJALNA KOHEZIJA I SNAŽENJE PARTNERSKIH ODNOSA NA TRŽIŠTU RADA
Mjera 3.2.	Podrška i promocija poduzetništva, samozapošljavanja i društvenog (socijalnog) poduzetništva

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

	<p>Podmjere</p> <p>3.2.1. Povećanje broja i održivosti društvenih (socijalnih) poduzeća i njihovih zaposlenika</p> <p>3.2.8. Uspostavljanje okvira za razvoj javno-privatnih partnerstava za financiranje društvenog (socijalnog) poduzetništva i samozapošljavanja</p>
Aktivnosti	<p>Podmjera –</p> <p>3.2.1. Povećanje broja i održivosti društvenih (socijalnih) poduzeća i njihovih zaposlenika</p> <p>podrška uspostavi i razvoju jamstvenih mehanizama za razvoj socijalnog poduzetništva ii. potpore razvoju braniteljskih zadruga iii. dodjela bespovratnih sredstava socijalnim poduzetnicima za zapošljavanje teže zapošljivih skupina iv. osiguranje vidljivosti uloge i mogućnosti socijalnog poduzetništva v. razvoj mehanizama deklariranja i etiketiranja proizvoda i usluga socijalnih poduzetnika vi. podrška razvoju inovativnih financijskih instrumenata za poticanje socijalnog poduzetništva vii. podrška razvoju socijalnih poduzetnika u djelatnostima dodavanja tržišne vrijednosti poljoprivrednim i tradicionalnim proizvodima</p> <p>3.2.8. Uspostavljanje okvira za razvoj javno-privatnih partnerstava za financiranje društvenog (socijalnog) poduzetništva i samozapošljavanja</p> <p>aktivnosti usmjerene unaprjeđenju zakonodavnog okvira za razvoj društvenog (socijalnog) poduzetništva ii. analize u svrhu razvoja poticaja i olakšica za socijalne poduzetnike iii. osiguranje povoljnih uvjeta za uporabu nerabljenih javnih prostornih potencijala (poslovnih, građevinskih, poljoprivrednih i dr.) diljem DNŽ kroz podršku pisanju projekata prilagodbe, uređenja i opremanja infrastrukture za društveno (socijalno) poduzetništvo iv. podrška sustavu javnog prepoznavanja za obrazovne ustanove koje provode različite oblike društvenog (socijalnog) poduzetništva v. razvoj programa osposobljavanja odraslih za potrebe socijalnog poduzetništva vi. razvoj programskog financiranja za polaznike programa cjeloživotnog učenja s ishodišima učenja vezanim za promicanje društvenog (socijalnog) poduzetništva vii. suradnja s medijima u području informiranja o mogućnostima i važnosti razvoja socijalnog poduzetništva viii. poticanje pojedinačnih i zajedničkih nastupa socijalnih poduzetnika na tržištu kroz potporu izgradnji klastera, zadruga, zajedničkih proizvoda i usluga</p>
Mjera 3.3.	<p>Regionalna podrška pravnim i fizičkim osobama u svrhu ravnomjernog razvoja socio-ekonomskih uvjeta života na području DNŽ</p>
Aktivnosti	<p>Izgradnja kapaciteta OCD-a za aktivno uključivanje u gospodarski i sveukupni razvoj DNŽ ii. Jačanje svijesti o ulozi civilnog društva u razvoju DNŽ, promocija aktivnosti i rezultata OCD-a iii. Promicanje suradnje i umrežavanja među OCD-ovima, kao i međusektorske suradnje civilnog, javnog i privatnog sektora iv. Potpora programima i projektima OCD-a usmjerenim na razvoj socijalnog poduzetništva, veće zapošljivosti i skrb o ekologij</p>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
 MREŽE ZA DRUŠTVENO
 PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Primjer: DEŠA Dubrovnik- Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva

<https://desa-dubrovnik.hr/>

Udruga DEŠA aktivna je od 1993. godine. Nastala je kao izraz nastojanja lokalnih žena da pomognu jedna drugoj u traumatskim okolnostima rata. Udruga za svoju misiju određuje: “Promicanjem i pravednim korištenjem resursa lokalne zajednice na načelima kontroliranog održivog razvoja, uz zaštitu okoliša i očuvanje prirodne, kulturne i materijalne baštine, DEŠA pokušava utjecati na smanjenje nezaposlenosti, naročito žena i mladih”³¹. Udruga danas ima 42 redovne članice, 25 aktivnih volontera i 6 stalno zaposlenih osoba. Udruga je osnovala i tvrtku DešaPro d.o.o. putem koje nudi usluge, promocije i proizvode izrađene u sklopu radionica udruge. Cilj im je poticanje i promidžba socijalnog poduzetništva te doprinos mogućnosti otvaranja novih radnih mjesta na temeljima eko-socijalne ekonomije, posebice za socijalno isključene kategorije, koristeći lokalne resurse na principima održivog razvoja. Projekt prerade gorke naranče u proizvode poput džemova, karamelizirane kore- arancina i biljnih likera našao se u finalu izbora za najbolje socijalno poduzetništvo u Hrvatskoj 2012. godine. Pored toga što zapošljava žene iz ruralnih krajeva dubrovačko-neretvanske županije, projekt je vrijedan i stoga što nastavlja staru tradiciju očuvanja autohtonih receptura, obogaćuje turističku ponudu i iskorištava plodove gorke naranče koji inače u velikim količinama propadaju neiskorišteni.

Primjer: Socijalna zadruga Prijateljica

<http://cedra.hr/assets/attach/posts/785/soccoop.pdf>

Socijalna zadruga Prijateljica nastala je 2011. godine kao rezultat širenja Udruge Prijatelj, kao svojevrsnog edukacijskog centra, s ciljem razvoja društvenog poduzetništva kroz samozapošljavanje osoba s invaliditetom na području Metkovića. U rad zadruge uključeno je 13 osoba, od kojih je 8 osoba s invaliditetom te je specifična po tome što uključuje i druge fizičke osobe koje prepoznaju vrijednost inicijative i potencijale uključivanja osoba s invaliditetom i drugih društveno isključenih skupina u proizvodnju kvalitetnih proizvoda, traženih na tržištu. Nakon pokretanja projekta “Svjetlost svijeća” zadrugari recikliranjem otpadnih dijelova lampiona proizvode mljevene granule plastike, nove svijeće, uloške za nadgrobne lampione, mirisne i rezbarene svijeće i suvenire. Razvojnim planovima je uz velik broj novih ideja i aktivan angažman korisnika, planiran projekt sakupljanja i obrade korištenih sapuna i program izgradnje socijalne farme, gdje bi se osobama s invaliditetom pružila edukacija za rad na obradi zemlje, uzgoju poljoprivrednih kultura i domaćih životinja

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Primjer: Braniteljska zadruga EKO-ŽUPA, Župa Dubrovačka

<http://www.bz-ekozupa.hr/>

Braniteljska zadruga EKO-ŽUPA osnovana je 2010. godine. Osnivači zadruge su 6 branitelja sa prostora općine Župa dubrovačka, od čega su četvorica HRVI Domovinskog rata. Ideja o osnivanju braniteljske zadruge na prostoru općine Župa dubrovačka datira još od početka 2010. godine, a potaknuta je čestom medijskom promidžbom ovakvog oblika udruživanja hrvatskih branitelja. Članovi zadruge su kroz svoj osobni angažman na svojem zemljištu započeli sa djelatnostima, te ih objedinili u zajednički projekt Braniteljske zadruge EKO- ŽUPA. Razvoj zadruge temeljio se na proizvodnji autohtonih i ekoloških proizvoda ovog podneblja, obradu tih proizvoda, kvalitetno pakiranje, te plasiranje proizvoda u turističkoj sezoni.

Osnivanjem Braniteljske zadruge ostvaruju se sljedeći ciljevi:

- Ostvarivanje psiho-socijalne stabilnosti članova – branitelja kroz odgovarajući rad i djelovanje u zadruzi
- Zapošljavanje nezaposlenih članova obitelji zadrugara
- Akriviranje branitelja i poljoprivrednih proizvođača sa ovog prostora kao kooperanata ovoj zadruzi težeći povjerenju branitelja u ovakve načine udruživanja
- Ostvarivanje financijskih prihoda članovima zadruge kroz djelatnosti zadruge
- Suradnja sa sličnim zadrugama iz Dubrovačko – neretvanske županije kao i cijele Hrvatske

Projekti

1. Projekt „Mirisi Dubrovnika“ - Uzgoj i prerada ljekovitog bilja
2. Projekt „Zelena kapljica“ - Uzgoj maslina i proizvodnja maslinova ulja
3. Projekt „Dubrovačke slastice“ - Uzgoj i prerada smokava, dunja, badema, agruma i drugog voća
4. Projekt „Slatko saće“ - pčelarstvo i proizvodnja meda
5. Projekt „Dubrovnik labirint park“ – labirint od živice
6. Projekt „Dubrovačka tradicijska baština - samostan sv. Vicenco“, - očuvanje kulturno tradicijske baštine turističke destinacije

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

Literatura

1. Broz T., Švaljek, S. Mikrokozmos zadružnog gospodarstva: gdje i kako posluju hrvatske zadruge? Sociologija i prostor : časopis za istraživanje prostornoga i sociokulturnog razvoja, 57 (2019)
2. Cvitanović, V. (2018). Društveno poduzetništvo kao izravan doprinos ekonomskom razvoju, Obrazovanje za poduzetništvo, Znanstveno stručni časopis o obrazovanju za poduzetništvo, Vol 8., NR Special issue
3. European Commission (2019). Social enterprises and their ecosystem in Europe – Updated country report CROATIA. Author: Davorka Vidović. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
4. European Commission (2020) Social enterprises and their ecosystems in Europe. Comparative synthesis report. Authors: Carlo Borzaga, Giulia Galera, Barbara Franchini, Stefania Chiomento, Rocío Nogales and Chiara Carini. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Available at <https://europa.eu/!Qq64n>
5. Izvješće o malim i srednjim poduzećima u Hrvatskoj – 2020., CEPOR - Centar za politiku razvoja malih i srednjih poduzeća. Zagreb. 2020
6. Hrg Matušin I., Društveno odgovorno poduzetništvo i održivi razvoj: Hedona - križevačka čokolaterija, Fakultet agrobiotehničkih znanosti, Osijek, 2019
7. Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012. do 2016. godine, Vlada Republike Hrvatske, Zagreb, lipanj 2012.: <https://udruge.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Nacionalna%20strategija%20stvaranja%20poticajnog%20okru%C5%BEenja%20za%20razvoj%20civilnog%20dru%C5%A1tva%202012-2016.pdf>
8. Strategija Vladinih programa za razdoblje 2015. – 2017., Vlada Republike Hrvatske, Zagreb, studeni 2014.: <http://europski-fondovi.eu/sites/default/files/dokumenti/Strategija%20Vladinih%20programa%20za%20razdoblje%202015%202017.pdf>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

9. Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine, Vlada RH, 2018.:
http://europski-fondovi.eu/sites/default/files/dokumenti/Nacionalna-razvojna-strategija-RH-do-2030.-godine_3.pdf
10. Šimleša, D., Puđak, J., Majetić, F., i Bušljeta Tonković, A. (2015). Mapiranje novih obzora: Izvještaj o stanju društvenog poduzetništva u Hrvatskoj. Preuzeto s
<https://www.kulturpunkt.hr/sites/default/files/izvjestaj-mapiranje-novih-obzora.pdf>
11. Vidović, D. (2012). Socijalno poduzetništvo u Hrvatskoj. doktorska disertacija, Preuzeto s
https://bib.irb.hr/datoteka/611357.Davorka_Vidovic_doktorat.pdf
12. Program Vlade Republike Hrvatske 2020.- 2024., Vlada RH:
<https://vlada.gov.hr/UserDocsImages/ZPPI/Dokumenti%20Vlada/Program%20Vlade%20Republike%20Hrvatske%20za%20mandat%202020.%20-%202024..pdf>
13. Vojvodić, I. i Šimić Banović, R. (2019). Analiza socijalnog poduzetništva u Hrvatskoj s komparativnim osvrtom na regulatorni okvir. Pravni vjesnik, 35(2), 105-135. 33. Zadruga za etično financiranje (n.d.). Preuzeto s
<https://www.zef.hr/hr>
14. Javna ustanova Razvojne agencije Šibensko-kninske županije (2014) STRATEGIJA RAZVOJA LJUDSKIH POTENCIJALA ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE 2014.-2020
15. Javna ustanova Razvojne agencije Šibensko-kninske županije (2014) "EVALUACIJSKO IZVJEŠĆE O PROVEDBI STRATEGIJE RAZVOJA LJUDSKIH POTENCIJALA ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE 2011.-2013
16. Grad Zagreb Pravilnik o kriterijima i načinu dodjele potpora za razvoj društvenog poduzetništva (Službeni glasnik Grada Zagreba 22/15 i 20/16)
17. Program poticanja razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva u Gradu Zagrebu 2013. – 2017. (Službeni glasnik Grada Zagreba 4/13, 25/13, 22/14, 2/15 i 9/16)

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

18. Program poticanja razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva u Gradu Zagrebu u 2019-2023
19. SOCIJALNO PODUZETNIŠTVO NA PODRUČJU KARLOVAČKE ŽUPANIJE
Analiza napravljena u okviru projekta “Udruženi u razvoju novih mogućnosti zapošljavanja uz pomoć društvenog poduzetništva” (SLOHRA SOCIONET). 2015.
20. Analiza društvenog poduzetništva na području Primorsko-goranske županije u sklopu projekta SLOHRA SOCIONET – Udruženi u razvoju novih mogućnosti zapošljavanja uz pomoć društvenog poduzetništva. Riječka razvojna agencija Porin. 2015.
21. Županijska razvojna strategija Zagrebačke županije do 2020., Glasnik Zagrebačke županije, službeno glasilo broj 29, godina XXII, Zagreb, 5. listopada 2017.:
http://zacorda.hr/wp-content/uploads/2017/11/glasnik_29-2017.pdf
22. Strategija kulturnog razvoja Zagrebačke županije #kultura 697, 2016. – 2026., Zagrebačka županija, https://www.zagrebacka-zupanija.hr/media/filer_public/7d/ad/7dadd0c2-c9d7-440e-978fedf6b97ccb3f/8_donosnje_odluke_o_donosnju_strategije_kulturnog_razvoja_zagrebacke_zupanije_kultura697_-_ii_dio.pdf
23. Strategija razvoja ljudskih potencijala Zagrebačke županije za razdoblje 2014.-2020., Zagrebačka županija, srpanj 2014.: http://zacorda.hr/wp-content/uploads/2017/06/STRATEGIJA_RAZVOJA_LJUDSKIH_POTENCIJALA_Z_g._%C5%BEup_2014_2020_0407-final1.pdf
24. Socijalni plan Zagrebačke županije za razdoblje od 2017. do 2022., Zagrebačka županija, prosinac 2016.:
https://www.zagrebackazupanija.hr/media/filer_public/6a/ac/6aac2da9-849c-4bad-9028-c4434fc1ac05/socijalni_plan_zagrebacke_zupanije_2017-2022.pdf
 - Akcijski plan javnih potreba u socijalnoj skrbi Zagrebačke županije za 2017. godinu
 - Akcijski plan javnih potreba u socijalnoj skrbi Zagrebačke županije za 2018. godinu
 - Akcijski plan javnih potreba u socijalnoj skrbi Zagrebačke županije za 2019. godinu
 - Akcijski plan javnih potreba u socijalnoj skrbi Zagrebačke županije za 2020. Godinu

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

- Akcijski plan javnih potreba u socijalnoj skrbi Zagrebačke županije za 2021. godinu
- 25. Lokalna razvojna strategija Lokalne akcijske grupe „Sava“ 2014.-2020., III izmjena – usklađenje, Sava, lokalna akcijska grupa, Zaprešić 2020.: <https://lagsava.hr/wp-content/uploads/2021/03/LOKALNA-RAZVOJNA-STRATEGIJA-LAG-a-SAVA-1.pdf>
- 26. Strategija razvoja Krapinsko-zagorske županije do 2020., Krapinsko-zagorska županija, rujan 2015.: http://www.kzz.hr/sadrzaj/dokumenti/strategija-razvoja-2020/KZZ_Strategija_Razvoja_do_2020_godine.pdf
- 27. Strategija razvoja ljudskih potencijala Krapinsko-zagorske županije 2014. – 2020., Partnersko vijeće za tržište rada, Krapinsko-zagorska županija, rujan 2014.: http://www.kzz.hr/sadrzaj/dokumenti/05927851/KZZ_Strategija_razvoja_ljudskih_potencijala.pdf
- 28. Strategija razvoja ljudskih potencijala Krapinsko-zagorske županije za razdoblje od 2021. – 2027., Partnersko vijeće za tržište rada Krapinsko-zagorske županije, https://www.zara.hr/system/zara/files/files/000/000/204/original/Strategija_razvoja_ljudskih_potencijala_%28ENTER%29.pdf?1608125926
- 29. Strategija razvoja civilnog društva Krapinsko-zagorske županije, 2016. -2020., Savjet za razvoj civilnog društva Krapinsko-zagorske županije, 2016.: http://www.kzz.hr/sadrzaj/dokumenti/strategija-razvoja-civilnog-drustva/KZZ_Strategija_razvoja_civilnog_drustva.pdf
- 30. Regionalni program za mlade Krapinsko-zagorske županije od 2017. – 2020., Krapinsko-zagorska županija, <http://www.kzz.hr/sadrzaj/dokumenti/zpdm/KZZ-ZPDM.pdf>
- 31. Socijalni plan Krapinsko-zagorske županije za razdoblje od 2014. – 2020.. Krapinsko-zagorska županija, lipanj 2015.: <https://poduzetnickicentar-kzz.hr/wp-content/uploads/2021/06/Socijalni%20plan%202014.-2020..pdf>

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

40. Županijska razvojna strategija Virovitičko-podravske županije za razdoblje do kraja 2020. godine, Virovitičko-podravska županija, Virovitica, travanj 2019.: <http://vpz-hr.s3-eu-west-1.amazonaws.com/wp-content/uploads/2012/11/14133113/ZRS-VPZ-do-kraja-2020.pdf>
41. Županijska razvojna strategija 2011. - 2013., Virovitičko-podravska županija, Virovitica, svibanj 2011.: <http://www.vpz.com.hr/wp-content/uploads/2012/11/Zupanijska-razvojna-strategija-2011-2013.pdf>
42. Strategija razvoja ljudskih potencijala Požeško-slavonske županije za razdoblje 2011.-2013., Požega, ožujak 2016.: https://www.panora.hr/wpcontent/uploads/2020/08/strategija_razvoja_ljudskih_potencija.pdf

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.est.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054

KONTAKTI:

Ured: Brnaze 410, 21230 Sinj

Tel: +385 95 5765960

e-pošta: socialbiz@cerura.hr; d.ruralis@gmail.com

Internet stranica: www.socialbiz.cerura.hr

Više informacija o EU fondovima na: www.strukturnifondovi.hr i www.esf.hr

Sadržaj teksta isključiva je odgovornost Centra za ruralni razvoj CERURA HR

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

**DIJALOGOM DO HRVATSKE
MREŽE ZA DRUŠTVENO
PODUZETNIŠTVO**

Kodni broj: UP.04.2.1.06.0054